

გელისემა

№48

-7 დეკემბერი

ფასი 1,50 ლარი

www.tbilisebi.ge

33.74

სად არ დასჭირდა ვნებავის მოთოკვა გიორგი სუსიტაშვილს და გაუჭირდა თუ არა მას საწოლზე რამდენიმე სექსუალურ მოგონებასთან ერთად ენოიკა იგლანიასის როლში ყოფნა

33.14

რა დილაქის ნინაშე დგომას გადაურჩა ნიკა კიკნაძე და რას არ ელოდა "ბრავოს" ფინალისტი მაია ასათიანისგან

33.83

როდის მოსდიოდა სერიოზული კავატი ზურა მანჯავიძის მენეჯერსთან და რა დროს იგვიგა მასა და გზია ორველაშვილს შორის ინტიმურ-სანიჟარულო უხილავი კავშირი

33.18

რის გაკეთებას ვერ გადავდა თაქვიდან გუგა მათნაძე გაქარის როლის შესრულებისას და რით კვავს ის საკუთარ პერსონაჟს

33.82

რა გააპროტაქტოვებოდა ქართველი და რატომ არ განსხვავდება ის ამ კუთხით სხვა ქვეყნის ნებისმიერი მოქალაქისგან, ვაშუკა დლონტის აზრით

33.36

რა ინსაულა საკუთარ შეცდომაზე თამთა შადანიამ და რატომ დასმორდა ის მეუღლეს, ერიკლა მანგოშვილს

33.78

რატომ არ გადადის ჭკუიდან შეყვარებული დათო სუჯაძე და რა აქლავს მას სტიმულს ცხოვრებაში

33.63

რატომ ვერ განდა იური მერიტოვი დოქტორი

* ქალი თავის მიერვე მოკლული ბიჭისთვის ნევიის გავრგვანს ცდილობდა

კვირის ფრაზები

* ჩემი მკერდი უფრო პატარა და დაბრტყელებული მგონა

* დამიჯარეთ, მამაკაცოვას გეწვი ვერ წაიღავს, სხვა რაღაცეებს გაუფრთხილდნენ

* უვატრონოდ დარჩენილი ვარამხანიდან სულთნის ყველაზე ლამაზი ცოლი შეურჩევია

ფონდი „სიცოცხლის ხის“ მეზულობით და „საქართველოს ბანკის“ დაფინანსებით, საქართველოში პირველად ქვეყნის ონლაინ ლექსიკონი შეიქმნა

ფონდი „სიცოცხლის ხე“ – „საქართველოს ბანკის“ მიერ დაარსებული საქველმოქმედო ფონდია, რომლის მიზანია, მხარი დაუჭიროოს საზოგადოებისთვის აქტუალურ საკითხებს და, საზოგადოებრივი საჭიროებებიდან გამომდინარე, სწორედ მისი პრიორიტეტები ყალიბდება. ამჯერად ფონდმა „სიცოცხლის ხის“ დაფინანსებით და საქართველოს ყრუთა კავშირის მიერ, საქართველოში პირველად შეიქმნა 500-სიტყვიანი, შესტების ონლაინ ლექსიკონი და ვებ-გვერდი. ამ დრომდე საქართველოში არ მოიპოვებოდა რესურსი ყრუ და სმენადაქვეითებული ბავშვებისთვის, რომლის მეშვეობითაც ისინი შეისწავლიდნენ როგორც ქართულ, ასევე, შესტების ენას. ონლაინ ლექსიკონი სწორედ სკოლამდელი ბავშვებისთვისაა განკუთვნილი, რომლის მეშვეობითაც, საქართველოში მცხოვრები სმენის პრობლემის მქონე ბავშვები, მათი მშობლები, ოჯახის წევრები და ინკლუზიური სკოლები შეძლებენ, დაეუფლ-

ზოგადოებისგან სრულ იზოლაციაში.

თორნიკე გურული (ფონდი „სი-

ცოცხლის ხის“ დირექტორი): მოხარული ვართ, რომ კიდევ ერთ დიდ საქმეს ჩაეყარა საფუძველი და კიდევ ერთი მეტად მნიშვნელოვანი პროექტი განხორციელდა მათთვის, ვისაც განსაკუთრებით სჭირდება ზრუნვა და მხარდაჭერა. ჩვენ ერთი წლის წინ,

ზოგი მთავრდება, ზოგი მიმდინარეობს და, აქედან ერთ-ერთია ეს უმნიშვნელოვანესი გადადგმული ნაბიჯი,

რომელიც ფონდმა „სიცოცხლის ხემ“ შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე ბავშვების მხარდასაჭერად განახორციელა. მიმდინარე წელს ორი საგრანტო კონკურსი გაიმართა, რომელთა ფარგლებშიც დაფინანსდა 24 პროექტი და 500 000 ლარზე მეტი მოცულობის თანხა გამოიყო. საგრანტო კონკურსის ყველა გამარჯვებულ პროექტს ზრუნვისა და ყველა კეთილი საქმის სიმბოლოს – „სიცოცხლის ხის“ სტატუსი ენიჭება. ყველა დაინტერე-

სებულ პირს შეუძლია, შესტების ონლაინ ლექსიკონი იხილოს შემდეგ ვებ-გვერდზე: www.geodeaf.ge

ჩვენი მიზანია, ვიმუშაოთ ყოველთვის აუცილებელ და მნიშვნელოვან თემებზე, მხარდაჭერა გავუწიოთ საზოგადოებისთვის აქტუალურ საკითხებს და ამით გავაკეთოთ საერთო საქმე.

მაია მატონიძე (ყრუთა კავშირის თავმჯდომარე): თავდაპირველად, მინდა აღვნიშნო, რომ ძალიან მნიშვნელოვანი პროექტი განხორციელდა და ამ ლექსიკონის შექმნა ნამდვილად ისტორიული მოვლენაა, რადგან, ბავშვებს ეცოდინებათ შესტების ენა, ადაპტირებულები იქნებიან საზოგადოებასთან და ამით შეძლებენ როგორც თავიანთი შესაძლებლობების რეალიზებას, ისე პიროვნების დამკვიდრებასაც. რაც შეეხება პროექტს, მასში ჩართული იყვნენ ენათმეცნიერები, ჩვენი პედაგოგები და ასევე, თვითონ სმენადაქვეითებულები. ყველას ძალიან დიდი მადლობა ამ მხარდაჭერისთვის! დიდი მადლობა „საქართველოს ბანკს“ პატრონაჟისთვის და, ვისურვებდი, კიდევ ბევრი ასეთი პროექტი განხორციელდეს ჩვენს ქვეყანაში.

სოფი ლორია

ონ შესტების ენას, შშმ ბავშვი კი ისწავლის როგორც ქართულ, ასევე, შესტების ენას. ენის არცოდნის გამო, ბავშვებს აღარ მოუწევთ, იყვნენ სა-

დეკემბერში, გავაკეთეთ განაცხადი ამ პროექტთან დაკავშირებით; ზოგადად კი, მოგეხსენებათ, 26 პროექტი გვაქვს განხორციელებული, რომელთაგანაც

რატომ მიაჩნია ნათია ხვედელიძეს მშენებლობა ქალის საქმედ და რა არის მისთვის ბიზნესში მთავარი კრიტერიუმი

ნათია ხვედელიძე – 31 წლის, მშენებელი და ამავდროულად, გონიერი და წარმატებული მენეჯერი, ადვოკატთა ასოციაციის წევრი და ორგანიზაცია „საქართველოს ადვოკატები დამოუკიდებელი პროფესიისთვის“ დამფუძნებელი და გამგეობის წევრია. მისი შრომითი ბიოგრაფია იურისპრუდენციიდან იწყება, მაგრამ მოგვიანებით, ახალგაზრდა წარმატებული ქალბატონი სამშენებლო ბიზნესში ცდის ბედს და არცთუ უშედეგოდ.

2010 წელს ნათია ხვედელიძემ ჩამოაყალიბა სამშენებლო კომპანია „დიკა“, რომელიც სახელმწიფო ტენდერებზე მუშაობდა. „დიკამ“ გაიმარჯვა სკოლების რეაბილიტაციაზე გამოცხადებულ ტენდერში. „დიკას“ საშუალებით სრული რეაბილიტაცია ჩატარდა ქალაქ გორის თეატრს, რომელიც კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლია. ასევე, მათ ააშენეს თავისუფალი ჭიდაობის დარბაზი. როგორც ნათია ხვედელიძე ამბობს, ეს ერთგვარი გამოცდილება იყო სამშენებლო ბიზნესში და ამის შემდეგ გადაწყვიტა, მეგობრებთან ერთად დაეფუძნებინა დეველოპერული კომპანია – „ნიუ დეველოპმენტ გრუპი“, რომელიც მაღალსართულიან კორპუსებს ააშენებდა.

ნათია ხვედელიძე: რამ მიბიძგა ძალიან მომესიზჯა სამშენებლო დარგის ბიზნესში? – ეს განაპირობა იმ ფაქტმა, რომ რამდენიმე სამშენებლო კომპანიაში მომიწია მუშაობა როგორც იურისტს. დავინტერესდი ამ საქმით. გარდა ამისა, მე მიყვარს შენება, მიყვარს, როცა რაღაცას ვინწყებ და წარმატებით ვასრულებ. ესთეტი ვარ და მიყვარს, როდესაც ჩემი აშენებული, ლამაზად გამოიყურება. ჩვენი კომპანიის მიერ აშენებულ მიმდინარეობს საცხოვრებელი კორპუსის მშენებლობა ნუცუბიდის მესამე მიკრორაიონის მიმდებარე ტერიტორიაზე, ვაშლიჯვრისა და ნუცუბიდის პლატოს შემადგენელ გზაზე. არის რამდენიმე ფაქტორი, რის გამოც შევარჩიეთ ეს ადგილი. უპირველესად, ეს არის უნიკალური და თბილისში თითქმის განუმეორებელი ხედი ყველა რაკურსით, საიდანაც დედაქალაქი ხელისგულზე ჩანს. პლუს ამას, აქ გზა ახალი გაყვანილია და ეკოლოგიური ფაქტორებიც უფრო მაღალია, ტერიტორიის ურბანულად ნაკლები დატვირთვის გამო. ქალაქის დაგეგმარებაც ამ ადგილების განაშენიანებისკენაა მიმართული. ამასთანავე, გადაწყვიტეთ, მომხარებლისთვის შეგვეთავაზებინა კარდინალურად დაბალი ფასი საბურთალოსგან განსხვავებით. როდესაც მინის ნაკვეთი შევიძინეთ, ის ადგილი, ფაქტობრივად, ტყით იყო დაფარული. ახლა სხვა სურათია, ირგვლივ მიმდინარეობს აქტიური მშენებლობა. ჩვენმა გაყიდვებმა კი, ფაქტობრივად, მოლოდინს გადა-

აჭარბა. ბინების 80 პროცენტი უკვე გაყიდულია. ვფიქრობ, ეს იქნება თბილისში ერთ-ერთი გამორჩეული კორპუსი და მიხარია, რომ მეც მექნება ამაში წვლილი შეტანილი. ეს არის თავისი ხედვებით უნიკალური ადგილი თბილისში. ეს იქნება 10-სართულიანი, ლამაზი საცხოვრებელი კორპუსი.

ნათია ხვედელიძე: „ბიზნესში, ისე როგორც ცხოვრებაში, ჩემთვის მთავარია სიმართლე, კეთილსინდისიერება და მაღალი პასუხისმგებლობა“

რპუსი, პარკინგითა და დიდი ეზოთი. კომპანია მუშაობს „ჰაიდელბერგის“ ბეტონით, რაც კორპუსის მაღალი ხარისხით მშენებლობას განაპირობებს. თუმცა, კომპანიის აქტივობა ამით არ შემოიფარგლება, ჩვენ ამ ტერიტორიის მიმდებარე, ვაპირებთ კიდევ ახალი კორპუსების აშენებას და ასევე, ახალი პროექტების განხორციელებას რეგიონებში – კერძოდ, ბათუმსა და ბაკურიანში ახალი ინვესტიციების განხორციელებას სამშენებლო მიმართულებით.

– ნათია, მშენებლობა ცოტა არ იყოს „პარაქალღურ“ საქმიანობად მიიჩნევა საქართველოში... როგორ ართმევთ თავს?

– გამოგიტყდებით, თავდაპირველად, ცოტა გამიჭირდა კიდევ, როდესაც ძალიან ბევრ, მანამდე ჩემთვის უცხო საკითხში მომიწია გარკვევა. თუმცა, მაღლევ ავუღო ალბო და ახლა ჩემი პარტნიორები ხუმრობენ, ნახაზებს უფრო კარგად კითხულობ, ვიდრე – კანონებს. ხუმრობა იქეთ იყოს და ნამდვილად რთული საქმეა ყოველდღიურად სამშენ-

ებლო მასალებზე, არმატურასა და ბეტონზე ფიქრი, ზრუნვა. მაგრამ, იმდენად დიდი უკვე აშენებულის, მიღწეული შედეგის ხიბლი, რომ ეს ყოველდღიური დაძაბული რეჟიმი, ძალიან უმნიშვნელოდ მეჩვენება. იქ, სადაც ტყე იყო, ახლა შენობა დგას. იქ სადაც ნანგრევები იყო, ახლა გარემონტებული ნაგებობაა და ვფიქრობ, რომ ჩემი წარმატებული სამუშაოს პოზიტივიც სახეზეა. განსაკუთრებით მინდა, საზი გავესუვა, ჩემი მეორე კომპანიის „დიკა 2010-ის“ მიერ წარმოებულ სამუშაოებს, რომელთაგან ზოგი თავისი არსით, საშვილიშვილოც კია: დაწყებული გორის სახელმწიფო თეატრიდან, უამრავი სკოლის გარემონტებით დამთავრებული.

ზოგადად, ბიზნესში, ისე როგორც ცხოვრებაში, ჩემთვის მთავარია სიმართლე, კეთილსინდისიერება და მაღალი პასუხისმგებლობა. მეც ვცდილობ, რომ ჩემს საქმიანობაში არავის ვუღალატო, კლიენტი, მომხმარებელი და დამკვეთი მოტყუებული და იმედგაცრუებული არ დავტოვო. მიხარია, რომ ეს გამომდის.

– ნათია, ასეთი დაძაბული გრაფიკი შვილთან ურთიერთობებში ხელს არ ვიშლი?

– თათა 12 წლისაა და ბუნებრივია, საქმე არ მაძლევს საშუალებას, დიდი დრო დაეუთმო მას. თუმცა, ვცდილობ, ხშირად ვეკონტაქტო, მისთვის მნიშვნელოვანი დეტალები არ გამომჩივს და ხშირად ერთად ვგვემავთ სასიამოვნო საღამოების გატარებას.

რ.ს. ქალბატონი ნათია ხვედელიძე იუმბილარია, მას 3 დეკემბერს დაბადების დღე აქვს. ჟურნალი „თბილისელები“ ულოცავს მას დაბადების დღეს და უსურვებს ბედნიერებასა და წარმატებებს სამომავლო საქმიანობაში!

ბაია ნაპაიძე

მეზროული ვნება

ანუ „კუს თუ გაკუსების“?!

რაკი ქალთა მიმართ ძალადობის პრობლემა აქტუალური გახდა (ან კი როგორ არ გახდებოდა, როდესაც მხოლოდ ამ წელს ქალთა მკვლელობამ ორ ათეულს გადააჭარბა და, როგორც გაირკვა, არც წინა წლებში ვუჩიოდით ამ ტიპის მკვლელობათა ნაკლებობას), 2014 წლის სექტემბერში ქალთა საინფორმაციო ცენტრმა თბილისის მეტროსადგურში სექსუალური შევიწროების სწრაფი შეფასება ჩაატარა.

ჩვენ არ ვიცით, რა პრინციპით შეარჩიეს, თუმცა, 200 ქალი გამოუკითხავთ და დაუდგენიათ, რომ ამ ორასათგან 90-ს მეტროში მგზავრობისას სხვადასხვა ტიპის სექსუალური შევიწროება განუცდია.

უმუალოდ მეტროს მატარებელში ეს ამბავი 78 პროცენტს დამართნია, ბაქანზე – 14 პროცენტს, შესასვლელის მიმდებარე ტერიტორიაზეც იმდენივეს, ხოლო 6 პროცენტს – მეტროპოლიტენის სხვა ადგილებში.

ყველაზე საინტერესო მინც სექსუალური შევიწროებათა სახეობებია: ყველაზე ხშირი ყოფილა დაყინებული მზერა (ასეთი ტიპის შევიწროება გამოკითხულთა 73 პროცენტს განუცდია); სექსუალური კომენტარისა და ხმის (კომენტარი გასაგება, მაგრამ, აი, ხმის სექს-

უალობა ნეტავ რა პრინციპით დადგინდა?) მსხვერპლი 31 პროცენტი გამხდარა; შეხება-მიწოლა-მიხახუნებას 52 პროცენტი შეუწუხებია, მაგრამ, სექსუალურ შევიწროებაზე რეაქცია გამოკითხულთა თითქმის 80 პროცენტს არ ჰქონია (თუმცა უგრძვნია – ☹).

თუ გავითვალისწინებთ, რომ, კვლევის მიხედვით, ყველაზე ხშირად სექსუალურ შევიწროებას ქალბატონები, თურმე, საღამოს საათებში განიცდიდნენ, სავარაუდოა, რომ ჩვენს მეტროპოლიტენში სექსუალური მუხტი საღამოს საათებში იკრებს ძალას (ანუ, ერიდეთ მაშაკაცებს, განსაკუთრებით, მეტროპოლიტენის ტერიტორიაზე, თანაც, შებინდებისას).

ხოლო, რაკი კვლევით დადგინდა, რომ არაუთუ სექსუალური ხშირ, თვით მიწოლა-მიხახუნებით შევიწროებულებსაც კი, პოლიციისთვის არასდროს მიუმართავთ, ქალთა საინფორმაციო ცენტრმა მთავრობისთვის რეკომენდაციები შეიმუშავა და ურჩია, რომ, ერთი მხრივ, ასამაღლებელია საზოგადოების ცნობიერება, ხოლო, მეორე მხრივ, სექსუალური შევიწროება კანონდარღვევად უნდა განისაზღვროს (ჩვენც რომ მივანვეთ?!).

ზემოთქმულს, ჩემდა თავად, დავამატებ: თუ სექსუალურ ხმას ხშირი და ღრმა სუნთქვაც ახლავს, ეს დამამძიმებელ გარემოებად ჩაითვალოს! – ☺

არს – ქალა, არს – ჭკუა?

შენ რომ ჩემთვის არ მოგისვენიაო?!

ეგრეთ ნოდებელი მოსმენების შესახებ კარონმა, ანუ – ბოლოს და ბოლოს, ვის უნდა ჰქონდეს გასაღები – ისეთი ვნებათაღელვა გამოიწვია, ლამისაა დემოკრატია თავზე დაგვემხო. განსაკუთრებით გააფთრებულად ყოფილი ხელისუფლება იბრძვის, პათოსით – შსს-ისთვის გასაღების დატოვება კაცობრიობის იდეალების ღალატიაო.

თუმცა, რასაკვირველია, მათი ეს პათოსი არ ეხება იმ პერიოდს, როდესაც თავად უსმენ-უთვალთვალდებდნენ, რადგან, „ნაციონალური“ თვალ-ყურები წმიდანანმიდა! – ☹

ჰოდა, რაკი დაპირისპირება სამკვდროსასიცოცხლოა, ადამიანის უფლებათა დაცვის კომიტეტის სხდომაზე თითქმის ხელჩართული ჩხუბი „ინიანა“. ყოველივე იმით დაინყო, რომ უმჯობესესოდ დებუტატმა, ბნმა კაჭახიძემ, უმცირესოდ დებუტატ ქნთაქთაქიშვილს ავადმყოფი უწოდა. თანაგუნდელს ბნები მინდა სევილი და ნიკლაური შემოეშველნენ და კოლეჯი კაჭახიძეზე გაინიეს. მოლად ცხრა უღელი ხარ-კამეჩის გამოძახება საჭირო არ გამხდარა, ვინიდან ვითარების განმუხტვა მანდატურებმაც მოახერხეს.

ჩხუბი დაბუტატები დერეფანში გაიყვანეს, სადაც ალიაქოთის სხვა უმცირესოდებიც (გივი თარგამაძე, გოკა გაბაშვილი, ლევან ბეჟაშვილი, გიორგი თევდორაძე და დავით საყვარელიძე) შეუერთდნენ. საბოლოოდ, ინციდენტი ამოიწურა (შეიძლება, იმიტომაც, რომ ბრძოლაში წინა მონვევიდან უმცირესოდებელთა მთავარი ფალავანი – აკაკი ბობოხიძე არ ჩართულა).

ასეა თუ ისე, ამკარაა, რომ ეს ის შემთხვევაა, როდესაც ოკუპანტური შეგონება: „шита есть, ума не надо, შემდეგნაირად ითარგმნება: – არც ერთი, არც მეორე. – ☹

გვერდები მოამზადა ნინო ხაჩიძემ

ყოფილების ფასი

ბარანტირაგულად დასაქმებულები

მართალია, ისე ინტენსიურად არა, მაგრამ, ჩვენი მონატრების გაქარებვას ჩვენი მშობლიური „რუსთავი 2“ მინც ახერხებს და, თუ მთლად ძველი ინტენსივობით ვერა (თუ – არა), პრეზიდენტყოფილისთვის თვალს მინც მოგვაკვრევენებს ხოლმე (რათა უნახაობის კაეშანმა ბოლო არ მოკვილოს).

ასე და ამგვარად, გასულ კვირასაც მოგვაკვრევენა, პრეზიდენტყოფილმა კი მოგვასხენა, რომ ჩვენი პრემიერყოფილის ბნი გილაურის უკრაინის ბიზნესობმუდსმენად დანიშვნას საქართველოს

ახლანდელმა მთავრობამ შეუშალა ხელი, თან, რკინისებური არგუმენტიც მოიშველია – „ეს იყო ევრობანკის პროექტი!“ ჯობს, სრულ ციტატას მოგიტანთ: „თუმცა საქართველოს მთავრობამ ვაგზავნა ნოტა და უთხრა, რომ, თუ გილაურს დანიშნავთ უკრაინის ერთ-ერთ უმნიშვნელოვანეს თანამდებობაზე, საქართველოს მთავრობა შეწყვეტს ურთიერთობას ევროპულ ბანკთან!“

თუმცა ბნმა გილაურმა ეს ამბავი სო-

ციალური ქსელით განმარტა და საზოგადოებას აუნყა, რომ ხმები მისი დანიშვნის შესახებ გადაჭარბებული იყო. კერძოდ (კვლავ ციტატას მოგივლევთ): „უკრაინის ბიზნესობმუდსმენად დანიშვნაზე უარის თქმა იმის გამო მომინია, რომ ეს პოზიცია იურიდიულ წინააღმდეგობაში მოდიოდა ჩემს სხვა მოქმედ ხელშეკრულებებთან.“

ჩვენ არ ვიცით, რატომ მოქმედებს ბნი სააკაშვილი ძველებური სტილით, როდესაც მის უკითხავად მედია სიზმარს ვერ ნახულობდა, მაგრამ, ვიცით, რომ ჩვენი შსს მინისტრის ყოფილ მოადგილეს, ქნ ზღულაძეს ეპატიყვებიან უკრაინაში ძალოვან სტრუქტურებში რეფორმის ჩასატარებლად, რაც, ლოგიკურად, ნიშნავს, რომ გათავისუფლების შემდეგ ბნი ახალაიასა და არანაკლებ ბნი მერაბიშვილს სამუშაო ადგილები გარანტირებული აქვთ, რაც, მეორე მხრივ, ბადებს რიტორიკულ კითხვას: უსასყიდლოდ რატომ უნდა დავუთმოთ? – ☹

ნლობის ტეფონი ინტობი

0902 200 206

0902 200 244

მობილურებიდან

ზარი ფასიანია

- რატომ დანტერესდით მართლმადიდებელთა უფლებების დარღვევის ფაქტებით?

- ამ თემით ჩემი დანტერესება გამოიწვია იმან, რომ დამეფულა „უსამართლობის გრძობა“, უფლებადამცველთა მოქმედებებიდან გამომდინარე. ისინი მუდმივად საუბრობენ რელიგიურ უმცირესობათა უფლებების დარღვევაზე, რაც ცუდი არ არის, პირიქით, მისასალმებელი და მხარდასაჭერია, თუმცა გულსატკეპნი იყო ის, რომ არავინ ლაპარაკობდა მართლმადიდებლების უფლებადარღვევის ფაქტებზე. საქართველო მცირე ქვეყანა და ძალიან ადვილად ყველგან ნებისმიერი ინფორმაცია, ამიტომ ვერც ვხედავთ, რომ მსოფლიო ერთ მხარეს არ ირღვეოდა უფლებები, უმრავლესობის უფლებადარღვევის ფაქტები არც რაოდენობით და არც სიმწვავეთ არ ჩამოუვარდებოდა იმ დარღვევებს, რაც რელიგიური უმცირესობების მიმართ ხდებოდა. მაგრამ, რატომღაც, უმრავლესობის უფლებები იგნორირებული იყო. თავიდან მეგონა, რომ ეს ხედვებზე მგრძობიარე დამოკიდებულება განპირობებული იყო იმით, რომ უმცირესობები გადამეტებულ სიბრაულესა და მხარდასაჭერას იწვევდა.

- რადგან უმრავლესობა მისი უფლებები იმდენად აქტუალური არ არის, სწორედ უმრავლესობის ფაქტორიდან გამომდინარე?

- დიახ, მაგრამ, როდესაც პირადად დაინახე ამ ფაქტების შესწავლა და მომინა უშუალო შეხება უფლებადამცველებთან, ასი პროცენტით დავრწმუნდი, რომ ეს ხდება მიზანმიმართულად და მათი მიზანია, ყველანირად გაუტეხონ სახელი საქართველოს მართლმადიდებელ ეკლესიას, განსაკუთრებით, მსოფლიო უფლებადამცველი ორგანიზაციების წინაშე. შეიძრა ქვეყანა იმის გამო, რომ ირღვევა რელიგიური უმცირესობების უფლებები და ისიც ფაქტია, რომ ასეთი პანიკური სურათის შექმნის შემდეგ დიდი გრანტები მოდის და ბევრი რელიგიური დაპირისპირება, რაც ამ ბოლო პერიოდში მომხდარა მართლმადიდებლებსა და არამართმადიდებლებს შორის, ხშირად ხელოვნურად ყოფილა გამოწვეული. შეიძლება, ვილაცხა, მართლაც, სძულს მართლმადიდებლობა, მაგრამ ვერსად ნაუვალით იმ ფაქტს, რომ დიდი გრანტები მოდის ასეთი ვითარების შემდეგ. ეს ფსევდო-ლიბერალური არსოვნება მოიცავს ერთგვარ ფანტატიკურ და რადიკალურ დამოკიდებულებას. ამგვარად მოაზროვნე ადამიანები მართლმადიდებლებს სდებდნენ ხოლმე ბრალს ფანტატიკში, რეალურად კი ისინი უფრო რადიკალურები, ფანტატიკურები და ტენდენციურები არიან იმ საქმეში, რასაც უფლებადამცველობა ჰქვია.

- ფაქტია, რომ მართლმადიდებლებს შორისაც არის რადიკალურად განწყობილი მცირე ჯგუფი, მაგრამ საოცარი ისაა, რომ უკლებლივ თითქმის ყველა ჩვენბური ლიბერალი სწორედ რადიკალიზმით ხასიათდება. ჩვენთან ძალიან უცნაური, რადიკალიზმზე დამყნობილი ლიბერალიზმი ჩამოყალიბდა.

- ამიტომ ვუსწავლავ მათ ფსევდო-ლიბერალებს, ნამდვილ ლიბერალიზმს სწორედ ქრისტიანობა ქადაგებს. ვერ გეტყვით, რატომ არიან ყველანი ასეთი რადიკალურები და ტენდენციურები, მაგრამ ამ ძალებს ჰგონიათ, რომ მათ აქვთ მონოპოლია, განსაზღვრონ საქართველოში, რა არის დემოკრატიული ნორმები, რა არის და არ არის ადამიანის უფლებების დარღვევა. საბოლოოდ, მათ შეძლეს ისეთი გარემოს შექმნა, რომ თუ მართლმადიდებელი ლანძღავს ან ცუდად ექცევა სხვა რელიგიის წარმომადგენელს,

თუოლოგი და სოციალურ მეცნიერებათა დოქტორი ლაშა ცაიშვილი ნლებია, რაც მართლმადიდებელთა უფლებების დარღვევის ფაქტებს აღწესნავს და ყურსნავლის, თუმცა მის მიერ მოპოვებული მასალები არასდროს გაუხიდათ თავიანთი შეზღუდვის ღირსი მრავალრიცხოვან უფლებადამცველ ორგანიზაციებსა და თვით სახალხო დამცველსაც კი (თითქმის ყველა მთავრობის). რატომ არ აღიქმება მართლმადიდებლების უფლებათა დარღვევა უფლებადარღვევად? - ამ თემაზე ლაშა ცაიშვილი ვეგსაუბრება.

რა კითხვით ირღვევა საქართველოში მართლმადიდებელთა უფლება და რატომ ითვლება იმ უფლებებზე სიბრაული რეაქცია უმცირესობის უფლებების დარღვევად?

ლს, ეს არის ქსენოფობია და დანაშაული, ხოლო, თუ სხვა რელიგიის წარმომადგენელი ერის მართლმადიდებელს სიტყვიერად თუ საქმით, ეს გამოხატვის თავისუფლება და დემოკრატიულობის ნიშანია. ჩემი აზრით, ასეთი პოლიტიკა უკვე ქმნის რელიგიური დაპირისპირების ფონს, რაც ყველა ქვეყანასა და ეპოქაში უდიდესი სიმწვავეთ გამოიჩინება და რასაც ყველა უნდა უფრთხოდეს, მაგრამ, როგორც ჩანს, გრანტები სწორედ ასეთ თემებზე მოდის.

- გრანტის მიღების იმედით, როგორც პირადი საუბრებიდან ვაჩივებ, ერთ-ერთი უფლებადამცველი ორგანიზაცია აპირებს, უჩივლოს საპატრიარქოს, რომ სასულიერო აკადემიის მაგისტრატურაში არ იღებენ გოგონებს.

- მე ისიც ვაჩივებ, რომ ერთ-ერთი სექტა, რომლის სახელიც ახლა არ მასხენდება, აპირებს, უჩივლოს საპატრიარქოს იმის გამო, რომ არ გაუუქმონ საგადასახადო შეღავათი.

- როგორც ვიცი, ამისთვის ხელმოწერებს აგროვებენ კვაკერები.

- სახალხო დამცველის აპარატმა, განსაკუთრებით, წინა ომბუდსმენის დროს, ბევრი იბრძოლა, რომ ეკლესიას ეს უფლება ჩამოერთმეოდა. ასევე, როდესაც საპატრიარქოს ჰქონდა განსაკუთრებული როლი და სასულიეროში მხოლოდ მასთან შეთანხმებით უშვებდნენ სხვა რელიგიის წარმომადგენელ სასულიერო პირებს, რაც ყველა იმ ქვეყანაშია, სადაც არის დომინანტი ეკლესია.

- ვეროპაში საკმაოდ ბევრ ქვეყანაში დომინანტი ეკლესიის ცნება.

- დიახ, მაგრამ საქართველოში უნდათ, რომ ყველაფერი გაათანაბრონ და ისტორიული სამართლიანობაც დაიკარგოს და გაუთანაბრონ გუშინ გამოჩეკილ სექტას ის ღვანლი, რაც საუკუნეების განმავლობაში მიუძღვის საქართველოს ეკლესიას.

- რაც, რა თქმა უნდა, არ ნიშნავს, რომ მათი უფლებები უნდა შევლახოთ.

- უბრალოდ ასეთი დამოკიდებულება არის პროვინციალიზმი.

- რა ტენდენციაა მართლმადიდებელთა უფლებების დარღვევის თვალსაზრისით?

- განსაკუთრებით 2003 წლიდან, რაც „ნაციონალური ხელისუფლება“ მოვიდა და გაძლიერდნენ ფსევდო-ლიბერალური მსოფლმხედველობის ადამიანები, მას შემდეგ დაიწყო ის, რაზეც ვისაუბრებთ: არაობიერად დამოკიდებულება ამ საკითხებისადმი, ტენდენციურობა მართლმადიდებელთა უფლებებისადმი, ასეთი ფაქტების მიჩქმალვა და მხოლოდ რელიგიური უმცირესობების უფლებების წინ ნაშრონება. ამ პერიოდში დაიწყო და აღზევებულია დღემდე. მე არ მასხენდება შემთხვევა, რომ რომელიმე უფლებადამ-

ცველი ინსტიტუტიდან, გნებავთ, ამ პერიოდში რომელიმე სახალხო დამცველს, სამწუნაროდ, დღევანდელის ჩათვლით, ერთხელ მაინც ავბალელებინოთ ხმა მართლმადიდებელთა უფლებებზე. მე შეგხედრილვარ წინა სახალხო დამცველს, ბატონ ტულუშს, გადავეცი მას ყველა ფაქტი, თუმცა მან ყველაფერი გააკეთა იმისთვის, რომ მართლმადიდებელთა უფლებადარღვევის ფაქტები არ დაფიქსირებულიყო მის მოხსენებაში. უფრო მეტიც, იყო შემთხვევები, როდესაც მართლმადიდებლები მართლები იყვნენ იმ კონკრეტულ სიტუაციაში, მაგრამ მას მაინც დანაშაულებად გამოჰყავდა.

მაგალითად, 2010 წლის მოხსენებაში ტულუშს ეწერა იელოველთა უფლებების დარღვევის 7 ფაქტი. ამ შვიდი ფაქტიდან ერთ-ერთი ის იყო, რომ იელოვას მოწმემ მართლმადიდებელს ფიზიკური შეურაცხყოფის მიყენება დააბრალა, შემდეგ გაირეკა, რომ ეს სიცრუე იყო, მაგრამ ტულუშმა თავის მოხსენებაში ეს მაინც ჩანერა, როგორც იელოველთა უფლებების დარღვევის ფაქტი და ამით რაოდენობა გაამარცხა: ექვსის ნაცვლად შვიდი ფაქტი გამოვიდა. ასეთ დონეზე დანეროლმანდა. იყო შემთხვევა, როდესაც ახალციხის ერთ-ერთ რაიონში მართლმადიდებელ მშობელთა კავშირმა ანტიკათოლიკური პროპაგანდა გაავრცელა და ესეც დაფიქსირდა, როგორც რელიგიურ უმცირესობათა უფლებების დარღვევა. როდესაც ამ ფაქტით დაინტერესდი, აღმოჩნდა, რომ იმ სოფელში მართლაც ყოფილა კათოლიკე მღვდელი, რომელმაც მოზარდები დასასვენებლად წაიყვანა. აუზში ერთად ბანაობისას, მღვდელს საცვალი დაუკარგავს და ლოცვა-კურთხევა მიუცია ბავშვებისთვის, საცვალი მომიტნებით. შემდეგ ამ ბავშვებთან ჩაატარა კონკურსი, თუ ვინ აუკაცბდა მას უფრო მაგარად. შემდეგ ადგილობრივმა მოსახლეობამ ატყნა დიდი ამბავი და ენისკუთხა ჯუღუბე პაზოტომ ის სასულიერო პირი გამოიხიმა. ეს ფაქტი არსად დაფიქსირებულა, მაგრამ სახალხო დამცველმა თავის მოხსენებაში დააფიქსირა მართლმადიდებლების მიერ რელიგიურ უმცირესობათა დევნა, იმიტომ რომ მათ ანტიკათოლიკური ბროშურები გაავრცელეს.

- მართლმადიდებელ მშობელთა კავშირის მიერ გავრცელებული ბროშურები იმ ფაქტს შეეხებოდა, რაც მიაშვეთ?

- ეხებოდა კათოლიკეებში პედოფილიას, რასაც მსოფლიოს წამყვანი ტელევიზიები გადაცემებს უთმობენ და რა გახდა ერთი ბროშურის დარიგება?! თან, ეს ბროშურა გაავრცელეს იმ ფაქტების შემდეგ, რაც ვიამხედი. როგორც ვითხარით, არც ერთ სახალხო დამცველს არ დაუფიქსირებია მართლმადიდებელთა უფლებების დარღვევა. მაგალითად, ახლახან ნიგვზინასა და წინწყარომი მომხდარი მოვლენების დროს ადგილობრივი მოსახლეობა ამბობდა, რომ ეს იყო საბოტაჟი ახალი ხელისუფლების წინააღმდეგ. ადამიანები პერიოდულად მიდიოდნენ ხან ერთ, ხან მეორე ჯგუფთან და განხეთქილებას ხელოვნურად ავიცილებდნენ. თავდაპირველად, მართლმადიდებელთა საფლავებზე ვილაცხამ ვერები დაამსხვრია, რაზეც მართლმადიდებლები გაბრაზდნენ და მუსლიმანებს აუკრძალეს ლოცვა. ამ ყველაფრის უკან ძალიან ბევრი რამ იდგა და ამ საბოტაჟის შესახებ არაფერი თქვა ახლანდელმა სახალხო დამცველმა. ყველაზე მეტად იმან გამ-

აღმოჩნდა, რომ იმ სოფელში მართლაც ყოფილა კათოლიკე მღვდელი, რომელმაც მოზარდები დასასვენებლად წაიყვანა. აუზში ერთად ბანაობისას, მღვდელს საცვალი დაუკარგავს და ლოცვა-კურთხევა მიუცია ბავშვებისთვის, საცვალი მომიტნებითო

ს ა ა ს ა ლ ნ ლ ო ა ქ ც ი ა სამკურნალო-გამაჯანსაღებელ ცენტრ „ანტიროპოსში“

უფასო გულ-სისხლქარღვთა სისტემის კომპიუტერული გამოკვლევა + 50-პროცენტიაანი ფასდაკლება სისხლქარღვების დოქტორებთან უფასო გამოკვლევაზე!

უფასო კონსულტაციები

1. რევემატოლოგი, მადიცინის დოქტორი, **ო. ანთაძე**
სამკურნალო-სუთხაბათი - 12-13.00
საათამდე + 50-პროცენტიაანი ფასდაკლება სახსრების ულტრაბგავით გამოკვლევაზე;
2. ბასტრონტაროლოგი, მადიცინის დოქტორი, **ბ. ცუცქერიძე**
შაბათი 12-13.00 საათამდე;
3. ანგიოლოგი, პროფესორი, მადიცინის დოქტორი, **ს. ჯანიანი**
შაბათი 13-14.00 სთ-მდე

ა ქ ც ი ა ს ტ ო მ ა ტ ო ლ ო გ ი ა შ ი !

- * უფასოდ კვილების წმენდა და კვილის ნაღებისა და ნაღების მოცილება
- * უფასოდ კვილების ამოღება პროთეზირების დროს
- * პროთეზირება - 25-პროცენტიაანი ფასდაკლებით
- * კვილების მკურნალობა - 50-პროცენტიაანი ფასდაკლებით.

საყოველთაო დაზღვევა სამკურნალო-გამაჯანსაღებელ ცენტრ „ანტიროპოსში“

სახელმწიფო საყოველთაო სადაზღვევო პროგრამით

მომსახურებისთვის აირჩიეთ ცენტრი „ანტიროპოსი“

მსოფლიო ჩვეთა დაზღვევულ პაციენტებს უამრებთავეხათ გამოკვლევებისა და მკურნალობის უნიკალურ დამატებით პაკეტს - 50-პროცენტამდე ფასდაკლებაში სტომატოლოგიაზე, ფიზიოთერაპიასა და მასაჟზე!

ჩვენ ყოველთვის მზად ვართ დაგეხმაროთ!

ინფორმაციისთვის დარეკეთ: 2 74 61 00; 5 71 74 61 00.

მისამართი: თბილისი, მეტრო „ისანთან“, ნავთილის რიხი №9.

აკვირვა, რომ ამ ხელისუფლების მიერაა ეს ადამიანი დანიშნული ომბუდსმენად და თავის მოხსენებაში ერთი სიტყვითაც არ უხსენებია, არჩევნების დროს სასულიერო პირებს იარაღს რომ ადებდნენ „ნაციონალური“ ხელისუფლების წევრები და ფიზიკურად უსწორდებოდნენ მართლმადიდებელ სასულიერო პირებს.

ამის შემდეგ აზიზებს მეჩეთის აშენების გამო წინააღმდეგობა სახალხო დამცველმა შეაფასა, როგორც თურქო და ისლამოფობია. მაშინ, როდესაც თურქეთის საგარეო საქმეთა მინისტრი პირდაპირ აკეთებს განცხადებას, რომ ბათუმი არის მათი და, როგორც ევრობა გაერთიანდა უსისხლოდ, ასევე, უნდა აღადგინონ ოსმალეთის იმპერია.

დავით ოღლუ ახლა უკვე თურქეთის პრემიერ-მინისტრია.

თვითონ ადგილობრივი მუსლიმანებიც კი აზიზებს მეჩეთის აშენების წინააღმდეგები არიან, რადგან ეროვნული ღირსება ელახებათ, იმიტომ რომ ეს ადამიანი იყო ოსმალეთის სისხლიანი იმპერიის სიმბოლო. თურქი პოლიტიკოსების ასეთი განცხადებების ფონზე, იმის ფონზეც, რომ ადგილობრივი მუსლიმებიც წინააღმდეგები არიან აზიზებს მეჩეთის აშენების, ამას სახალხო დამცველი მაინც თურქოფობიასა და ისლამოფობიას უწოდებს. მის მოხსენებებში არასდროს მინახავს მართლმადიდებელთა უფლებების დარღვევის ფაქტები, რომლებიც უამრავი მოხდა მისი სახალხო დამცველობისას.

მე და ნიკოლოზ მჭავანძიძემ, უფლებადამცველმა, ასევე, რამდენიმე არასამთავრობო ორგანიზაციამ 2013 წლის 13 აპრილს მოვანყვეთ ბრიფინგი მართლმადიდებელთა უფლებების თემაზე, ასევე, 2014 წლის 28 ოქტომბერსაც „როიტერის“ სტუდიამი. პირველ შეხვედრაზე მხოლოდ „კავკასია“ და „იმედი“ მოვიდნენ, მეორეზე – მხოლოდ „იმედი“, მაგრამ არც ერთის არ გაუშუქებია ეს ფაქტი. არადა, საკმარისია, მცირედად

დაირღვეს რომელიმე რელიგიური უმცირესობის უფლება, რომ ტელევიზიები რამდენიმე კვირას უთმობენ ამ თემაზე გაკეთებულ რეპორტაჟებს, მაგრამ, როდესაც მართლმადიდებელთა უფლებადარღვევებზეა საუბარი, არც კი მოდიან. ახლახან დაარბიეს წმინდა ბარბარეს ეკლესია, იქ მხოლოდ ქურდობა არ მომხდარა, სინამდევები შეურაცხვევს, ხატები დაამსხვრიეს, შებილნეს საკურთხეველი, სასულიერო პირთა სამოსელი, მაგრამ თქვენ გაგვიგიათ, რომელიმე უფლებადამცველს ან სახალხო დამცველს ამ ფაქტის გამო ხმა ამოეღოს?!

- არა.

- აგრეთვე, ამას წინათ მოხდა ის, რომ მართლმადიდებლები ითხოვდნენ მუზეუმის გახსნას, მუსლიმანი მოსახლეობა კი მეჩეთის აშენებას. არადა, ეს შენობა იდგა მართლმადიდებელი ტაძრის ნანგრევებზე. როდესაც ამ კონფლიქტის შესახებ გახდა ცნობილი, სასწრაფოდ გამო-

ცივდნენ უფლებადამცველები და განაცხადეს, რომ ირლევა მუსლიმანთა უფლებები ისე, რომ არ ჰქონდათ გარკვეული, სინამდვილეში რა ხდებოდა იმ სოფელში. ხოლო, როდესაც გაირკვა, რომ ეს სინამდვილეში ქრისტიანული ტაძრის ნანგრევებზე აგებული შენობა იყო, ხმა აღარ ამოუღიათ. არადა, იმიტომ, რომ სისხლი არ დაღვრილიყო და კონფლიქტი არ დაწყებულიყო, ქრისტიანები თანხმდებოდნენ ბიბლიოთეკის განთავსებაზე, მაგრამ ქრისტიანთა უფლებების დაცვაზე არავის ამოუღია ხმა. მეტიც, მე გამაოცა მუსლიმანთა წარმომადგენლების განცხადებებმა, რომლებმაც კონფლიქტის გაღვივებაში მართლმადიდებელ სასულიერო პირებსა და იურარქებს დასდეს ბრალი. მაშინ, როდესაც სწორედ მათი პოზიტიური ქმედებების გამო შეჩერდა მართლმადიდებელი მრევლი და დათანხმდა ბიბლიოთეკის გახსნას.

ინფო ხარია

ზაზა ოძრუაშვილი არის 44 წლის მამაკაცი, რომელსაც აქვს უმძიმესი დაავადება „დილიტაციური კარდიომიოპათია“ 2008 წლიდან იტანჯება ამ დაავადებით, გაუქეთდა სამი ოპერაცია, რომელმაც შედეგი ვერ გამოიღო. ახლა იმყოფება რეანიმაციაში, მდგომარეობა არის უმძიმესი. სასწრაფოდ ესაჭიროება გულის გადანერგვა. ოპერაცია საკმაოდ სოლიდური თანხა ჯდება, რომელიც შეადგენს 100 000 დოლარს. მივცეთ ამ ადამიანს გადარჩენის შანსს. ნებისმიერი უსელიდან შეგიძლიათ დარეკოთ ამ ნომერზე: **0901700137 ან გადმორიცხოთ ლიბერთი ბანკის ანგარიშზე GE12LB0711153204004000.**

ლიბერთი ბანკი
GE12LB0711153204004000
გამთიდან და გილინიდან
0 901 700 137

– ეს გადაჯგუფებები პოლიტიკურ იდეათა ჭიდილის შედეგია თუ მაინც პიროვნული შეუთავსებლობის შედეგი?

– ამ ვითარებას კარგად ვიცნობ შიგნიდან და ამიტომ მთელი პასუხისმგებლობით ვაცხადებ, რომ იდეები, პოლიტიკური იდეალები, პოლიტიკური პლატფორმა და ა.შ. აქ არაფერ შუაშია, მაგრამ ჩვენ იმთავითვე ვიცოდით, რომ კოალიცია „ოცნება“ შეიკრა სხვადასხვა დაჯგუფებისგან. ხაზს ვუსვამ – საქართველოში ჯერ არ არსებობს პოლიტიკური პარტიები. მეტიც, მათი აღმშენებლობის კონტურებიც კი არ გამოკვეთილა, ეს პროცესი არც კი დაწყებულია, მაგრამ არსებობს დაჯგუფებები, მეტ-ნაკლებად ცნობადი ადამიანების გარშემო გაერთიანებულნი და ეს დაჯგუფებები ნებისმიერ საკითხს ეკიდებიან იმ კუთხით, თუ რა შეიძლება, ააგროონ – ეს მიღებული ტრადიციის პოლიტიკურ ისტაბლიშმენტში და ამ აგორების შედეგად, დემაგოგიისა და პოპულიზმის მეშვეობით, მოხვეჭონ ქულები და გაზარდონ საკუთარი რეიტინგი.

მაგალითად, ალასანიასთვის, რომელსაც კარგი პირადი ურთიერთობა აქვს შერთებული შტატების რამდენიმე კონგრესმენსა და სენატორთან, ასევე, აქაურ ელჩებთან, ასაგორებელი თემა იყო „ნატო“ და „ნატოში“ განწევრიანება. სინანულით მინდა ვთქვა, რომ მისი განცხადებები, რომლებიც, როგორც მას ეგონა, ემსახურებოდა მისი პოპულარობის ზრდას, ჯერ ერთი, არ შეესაბამებოდა სინამდვილეს, ვინაიდან საქართველოს არ მიიღებენ „ნატოში“ და ეს საჯაროდ არაერთხელ ითქვა, არც „მას“ მისცემენ და რომც მოგვცენ, „მაპი“ რისკის გაზრდის გარდა, არაფერს მოგვითქვანს. ახას გარდა, „ნატოს“ არანაირი ინფრასტრუქტურა არ იქნება საქართველოში. ეს ყოველივე გადანყვეტილია და უელსის სამიტზე სექტემბრის დასაწყისში ეს კიდევ ერთხელ დამტკიცდა. მოუხედავად ამისა, ალასანია განუწყვეტლივ აკეთებდა განცხადებებს, ითხოვდა იარაღს; ამტკიცებდა, რომ „ნატოსკენ“ სწრაფად მივდივართ, რომ მალე საქართველოში იქნება „ნატოს“ ინფრასტრუქტურა და ასე შემდეგ. იმ დონეზე, რომ ხან შერთებული შტატების წარმომადგენელი ვიქტორია ნულანდი, ხან – ჯეიმს აბატურაი, „ნატოს“ წარმომადგენელი, ხან – უილიამ ლაპოუ, თბილისში „ნატოს“ ოფისის ხელმძღვანელი, იძულებულნი იყვნენ, გამოსულიყვნენ და უარყიყით ალასანიას ეს განცხადებები.

– იმას ამბობთ, რომ ამას მხოლოდ ასაგორებლად აკეთებდა? სხვა მოტივი ირიცხება?

– მრავალი წელიწადია, ქართულ პოლიტიკურ სპექტრში დომინირებს აზრი, რომ რაღაც საკითხი უნდა მოძებნო, შემდეგ ეცადო ამ საკითხის გაპიარება, ამით დაინერო ქულები და მაშინ პოლიტიკურ მომავალს გაინაღლებ და წინ წახვალ. იმას კი არ უყურებენ, შეესაბამება თუ არა სინამდვილეს და არის თუ არა სასარგებლო ქვეყნისთვის. ალასანიას თითოეული განცხადება, ერთი მხრივ, აღიზანებდა ჩვენს დასავლელ პარტნიორებს, რომლებიც ამ განცხადებებს უარყოფდნენ; მეორე მხრივ კი, რუსეთის მთავრობას, პუტინის რეჟიმს ეს მაღამოდ ედებოდა, რადგან პუტინის რეჟიმს სჭირდება ნებისმიერი საბაბი, არათუ მიზეზი, რომ გაამართლოს თავისი პოლიტიკა. პუტინსა და მის ჩეკისტურ რეჟიმს სხვა სალაპარაკო თავის მოსახლეობასთან კარგა ხანია, არ აქვს, იმას ვადა, რომ არიან დიდ პატიოტები, ებრძვიან დასავლეთს და „ნატოსგან“ იცავენ რუსეთს. რაც დიდი აბსურდია, რადგან „ნატო“ რუსეთის არანაირი მეტოქე არ არის და „ნატოს“ ხელმძღვანელობა კომპარულ სიზმარშიც კი არ ფიქრობს იმაზე, რომ დაუპირ-

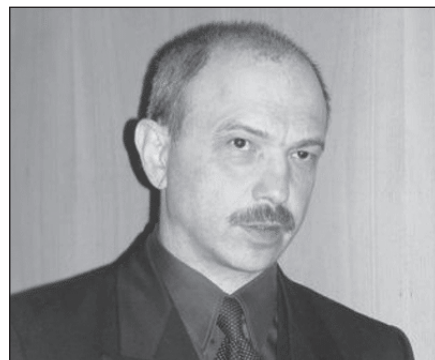
ქართულ პოლიტიკურ სპექტრში პოლიტიკური ძალები გადაჯგუფდა: „თავისუფალმა დემოკრატებმა“ კოალიცია დატოვეს (რითაც კოალიციის შიგნით „რესპუბლიკელებს“ პოლიტიკური წონა გაზარდეს) და საპარლამენტო ოპოზიციამ გადაინაცვლეს, თუმცა მთლად სრული შემადგენლობითაც არა. ამის საპირწინედ, თავის დროზე, ანუ 2012 წლის საპარლამენტო არჩევნებში „ნაციონალური მოძრაობის“ გვიდით პარლამენტში მოხვედრილმა მაჟორიტარებმა შექმნეს ფრაქცია და თავიანთი სადებუტატო სმები „ოცნებას“ შეანიეს. ეს ხილული პროცესები მიანიშნებს, რომ შიდა პოლიტიკური დინამიკები გაცილებით დრამატულია. პიტრი მამრავლისთან ერთად მიმოვიხილავთ ქართული პოლიტიკური ვაჭრობის დეტალებს, საგარეულო მოტივებსა და შედეგებს.

როგორ მუშაობს „ფასიან ღაპუბატთა ბაზარი“, რა შილა ღინებანი უჩაპულსოგაში და რა რისუჩისი აქვს ირაქლი ღარიბაშვილს უჩაპულსოგისა და ძალაუფლების შესანარჩუნებლად

რისპირდეს რუსეთს.

– ეს აშკარად ჩანს.

– დიხს, ეს ბევრჯერ გამოჩნდა კონკრეტული განცხადებებით და შესაბამისი მოქმედებებით. „ნატოში“ თუ შერთებულმა შტატებმა, თავიანთი გადატვირთვის პოლიტიკით, ყველაფერი გააკეთეს, რომ რუსეთისთვის დაპირისპირების იოტი-

„ნატო“ რუსეთის არანაირი მეტოქე არ არის და „ნატოს“ ხელმძღვანელობა კომპარულ სიზმარშიც კი არ ფიქრობს იმაზე, რომ დაუპირისპირდეს რუსეთს

სოდენა საბაბიც არ მიეცათ. ამიტომ ალასანიას თითოეული განცხადებას რუსეთის მხრიდან მოჰყვებოდა აგრესიული განცხადებები. მეტიც, რუსეთის მთავრობა ყოველთვის მზადაა კონკრეტული მოქმედებისთვის და ამ მოქმედებაში მათ შეუძლიათ, ნებისმიერი დონისა და შინაარსის ხელშეკრულება გააფორმონ აფხაზეთთან თუ გერთი ნოდებულ „სამხრეთ ოსეთთან“. ეს იცის ყველამ, ალასანიამაც, „ნაციონალებმაც“, როგო-

„ნანებში“ პარპა ხანია, „ქონებისთვის“ პოლიტიკურ სამაგებლო გზოლად იმხნენ

რც ის არააირ სიტუაციაში საქართველოს „ნატოში“ არ მიიღებენ.

– აბა, რა ვქნათ? გამოვაცხადოთ კაპიტულაცია და ჩაუბარდეთ რუსეთს?

– რატომ არ დაიპყრო პუტინმა თბილისი, თუმცა შესანიშნავად იცოდა, რომ დასავლეთი არ დაიცავდა თბილისს, ისევე, როგორც დღეს იცის, რომ დასავლეთი არ დაიცავს კიევს?! არ უღირდა თბილისის აღება და არც კიევის აღება უღირს, რადგან ეს მას უზრალოდ კარგს არაფერს მოუტანს...

მაგალითად, როდესაც საქართველოზე ეკითხებოდნენ თეთრი სახლის სპიკერს, ის მუდმივად იმეორებდა: ჩვენ რუსეთთან მივალნიეთ შეთანხმებას, რომ გვექნება უთანხმოება საქართვე-

ლოსთან დაკავშირებით. ეს დიპლომატიური ფორმულა: შეთანხმება უთანხმოებაზე, ევროპაში ცნობილია შუა საუკუნეებიდან. ანუ მხარეები თანხმდებიან, რომ ამა და ამ საკითხში გვაქვს განსხვავებული მიდგომა, მაგრამ ამის გამო ჩვენ ერთმანეთს პრობლემებს არ ვუქმნით. თუმცა ნებისმიერ ფორუმზე ამ საკითხზე მე ჩემს განცხადებას ვაკეთებ, შენ – შენსას.

– რაღაც ამგვარი ხომ არ ხდება ქართულ პოლიტიკაში? ჩვენ ვთანხმდებით, რომ ტრიბუნლიდან ან ეთერებიდან ვუპირისპირდებით ერთმანეთს, სხვა ადგილებში კი ვჭკუჭკუტობთ ერთმანეთთან?

– ეს ყოველთვის იყო. მე ვფიქრობ, მამუკა არემიძემ ძალიან სწორად თქვა ამ წლის დასაწყისში: კოაბიტაცია კარგა ხანია, სიმბიოზში გადავიდა და „ოცნებასა“ და „ნაციონალებს“ ერთმანეთის გარეშე არ შეუძლიათ. „ნაცები“ კარგა ხანია, „ქოცებისთვის“ პოლიტიკურ სამაგებლო რგოლად იქცა. აქვე მინდა, მკითხველს შევახსენო კონფლიქტი ალასანიასთან, როდესაც ბიძინა ივანიშვილი იყო პრემიერი და ალასანიას ვიცე-პრემიერის ფრიალ სიმბოლური ნოდება ჩამოართვა. მაშინ გაიმართა პრესკონფერენცია, ალასანია ივდა ივანიშვილის გვერდით და ივანიშვილმა თქვა ასეთი რამ: კოალიციაში ყველა თავისუფალია და ყველას შეუძლია, რომ გადახტეს, მაგრამ ვინც გადახტება, კისერს მოიტეხსო. არჩევნებამდე გამოქვეყნებული სატელევიზიო ჩანაწერები ვნახეთ, რომ კოალიციის წევრებს ერთმანეთი ეზიზღებოდათ. მართალია, ის ჩანაწერები უკანონოდ მოიპოვა ვანო მერაბიშვილის უწყებამ, მაგრამ ნამდვილად ავთენტური იყო. ბუნებრივია, პარლამენტში შესვლის შემდეგ მათი ურთიერთობა არ გაუმჯობესებულა. მეტსაც გეტყვით: კოალიციაში შემავალ პოლიტიკური სპექტრის მრავალ წარმომადგენელს გაცილებით ახლო ურთიერთობა აქვს „ნაცებთან“, ვიდრე ერთმანეთთან. ერთმანეთს შურით უყურებენ: ვინ უფრო რეიტინგულია, შესაბამისად, ვინ იქნება მათი მეტოქე... ამიტომ უცხოეთში სხვადასხვა რეზოლუციის მიღებისას, „ოცნება“, როგორც მონოლითი, არ გამოდის და ასეთი განწყობა: მე რატომ უნდა დავიცვა ქვეყნის პოზიცია, რომ სხვამ მიინეროს ქულები და უცხოელებთან მე ცუდი გამოვიდე?! ამით ისინი რადიკალურად განსხვავდებიან „ნაციონალებისგან“, რომლებიც მერაბიშვილ-ადევიშვილის მიერ გაკონტროლებული მონოლითი იყო და ნანოლი დღესაც ასეთად დარჩა. ამიტომ ეკლექტურ კოალიციაში ყოველთვის იყო ასეთი შეფასება: ჩვენი საერთო რეიტინგი ეცემა, რომ არ გადავხტებ, ჩაყვები პოლიტიკურ სამარში ლარბაშვილსა და მის გუნდს.

– მაგრამ რომ გადახტეს, სად უნდა ჩახტეს?

– ფიქრობენ: რომ გადახტებ, მაქვს კი იმის

რესურსი, რომ კისერი არ მოვიტყუო? აი, ამ დღემის ნინაშე არიან მუდმივად: გადავხტე – არ გადავხტე?! არ გადავხტე – ვაი და რომ გადავხტე, ხომ არ იქნება – უი?! და აი, ამ ფონზე გამოჩნდა მარგველაშვილი, ჩვენი ვაი პრეზიდენტი, რომელმაც მოკლე დროში ძალიან დიდი ზიანი მიაყენა ჩვენს ერს და სახელმწიფოს. მართო ის რად ღირდა, ბელგიასა და ლუქსემბურგს რომ შეატყობინა, რომ ვიზიტით არ ჩადის, იმიტომ რომ, აფხაზეთის ანექსია ხდება. რაც პრეზიდენტი გამოჩნდა, მის გარშემო დაჯგუფდნენ, მათ შორის, „ნაცებთან“ დაახლოებული ან „ქოცებზე“ ნაცყენი ადამიანები. როგორც ერთმა პოლიტოლოგმა თქვა, ვისაც ტორტის ნაჭერი არ შეხვდა, ყველა, მარგველასკენ მიილტვის. ამის შემდეგ მის გარშემო გარკვეული ცენტრი შეიქმნა. მას შეუძლია ვეტოს დადება, სხვა ქმედებების განხორციელება და, რა თქმა უნდა, „რესპუბლიკელებიც“ და „თავისუფალი დემოკრატებიც“ ამას იყენებენ. მონოლითი, როდესაც ღარიბაშვილის დავალებებს ვოლსკი გადასცემდა უსუფაშვილს და ის ულაპარაკოდ აკეთებდა, დამთავრდა. აგერ უკვე მოსმენებზე გამოჩნდა განსხვავებული აზრი უმრავლესობაში. მანამდე კი პარლამენტმა არც კი მოინდომა, დაეძლია პრეზიდენტის ვეტო. ამას აქვს დადებითი მხარე.

– 9 წელი უფურთე მონოლითის სიმახინჯეს. ამდენად, კარგია, თუ აზრთა მრავალფეროვნება იქნება, თუმცა ცუდია, რომ ამ დემოკრატიის მოტივი არა იდეების ერთგულებაა, არამედ პირადი გამორჩენა.

– მოტივაციას თავი დავანებოთ, ვთქვათ, მოტივაციაა პირადი ანგარება, პოლიტიკური კარიერის კეთების სურვილი, ფულისა და ქონების მოხვეჭა. მაგრამ, როდესაც კონკურენციაა, ერთმანეთის ქმედებებზე თვალს არ ხუჭავენ, იმიტომ რომ, ეს არ არის მათთვის ხელსაყრელი. ახლა ჩვენს პოლიტიკურ პროცესებში განიდა კონკურენციის ელემენტი და მე ამას მივცხადებ.

– მონოლითი არ არის, რაც კარგია, მაგრამ კოალიციას გადაწვეტილებების მისაღებად კონსენსუსი დასჭირდებათ, ამას გარდა, პრეზიდენტის მინისტრისთვის მნიშვნელოვანია უმრავლესობის ყოლა პარლამენტში. როგორ შეიძლება, განვითარდეს მოვლენები შიდა პოლიტიკისთვის გათვალისწინებით?

– გარკვეულ ეტაპზე განხეთქილებამ პარლამენტში უფრო შეიძლება, იჩინოს თავი, მაგრამ ადმინისტრაციული რესურსი მთლიანად აღმასრულებელი ხელისუფლების ხელშია, ისევე, როგორც ფინანსური რესურსი. რაც შეეხება ალა-

გაციების ჰიველივე ნიშნებისას მიიღეთ ტაიქოლდი

პარაცეტამოლი,
ქლორფენირამინი,
ასკორბინი,
ფენილეფრინი,
კოფეინი

კაფსულისა და სხელი ჩაის ფორმით

გამოყენებისას გაასანით ინსტრუქციას.
გვერდითი მოქცევისას შესაბამისი ინფორმაციის
მისაღებად მიმართეთ აქიოს.

სანიასა და მის გუნდს: მას შემდეგ, რაც მოხდა, თუ სალი აზრი ეყოთ, მალე დაინახავენ, რომ დამოუკიდებლად ბარიერსაც ვერ გადალახავენ 2016 წლის საპარლამენტო არჩევნებში.

– მანამდე? ან რა „რესპუბლიკელები“ გადალახავენ?

– მანამდე შეიძლება, რაღაც კონფიგურაციები შეიქმნას. წლების წინათ, 1995 წელს, „რესპუბლიკელებისგან“ მომისმენია, რომ 20 პროცენტზე მეტს აიღებდნენ საპარლამენტო არჩევნებში და შექმნიდნენ დიდ ფრაქციას, მაგრამ, როგორც მახსოვს, 4 პროცენტზე ვერ აიღეს. ახლა უკვე რეალისტები არიან და იციან, რომ, თუ ისევე ვინმე არ შეიყვანს, როგორც ბიძინა ივანიშვილმა შეიყვანა პარლამენტში 2012 წელს, არაფერი გამოუვათ. იმიტომ, ვფიქრობ, უმრავლესობა არ დაიშლება. ამას გარდა, უკვე ვნახეთ, რომ გამზადებულები იყვნენ მაჟორიტარები უმრავლესობის შესასვებად.

– სხვათა შორის, არც ეს იყო ურიგო: როგორც ჩანს, „ოცნება“ მზად იყო მოვლენების ამგვარად განვითარებისთვის და სათანადო გეგმაც ჰქონდათ?

– რა თქმა უნდა. რასაც რომან გოცირიძემ „ფასიან დეპუტატთა ბაზარი“ უწოდა. ახლაც აქვს ეს რესურსი უმრავლესობას: პოლიტიკურ ისტებლიშმენტში ღარიბაშვილი აღქმულია, როგორც „ივანიშვილი დღეს“. მას აქვს

პირდაპირი წვდომა ივანიშვილთან, ყველამ იცის, რომ მას ივანიშვილი მხარს უჭერს და ასევე შემდეგ. ამდენად, დღეს ღარიბაშვილის ხელშია ივანიშვილის რესურსი. ეს დიდი რესურსია; ამასთან, მართალია, ამომრჩევლის ორი მესამედი არ მივიდა არჩევნებზე, მაგრამ ადმინისტრაციული რესურსისა და იმ სქემის გამოც, რომ ბიზნესმა ვერავინ დააფინანსა, გარდა „ოცნებისა“, ძალაუფლების სადავეები მაინც „ქოცების“ ხელშია, თუ რამე კატასტროფა არ მოხდა.

ნიმე ხარკი

წილის ტელეფონი
0 9 0 2 2 0 0 2 0 0
SMS - 93094

დარეკვა
შეგიხსნათ
წილისთვის
ქსელიდან

ზარი ფასიანია

აზნაურის ხარკი - რუხის შეიარაღებულ ძალებს

2010 წლის 24 სექტემბრის შეთანხმების მე-სამე მუხლში ვკითხულობთ, რომ აფხაზური მხარე აფხაზეთის ტერიტორიაზე არსებულ რამდენიმე ობიექტს რუსეთის ფედერაციას კერძო საკუთრებაში გადასცემს და თავის თავზე იღებს ვალდებულებას, უზრუნველყოს ამ ობიექტებზე რუსეთის ფედერაციის კერძო საკუთრება.

რაც მთავარია, შეთანხმების მიხედვით, რუსეთის მხარე თავად ახორციელებს მისთვის საკუთრებაში გადაცემული ობიექტების დაცვასა და ფუნქციონირებას. თუმცა იქვეა მითითებული, რომ ობიექტების ექსპლუატაციამ არ უნდა მიაყენოს ზიანი აფხაზეთის სუვერენიტეტს.

თავის მხრივ, აფხაზური მხარე უზრუნველყოფს ობიექტებს ელექტროენერგიით, კავშირგაბმულობით, წყალმომარაგებით, გათბობით და ყველა იმ საშუალებით, რასაც მოიცავს ობიექტების მფლობელების საჭიროებები. თუმცა ამ მომსახურების საფასურს იხდის რუსული მხარე.

მერვე მუხლი გვამცნობს, რომ აფხაზეთის ტერიტორიაზე განლაგებული რუსული ქვედანაყოფები სარგებლობენ სრული იმუნიტეტით აფხაზეთის ტერიტორიაზე. უძრავი ქონება და ის მიწის ნაკვეთები, რომლებზეც დგას ეს ობიექტები ხელშეუხებელია. აფხაზური სტრუქტურების წარმომადგენლებს არ აქვთ ამ ტერიტორიებსა და ობიექტებზე შესვლის უფლება ქვედანაყოფის ხელმძღვანელთან შეთანხმების გარეშე.

ასევე, აფხაზეთის ტერიტორიაზე დროებით განლაგებული ქვედანაყოფები, საჰაერო ხომალდები ან სხვა სატრანსპორტო საშუალებები, სამხედრო და სხვა ტექნიკა სარგებლობენ იმუნიტეტით და არაფის აქვს მათი შემოწმების უფლება.

იმუნიტეტით სარგებლობს ქვედანაყოფების საბანკო ანგარიშები. მათი არქივი, დოკუმენტები და კორესპონდენცია ხელშეუხებელია დროის ნებისმიერ მონაკვეთსა და ადგილას.

აფხაზეთის ტერიტორიაზე განთავსებული რუსული სამხედრო დანაყოფები თავისუფლდებიან გადასახადებისგან, რომელიც დადგენილია აფხაზეთის მთავრობის მიერ. აგრეთვე, სამხედრო მოსამსახურეები, დანაყოფების სამოქალაქო პერსონალი და მათი ოჯახის წევრები.

ქვედანაყოფების სამსახურებრივი და პირადი სარგებლობის ნივთები შედის და გადის აფხაზეთის ტერიტორიიდან ყოველგვარი საბაჟო გადასახადის გარეშე.

ქვედანაყოფები ხელმძღვანელობენ რუსეთის ფედერაციის კანონმდებლობით. სამხედრო პირები, ობიექტების სამოქალაქო პერსონალი და მათი ოჯახის წევრები იმყოფებიან რუსეთის ფედერაციის ორისიდიქციის ქვეშ და მათი პიროვნებები ხელშეუხებელია. მათი დაპატიმრება ან დაკავება აკრძალულია. მათ ვერ გააამართლებს აფხაზური სასამართლო. მეტიც, სამხედრო მოსამსახურეები არ არიან ვალდებული, მისცენ ჩვენება, როგორც მოწმეებმა აფხაზეთის შესაბამის ორგანოებს. სამხედრო მოსამსახურეები, სამოქალაქო პერსონალი თავისუფლდება ადმინისტრაციული და სამოქალაქო პასუხისმგებლობისგან, რასაც ითვალისწინებს აფხაზეთის კანონმდებლობა, თუმცა ისინი ემორჩილებიან რუსეთის ფედერაციის ორისიდიქციას.

თუკი სამხედრო მოსამსახურეები ან სამხედრო სამსახურიდან დათხოვნილი პირები მუდ-

ჩვენი საზოგადოება ფრიად შეაშფოთა სულ ახლახან რფ-ასა და რფ-ის მიერვე მხოლოდღარიერულ აფხაზეთის შორის გაფორმებულმა შეთანხმებამ ინტეგრაციისა და თანამშრომლობის შესახებ. განსაკუთრებულად აღშფოთებულნი კი ყოფილი ხელისუფლების, ან კი საპარლამენტო ოპოზიციის წარმომადგენლები არიან, რომლებიც მთავრობას უკიბინებენ, რომ არაფეროვნად გამოეხმაურნენ აფხაზეთის ანექსიას. შესაძლოა, კრიტიკა საფუძვლიანია, თუმცა საინტერესოა, რომ რუსეთის ფედერაციისა და „აფხაზეთის რესპუბლიკის“ მთავრობებს შორის 2008 წლის 26 აგვისტოს აღიარების შემდეგ რამდენიმე ათეული შეთანხმება გაფორმებული და მათ შორის ერთ-ერთი ყველაზე მნიშვნელოვანი ის, რომელიც აფხაზეთის ტერიტორიაზე განთავსებული ობიექტების რუსეთის ფედერაციისთვის საკუთრებაში გადაცემას ეხება.

ეს შეთანხმება 2010 წლის 24 სექტემბერს გაფორმდა (49 წლის ვადით), თუმცა ამის გამო, თავის დროზე, არათუ ავიოტავთ არ ამტყდარა, არამედ საზოგადოებამ ვერც კი გაიგო მისი არსებობის შესახებ.

ამ ვაკუუმის ამოვსების მიზნით, გადავხედოთ ამ კონკრეტული ხელშეკრულების დეტალებს, რომელიც 2008 წლის 17 სექტემბერს რუსეთის ფედერაციის მთავრობასა და მათ აფხაზ კოლეგებს შორის გაფორმებულ შეთანხმებას ეფუძნება მეგობრობის, თანამშრომლობისა და ურთიერთდახმარების შესახებ.

ჩვენ მილიარდ რუბლად გაიყიდა აფხაზეთი და როგორ დაეკალათ აფხაზებს აფხაზეთში სმოკრაების სერვილის მქონე რუსი სამხედროების სასმოკრაებით უზრუნველყოფა

მიეცა ცხოვრებელ ადგილად აირჩივენ აფხაზეთს, აფხაზურმა მხარემ ისინი უნდა უზრუნველყოს საცხოვრებელი. მათ აქვთ უფლება, მოახდინონ თავიანთი საცხოვრებლის პრივატიზაცია იმ ნესებით, რაც გათვალისწინებულია აფხაზეთის მოქალაქეებისთვის.

ეს შეთანხმება, როგორც მოგახსენეთ, 2010 წლის 24 სექტემბერსაა ხელმოწერილი და ის უკვე ფუნქციონირებს და, თუმცა მისი მოქმე-

შეიმუშავეს, საბოლოოდ, ყველა ის მთავარი საკითხი, რაც თავდაპირველ დოკუმენტში იყო, საბოლოოშიც აისახა.

ჩვენთვის ყველაზე ეჭვთაა კერძოდ, მეზუთე მუხლში ვკითხულობთ, რომ მხარეები ქმნიან თავდაცვისა და უსაფრთხოების ერთიან სისტემას, რაც გულისხმობს კონსულტაციებს ყველა მნიშვნელოვან საკითხზე, რომლებიც ეხება ხელშეკრულების მონაწილე მხარეების უსაფრთხოების ინტერესებს. მხარეები ქმნიან კოლექტიურ შეიარაღებულ ძალებს გარე აგრესიის მოსაგერიებლად (ბუნებრივია, აგრესორში, უპირველესად, ვიგულისხმებთ ჩვენ); ასევე, ქმნიან ერთობლივ ძალებს საქართველოსთან სახმელეთო და საზღვაო „სახელმწიფო საზღვრის“ გასაკონტროლებლად.

რუსულ-აფხაზური შეთანხმების მეექვსე მუხლი კი თითქმის „ნატოს“ მეზუთე მუხლის იდენტურია: თუ ხელმომწერი ერთ-ერთი მხარე გახდება აგრესიის მსხვერპლი მეორე სახელმწიფოს ან სახელმწიფოთა ჯგუფების მიერ, ეს იქნება განხილული, როგორც თავდასხმა ხელმომწერ მეორე სახელმწიფოზე, რომელიც ვალდებულია, აღმოუჩინოს როგორც სამხედრო, ისე სხვა ტიპის დახმარება. საგულისხმოა, რომ ხელშეკრულებაში აღწერილი ქმედებების დახასიათებისას მოშველიებულია გაეროს ნესდება. გაეროსი, რომელიც არ აღიარებს აფხაზეთს, როგორც დამოუკიდებელ სახელმწიფოს.

გარე სამხედრო საფრთხეების თავიდან აცილების მიზნით, მხარეები ქმნიან კოლექტიურ ძალებს, რომლებიც არც რუსეთის და არც აფხაზეთის შეიარაღებულ ძალებში არ ირიცხებიან. მხარეებზე განხორციელებული სამხედრო აგრესიის შემთხვევაში კოლექტიური ძალების ხელმძღვანელს ნიშნავს რუსეთის ფედერაცია, აფხაზეთის წარმომადგენელი კი მოკავშირის სტატუსს სჯერდება. თუმცა იქვე ნათქვამია, რომ კოლექტიური ძალების სარდალი თავის ქმედებებს თვით აფხაზეთის შეიარაღებული ძალების მთავარსარდალთან ათანხმებს. ამასთან, ხელშეკრულების ხელმოწერიდან სამი წლის განმავლობაში დაგეგმილია აფხაზეთის შეიარაღებული ძალების მოდერნიზება.

(გაგრძელება 73-ე გვერდზე)

შეთანხმების მოქმედების ვადა 49 წელია, თუ რომელიმე მხარე ვადის ამოწურვამდე ექვსი თვით ადრე არ მიმართავს მეორე მხარეს შეთანხმების შეწყვეტის შესახებ, ის ავტომატურად გაგრძელდება კიდევ 49 წლით და ასე შემდეგ

დების ვადა 49 წელია, შეთანხმების ბოლოს ნათქვამია, რომ, თუ რომელიმე მხარე ვადის ამოწურვამდე ექვსი თვით ადრე არ მიმართავს მეორე მხარეს შეთანხმების შეწყვეტის შესახებ, ის ავტომატურად გაგრძელდება კიდევ 49 წლით და ასე შემდეგ. საგულისხმოა, რომ ამ ხელშეკრულების შეწყვეტის შემდეგაც კი რუსეთის ფედერაციას რჩება საკუთრების უფლება იმ ობიექტებზე, რომლებიც მათ ამ ხელშეკრულებით მიენიჭა.

ორი - ყველასთვის

გასულ ორშაბათს რუსეთის ფედერაციასა და აფხაზეთის შორის კიდევ ერთ შეთანხმებას მოეწერა ხელი, რომელსაც ამჟამად ჰქვია - მოკავშირეობისა და სტრატეგიული პარტნიორობის შესახებ (თითქოს სახელწოდების შეცვლა ხელშეკრულების არსს არბილებდეს).

თუმცა აფხაზი საზოგადოება ფრიად ორაზროვნად შეხვდა მოსკოვის მიერ შეთავაზებულ დოკუმენტს და საპასუხო ვარიანტებიც კი

ჩემი პირველი ნაბიჯი კვამთ კობა ნაყოფის, მის მუშაოსა და პაპს და ჩემი ბინა კვამთ მათ მოსკოვსა და კანადას კონსულაჟი

ან უკვე ორი მოწვევის პარლამენტის წევრი (2008-სა და 2012-სა) კობა ნაყოფი, დაბადებული 1969 წელს, ბოლნისის მაჟორიტარი დეპუტატი „ნაციონალური მოძრაობიდან“. მას აქვს ორი დიპლომი: თსუ-სი (ეკონომისტი და ზინესამართალმცოდნის) და ერთი ც მცმე-ნელისა, რაკი რუსეთის საგარეო საქმეთა სამინისტროს დიპლომატიური აკადემიის მსმენელი იყო (სპეციალობა – საერთაშორისო ურთიერთობები). მისი სამუშაო ბიოგრაფია 1993 წელს დაწყო ფირმა „ოქროსი სანმისის“ გენდირექტორობით. 1996-ში კი დსთ-ის ქვეყნების საერთაშორისო ეკონომიკური კომიტეტის მრჩეველი გახდა. 1999 წელს შპს „მტორმის“ გენდირექტორად დანიშნა (2004 წლამდე), ხოლო 2000 წელს – შპს „ინვესტმენტ მენეჯმენტის“ გენერალურ დირექტორადაც (ასევე, 2004 წლამდე), იმავე წლებში სს „ორლოვის სამრეწველო კომპანიის“ დირექტორთა საბჭოს წევრიც იყო და „პრომოშენი ინვესტორის“ ვიცე-პრეზიდენტიც. 2003-2005 წლებში „ზესტაფონის“ ფეროშენადნობთა ქარხნის“ სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი გახლდათ, 2004-2006-ში – „მადნეულის“ გენდირექტორი, 2004-2008 წლებში – „რმგ კოპერტი მადნეულის“ გენდირექტორი, 2004-2006 წლებში – „კვარციტის“ გენდირექტორი და 2008 წლამდე „კვარციტის“ სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარეც. 2008-2012 წლებში – პარლამენტის წევრად მოგვევლინა, რაც 2012 წელსაც გაიმორა.

კობა ნაყოფის მიერ ბოლოს შევსებული დეკლარაცია 2014 წლით თარიღდება, რომელშიც ოჯახის წევრებად მიუთითებს მეუღლეს, ელგა სოფიას, დაბადებულს გალში, ორ შვილს: 1989 წელს გალში დაბადებულ ნიკოლოსს და 1996 წელს მოსკოვში დაბადებულ ნატალიას, დედას, ქალბატონ ლიანა ქარდავას და ვენაში დაბადებულ შვილიშვილს – ნიკოლოსს.

ნაყოფის უძრავი ქონება შემდეგნაირია: კობა ნაყოფის საკუთრება ბინა მოსკოვში, კამერსკოე მოსკოვ (55 კვ.მ.), საცხოვრებელი სახლი და მიწის ნაკვეთი გალში (360 და 1 200 კვ. მ.), მიწის ნაკვეთი დიღმის სასწავლო-საცდელ მუერნობაში (11 301 კვ.მ.) და იმავე მისამართზე მშენებარე საცხოვრებელი სახლი; ბინა თბილისში, ჭავჭავაძეზე (198 კვ.მ.), კიდევ ერთი ბინა ჭავჭავაძეზე (223 კვ.მ.) და აგარაკი კანარის კუნძულებზე (300 კვ.მ.).

ელგა სოფიას საკუთრება: ბინა მოსკოვში, მალაია ორდინკაზე (167 კვ.მ.), ორი ბინა თბილისში, ამბროლაურის ქუჩაზე (31 და 83 კვ.მ.), ბინა თბილისში, ჭავჭავაძის გამზირზე (231 კვ.მ.) და იმავე მისამართზე მდებარე მეორე ბინა (173 კვ. მ.).

ნიკოლოზ ნაყოფის კი ეკუთვნის ბინა ჭავჭავაძეზე, – 204 კვ. მ. ფართობის და ასევე, 14 კვ. მ. ფართობის ავტოფარეხი. ელგა სოფიას ორი ავტოფარეხი აქვს, კობა ნაყოფის – მხოლოდ ერთი.

რაც შეეხება მოძრავ ქონებას: კობა ნაყოფის ჰყავს 2 ავტომანქანა – 2010 წლის „მერსედესი“ და 2011 წლის „როლს როისი“; ელგა სოფიას – 3 ავტომანქანა: 2008 წლის „მერსედესი“, ასევე, 2011 წლის „მერსედესი“ და 2008 წლის „ლენდ როვერი“; ნიკოლოზ ნაყოფისაც ორი ავტომანქანა ჰყავს: 2008 წლის „მერსედესი“ და კიდევ ერთი „მერსედესი“ რუსულნომრანი. ასევე, კობა ნაყოფის აქვს ლადო გუდიაშვილის 10 000 ლარზე მეტი ღირებულების ფერნერული ტილო.

დეკლარაციის შევსების მომენტში ნადი ფული ჰქონდა მხოლოდ კობა ნაყოფის – 30 000 ლარი.

სამეწარმეო საქმიანობას კი ოჯახში მხოლოდ ნიკოლოზ ნაყოფი ეწევა: 2008 წელს ოფორში, კერძოდ, ვირჯინიის კუნძულებზე რეგისტრირებული სანარმოს პარტნიორი (მინდობილობით), ასევე, ვირჯინიის კუნძულებზე 2011 წელს რეგისტრირებული „აი ელ ეს ფილმს“ ოლიმპიკის პარტნიორი; 2009 წელს აშშ-ში, ლოს-ანჯელესში რეგისტრირებული Georgia International Films LLC-ის პარტნიორი; 2008 წელს თბილისში რეგისტრირებული შპს „მუვი-ნგ პიქჩერის“ პარტნიორი და, ამას გარდა, აბოლისში 2006 წელს რეგისტრირებული შპს „გოლდინვესტის“ პარტნიორი, ოღონდ ამჯერადაც მინდობილობით.

დეკლარაციის თანახმად, არც ერთი ზემოა-

მოთვლილი სანარმოს საქმიანობიდან ნიკოლოზ ნაყოფის არანაირი შემოსავალი არ მიუღია. შესაბამისად, ოჯახში 2013 წელს შემოსავალი ჰქონდა მხოლოდ კობა ნაყოფის: პარლამენტის წევრობად 2013 წლის განმავლობაში მას 55 593 ლარი მოუტანა.

ნაყოფების ოჯახის საბანკო ვალები შემდეგნაირია: კობა ნაყოფი 2008 წელს სამი ათწლიანი იპოთეკური სესხი აიღო: 481 000, 453 000 და 90 000 აშშ დოლარის ოდენობით (რომელთა მომსახურებაც 2013-ში 88 066, 82 928 და 16 157 აშშ დოლარი დაუჯდა), 2007 წელს 7-წლიანი იპოთეკური სესხი აიღო 247 000 აშშ დოლარის ოდენობის (გასულ წელს მისი მომსახურება 57 320 აშშ დოლარი დაუჯდა); ასევე, 10-წლიანი 150 000 აშშ დოლარის ოდენობის სესხი (რომლის მომსახურებაც 2013-ში 17 506 აშშ დოლარი დაუჯდა); 2011 წელს მამა-შვილმა, ორივემ, აიღო ავტოსესხი, 57 404 და 60 960 აშშ დოლარის ოდენობით, რომელთა მომსახურებაც გასულ წელს 34 000 აშშ დოლარი დაუჯდათ. 2012 წელს კობა ნაყოფი სამომხმარებლო სესხიც აიღო – 63 000 აშშ დოლარის ოდენობით, რომელიც უკვე გაისტუმრა 2013-ში. 2012 წელს აიღო მან 30 000 და 100 000 აშშ დოლარის ოდენობის სესხები (ოვერდრაფტი) და მილიონ 420 000 აშშ დოლარის ოდენობის კრედიტიც; 2013-ში აიღო 500 000 (სამომხმარებლო სესხი) და 1 895 000 აშშ დოლარი; ამას გარდა, კომერციული სესხი – მილიონი აშშ დოლარის ოდენობის და კიდევ ნახევარმილიონიანი კრედიტიც. გარდა ამისა, ერთი-ორი მცირე სესხიც აქვს – 20 000-25 000 აშშ დოლარის ოდენობით.

გასულ წელს ნიკოლოზ ნაყოფი ავტომანქანა 77 000 აშშ დოლარად გაყდა.

2013 წელს კობა ნაყოფის გასავალი ჰქონდა: ვაჟისა და რძლის სწავლის საფასური 8 500-8 500 ევრო დაუჯდა, ხოლო ქალიშვილის სწავლაში 23 500 აშშ დოლარი გადაიხდა.

ნინო ხანიკა

ალექსიზოვილის კლინიკა

ხეხეპლისა და სხსკიბის დაავადებების მკურნალობა უსწრაფესი უწყობით

ლევან ალექსიკაი, 57 წლის (მათი, მხოლოდ) დინამიზმი – კისრის და წელის ოსტეოქონდროზი, პოლიდისკოპათია: – სტაფიანი პაციენტი ვარ. პროფესია მაძიებლებს, მუდმივად საქვითან ვიჯდე, სიმამისგან ვენეცი და გაციებაც არ მაკლია. მრავალი წელია, მტკივა წელი, კისერი. დროდადრო ვმკურნალობდი კიდევ, ბოლო დროს კი ტკივლი ძალიან გამძიმდებდა, კისრიდან მხარში გადავიდა და მუშაობას ვეღარ ვახერხებდი. ექიმმა კისრის გამოკვლევა ჩამიტარა

წერვის ანთება, რადიკულიტი, ოსტეოქონდროზი, დისკოზი (დისკოს თიაქარი) სხსრების დაავადებები (ანთება, მარილები), პოდგრა – აი, იმ დაავადებების არასრული სია, რომლებსაც ექიმი მანანა ალექსიზოვილი უსწრაფესი უწყობით მკურნალობს. მას მკურნალობის საკუთარი, უნიკალური მეთოდი აქვს, რომლითაც მინიმალურ ვადებში იღებს საოცარ შედეგს და უამრავ იმედგადაწურულ ავადმყოფს უბრუნებს სიცოცხლის ხალისს.

და მრტ. დისკოზი აღმომაჩნდა. დამინშნა ნემსები, ტარტეტები, გელები, მაგრამ, არც ანან მიმეკლა. ახლობლის რჩევით, მანანა ალექსიზოვილის კლინიკაში მოვედი. გაცივებული ვარ ჩემი დღევანდელი მდგომარეობითა და მკურნალობის შედეგით, თან – ასე სწრაფად. ტკივილი იმ

საღამოსვე გამინახებდა, ორ დღეში კი მთლიანად გაქრა. დღეს მემედიდ დღეა და, უკვე საქვსთანაც დავეჯექი და ვმუშაობ. ძალიან კმაყოფილი ვარ. გაინარეთ ქალბატონო მანანა, თქვენ რომ არა, საოპერაციოში ამოვყოფდი თავს. ღმერთმა დაგლოცო!

გუანსილი მარტივად იკურნება

ვირა ვირაშა, 62 წლის (მარტივი, დიასხლი-სი), დინამიზმი – ანალური ნაპრალი, ჰემოროიდული დაავადება, 3 ხარისხი, კოლიტი. ბევრი თბილ მოესინჯეთ მე და ჩემმა ოჯახმა და მაინც გახვლი რომლისმი ჩამოსასვლელი. რაიონში ბევრი ვიმკურნალე, მაგრამ უშედეგოდ. ბოლოს მითხრეს, ოპერაციის გარეშე ვერ გიმედიოთ. თბილისში ეს კლინიკა მოგვასწავლეს. ქალბატონმა მანანამ არაჩვეულებრივი მკურნალობა ჩამიტარა ნატურალურ პროდუქტებზე დამზადებული ნაშრომით, ნახარშებითა და მალაშობებით. ამენდა მისი ოჯახი, ეს რა ტკივილები მომაშორა, თანაც, ორ-სამ დღე-

მტკივნეული კვანძები, სისხლდენა, წვა, ქავილი, კოლიტი, დისბაქტერიოზი – თემის დელიკატურობის გამო პაციენტები ხშირად ერიდებიან ექიმთან დროულად მისვლას, დაავადება კი უფრო მძიმდება და საქმე ქირურგიულ ჩარევამდე მიდის. „ალექსიზოვილის კლინიკაში“, სადაც ექიმი დედაშვილი ქალბატონი მანანა და ბატონი სოსო მოლვანოვიძე, ბუახილს მარტივად, არაქირურგიული გზით მკურნალობენ. მათ მეთოდს საოპერაციო შემთხვევების დიდი უმრავლესობა ექვემდებარება.

ში! აღარც სისხლდენა მაქვს, აღარც შეკრულობა. ამოვი-სუნთქე და თვალეში გამოვიხედე. უზომოდ მაძლიერი ვარ, სიტყვებიც კი არ მეოფნის!

ის ქუჩა №87 (ყოფილი რკინიგზის პოლიკლინიკა); კაბი-ნეტი №18; №19. მიღება 11-დან 15 საათამდე, ნინოსარი ჩანერი. ტელფონები: 599-10-06-36; 599-57-16-99.

მისამართი: მტერი „ნახალდევიან“, ცოტნე დადიან-

თავსა ნინოშა

„კამელინის“ სამკურნალო უნიკალური თვისებების შესახებ ჩვენს მკითხველს არაერთი ინფორმაცია მივაწოდეთ, რადგან თავლზე დამზადებული ბუნებრივი ქართული პრეპარატი დღეს გავრცელებული არაერთი დაავადების სამკურნალოდ გამოიყენება, მათ შორის ისეთის, როგორც სიმსივნეა. „კამელინის“ გამოყენება ამ დაავადების სამკურნალოდ ხშირად ძალიან ეფექტურია, რასაც მისი სხვადასხვა თვისება განაპირობებს: „კამელინი“ 100 პროცენტით ნატურალური, ეკოლოგიურად სუფთა, არატოქსიკური პრეპარატია; ჰიპოალერგიულია; გააჩნია ანთების საწინააღმდეგო, მარეგენერირებელი, ანტიიშემიქიური, ტკივილგამაყუჩებელი ეფექტი; არის ძლიერი ანტიოქსიდანტი, არეგულირებს იმუნური სისტემის მუშაობას, აძლიერებს იმუნომოდულატორულ აქტივობას. თუმცა „კამელინის“ მოქმედება ინდივიდუალურია, მაგრამ ის უპირობოდ აუმჯობესებს სიცოცხლის ხარისხს, საგრძნობლად ამცირებს ტკივილებს და დადებითად მოქმედებს დაავადების მიმდინარეობაზე. პრეპარატის გამოყენება შეიძლება როგორც კომპლექსური თერაპიის შემადგენელი ნაწილის და, ასევე, დამოუკიდებლად, ყველა იმ შემთხვევაში, როდესაც საჭიროა ორგანიზმის იმუნური სისტემის ოპტიმიზაცია. კვლევების საფუძველზე და პრაქტიკიდან გამომდინარე, უმძიმეს პაციენტებში კამელინითერაპიით მკურნალობით მეტწილად ხდება სიმსივნური პროცესების შეჩერება, საერთო მდგომარეობის გაუმჯობესება და შრომისუნარიანობის საგრძნობი მატება.

როგორ მოქმედებს „კამელინი“ ალბინოს იმუნურ სისტემაზე და განაპირობებს მის უწყვეტობას სიმსივნისა და სხვა დაავადების დროს

პრეპარატი „კამელინი“ აძლიერებს იმუნურ სისტემას, თრფუნავს სიმსივნის უჯრედებს და აფერხებს მათ გამრავლებას. რაც მთავარია, ამ პრეპარატმა ადრეც და ახლაც ბევრი ადამიანი სრულიად განკურნა სიმსივნისგან. ბევრ შემთხვევაში კი მოხდა სიმსივნური უჯრედების გამრავლების შეჩერება და მეტასტაზები გაქრა. პირადად მე შევიტყვე, თუ როგორ გაუქრა ერთ-ერთი პაციენტს სარკომა, ისე რომ, როდესაც მას კომპიუტერული ტომოგრაფია გადაუღეს, ეჭვიც კი შეეპარათ, საერთოდ ჰქონდა თუ არა მას სიმსივნე. ერთ-ერთი პაციენტს კი, რომელსაც ჰქონდა სწორი ნაწლავის სიმსივნე, გაუკეთეს ოპერაცია, მაგრამ მინც ძალიან მძიმედ იყო და მან მხოლოდ „კამელინით“ განაგრძო მკურნალობა. ხუთი კურსის შემდეგ იგი გამოკეთდა – შეჩერდა სიმსივნური წარმოქმნის ზრდა და გაქრა მეტასტაზები. ერთ პაციენტს კი, რომელიც 15 წლის განმავლობაში მკურნალობდა ჯერ უშვილობის გამო, შემდეგ წყლული გაუჩნდა, რომელიც არ შეზორცდა, მერე დაემართა მედიკამენტური ინტოკსიკაცია. ბოლოს ყველანაირ მკურნალობას დაანება თავი, „კამელინის“ გამოყენებაზე გადავიდა და, როგორც თავად თქვა, პირველი კურსის ჩატარების შემდეგ მოეხსნა ინტოქსიკაცია, ექვსი კურსის ბოლოს კი წყლული შეუზორცდა. ხშირია ისეთი პაციენტების რაოდენობა, რომლებიც „კამელინით“ მკურნალობენ ვაგინალურ ინფექციებზე; ასევე, არაერთი პაციენტი, რომლებიც, ბაქტერიულ-ვირუსული ვაგინიტების დროს, როდესაც აქვთ წარბი გამონადენი და ქავილი, იწყებენ მკურნალობას „კამელინის“ საწილით.

ძალბატონი თამაშა: ჩემს დას 33 წლის ასაკში აღმოაჩნდა თავის ქალის სიმსივნე, რომელიც არ ექვემდებარებოდა მკურნალობას, ნელ-ნელა უფრო ცუდად ხდებოდა და უარესდებოდა მისი მდგომარეობა. გაფუკეთეთ ოპერაცია, მაგრამ შედეგი არ იყო მაინცდამაინც სასარბილო, ამიტომ, გადავწყვიტეთ, მკურნალობის სხვა გზები და საშუალებები გვეცადა. პირადად მე ჩემი ახლობლისგან გაგებული მქონდა „კამელინის“ სამკურნალო თვისებების შესახებ. მას ჰქონდა ფილტვის სიმსივნე, იმკურნალა „კამელინით“ და დღეს თავს კარგად

გრძნობს. ამიტომ, მთელმა ოჯახმა გადავწყვიტეთ, რომ ჩემი დისთვის „კამელინით“ დაგვეწყო მკურნალობა. იმ დროს ის საკმაოდ ცუდად იყო, ვერ ამოდრავებდა ხელებს, ფეხებს. „კამელინის“ გაკეთებისთანავე ორგანიზმმა მუშაობა დაიწყო. რამდენიმე კურსის შემდეგ კი ავულეთ ანალიზები და პასუხები უკეთესი იყო. უფლისა და „კამელინის“ დახმარებით ჩემმა დამ სიარულიც შეძლო.

40 წლამდე ასაკის ქალბატონს ათი წლის წინ აღმოაჩნდა მარჯვენა მენჯ-ბარძაყის სიმსივნე, ჩაიტარა მკურნალობის თითქმის ყველანაირი კურსი, მაგრამ, უშედეგოდ. რამდენიმე ხნის განმავლობაში მოსკოვშიც იმყოფებოდა სამკურნალოდ, მდგომარეობა კი მაინც თანდათანობით უარესდებოდა. ბოლო პერიოდში ფეხმა განიცადა დეფორმაცია, დანვრილდა, ავადმყოფი ვეღარ დადიოდა და ძირითადად იწვა. რამდენიმე ხნის წინ ახლობლების დახმარებით შეიტყო „კამელინის“ სამკურნალო თვისებების შესახებ და გადაწყვიტა მკურნალობა. ჩაიტარა მკურნალობის 4 კურსი, იღებდა მხოლოდ კაფსულებს და მისი მდგომარეობა ნელ-ნელა გაუმჯობესდა.

ძალბატონი მანანა: ჩემს ახლობელს რამდენიმე წლის წინ დაუსვეს სიმსივნის დიაგნოზი. საკმაოდ ცუდად იყო. მკურნალობის ძალიან ბევრ საშუალებას მიმართა, რა არ სცადა, მაგრამ, უშედეგოდ. იმ დროს „კამელინის“ შესახებ ბევრმა არ იცოდა და შემთხვევით გაიგო ამ საოცარი პრეპარატის შესახებ. მე თვითონ ვუკეთებდი „კამელინის“ ნემსებს. მკურნალობის რამდენიმე კურსი ჩაიტარა, ზუსტად არ მახსოვს, რამდენი, რადგან, მას შემდეგ 6 წელი გავიდა. მალევე გამოკეთდა, მოძლიერდა და დღესაც მშვენივრად გრძნობს თავს – მუშაობს და ჩვეულებრივი ადამიანივით ცხოვრობს.

კობა გურიელიძე (კომპანია „კამელინი“)

ის“ აღმასრულებელი დირექტორი და სამეცნიერო პროექტების ხელმძღვანელი, ბიოლოგიურ მეცნიერებათა დოქტორი; სხვადასხვა ქვეყნის მეცნიერებმა შექმნეს პრეპარატები, რომლებიც მკვეთრად ზრდიან იმუნური სისტემის ეფექტურ მოქმედებას და შედეგად კიბოს წარმოქმნის ალბათობაც მინიმალურ დონეზე დასული. ამ პრეპარატებს იმუნომოდულატორები ეწოდება. სწორედ ასეთ შესანიშნავ იმუნომოდულატორს წარმოადგენს პრეპარატ „კამელინის“ ინიექციის, კაფსულების, მალამოსა და საწილების ფორმა. მინდა, ჩვენმა მკითხველმა იცოდეს, რომ იმუნური სისტემის გამძლიერებელი პრეპარატების შესაქმნელად ამერიკასა და მთელ მსოფლიოში მილიარდები იხარჯება და, სიამაყით უნდა ვთქვა, რომ „კამელინის“ სითხისა და კაფსულების ფორმამ უმოკლეს დროში წარმატებით გაიარა მეტად პრესტიჟული და რთულად გადასალახავი ბარიერი, რომელსაც ჰქვია „ამერიკის კეებისა და ნაშლის სააგენტო“ (FDA) და უპრობლემოდ შევიდა ამ ქვეყნისა და ევროპის ბაზარზე. მისით დღემდე არაერთი ქვეყანა ინტერესდება. ჩვენი ძირითადი მომხმარებლები ონკოლოგიური პაციენტები არიან. მართალია, ეს უკვდავების წყალი არ არის, მაგრამ, ძალიან კარგი პრეპარატია – ძლიერი იმუნომოდულატორი. ამიტომაც, პროფილაქტიკისთვის და სხვადასხვა დაავადების ჩამოყალიბების თავიდან ასაცილებლად ძალიან კარგი საშუალებაა. ანუ, პროფილაქტიკის მიზნით, ჯანმრთელ ადამიანსაც შეუძლია, წელსინადმი ორჯერ ჩაიტაროს მკურნალობის თითო კურსი ისე, რომ გვერდითი მოვლენები არ ექნება. „კამელინის“ ამ თვისებებით განსაკუთრებულად იხიბლებიან ჩვენი უცხოელი პარტნიორები და სურთ, რომ მათ ბაზარზე „კამელინი“ შევიდეს არა მხოლოდ დაავადების აღმოფხვრის ან შეჩერების, არამედ, პრევენციის მიზნითაც.

– კიბოს საწინააღმდეგო რომელი ფორმის პრეპარატი „კამელინი“ გამოიყენება?

– საინექციო ფორმა „კამელინი მ-1“ ყველა სტადიის კიბოს დაავადებისთვის არის აუცილებელი სხვა პრეპარატებთან კომბინაციაში; ასევე, მნიშვნელოვანია „კამელინი მ-4“ – საწილების (იმ შემთხვევებში, თუ ავადმყოფი უარს ამბობს ნემსებზე) და „კამელინი მ-2“ – კაფსულების ჩართვა მკურნალობის თითქმის ყველა ეტაპზე. „კამელინი“ აბსოლუტურად არატოქსიკურია და არავითარ გვერდით მოვლენებს არ იწვევს. მისი გამოყენება საწილისა და კაფსულების სახით, ხანგრძლივი დროითაც ძალზე ეფექტურია პროფილაქტიკური დაწინაურებით.

P.S. ვისაც გაქვთ „კამელინთან“ დაკავშირებული კითხვები ან გასურთ კონსულტაცია და დამატებითი ინფორმაციის მიღება ქართული წარმოების პრეპარატთან დაკავშირებით, შეგიძლიათ, დარეკოთ ტელეფონის ნომრებზე: 599 33-10-89; 599 58-09-07; 599 23-03-33; 2-98-57-78; 2-71-04-80; 2-22-26-68; 2-93-20-87.

ნათია უტიაშვილი

ნიკა კიკნაძე: პასპორტში ნიკო კიკნაძე ვარ; მამამ დამარქვა, თუმცა, ნიკოს არავინ მეძახის, ძირითადად, ნიკას მეძახიან, ან, გვარ-იდან გამომდინარე – „კიკნას“. 1991 წლის 16 ივნისს დავიბადე ბათუმში, რუსთაველის ქუჩაზე მდებარე სამშობიაროში – სხვაგან ვერც დავიბადებოდი, რადგან, მეტი სამშობიარო ფიზიკურად არ არსებობდა. მამა ძველი როკ-მუსიკის მოყვარული იყო, ჩემად რომ შემოქმედონდათ „პლასტინკები“ – ასეთ ამბებს მიყვებოდა ხოლმე. თუმცა, ის, ალბათ, არც იფიქრებდა, რომ ამ გზით წავიდოდი. ჩემში მუსიკალური ნიჭი დედამ აღმოაჩინა, თან, ადრეულ ასაკში. შემდეგ მუსიკაზე მატარებდნენ, ოლონდ, ძალით, არ მინდოდა – 6 წლის ასაკში არავის არ უნდა ფორტეპიანოზე დაკვრა. ბოლოს გამოიღო შედეგი ჩემმა წუნუნმა და მეოთხე კლასიდან გამოვედი, თუმცა, როცა სკოლაში მეშვიდე კლასში ვიყავი, თავად დავინტერესდი მუსიკით.

– მუსიკის გარდა, კიდევ სხვა რაიმით თუ იყავი დაკავებული, მაგალითად, სპორტით?

– სპორტში დიდი წარმატებები არ მქონია, თუმცა, ძალიან მინდოდა ფეხბურთელი გამოვსულიყავი. არ მქონდა ამის ნიჭი, მაგრამ ძალიან მიყვარს. დღემდე ვამბობ ხოლმე: ალბათ, ფეხბურთის ნიჭი რომ მქონოდა, სერიოზული დილემის წინაშე აღმოჩნდებოდი – ან მუსიკა, ან ფეხბურთი. მაგრამ, არ დამაყენა ბედმა არჩევის წინაშე და ამისთვის მადლობელი ვარ – არ ვინანებ მაინც.

– შემდეგ როგორ განვითარდა შენი კარიერა?

– თავიდან უფრო ვუკრავდი: ჯერ ფორტეპიანოზე, შემდეგ – გიტარაზე. ვერ გეტყვით, რომ 12-13 წლის ასაკში რაღაც განსაკუთრებული ვოკალური მონაცემები მქონდა, რადგან, მამინ ეს ჩემი „კანოიკი“ არ ყოფილა; უფრო დაკვრას ვანებოდი, ინსტრუმენტულ მხარეს. გარდატეხის ასაკის შემდეგ რაღაც მოხდა – ცოტა ხმა ამოვუშვი და ვთქვი: ჩემს დანერგულ სიმღერას მე მაინც ვიმღერებ-მეთქი. ნელ-ნელა უფრო და უფრო ვიხსენებოდი, არა ხმის, არამედ, გამხედობის მხრივ – მივხვდი, რომ გამხედობა მჭირდებოდა. შეიძლება, მანამდეც მქონდა ხმა, მაგრამ ვერ ვებედავდი. სანამ „X ფაქტორში“ მოვიღოდი, მანამდე „ანდერგრუნდ-დვიჟინაში“ ვიყავი – ბენდთან მუშაობის გამოცდილება მინდოდა მქონოდა. ჯერ ერთ ბენდში ვიყავი, შემდეგ მეორეში, ჩვენს სიმღერებს ვაკეთებდით, არც მაინტერესებდა რაღაც პროექტები. დღესაც მგონია, რომ მე უფრო სხვაგან ვარ. ბარებში, ძირითადად, ქავერებს უკრავენ, ჩვენ კი გვინ-

ნიჭიერმა მომღერალმა ნიკა კიკნაძემ მაყურებელს ჯერ კიდევ „X ფაქტორიდან“ დაამახსოვრა თავი. ახლა კი საზოგადოების წინაშე ის პროექტ „ბრაავოსი“ წარდგა თავის ლობისტთა, მათა ასათიანთან ერთად, რომელიც ნიკას გამო მაყურებლის წინაშე სრულიად ტრანსფორმირდა და ჯერ სიმღერით გამოიჩინა თავი, შემდეგ კი ექსკლუზიური ცეკვითა და სამოსით. თუმცა, ნიკა იმდენად ნიჭიერი მომღერალია, ისეთი საოცარი ხმა და შესრულების მანერა აქვს, რომ, თავისი მონაცემებით არა მხოლოდ მაია ასათიანის, ბევრი სხვა მანდილოსნის საკუთარ გუნდში გადაბარებაც შეუძლია.

რა ღილაქის წინაშე ღგოვას გადაუარა ნიკა კიკნაძე და რას არ ელოდა „ბრაავოს“ ფინალისტი მაია ასათიანისგან

დოდა, ჩვენი სიმღერებით წავსულიყავით.

– „X ფაქტორში“ როგორ აღმოჩნდი?

– თვითონაც არ ვიცი. ერთ დღეს გავიღვი და ვთქვი, წავლა პრეესტინგზე-მეთქი. წავედი, ჩავეწერე... მერე დამირეკეს, მივედი ვიმღერე და ასე მოვხვდი, ანუ, მივედი და გავედი, რამაც, საბოლოოდ, ბევრი რამ მომცა. კონკურსები, განსაკუთრებით კი ჩვენს ქვეყანაში, კარგია იმისთვის, ვინც სოლო კარიერაზე ფიქრობს, ანუ, უნდა, რომ ბენდი კონკრეტულად ვილაქის სახელით გამოდიოდეს. მე, არ მიყვარს ქავერების სიმღერა, თუმცა, ბარში მინევს ხოლმე – სხვა გამოსავალი არ არის. არ მიყვარს ჩარჩოებში ყოფნა: ეს ასე გააკეთე, ის – ისე. ეს არ ეტება მხოლოდ მუსიკას, სხვა რამესაც ეტება. შემიძლია, ადამიანის რჩევა მოვისმინო – ზოგადად, მიყვარს მოსმენა, მაგრამ, საბოლოოდ, 95 პროცენტ შეთხვევაში, ისე ვიქცევი, როგორც მე მიმაჩნია სწორად.

– თუმცა, ეს პროექტები მომღერალს მაინც აქცევს გარკვეულ ჩარჩოებში.

– რა თქმა უნდა. „X ფაქტორში“, ვცდილობდი, კონფლიქტური არ ვყოფილიყავი და ისეთი რაღაცები ამერჩია, რაც ჩემთანაც ახლოს იქნებოდა და პროექტის ფორმატშიც კარგად ჩაჯდებოდა – გადავწყვიტე, რომ ასე აჯობებდა. ვინც მე ოდესმე ჩარჩოებში მსვამდა, („X ფაქტორს“ არ ვგულისხმობ), სადაც ადრე ვყოფილვარ ან ვიმეცხვან ერთად მიმუშავია, მათთან აღარ ვარ, არ მიყვარს ეს ჩარჩოები. თან, ზოღიაქოთი „ტყუებები“ ვარ, გაორებები და რაღაცეებიც არის, მაგრამ, ხშირად არა, თუმცა, რაღაცეებში გვაჯარ ამ ნიშანს, რაღაცეებში – არა. არასტაბილური არ ვარ. თუ რაღაც მინდა, იმას კარგად გავაკეთებ და, თუ არ მინდა, – აი, ხათრით გაკეთებული საქმე ხომ გაგიგია, – ეს კი არ გამოდის კარგი; ამიტომაც, ხათრის გამო არაფერს ვაკეთებ. რაც მთავარია, არ ვარ ჩაკეტილი ადამიანი და არც, ჩაკეტულ ადამიანებთან ურთიერთობა შემიძლია. თუ კარგი მოსაუბრე ვერ ვნახე, არ შემიძლია ყველასთან დროის გატარება, ანუ, მეც, შესაბამისად, არ ვარ ისე, როგორც საქირია.

– კონფლიქტური ხარ?

– კონფლიქტური ყველა კონფლიქტურია. თუ ვილაქას რაღაც არ აწყობს, ყველაზე ლმობიერი ადამიანიც კონფლიქტური ხდება. კონფლიქტურ სიტუაციებს ყოველთვის თავს ვარიდებ; ვცდილობ, საერთო ენა გამოვხაზო და, თუ არ გამოდის, შესაბამისად, ის სიტუაცია მერე კონფლიქტში გადაიზრდება ხოლმე.

– გოგონების გამო რომ ჩხუბობენ ხოლმე...

– არ მომწონებია ისეთი გოგო, რომელიც მთელ სკოლას მოსწონდა. იმიტომ კი არა, რომ მე განსხვავებული ვარ და სხვანაირი გოგონები მომწონს, უბრალოდ, არ მომხდარა ასეთი რამ და, შესაბამისად, გოგოს გამო დიდად არ მქონია კონფლიქტები.

– როგორი გოგონები მოგწონს?

– გარეგნობას, რა თქმა უნდა, მნიშვნელობა აქვს – პირველი კონტაქტი ხომ მაინც ვიზუალურია, მაგრამ, როგორც ერთი ჩემი მეგობარი ამბობს, ორ კვირაში მაგის ვიზუალი კაცს აღარ უნდაო – იმიტომ, რომ გებზრდება. სილამაზე კარგია, მაგრამ, გოგოს თავშიც ხომ უნდა ჰქონდეს რაღაც, მის გვერდით მყოფმა კაცმა ხომ უნდა იგრძნოს, რომ ერთნი არიან?! ისე, როცა ვილაქას ხედავს ადამიანი, გარკვეული ურთიერთობის შემდეგ ხედავს, „ის“ თუ არის.

– „ბრაავოზე“ ვისაუბროთ. შენმა ლობისტმა, მაია ასათიანმა, ისე დაგიჭირა მხარი, ისეთები გააკეთა შენ გამო, აბსოლუტურად სხვა მაია ვიხილეთ.

– „X ფაქტორში“ საკმაოდ დიდი გამოცდილება მივიღე. მანანა მორჩილაძე ვოკალის ძალიან კარგი პედაგოგია და მასთან მუშაობამ ბევრი რამ მომცა; ვარდა ამისა, ბევრი მეგობარი შევიძინე, ხალხმა გამიცნო. კი მენყინა, რომ გამოვვარდი, მაგრამ, სადამდეც მივედი, ისიც ძალიან კარგი იყო ჩემთვის და დიდი გამოცდილებაც მივიღე და დანუნუნების მიზეზიც კი არ მაქვს. რაც შეეხება „ბრაავოს“, – ეს უფრო გასართობი შოუა და აქ უფრო საზოგადოებისთვის ნაცნობი სახეები გამოდიან. კარგია, რომ კიდევ ერთხელ გავახსენე ხალხს თავი – აქ ვარ, არსად წავსულვარ! ლობისტზე არ ვიცი, რა უნდა ვთქვა, ძალიან გამიხარდა. არ ვიცნობდი მაიას, მერე დაუუახლოვდი და ძალიან კარგი პიროვნება აღმოჩნდა, კარგი ოუმორის გრძობით. ზალიკო ბერგერსაც კარგი ოუმორი აქვს და, საბოლოოდ, შოუ სასაცილო და კარგი გამოვიდა. რაც მაიამ გააკეთა, ამას მე კი არა, მგონი, არავინ ელოდა. გენერალურ რეპეტიციაზე ვნახე პირველად და, ამდენი თუ შეეძლო, არ ვიცოდე. დიდი მადლობა! დიდნილად მისი დამსახურებია, რომ ფინალში ვარ. ძალიან აქტიური იყო. ზურა ზღანსინივამ ჩემი მეგობარია და, ძალიან რთული იყო, მეგობარს რომ ვუპირისპირდებოდი. გამიხარდა, რომ ზურა ჩემს გადასვლას კარგად შეხვდა – ისე, როგორც მეგობარი შესვლამდე ამას და იმიტომ ყოველთვის და ყველგან ვუხდი მადლობას.

– ახლა ნახვალ და შენს სასიყვარულო ისტორიებს „პროფილში“ მოყვები?

– მიუხედავად ჩემი უდიდესი „რესპექტისა“ მაიას მიმართ, იმედო მაქვს, ამის გაკეთება არ მომიწევს. პირადულ თემებზე საუბარი არ მიყვარს – ეს მხოლოდ ჩემია და არ შემიძლია, ამაზე ხმამაღლა ვილაპარაკო.

ნათია უბიაშვილი

არ მომწონებია ისეთი გოგო, რომელიც მთელ სკოლას მოსწონდა. იმიტომ კი არა, რომ მე განსხვავებული ვარ და სხვანაირი გოგონები მომწონს, უბრალოდ, არ მომხდარა ასეთი რამ

განსხვავება

ჟურნალ „თბილისელებს“ ესაჭიროება ჟურნალისტები. მიმართეთ პასუხისმგებელ რედაქტორს, ზაალ ცინაძეს, ყოველდღე, შაბათ-კვირის გარდა, 12-დან 17 საათამდე.

ტელ: 5-99-58-73-33

ნატურალური ნიღბები სახლის პირობებში

გაკურიანი BAKURIANI

ქალების ყოველდღიურობაში თავისი ადგილი უჭირავს საკუთარ სილამაზეზე ზრუნვას. ზოგის დღიურ განრიგში ეს კომპონენტი დიდ ნაწილს იკავებს, ზოგისთვის – შედარებით ნაკლებს. მაგრამ, ასეა თუ ისე, მიზანი – ლამაზად და ახალგაზრდულად გამოვიყურებოდეთ – ალბათ, თითოეული ჩვენგანის ცნობიერში არის ჩაბეჭდილი. სილამაზეზე ზრუნვის რუტინა ყველას ინდივიდუალური აქვს: ზოგი მომეტებული სერიოზულობით უდგება ამ საკითხს და საამისოდ მკაცრად განერილი გრაფიკი აქვს, ზოგიც თავისუფალი დროის მცირე მონაკვეთში ცდილობს ხოლმე ამ ყველაფრის ჩატევას. იდეალურ შემთხვევაში ქალების გარკვეული ნაწილი სალონის პირობებშიც უვლის თავს კოსმეტოლოგიური პერიოდული ვიზიტებით და სახლის პირობებშიც ახერხებს დამატებით გარკვეული პროცედურების ჩატარებას.

„პროცედურები“, ალბათ, ხმამაღალი ნათქვამია სახელდახელოდ რამდენიმე წუთში მომზადებული სახის ნიღბისთვის, მაგრამ ასეთ ბუნებრივ, ზედმეტი ქიმიური დანამატებისგან თავისუფალ ნიღბებს ნამდვილად შეუძლია დიდი ეფექტის მოხდენა. დღეს რამდენიმე უმარტივეს, სასარგებლო და ეფექტური სახის ნიღბის რეცეპტს გაგიზიარებთ.

მარტივზე მარტივი და საოცრად მარგებელია ნატურალური თავლის ნიღბი: თავლში შემავალი ენზიმები კანის მკვდარ უჯრედს იწოვს, რაც კანს ხავერდოვანს და სრიალას ხდის. ეს ნიღბი იდეალურია მგრძობიარე, ნორმალური და კომბინირებული კანისთვის. მომზადების წესი, ფაქტობრივად, არც გააჩნია: უბრალოდ ვიღებთ ნატურალურ თავლს, ვისვამთ სახეზე და ვიტოვებთ 15 წუთით. შემდეგ თბილი წყლით ჩამოვიბანთ.

ავოკადოს სასარგებლო თვისებებზე უკვე ბევრი რამ გვსმენია და ჩვენ შორის ყველაზე თავგამოდებულმა ჯანსაღი ცხოვრების მიმდევრებმა მისი ყოველდღიურ საკვებ რაციონში ჩართვაც მოახერხეს. თუმცა, საკვების გარდა, ავოკადოს გამოყენება კოსმეტიკური მიმართულებითაც არაჩვეულებრივ შედეგებს იძლევა. კოსმეტოლოგების თქმით, ავოკადოში შემავალი ზეთი ძალიან უხდება მგრძობიარე და მშრალ კანს. ნიღბის მოსამზადებლად ვიღებთ ნახევარ ავოკადოს, კარგად ვზელთ პატარა ჯამში. თუ კომბინირებული კანი გაქვთ, ასეთ შემთხვევაში შეგიძლიათ 1 ჩაის კოვზი ლიმონის ან ლაიმის წვენი დაუმატოთ და კარგად აურიოთ. დაიდეთ სახეზე და დაახლოებით 10 წუთით გაიჩერეთ, რომ კანმა კარგად მოახერხოს სასარგებლო ნივთიერებების შეწოვა. ბოლოს თბილი წყლით ჩამოვიბანეთ.

ის ენზიმები, რომლებიც ანანასის შემადგენლობაში შედის, იდეალურია ექსფოლიატორის ფუნქციისათვის – ისინი იდეალურად ათავისუფლებენ კანს მკვდარი უჯრედებისგან. ანანასში შემავალ ბრომელანს კი ანთების საწინააღმდეგო მოქმედება გააჩნია. ნიღბის მოსამზადებლად ვიღებთ ანანასის მოჭრილი კანის შიდა ნაწილს ან ანანასის ხილის პატარა ნაჭერს და გასუფთავებულ, მშრალ კანზე გადავისვამთ ისე, რომ თვალის ირგვლივ ზონას ავარიდოთ. დავიტოვებთ 5-7 წუთით და შემდეგ თბილი წყლით ჩამოვიბანთ.

თუ თქვენ აკნესადმი მიდრეკილი კანი გაქვთ, მაშინ კვერცხის გულის ნიღბი თქვენთვის არის ზედგამოჭრილი: კვერცხის გულში შემავალი სულფური, სწორედ რომ, აკნეს ებრძვის თურმე ძალიან ეფექტურად. ნიღბის მომზადების წესი შემდეგნაირია: პატარა ჯამში გავთქვიფოთ კვერცხის გული და გადავისვათ წინასწარ გასუფთავებულ კანზე ისე, რომ თვალის ზონას მოვარიდოთ. დავაცადოთ სანამ კარგად გაშრება და შემდეგ ჩამოვიბანოთ თბილი წყლით.

აქვე შეგახსენებთ, რომ არ დაგავინწყდეთ დღის განმავლობაში 2 ლიტრი „გაკურიანის“ მიღება. საუკეთესო საშუალება კანის ტენიანობის შესანარჩუნებლად ხომ სწორედ „გაკურიანია“.

6060 შპს

ნაზა უნდა იფიქროს ქაშა, სანამ ქანს გაცივებს და ქალს გულის ატყენს

ის, რომ მამაკაცების ეგოიზმს სრული საფუძველი გააჩნია, არ არის მითი. რეალურად, ისინი ხშირად და დაუფარავად ავლენენ ეგოიზმს. ზოგიერთი ფსიქოლოგი ამას მათ თავდაცვის ინსტიქტს მიანერს. ძლიერი სქესი სულაც არ არის სინამდვილეში ძლიერი, ისინი საკმაოდ ემოციურები, ნერვიულები და დაკომპლექსებულები გახლავან. როცა მიდიან და ტოვებენ ერთ დროს საყვარელ ქალს, მაშინაც კი არ შეუძლიათ, არ გამოვიდნენ თავიანთი ვინაობა ეგოისტური ჩარჩოდან, რაც შემდეგ საკმაოდ ძვირად უჯდებათ. პრობლემის, დაბრკოლების გადალახვისას კი ქალები გაცილებით მეტ სიმტკიცესა და ნებისყოფას ავლენენ...

ანტი (41 წლის): ვერასდროს ვიფიქრებდი, რომ ამ თემაზე ვილაპარაკებდი, თანაც, ასე საჯაროდ. პირადულზე ყოველთვის ძნელია ლაპარაკი. დარწმუნებული ვარ, ბევრი ქალია ჩემს მდგომარეობაში. ზოგჯერ ვფიქრობ, მარტო ქალებს შეგვიძლია სრულფასოვანი სიყვარული, კაცებისთვის კი ეს გრძნობა ან საერთოდ უცხოა, ან – დროებითი; თანაც, კარგად ვერც ხვდებიან, რას აკეთებენ, როცა არაფრად გვაგებენ და საკუთარი ეგოისტური ზრახვებით ხელმძღვანელობენ. როცა ჩემმა ქმარმა კარი გაიჯახუნა და წავიდა, მეგონა, ცა ჩამომექცა თავზე. ძალა გამომეცალა და მხოლოდ ერთი კითხვა მანვალედა და მიტრიალებდა თავში – ახლა როგორდა უნდა ვიცხოვრო-მეთქი. ოცი წელი ვიცხოვრეთ ერთად. დღეს ეს ლამის ფანტასტიკის სფეროა. გვეკონდა პრობლემები, მაგრამ, კატასტროფამდე არასოდეს მივსულვართ, ალბათ, იმიტომ, რომ ზოგჯერ თვალს ვხუჭავდი, უფრო სწორად, ფართოდ არ ვახელებდი.

რას გულისხმობთ?

– ქალი თუ გონიერია, იმასაც ხვდება, როდის უნდა ეძიოს და ქექოს და, როდის – არა. თუ იმის გვერა, რომ შენი ქმარი განსაკუთრებულია და არ გიღალატებს, სულელი ხარ. მე თავს არ ვისუფლებდი, უბრალოდ, ვცდილობდი, შემენარჩუნებინა ოჯახიც და ურთიერთობაც. შეიძლება, კარგად ვერ გადმოვცემ იმას, რისი თქმაც მინდა, მაგრამ, ზოგჯერ ოჯახი მხოლოდ ფორმალურად არსებობს და მე ეს არ მინდოდა.

არ გიჭირდათ ეჭვებში ცხოვრება?

– არ ცხოვრობდი ეჭვებში. არ დავუშვი ეს, არ შემოვუშვი ეჭვი ჩემს ცხოვრებაში და ვიყავი ბედნიერი. ჩემს ქმარზეც ვერ ვიტყვი აუგუს – საკმაოდ ფრთხილად და თავდაჭერილად იქცეოდა, არასდროს მოუცია ჩემთვის ნერვიულობისა და ეჭვიანობის საბაბი. ჯეროვან პატივსაც მცემდა და მის გვერდით თავს დაცულად და კომფორტულად გვრძნობდი. იმასაც ახერხებდა, რომ სასურველ ქალად დავრჩენილიყავი. გვერთიანებდა საერთო საზრუნავიც. ეს კარგია, რადგან, ყოფილი პრობლემები აკავშირებს ოჯახურ წყვილს.

ანუ, რემონტი – ერთობის გარანტი?

– დიახ, დაახლოებით მაგას ვგულისხმობ. რაღაც საზრუნავი აუცილებლად უნდა იყოს – ბინა, აგარაკი, შვილების განათლება... ეს საჭიროა, ოღონდ, ამ ყველაფერს ცოლ-ქმარი ერთად უნდა აკარებდეს. ზედმეტი ფული, რომელსაც კონკრეტული დანიშნულება არა აქვს და არც კონკრეტულ საჭიროებას უნდა მოხმარდეს, აუცილებლად სადაც წავა – სავარაუდოდ, სიამოვნებაში და ქალმა ამაზეც უნდა იფიქროს. თუ ის ამ სახსრებს კონკრეტულ მიმართულებას არ მოუძებნის, მისავე საინაღმდეგოდ დაიხარჯება.

ცოტა დამაზნით. რისი თქმა გინდათ?

– როცა ჩვენს ოჯახში გაჩნდა ფული სიამოვნებისთვის, მე მას ჯეროვანი მიმართულება ვერ მოვუძებნე... იმის მაგივრად, რომ საკუთარი თავისთვის მომეცლო, მიმეხედა, პლასტიკური პროცედურები გამეკეთებინა, მაგრამ ჩამეცვა, სამოგზაუროდ წავსულიყავი, თუნდაც ქმართან ერთად, საერთოდ არაფერი შეეცვალა, რაც სრული უგუნურება იყო ჩემი მხრიდან. სამაგიეროდ, ქმარმა მოუნახა გზა ამ ფულს: ჯერ მანქანა გამოიცვალა და უფრო ახალი, პრესტიჟული მოდელი შეიძინა, მერე კი სხვანაირად „ააცქმუტდა“, ჰო,

ტონა ბენი ატყობს ქალს, რომ უფროს მხოლოდ ქმარი, მის იმით ნასახლელი გზა არსად აქვს და საკმაოდ თავს უკანა პლანზე აყენებს

ატყმუტდა – ამას სხვა სახელს ვერ დავარქმევ... ახალგაზრდულად დაიწყე ჩაცმა და, პირდაპირ, ბანაობდა სუნამოში... თან, სულ დამნაშავეს მზერა ჰქონდა, ისეთი, დანაშაულზე რომ წასწრებენ ადამიანს და გამოიჭერენ. მე კი მიინც არ ვიფიქრე, რომ საფრთხე სერიოზული იყო... ამას იმას ვაბრალებ, რომ არ ვიყავი თავისუფალი, შინაგანმა ჩაკეტილობამ ქნა ეს.

ქმარი გზულადვად და რამეს გიშლიდათ?

– არა, ამას არ ვგულისხმობ. მე თვითონ არ ვიყავი თავისუფალი, თორემ, არ მექნებოდა იმის გაკეთების პრობლემა, რაზეც გელაპარაკეთ. სულ ვფიქრობდი, რომ საკუთარი თავისთვის ნაკლები ყურადღების მიქცევა ნორმალური იყო; რომ, რადგან სამსახურში დავდიოდი, ვიყავი თვითრეალიზებული და შემდეგარ, მაგრამ, ცხოვრებამ დამანახვა, რომ ვცდებოდი.

ფიქრობთ, საკუთარ გარეგნობაზე მეტად რომ გეზრუნათ, ქმარი სხვასთან არ ნავიდოდა?

– ნაკლებად ტოვებენ ასეთ ქალებს კაცები. რამდენიც არ უნდა მიმტკიცონ, რომ ცვდები, საპირისპიროში ვერ დამარწმუნებენ. როცა კაცი ატყობს, რომ ქალს მას იქით ნასას-

ვლელი გზა არა აქვს, უყვარს მხოლოდ ქმარი და საკუთარ თავს უკანა პლანზე აყენებს, უფრო ეგოისტურად და უტიფრად იქცევა. კაცი მუდმივად „ტონუსში“ უნდა გყავდეს – იმის განცდით, რომ, თუ ჭკვიანად არ იქნება, ჩანაცვლებენ... დამაზნით მე ეს ჭკვიანობა და შედეგად მივიღე ის, რომ, ერთ დღესაც, ჩემი ქმარი მოვიდა, ზღურბლზე დადგა და მომაშტერდა. არც ფეხზე გამოუცვლია, არც ქურთუკი გაუხდია, ისე დაიწყო: პირდაპირ გეტყვი – ასე აჯობებს. რა აზრი აქვს გარშემო სიარულს... მე შენგან მივდივარ. სხვა შემთხვევარა, ტყუილში ცხოვრება კი არც მინდა და არც შემეძლია...

პირდაპირ მოგახალათ?

– დიახ. არც კი დაფიქრდა, როგორ ტკივილს მაყენებდა ამით, რა მდგომარეობაში მაგებდა... საერთოდ არ აინტერესებდა, რას განვიცდიდი იმ მომენტში. მთავარი იყო, თვითონ ეგრძნო თავი კარგად და მე სულ ფეხებზე ვეკიდე. ამის გაცნობიერებამ გამამწარა. მაშინ ვიგრძენი, რომ გავთავისუფლდი შინაგანი ბორკილებისგან, ერთბაშად და ჩემი ჩარევის გარეშე. როგორ ვითხრობ... სიტყვებით მიჭირს ამის გადმოცემა. სამწუხაროდ, როცა მიიღეს ოჯახიდან ნასვლის გადაწყვეტილებას და კარს გაიხურავს, ფიქრობს მხოლოდ საკუთარ თავზე – ეს ასეა. სხვა რამეზე რომ ფიქრობდეს, თუნდაც შვილებზე, მაშინ ამის გაკეთება გაუჭირდებოდა.

ქალი არ იქცევა ეგოისტურად, როცა ოჯახის მიტოვების გადაწყვეტილებას იღებს? თუ, ეს მარტო კაცებს სჭირთ?

– ქალებსაც სჭირთ, რა თქმა უნდა, თუმცა, გაცილებით იშვიათად. ქალი დედაა და ეგოიზმი მას ნაკლებად ერევა. მართლა ძალიან უნდა შეუყვარდეს სხვა და მართლა გაუსაძლისი უნდა იყოს მისი ცხოვრება ქმართან, რომ გაიხუროს კარი და წავიდეს. ლალატზე არაფერს ვამბობ – ლალატი ქალსაც შეუძლია. უნდა გენახათ, როგორი ბედნიერი იყო, როცა სათქმელს თავი მოჰაბა და მითხრა, რისი თქმაც უნდოდა, თოშბა, თვალზეში არ შემოუხედავს ჩემთვის... ვერ ვიტყვი. მიუხედავად იმისა, რომ ტირილი ძალიან მინდოდა. მერე სულელივით გამეღიმა. ლამის ვიფიქრე, მესუმრება-მეთქი, რადგან, ძალიან კომიკური გამომეტყველება ჰქონდა... ჩემმა ლიმოლმა ნეგატიურად იმოქმედა მასზე – გავარდა და კარი გაიჯახუნა. ორი დღის შემდეგ

რუსეთში მსხოვრები ქალი და მისი ოჯახი საქართველოში ნათესავეს ეძებენ

ანა ნიკოლოზის ასული ვოლოკოვა (მეუღლის გვარზე) ეძებს თამარ გურგენიძეს (ასაკი უცნობია)

ისტორია: ვეძებ ბაბუაჩემის – გურგენ ალავიძის ნათესავეებს, კერძოდ კი, მის შვილს – თამარს. ბაბუა დაბადებული იყო 1919 წელს. ამჟამად ის ცოცხალი აღარაა. მე და ჩემს ოჯახს ძალიან გვინდა თამარის მოძებნა. ვიცით, რომ საქართველოში გურგენ ალავიძის ნათესავეები ჰყავს და მათ თქვენ გარეშე ვერ ვიპოვით, რამეთუ მათ შესახებ არაფერი ვიცით. გიგზავნით ბაბუას ფოტოს. სურათი ომის დროინდელია, ძალიან დიდი იმედი გვაქვს, რომ საქართველოში მცხოვრები ჩვენი ნათესავეები გამოგვცნობენაურებიან.

შურნალისტის პენივნა: ეს ისტორია გადმომეცა როგორც საქართველოში დაკარგული ადამიანების ძებნით დაკავებულ პირს და რუბრიკა „დაკარგულების“ ხელმძღვანელს. დიდი იმედი მაქვს, რომ გარდაცვლილი გურგენ ალავიძის ნათესავეები ამ სტატიას გამოეხმაურებიან.

გვიამბეთ თქვენი ისტორია.

– ეს ყველაფერი ჯერ კიდევ ომის დროს დაიწყო. მეორე მსოფლიო ომის დროს ფრონტზე ჩემმა ბებია, ანა კოვოროვსკაია, შემთხვევით გაიცნო ბაბუა – გურგენ ალავიძე. მათ შეუყვარდა ერთმანეთი. ეს იყო დიდი სიყვარული, რომელიც ბაბუას თანამებრძოლებს დიდხანს ჰქონდათ სალაპარაკოდ. ეს მოხდა 1943 წელს, 1944 წლის თებერვალში კი სოფელ კოვოროვოში (ნიჟეგოროდის მხარე) დაიბადა დედაჩემი, მარია კოვოროვსკაია. დედა, რა თქმა უნდა, დედაბისის გვარზე იყო, რადგან გურგენი და ანა ქორწინებაში არ იმყოფებო-

დნენ. დედაჩემი ისე გარდაიცვალა, რომ არასდროს უნახავს მამა. ბაბუას თანამებრძოლებიდან შევიტყვეთ, რომ გურგენს საქართველოში ჰყავს შვილი, კიდევ ერთი გოგო, სახელად თამარი. ბაბუა გარდაიცვალა დაახლოებით 1979 წელს. ჩვენ ძალიან გვინდა მისი ნათესავეების პოვნა. მთელ ჩვენს დიდ ოჯახს ამის სურვილი გვაქვს. მივმართეთ არაერთ სამძებრო სამსახურს, მაგრამ, საბოლოოდ, მაინც თქვენთან გადმოგვიამისამართეს. გვაქვს ბაბუას – გურგენ ალავიძის ომის დროინდელი ფოტო და, ასევე, ბებიას (ანა კოვოროვსკაია) ფოტოები. ბაბუას ნათესავეებისა და მისი შვილის პოვნის იმედს სწორედ ამ ფოტოებზე ვამყარებთ. ყოველთვის მინდოდა, გამეცნო ჩემი ქართველი ნათესავეები, განსაკუთრებით კი, თამარი – გურგენ ალავიძის შვილი, რომელმაც, ალბათ, არც კი იცის ჩემი არსებობის შესახებ. იმედი, როდესაც ის ამ ამბავს გაიგებს, მასაც ენდომება ჩემი გაცნობა და ჩემთან შეხვედრა.

– როგორც ვაივო, მას შემდეგ, რაც დედათქვენი დაიბადა, გურგენი და ანა ერთმანეთს აღარ შეხვედრიან, ანუ, ბაბუამ არ იცოდა, რომ მას შვილი ჰყავს?

– არა, ბაბუამ დედაჩემის შესახებ არაფერი იცოდა და დედასაც არასდროს უნახავს

ეგ მოვიდა თავისი ნივთების წასაღებად.

– ფაქტობრივად, არ გილაპარაკიათ?

– სერიოზულად არა. გუუბნებით, ჩემმა ქმარმა არაფერზე არ იფიქრა, გარდა თავის ეგოისტური გულისნადების ასრულებისა. იმ მომენტში ძალიან გავძლიერდი...

– თუმცა, ფიქრობდით, რომ ცხოვრება დამთავრდა...

– არა, ეგ არ მიფიქრია. როგორ ვიცხოვრებ ამის მერე-მეთქი, ეს აზრი კი მანუხებდა, მაგრამ, იმასაც ვგრძობდი, როგორ ვთავისუფლდებოდი შინაგანად. ამან აღმაფრენა შემმატა და შემადიხებინა, გავთავისუფლებულიყავი.

– რისგან?

– კომპლექსებისა და იმ ბორკილებისგან,

მთაბარი იყო, თვითონ მგობრო თავში პარპად და მის სულ ფხეხვზე ვეპიდა

რასაც „ცოლი“ ჰქვია. მე ხომ ჩემი თავისთვის არ ვცხოვრობდი. ჩემი ქმარი ვერც ხედავდა ამ მსხვერპლშენიროვას, რადგან, არც არაფერში სჭირდებოდა... ისე წავიდა, ერთხელაც არ მითქვამს, დარჩი-მეთქი, მაგრამ, გულში მაინც ვფიქრობდი: ჩემი ქმარი ახლა კარს გაიხურავს და ერთბაშად უცხო გახდება-მეთქი და, მინდოდა, მთელი ხმით მეყვირა: არ წახვიდე, ძალიან ჩემიანი ხარ, ძალიან მიჭირს და არ მიმატოვო-მეთქი.

– რატომ არ თქვით ეს ყველაფერი ხმამაღლა?

– იმიტომ რომ, ვიცოდი, აზრი არ ჰქონდა. წავიდა და მე არ დავინტერესებულვარ – ვისთან. არ მიძებნია, არ მიქექია... ერთხელაც არ დამირეკავს და არ მიკითხავს მისი ამბავი, ოღონდ, იმიტომ არა, რომ არ მაინტერესებდა. მას, ალბათ, ეგონა, ვერცერთი წუთი ვერ გავძლებდი მის გარეშე და ხეუნას დავუწყებდი, მაგრამ, ვერ გაითვალისწინა ჩემი ხასიათი და, კიდევ ის, რომ მე უკვე თავისუფალი ვიყავი დიდი და დამთრგუნველი პასუხისმგებლობისგან. გავლადი – ამ სიტყვის პირდაპირი მნიშვნელობით; ჩემში სხვა ქალმა გაიღვიძა, გაიშალა მხრებში და საკუთარი თავის ფასი იგრძნო. შევიცვალე და ეს უპირველესად გარეგნობასა და გამოხედვაზე დამეცყო. შინაგან ძალას ვგრძობდი... ძალიან მალე, როცა ჩემი ქმარი უკან მობრუნდა, გაუჭირდა ჩემი ცნობა – ისე ამაყად თავანუფლი დავხვდი, გაოგნდა. ალბათ, ელოდა, რომ ცრემლიანი თვალებით ან გაავებუფლი დავხვდებოდი და, არცერთი რომ არ მოხდა, დაიბნა.

– ჩვეულებრივად მიიღეთ?

– სრულიად ჩვეულებრივად და ლამის ენა ჩაუვარდა გოცებისგან. თითქოს დილით წავიდა და საღამოს დაბრუნდა. ახლაც მუდმივ სტრესშია. ვერ ხვდება, მიხარია, რომ ისევ ჩემთან არის თუ – სულერთია. მე ძალიან მომწონს მისი შოკირებული „სიფათის“ ყურება. ახია მაგაზე, დამისახურა!

დალი მიქელაძე

მამამისი. იმ დროს, მოგეხსენებათ, ტელეფონებით შეუძლებელი იყო დაკავშირება და, რა თქმა უნდა, არც ინტერნეტი არსებობდა; ამიტომაც მოხდა ისე, რომ, ომის დასრულებისთანავე, მათი კავშირიც დამთავრდა.

– როგორ ფიქრობთ, თქვენი ნათესავეების პოვნის შემთხვევაში, ისინი თუ მოინდომებენ თქვენთან დაკავშირებას?

– მეც და მთელი ჩემი ოჯახიც ამის იმედვად ვართ. პირადად მე ამაში ცუდს ვერაფერს ვხედავ. ეს იყო დიდი ხნის წინანდელი სიყვარულის ისტორია და, მინდა, რომ ის კარგად და კეთილად დასრულდეს. ძალიან გთხოვთ, დაგვეხმაროთ მათ პოვნაში.

– თავად გურგენი სად ცხოვრობდა, თუ არის თქვენი ცნობილი?

– მხოლოდ ის ვიცით, რომ ის თბილისში ცხოვრობდა. სამწუხაროდ, არც მისი მეუღლის სახელი ვიცი და არც თამარის ასაკი. ჩემი აზრით, თამარი ამჟამად დაახლოებით 68-74 წლის უნდა იყოს.

თუ გაქვთ რაიმე ინფორმაცია ან ისტორიასთან დაკავშირებით ან თუ გასურთ, თქვენც გავიზიოთ დახმარება დაკარგული ახლობლის მოძებნაში, დაგვიკავშირდით: 239-23-52; 239-23-53; 593 22-04-31. დარეკეთ საღამოს, 6 საათის შემდეგ. E-mail: tbiiliselebi2001@yahoo.com. ნატალია მახარაშვილი

რედაქციაში წერილი მოვიდა

ქალები სულ იმაზე წუნუნებენ, რომ მამაკაცებს მათი არ გვესმის, მაშინ, როცა თავად საერთოდ არაფრის გაგება არ სურთ. ჩემი ცოლი ძალით დამატარებს საყიდლებზე და ეს ნამდვილი ტანჯვაა. ფული კი არ მენანება. ხომ შეიძლება, ჩემ გარეშე წავიდე, მაგრამ – არა... უარს თუ ვეჭყვი, ისტერიკას მინყობს. აშკარად ფეხებზე ვკიდევარ. არ შეიძლება, ისე ვიცხოვრო, როგორც მე მინდა?!

გამოხმაურება: თქვენ არ გვენერთ, რა დროს უთმობთ მეუღლესთან ურთიერთობას. შესაძლოა, ის მხოლოდ ამ ფორმით ახერხებს თქვენთან კონტაქტს. შეიძლება, ამით ივსება თქვენთან ურთიერთობის დეფიციტს. ასე რომ, არ შეიძლება, მიზეზი მარტო მისი ჭირვეულობა იყოს – იფიქრეთ ამაზე.

ფსიქოლოგი
მაგდა როზაქიძე

- ბუბა, როგორი რეაქცია აქვს ხალხს ბაქარის დანახვას?

- ქუჩაში, სოციალურ ქსელშიც უკვე მცნობენ. ხალხის სიყვარულს და სითბოს ვგრძნობ. ქუჩაში ძირითადად მამტრედებიან ხოლმე. სამასსოგრო სეფს იღებენ. სოციალურ ქსელში ბევრი მწერს: ბიჭებიც, გოგოებიც, ქალებიც, კაცებიც. მეკითხებიან - „საიდან მოხვდი სერიალში?“, „მართლა ესე ლაპარაკობ?“, „ზოგი ბაქარს მეძახის, ძირითადად, პატარა ბავშვები. თუმცა, ამას მასიური სახე არ აქვს.

- ბაქარით რომ არ ლაპარაკობ, ამას ვხედავ, ამიტომ სერიალში როგორ მოხვდი, ეს მითხარი.

- სერიალში მოხვდი საბავშვო თეატრ „მეორე სახლიდან“. 9 წლიდან ამ თეატრში ვარ. ერთხელ „ჩემი ცოლის დაქალების“ ქასთინგზე მოვიდნენ ჩვენთან და არ ვიცი, ალბათ, მოვეწონე, რადგან სერიალში მიმიყვანეს. თავიდან ბაქარის პერსონაჟი არ იყო ასე განვითარებული. საერთოდ, ხმასაც არ იღებდა. მერე უკვე სცენარისტმა განავითარა და გახდა ის, რაც არის. ამას ნამდვილად ვერ წარმოვიდგენდი. როცა ბაქარი პირველად ნაიყვანეს ქსელში, მეგონა, ეს იქნებოდა დასასრული და კიდევ რომ დამირეკეს, ძალიან გამიხარდა. თავიდან ცოტა მიშის მომენტი იყო, უფრო მეტად კი, დიდ პასუხისმგებლობას ვგრძნობდი. როცა ეპიზოდური როლიდან უკვე სერიოზულ როლზე გადადიხარ და სერიალში შენს ხაზს იწყებენ, რამდენიმე სცენა მთლიანად შენზეა აგებული, ძალიან დიდ პასუხისმგებლობას გრძნობ. ორი უკიდურესობა მქონდა, ან ძალიან კარგი უნდა გამოსულიყო, ან საერთოდ, არავფიქრო.

- შენს პერსონაჟს ყველაფერი სახასიათო აქვს, განსაკუთრებით მეტყველება. როგორია ბაქარად გარდასახვის მომენტი?

- ჩემთვის კამერასთან მუშაობას ეს პლუსი აქვს, როცა ის ირთვება, მომენტალურად მაგონდება ყველაფერი. მარტო იმაზე ვფიქრობ, რომ ყველაფერი ზუსტად გავაკეთო. მით უმეტეს, ბაქარის პერსონაჟი ისეთია, არც ზემოთ მოუხდება და დაქლებითაც არაფერი არ უნდა დააკლო. სახასიათო როლები ყოველთვის ზომიერია. მუშაობა ძირითადად ინტონაციაზე დამყარდება. ერთი და იგივე ფრაზა ათჯერ და ოცჯერ შეიძლება გაიმეორო, სხვადასხვანაირად უნდა მოსინჯო და მერე, იქიდან ამოირჩევა საუკეთესო ვარიანტი. ასე ხდება თითოეული ფრაზის შემთხვევაში.

- ხშირად არის ხოლმე სასაცილო მომენტები?

- ბოლო სერიებში იყო, რომ ვამბობ „დამადევთ ყინული, გაყინული ქათამი მაინც დამადევით ვინცნამ“. აი, ამ სცენას რომ ვიღებდით, ძალიან სასაცილო იყო და ვერავინ ვერ ვიკავებდით თავს. ყველა ვიცინოდით და ძალიან გავაბრაზეთ ხალხი, რადგან ბევრი დუბლის ჩანერა მოგვიხდა. როცა რეპეტიციებს გავდივართ, თავიდან სასაცილოა, მაგრამ მერე იმდენჯერ ვიმეორებთ ერთი და იგივეს, რომ აღარ გვეცინება. ერთ მონაკვეთში ხატისას უნდა მოვფერებოდი მკერდთან ახლოს. ეგ ცოტა გამიჭირდა, ახალი გაცნობილი მყა-

ხატისას უნდა მოვფერებოდი მკერდთან ახლოს, ეგ ცოტა გამიჭირდა, ახალი გაცნობილი მყავდა და არ ვიყავი შეგუებული

სერიალ „ჩემი ცოლის დაქალების“ ახალ სეზონში მაცურებელმა ბევრი ახალი თემა, სახე და განვითარებული ძველი პერსონაჟი იხილა. მათ შორის არის ბაქარიც, რომლის ეპიზოდური როლი, ახლა ერთ-ერთ მთავარ ხაზად იქცა. ბიჭმა, რომელიც ქალაქში სასწავლებლად ჩამოვიდა და პირველივე შემხვედრი გოგო შეუყვარდა, თან მსუბუქი ყოფაცქევის, შეიძლება ითქვას, მთელი ქვეყნის ალაპარაკება შექლო. ბაქარმა ყურადღება, გარდა ტრადიციული როლისა, სახასიათო მეტყველებით, გამორჩეული ჩაცმულობითა და დასამახსოვრებელი ფრაზებით მიიპყრო. შესაბამისად, მისი როლის შემსრულებელი, ახალგაზრდა მსახიობი, ბუბა მათნაძე უცებ მოექცა საზოგადოების ყურადღების ცენტრში.

რის გაკეთებას ვერ გელავდა თაილან ბუბა მათნაძე ბაქარის როლის შესრულებისას და რით ჰპავს ის საკუთარ პერსონაჟს

ვდა და არ ვიყავი შეგუებული. ამიტომ, თავიდან მერიდებოდა და ვერ ვებედავდი (იცინის).

- ბაქარს პროტოტიპი ჰყავს, ვისი წარმოდგენაც გეხმარება მისი განსახიერებისას?

- რა თქმა უნდა. იმ ადამიანის გარეშე ბაქარი ვერ გახდებოდა ისეთი, როგორც არის. ეს არის ქალბატონი ქეთი ჩხეიძე, რომელიც თამაშობს დედაჩემის - ნუნუკას როლს. მასთან არ მივსულვარ და არ მითხოვია, ინტონაცია მასწავლეთ-მეთქი, უბრალოდ, როცა მას ჰქონდა ტექსტი და მე არა, ვუსმენდი მის მეტყველებას. დავიჭირე ინტონაცია და მერე ჩემს პერსონაჟს მოვარგე. მე დასავლეთთან არანაირი შეხება არ მაქვს, კახელი ბიჭი ვარ და ერთადერთი, ეგ მოვიფიქრე (იცინის).

- ბაქარის ჩაცმულობაზეც გკითხავ. მთლიანად თვითონ გმოსავენ თუ შენც შეგაქვს პატარა შტრისები?

- არა, ჩაცმულობას მთლიანად კოსტიუმების მხატვარი წყვეტს. მე არ ვერევი, არა მხოლოდ ბაქარის, ჩემს ჩაცმულობაშიც კი ამას ძირითადად დედაჩემი აკეთებს (იცინის).

- რა განსხვავება და მსგავსებაა ბუბას და ბაქარს შორის?

- ბაქარი არის, უპირველესად, მიზანდასახული. რაც არ უნდა წინააღმდეგობა შეხედეს, მაინც იმას გააკეთებს, რაც უნდა და როგორც უნდა. სხვათა შორის, მეც ასეთი ვარ - რაც არ უნდა ბევრი სტილის შემთხვევაში ფაქტორი არსებობდეს, მაინც გავაკეთებ იმას, რაც მინდა. ბაქარი არის ძალიან მორცხვი, თავის თავში ჩაკეტილი. ისეთი დედა ჰყავს და ისეთი ოჯახი აქვს, სხვანაირად წარმოუდგენელიცაა. ყველასთან ისეთია, როგორსაც სიტუაცია მოითხოვს. დედამისს ვერ შევწინააღმდეგებ, აზრი არ აქვს და ამიტომ ურჩევნია, თავი დაუხაროს. ძმაკაცებს რაც შეეხება, ერთი სცენა იყო ამაზე და ჩანს, რომ ძმაკაცურია. ბაქარისგან განსხვავებით, მე ბრაზიანი და საკმაოდ ნერვიული ვარ (იცინის). სიყვარულის ამბებში ის რომანტიკულია. მე არ ვარ რომანტიკული. სასტიკად არ ვარ (იცინის). ვარდები და მსგავსი რაღაცეები არ მიყვარს. მე უფრო სიტყვით მიჩრევნია ყველაფრის გამოხატვა - წყნარად და მშვიდად, ნერვების აყოლის გარეშე. ბაქართან შედარებით უფრო „დასტიონი“ ვარ. ის უფრო გულს არის აყოლილი. თუმცა, ამასაც თავის მიზეზი აქვს. ის პირველად ჩამოვიდა

ქალაქში და პირველივე გოგო შეუყვარდა. მისი მდგომარეობის გათვალისწინებით, ეს არც არის გასაკვირი.

- სიყვარულის გამო, შენ თუ მოიქცეობდი ბაქარით?

- გააჩნია ვინ მიყვარს. თუ ადამიანი მართლა მიყვარს და მისგანაც იგივეს ვგრძნობ, რატომაც არა, ბევრ დათმობაზე წავალ. მაგრამ მსუბუქი ყოფაცქევის ქალი ვერ შემეყვარდება, იმიტომ რომ ძალიან ეჭვიანი ვარ. ეს ერთი ცული თვისება მაქვს, ამის გამო თამუნასნაირი გოგო არ შემეყვარდება. გოგოების ამორჩევაში მე ძალიან ფრთხილი ვარ. უპირველესად, მასთან დიდი დრო უნდა მქონდეს გატარებული, კარგად უნდა ვიცნობდე მის ფსიქოლოგიას და შეხედულებებს. უნდა ვიცოდე, რას ფიქრობს ზოგადად. არ მიყვარს ცანცარა გოგოები. ძალიან კარგია, როცა გოგო განათლებულია და რა თქმა უნდა, გარეგნობასაც მნიშვნელობა აქვს.

- უპირველესად, მის გარეგნობას აქცევ ყურადღებას თუ განათლებას?

- სხვათა შორის, არც ერთს. თავიდან ვაკვირდები, რამდენად უკომპლექსოა გოგო. ეს არ ნიშნავს, რომ ვულგარული უნდა იყოს და ზედმეტობაში გადადიოდეს, თუმცა კომუნიკაბელური უნდა იყოს. თუ შემეყვარდა და ვინმეზე გადავირიე, მერე, ალბათ, სხვანაირად ვილაპარაკებ.

- აი, ბაქარს შეუყვარდა და გადიოდა. შენ არასდროს გყვარებია ასე?

- ორმხრივად არა, მაგრამ მარტო მე მყვარებია. ეს რაღაც ბავშვური გატაცება იყო, სერიოზული არაფერი. როცა ცოტა იზრდები, მერე ხვდები, რომ სისწრაფე და სიჩქარე აქ საჭირო არ არის. დაულოდები და თავისით მოვა. ახლა ერთი გოგო მომწონს და ვნახოთ, რა იქნება.

- ბაქარის პერსონაჟი როგორ განვითარდება?

- სახალისოდ. მოკლედ რომ ვთქვათ, ტრადიციული იქნება.

- სერიისის გარდა, რა ხდება შენს ცხოვრებაში?

- თეატრში ვდგამთ სპექტაკლებს, გავდივართ ფესტივალებზე. მეთერთმეტე კლასის მოსწავლე ვარ, თუმცა, ისე გამოვიდა, რომ ამჟამად სკოლას ცოტა ნაკლებ დროს ვუთმობ, რადგან თუ გადავღებარე არ ვარ, თეატრში ვარ და დრო აღარ მჩრება.

- როგორია შენი სამომავლო გეგმები?

- ჯერჯერობით არაფერი მაქვს გადაწყვეტილი. მეთერთმეტე კლასში ვარ და კიდევ მაქვს წელიწად-ნახევარი მოსაფიქრებლად. გააჩნია, როგორ განვითარდება სერიალის მიღმა ჩემი ცხოვრება. რაღაც ვარაუდები მაქვს, თუმცა კონკრეტული გეგმები არა.

ალექსი ნერეთელი, საქართველოს დიდი მგონის, აკაკის ერთადერთი შვილად ყოფნა არავის ბედა. თუმცა, მას მხოლოდ საკუთარი ცხოვრება ჰქონდა – იცხოვრა ისე, რომ რუსეთის თვითმართვადი სამყაროს ალექსი აკაკის ძე ნერეთელი არ დაევიწყებინა. თუ როგორი ურთიერთობა ჰქონდა მას მამასთან, საქართველოსთან და რა ტექსტის დეპეშებს უგზავნიდა აკაკის, ამ და სხვა თემებზე ვისაუბრებთ ჩვენს რუბრიკაში.

მის გემო ილაზა გემუღებით ვალს აკაკი ნერეთელი და რაზე იყო დაყრდნობა მისი ქორწინება

აკაკის პირადი ცხოვრების შესახებ ძალიან ბევრი ჭორი არსებობს, რაც საერთოდ, თანხმობა საზოგადო მოღვაწეთა ცხოვრებისთვის. ერთ-ერთი აქტუალური თემა, რომელსაც პოეტის სიცოცხლეშიც ხშირად განიხილავდნენ, იყო მისი და ნატალია ბაზილევსკაია ქორწინება.

ნატალია ბაზილევსკაია იყო ოქროს მადნების რუსი მგანატი, პეტრე ბაზილევსკის, ქალიშვილი. 1869 წელს სხვიტორში დაიბადა მათი ვაჟი – ალექსი. სამწუხაროდ, აკაკის არც ცოლმა და არც შვილმა არ იცოდნენ ქართული ენა და ერთი სტრიქონიც არ ჰქონდათ ნაკითხული პოეტის შემოქმედებიდან, რომელსაც ერმა „საქართველოს ბულბული“ უწოდებდა.

ალექსი საოპერო დასის ანტრეპრენიორი იყო და ერთ ხანს წარმატებითაც მოღვაწეობდა. თუმცა, სულ მუდამ კრედიტორების ვალი ჰქონდა და მთელი ცხოვრების განმავლობაში, ამ ვალების გადახდა აკაკის უწევდა. ალექსი მალაღობი, კარგი გარეგნობის, წარმოსადგევი ახალგაზრდა ყოფილა. მამას ამგავსებდნენ. აკაკის სიცოცხლის ბოლოს ქუთუთოს დამბლა დაეხმარა და კარგად რომ დაენახა, თავს მალულა სწევდა თურმე. მისთვის უთქვამთ: ალექსი თავანუელ სიარულსა და გამოხედვამაც შენ გვაგვსო, რაზეც პოეტს უხუმრია: რაღა თავის ანევაში დამემსავაგა ეს დალოცვილიო. რაც შეეხება ნატალიას, ის მეტად მომთხროვი, პრეტენზიული და ფუფუნების მოყვარული ქალი იყო და აკაკი მას აქ, შესაფერის პირობებს ვერ შეუქმნიდა. ისინი სხვადასხვა ინტერესით ცხოვრობდნენ, ერთმანეთისაგან შორს, სხვადასხვა ქვეყანაში. ნატალია საქართველოში ძალიან იშვიათად ჩამოდიოდა. არც აკაკი რჩებოდა მასთან წლებით. თუმცა, სიცოცხლის ბოლომდე ჰქონდათ ურთიერთობა. ბოლოს, როდესაც აკაკი ავად გახდა, ნატალიამ მოისურვა, რომ ჩამოსულიყო და მოეველო ქმრისთვის.

ქართველები ალექსი ნერეთელს ძირითადად პეტერბურგში, მელიტონ ბალანჩივაძის ოჯახში ეცნობოდნენ ხოლმე და მამინებ დიდი სიყვარულით უწყებდნენ მამაზე და მის პოეზიაზე საუბარს. რას წარმოიდგენდნენ, რომ აკაკი ნერეთლის ვაჟმა ქართული ენა არ იცოდა. ალექსი მისთვის გაუგებარ ენაზე დასმულ შეკითხვებს დელიკატურად პასუხობდა. შედეგად, ყველასთვის გასაგები ხდებოდა, რომ არც ქართულის და არც მამის პოეზიისა, მას არაფერი გაეგებოდა.

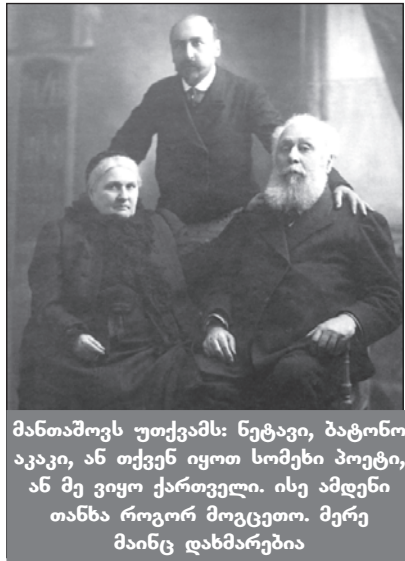
თუმცა, ვერ ვიტყვით, რომ ინტერესი არ ჰქონდა. ის დაინტერესებული იყო ქართული კულტურითაც და მამითაც.

ერთხელ ალექსის უცვლია მამისთვის წერილი ქართულად მოერგა, რა თქმა უნდა, სხვების დახმარებით. ამით გახარებულ აკაკის მიუწერია: „შენმა წერილმა ძალიან გამახარა. არასოდეს საეჭვოდ არ მიმჩნა შენი ნიჭიერება და ენერჯია. შეგეძლო, ჩემს ახლოს ასევე მეტი სარგებლობა მოგეტანა და მეც არ გავმწარდებოდი“. დასაბამია, რომ მოგვიანებით, ქართული ინტელიგენციის მცდელობას აკაკი ნერეთლის ერთადერთი შვილი მამის სამშობლოში, ქართულ გარემოცვაში შემოეყვანათ, უშედეგო გამოდგა.

აკაკის ცხოვრების თავისუფალი რეჟიმი ჰქონდა, შეიძლება ითქვას, მოუწესრიგებელიც. თუმცა, ამის მიუხედავად, ის ძალიან ბევრს მუშაობდა და თითქმის არც ერთ ღონისძიებას არ აკლდებოდა. წარმოიდგინეთ, მას სახლი არ ჰქონია არც თბილისში და არც ქუთაისში. ის მუდამ სტუმარი იყო სხვადასხვა საზოგადო მოღვაწის ოჯახში და ეს სტუმრობა ხშირად თევობით გრძელდებოდა. საყოველთაოდ ცნობილია, რომ აკაკი არ მუშაობდა და სახელმწიფო სამსახურთან დაკავშირებით თავისი შეხედულება ჰქონდა. მას მიაჩნდა, რომ პოეტი, არ უნდა მუშაობდეს, რადგან ბიუროკრატიული სამსახური კლავს შემოქმედის ნიჭს. ეს პრინციპი მან ცხოვრების ბოლომდე შეინარჩუნა.

აკაკის ვალების აღება უყვარდა, რომლებსაც შემდეგ აღარ აბრუნებდა, – თავის დროზე ამასაც ამბობდნენ... ალბათ, ის ფაქტი, რომ აკაკი ხშირად სესხობდა თანხას და ამით ხელს ინაცვლებდა, ასეთი ჭორების საბაზი ხდებოდა. მაგრამ, აკაკი ძალიან ბევრს მუშაობდა და ძალიან ხშირად ბეჭდავდა თავის ნაწერებს. გარდა ამისა, მას ჰქონდა მამული სხვიტორში. ასე რომ, მისი შემოსავალი სრულიად საკმარისი უნდა ყოფილიყო მარტოხელა კაცისათვის, მაგრამ ვალებს იღებდა იმიტომ, რომ მას ხშირად სთხოვდა ცოლ-შვილი დახმარებას. არსებობს არაერთი მოგონება, რომელთა ავტორებიც ცნობით, აკაკის მოსლიოდა წერილები ალექსისგან, რომელიც მას ფულის გაგზავნას სთხოვდა, წინააღმდეგ შემთხვევაში, თავის მოკვლით იმუქრებოდა. აკაკის მუდმივი შემოსავალი არ ჰქონდა, ამიტომ, ასეთ კრიტიკულ სიტუაციაში, იძულებული იყო, ვალი აეღო. თუმცა, მისი თანამედროვეების ცნობით, ის, უმრავლეს შემთხვევაში, ამ ვალებს აუცილებლად უბრუნებდა პატრონს.

ცნობილი ექიმი და საზოგადო მოღვაწე, ივანე ელიაშვილი, რომელიც ბაქოში მუშაობდა და აკაკისთან დიდი მეგობრობა ეკავებოდა, იხსენებს: „ერთხელ აკაკი ჩამოვიდა ძალიან შეწუხებული და მითხრა, ალექსისგან დეპეშა მივიღე: თუ სასწრაფოდ არ გამოიგზავნი 2 500 მანეთს, თავს მოვიკლავო. როგორც ჩანს, ალექსი ბანქოს თამაშობდა. დავფრთხილდი, მაგრამ ამხელა თანხა, სად უნდა გვემოგონა. მერე თვითონ აკაკის უთქვამს, როგორც თბილისში მითხრეს, ცნობილი სომეხი მენარმე ალ. მანთაშვილი ახლა ბაქოშია და იქნებ მას მივმართოთ. ასეც მოქცეულან. მანთაშვილს უთქვამს: ნეტავი, ბატონო აკაკი, ან თქვენ იყოთ სომეხი პოეტი, ან მე ვიყო ქართველი. ისე, ამდენი თანხა როგორ მოცეთო. მერე მინც დახმარებია, ოღონდ ვეუსილი მოუთხოვია, რომელიც იწვინერ ზრდილოვს მიუცია. ფული სამ თვეში

მანთაშვილს უთქვამს: ნეტავი, ბატონო აკაკი, ან თქვენ იყოთ სომეხი პოეტი, ან მე ვიყო ქართველი. ისე, ამდენი თანხა როგორ მოცეთო. მერე მინც დახმარებია

უნდა დაებრუნებინა აკაკის. ელიაშვილი ძალიან შეწუხებულია, თუმცა, 2 თვის თავზე აკაკის 1500 მანეთი გაუგზავნია მანთაშვილისთვის. ამის შემდეგ, ბრაილოვს აღარ უქისრია ამ ველისი განაღდება. მეგობრებს კი აკაკისთვის შეუთვლიათ: შენი ვალი გადახდილიაო. მიუხედავად ამისა, აკაკის ანდერძი ყველას ვალი ჰქონია შეტანილი, მათ შორის ეს 1 000 მანეთიც.

ივანე ელიაშვილი იმონებს გადმოცემას იმდროინდელი ცნობილი პიროვნების, ივანე ერისთავისას, რომელსაც გარუსებული ქართველი მილიონერის ქალიშვილზე უქორწინია და მთელი ქონება გაუნაივებია. ერთხელ ის ერთ-ერთი თავყრილობის დროს აკაკის ვალებზე საუბარს შესწრებია და გაუხსენებია ასეთი რამ: ახალგაზრდა იყო აკაკი, როცა მოვიდა ჩემთან და 6 000 მანეთი ისესხა ორი კვირით. გავიდა ორი, სამი, შვიდი კვირა და თანხის დაბრუნების იმედი თანდათან გამიქრა, მაგრამ ორი თვის შემდეგ გამოემცხადა აკაკი და ფულიც უკლებლივ მომიტანა. თქვენ კარგად იცით, სად და როგორ გაქრა ჩემი ქონება, მაგრამ ვთხოვთ, იცოდეთ, აკაკი იყო ის ერთადერთი კაცი, რომელიც სრული სინდისით მიემეყრაო.

მისმა ცხოვრების წესმა ჯანმრთელობაც გაუფუჭა. ხან სხვიტორში იყო, ხან ქუთაისში, ხან თბილისში, ხან მოსკოვში. 1914 წლის შემოდგომაზე მორიგი შეტყობინება მოუღია ალექსისგან: სასწრაფოდ გამოიგზავნე ფული, თორემ თავს მოვიკლავო. ვერსად ფული რომ უშოვია ფული, სასწრაფოდ პოემის წერა დაუწყია პოეტს. მძიმე პირობებში წერდა. ქუთაისის ერთ-ერთ სასტუმროში, გაყვითლ ოთახში. ნახევრად მშვიდი. როცა მოურავმა სხვიტორში გადაეყვანა, პოეტი უკვე დღეინადა ჩავარდა. ეს იყო დეკემბერი, 1915 წლის 31 იანვარს აკაკი გარდაიცვალა. ანდერძი ყველა ვალი აღნუსხული ჰქონდა, თავისი ქონება და ადგილ-მამული საისტორიო-საეთნოგრაფიო საზოგადოებას უანდერძა. ასე რომ, აკაკი ყველანაირად ვალმოხდელი წავიდა საქართველოდან როგორც მოღვაწე, როგორც მამულიშვილი, როგორც მამა, როგორც პიროვნება და როგორც „მეველი“.

რაც შეეხება ალექსის, რუსული მუსიკის ისტორიაში საზგასამულია, რომ რომსკი-კორსაკოვის ოპერა „მეფის საცოლისა“ და „პან ვოევოდას“ დადგმა მთელი რუსეთში პირველად განახორციელა ალექსი ნერეთელმა. ასევე, ცნობილია, რომ 1908-1910 წლებში ალექსი ნერეთელმა ამერიკელებს გააცნო ფიოდორ შალიაპინი, რის შემდეგაც, მათი შემოქმედებითი კავშირი არც შეწყვეტილა. 1917 წლის ოქტომბრის მოვლენების შემდეგ, ალექსი თავისი დასით ევროპაში მართავდა საოპერო სპექტაკლებს.

ალექსი ნერეთელი 1943 წელს გარდაიცვალა პარიზში, მაშინ, როცა ამ ქალაქში ფაშისტური რეჟიმი მძვინვარებდა. ამის მიუხედავად, ალექსის დაკრძალვას უამრავი ადამიანი დაესწრო. მას მემკვიდრე არ დარჩენია. როგორც ექვთიმე თაყაიშვილი აღნიშნავდა, ალექსი ნერეთელმა მთელი თავისი ქონება და ბიბლიოთეკა პარიზის ქართველობას უანდერძა.

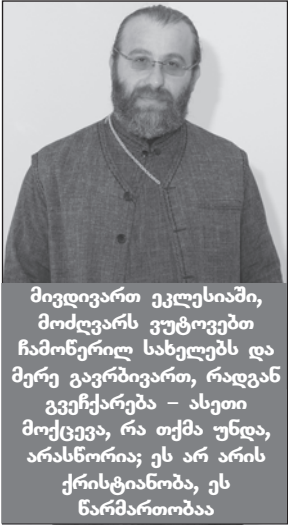
პაპ სულაია

– ეკლესია ცოცხალი ორგანიზმი და ის ყოველთვის ფუნქციონირებს. არის, ასევე, ტრადიციები, რომლებიც ეკლესიის წიაღში საუკუნეების განმავლობაში ჩამოყალიბდა. მაგალითად, როცა ვამბობთ, რომ კვირა დღეს არ შეიძლება საფლავზე გასვლა ან მიცვალებულის დაკრძალვა, ამას იმიტომ კი არ ვამბობთ, რომ სახარება კრძალავს ან ეს სადმე წერია და ამაზე კონკრეტული მკაცრი კანონები არსებობს. ანუ, ასეთ დროს კარგია, თუ ვიტყვი, რომ, უმჯობესი იქნება, ამ დღეს თუ არ მოხდეს მიცვალებულის დასაფლავება ან საფლავზე გასვლა, რადგან, როგორც ეკლესიური სწავლებით ვიცით, კვირა ყოველთვის არის დღესასწაული, აღდგომის ტოლფასი დღე და ეს დღე ჩვენში უნდა ატარებდეს აღდგომის სიხარულს, რომელიც თავისი საკრალური მნიშვნელობით ეხება როგორც ცოცხლებს, რომლებიც დედამიწაზე ცოცხლობენ, ასევე, იმ გარდაცვლილებს, რომლებიც უფლისთვის მაინც ცოცხლები არიან. ისეთი მიდგომაც არასწორია, რომ, თუ წესიერი, მოსიყვარულე, გამრჯე ადამიანი საფლავზე გავიდა, ამის გამო მას დასჯის ღმერთი. ასე მშრალად არ უნდა მიუდგეთ საკითხს, არავინ არ ისჯება ამის გამო. უბრალოდ, თუ ამ ყველაფერს ადამიანი სწორად და მართებულად გააკეთებს, უფრო მეტად დასაფასებელი იქნება. ზოგადად, შაბათი ითვლება მიცვალებულების დღედ, მაგრამ, ვისაც როდის უნდა, მაშინ გავა საფლავზე – ამაზე რაიმე აკრძალვა არ არსებობს.

– მამაო, საქართველოში მიცვალებულის დასაფლავებისთვის კვირაში რამდენიმე დღეა გამოყოფილი: სამშაბათი, ხუთშაბათი და შაბათი. თუმცა, როგორც ცნობილია, მიცვალებულის დასაფლავება შეიძლება, ნებისმიერ დღეს მოხდეს და ამის შესახებ არანაირი აკრძალვა არ არსებობს.

– იმას, თუ რომელ დღეს უნდა დასაფლავდეს ადამიანი, რა თქმა უნდა, არ აქვს მნიშვნელობა, ეს მაინც ხალხური ტრადიციაა. როდესაც ადამიანი გარდაიცვლებოდა, მისთვის, მისი სულის საოხად, ჭირისუფალი ყველაფერს აკეთებდა. ამ დროს მნიშვნელოვანი იყო სუფრის საკითხი, ანუ ტრაპეზი. ამიტომაც, ცდილობდნენ სუფრა არასამარხვო ყოფილიყო და, შესაბამისად, ირჩევდნენ კვირის ისეთ დღეებს, როდესაც არ იყო მარხვა. თუმცა, ეს არსად წერია, ტრადიციაა მხოლოდ. რა თქმა უნდა, ძალიან კარგია მიცვალებულისთვის პანაშვიდის გადახდა; ასევე, კარგია, რომ გარდაცვალებულს ორმოცამდე და მერე ჭირისუფლებმა წაუკითხონ ფსალმუნები. თუ შეუძლიათ, ეკლესიაში გადაუხადონ პანაშვილები; გავიდნენ საფლავზე მესამე, მეცხრე, 21-ე დღეს; გადაუხადონ მიცვალებულს შეკვეთილი წირვა ორმოცი დღის განმავლობაში ან მეორმოცე დღეს. მაგრამ, ეს მაშინ არის მიცვალებულის სულისთვის ქმედითი, თუ ამას არ ვაკეთებთ იმიტომ, რომ, უბრალოდ, უნდა გავაკეთოთ ან ვინმემ გვირჩია; ეს კარგია გარდაცვლილის სულისთვის. როცა მივდივართ ეკლესიაში, მოძღვარს ვუტოვებთ ჩამონერჩილ სახელებს და მერე გავრბივართ – ასეთი მოქცევა არასწორია, ეს არ არის ქრისტიანობა. შეიძლება, ეს ყველაფერი ზედმინებით შევასრულოთ, მაგ-

მივდივართ ეკლესიაში, მოძღვარს ვუტოვებთ ჩამონერჩილ სახელებს და მერე გავრბივართ, რადგან გვეჩქარება – ასეთი მოქცევა, რა თქმა უნდა, არასწორია; ეს არ არის ქრისტიანობა, ეს წარმართობაა

დღეს საქართველოში მიცვალებულის დაკრძალვასთან და გლოვასთან დაკავშირებით გარკვეული ტრადიციები არსებობს, რომლებსაც ხშირად ეკლესიას მიაწერენ, თუმცა, სინამდვილეში მათ არანაირი კავშირი არ აქვთ ეკლესიასთან. გვესაუბრება ვაკის წმიდა გიორგის სახელობის ეკლესიის წინამძღვარი, მამა საბა (პიკაშვილი):

შეიძლება თუ არა მიხვალაბულის დასაფლავება კვირის ნაბიშიარ დღეს და რატომ ხდება დღეს ბარდასვლილუბის ეკლესიაში დასვენება

რამ, ყველაფერი უნდა გავაკეთოთ გაცნობიერებულად, ანუ, რატომ ვაკეთებთ და რისთვის; სჭირდება თუ არა ეს ჩვენს მიცვალებულს და გვეჯერა თუ არა იმის, რასაც ვაკეთებთ. მთავარია: თუ ვინაა, რომ ჩვენს მიცვალებულს დავვენმართო, უპირველეს ყოვლისა, უკეთესობისკენ, სიკეთისკენ უნდა შევცვალოთ ჩვენი ცხოვრება. ჩემი სულიერი ცხოვრება თუ არ არის ღირებული და არ ვზრუნავ ამაზე, თუნდაც ისეთი მღვდელი შემხვდეს, რომელიც მართლაც კარგად ილოცებს ჩემი მიცვალებულისთვის, მაინც გამოდის ისე, რომ მე მიცვალებულისთვის არაფერი გამოკეთებია. კი, შეიძლება, რაღაც გავაკეთოთ, მაგრამ, ეს საკმარისი არ იქნება, რადგან, ყველაფერი ისე გავაკეთოთ, რომ თავად ვერ გავიგე მისი არსი, ან, უბრალოდ, მოვალეობა მოვიხადე. ამქვეყნიად, ჩვენი სწორად ცხოვრება პირდაპირპროპორციულია ჩვენი მიცვალებულების ხვედრისა.

– ბევრი ამბობს, რომ თითქოს ეკლესია კრძალავს მიცვალებულის ბალზამირებას და ამის გამო ხშირად ამაზე უარსაც ამბობენ.

– ეკლესია ყოველთვის ასწავლიდა იმას, რაც სახარებამ განუცხადა ეკლესიასა და კაცობრიობას. როგორც ვიცით, ქრისტეს სახარებაში ასეთი რამ არ წერია. ძველი ერების ტრადიციებს თუ გავისხენებთ, გარდაცვლილს ბალზამირებას უკეთებდნენ; რა თქმა უნდა, არა იმ სახით, როგორც თანამედროვეობაში ხდება, არამედ, გარეგნულად ხდებოდა ბალზამირება. არსად არცერთ რელიგიას, მათ შორის მართლმადიდებლობას, არ აუკრძალავს მიცვალებულის ბალზამირება. თუ დღეს ვინმე გამოდის და ამას აცხადებს და ამბობს, რომ ეკლესიური სწავლება, მე ვეტყვი, რომ ეს არის ბოღვა. ბალზამირების გაკეთებით ან არგაკეთებით არ წყდება ადამიანის საქიო ბედი; მას არც მინუსები და არც პლუსები არ ეწერება იმის გამო, გაუკეთეს თუ არა გარდაცვალების შემდეგ ბალზამირება; რომ სამოთხეში ბალზამგაუკეთებლები შედიან, ხოლო ჯოჯოხეთში – ბალზამირებულები. ადამიანი თავისი ცხოვრებით იმსახურებს სამოთხეს ან ჯოჯოხეთს, ბალზამირება აქ რა შუაშია. ეკლესიაში არც არსებობს წესი, რომ მიცვალებული აუცილებლად სამ დღეში ან ერთ კვირაში უნდა დაიკრძალოს; შეიძლება, ის ერთ დღეშივე დასაფლავდეს, მაგრამ, რადგან ჩვენთან არსებობს დასფლავების ტრადიცია 3 ან 4 დღეში, ამიტომ, პრაქტიკული გამოცდილებიდან ჩანს, რომ მიცვალებულს სჭირდება ბალზამის გაკეთება და ამას არანაირი რელიგიური დატვირთვა არ აქვს.

– ბოლო პერიოდში ტრადიციად იქცა მიცვალებულის ეკლესიაში დასვენება და იქიდან გამოსვენება. ეს რამდენად მართებულია?

– ეს ტრადიცია იყო ადრეც, ოღონდ, შემდეგ დაიკარგა და ახლა იწყებს დაბრუნებას, თუმცა, გარკვეული ტრანზფორმაცია განიცადა და ზოგ-

შემთხვევაში გარკვეული პერფორმანსივით არის. ძველად, სოფლებში და თემებში ადამიანებს მჭიდრო ურთიერთობა ჰქონდათ ერთმანეთთან და სოფლის მღვდელიც ყველას იცნობდა. რომ გარდაცვლებოდა ვინმე, მას ტაძარში ასვენებდნენ და სამი დღის განმავლობაში, ყოველ ღამე, განსაკუთრებული ლოცვები ეკითხებოდა, რასაც სასულიერო პირი ალასრულებდა. დღეს კი ხშირად იმიტომ კი არ ასვენებენ ეკლესიიდან, რომ დიდი მორწმუნე იყო ან მისი ოჯახის წევრები არიან მორწმუნეები, უბრალოდ, ასეა მიღებული, ასეა კარგი. ჩვენს ცნობიერებაში, სამწუხაროდ, ღმერთი ეკლესიაში ზის. ღმერთი ადამიანში უნდა იყოს აქ, თუ ის მასში არ არის, მაშინ, რა აზრი აქვს, გასვენდება თუ არა ეკლესიიდან? კარგია, თუ გარდაცვლილი მორწმუნე იყო და მისი ჭირისუფლებიც მორწმუნეები არიან, მაგრამ, თუ არც მიცვალებულს სწამდა ღმერთი და არც მის ჭირისუფლებს სწამდა, ასეთ დროს საქმე ვეაქვს ქრისტე იანულ მინიმილიზმთან, რაც წარმართობაა და მეტი არაფერი. თუ არ იცნობს მიცვალებულს ან მის ჭირისუფალს, ასეთ დროს მოძღვარს აქვს ვალდებულება, გამოიკითხოს, იყო თუ არა გარდაცვლილი მორწმუნე. ხომ შეიძლება, ის ცხოვრებაში ეკლესიას კი არა, ღმერთსაც არ აღიარებდა? – ასეთ დროს, შეიძლება, არც მოხდეს მისი ეკლესიაში დასვენება; მაგრამ, თუ არ ცხოვრობდა ეკლესიურად, მაგრამ, არც ღმერთს სმებობი იყო, მაშინ, არა მგონია, რომელიმე მღვდელმა უარი თქვას ეკლესიაში მის დასვენებაზე. ქრისტემ ეკლესიას ძალაუფლება კი არ მისცა, მისცა სულიწმიდა, სიყვარულის ხელმწიფება და ჩვენც ვალდებულები ვართ, ადამიანებს მადლმოსილება გადავცეთ და ძალაუფლების სტატუსით არ გამოვიდეთ.

– ეკლესიაში დასვენებისთვის თუ არის გარკვეული თანხა დანესებული?

– სამწუხაროდ, ხალხი ეკლესიის მსახურებთან მიმართებაში ვერ აცნობიერებს თავის ვალდებულებას. მღვდელს მრევლი ინახავს თავისი შემონირობებით, რადგან მას სხვა სამსახური არ უნდა გააჩნდეს – წესით, ასე უნდა იყოს. მოძღვრის შრომა ხშირად დაუფასებელია. ამიტომაც, არიან სასულიერო პირები, რომლებიც გარკვეულ მსახურებაზე პრეისკურანტებს ანესებენ, რადგან, იციან, რომ, შეიძლება, აღასრულოს მსახურება, საიდუმლო, ადამიანი კი ისე წავიდეს, კაპიკი არ გაიღოს. მე ამას არ ვამართლებ, მაგრამ, ვერც მივცემ იმის უფლებას თავს, რომ სასულიერო პირები განვიკითხო, რადგან, ყველას თავისი ოჯახი ჰყავს სარჩენი და, ჩვენ არ ვიცით, ვის რა პრობლემა აქვს, მის შვილებს იმ მომენტში რა სჭირდებათ. როცა მიცვალებულს ასვენებენ ტაძარში, ზოგიერთ ეკლესიაში ხდება გასამრჯელოს მოთხოვნა. ცუდი ის არის, რომ ითხოვენ, მაგრამ, თუ მრევლსაც გაცნობიერებული ექნება რელიგიური სწავლება და ცხოვრება, ეს მოთხოვნა აღარ დაგვჭირდება, და თუ საკუთარ თავს დავავალდებულებთ, რომ მოძღვარს შრომის სახალაური გადაუხადოთ, ეს ჩვენთვისაც კარგი იქნება და ჩვენი მიცვალებულისთვისაც.

ქრისტიანული სასწავლებლები

კუნძულ სალამინის უმშვენიერეს ნაპირზე, რომელსაც „დიდი ფიჭვი“ ეწოდება, მდებარეობს მონასტერი ფანერომენი. ის მეჩვიდმეტე საუკუნეში ააგო ღირსმა ლავრენტიმ ძველი მონასტრის ნანგრევებზე. ღირსი ლავრენტი ვერ კიდევ ერისკაცი იყო, როცა ერთ ღამეს ხილვაში ღვთისმშობელმა უბრძანა:

– კუნძულ სალამინის ჩრდილოეთ ნაწილში ერთი ჩემი სრულიად დანგრეული მონასტერია, წადი და აღადგინეო.

ლამბროს კანელოსმა (ასე იწოდებოდა ღირსი მამა ერისკაცობაში) არ ირწმუნა ეს ხილვა, ამიტომ ღვთისმშობელი მეორედ, შემდეგ კი მესამედაც გამოეცხადა და მკაცრად, დაჟინებით მოსთხოვა, დამორჩილებოდა ბრძანებას.

ლამბროსი ზღვის ნაპირზე გავიდა, რომ ნავი ეპოვა და კუნძულზე გადასულიყო, მაგრამ იმედი გაუცრუვდა. ზღვა ღელავდა და არც ერთი მენავე არ აღმოჩნდა, რომელიც ასეთ შტორმში გაბედვად ნაპირის დატოვებას. დამწუხრებულ ლამბროსს, რომელიც ჩაფიქრებული იჯდა ნაპირზე, ზემოდან ჩამოესმა ღვთისმშობლის ბრძანება:

„მოიხსენი მოსასხამი, ჩააგდე ზღვაში და ის გადაგიყვანს კუნძულზე“.

ლამბროსი არც კი შეეცდებოდა, სასწრაფოდ ჩაუშვა მოსასხამი წყალში, რომელმაც ნავივით გააპო ტალღები და უგებლად გადაიყვანა ღირსი მამა მოპირდაპირე ნაპირზე. კუნძულზე, ღვთისმშობლის მიერ მითითებულ ადგილზე, ღირსმა ლავრენტიმ იხილა მონასტრის ნანგრევები. ტაძარში დასვენებული იყო დედაღვთისას ხატი, რომელსაც „ფანერომენი“ (მოვლენილი) ეწოდა. შემდგომში ამ სასწაულთმოქმედი ხატის სახელი მონასტერსაც დაერქვა.

ლამბროს კანელოსმა აღადგინა ტაძარი, სენაკები და მონაზვნად აღიკვეცა. მისმა წმიდა ცხოვრებამ და კეთილმსახურებამ, მონასტერში მრავალი ერისკაცი და ბერი მოიზიდა.

ძველი მონასტერი ადრე მრავალ მიწის ნაკვეთს ფლობდა, რომლებიც შემდეგ მეზობლებმა მიითვისეს. ღირსმა ლავრენტიმ ისინი თითქმის უკლებლივ დაუბრუნა მონასტერს (თავად ღვთისმშობელი ეცხადებოდა მას და აუწყებდა, თუ რომელი ნაკვეთები ეკუთვნოდა მონასტერს). დარჩა მხოლოდ ზეთისხილის ხეივანი, რომელიც ერთი ძალიან გავლენიანი ფანატიკოსი მამადიანის უკანონო მფლობელობაში იყო გადასული. ღირსმა ლავრენტიმ თავად ინახულა ოსმალო და გადასცა პატრიარქის თხოვნა, დაებრუნებინა მიწა კანონიერი მებატონისთვის, მაგრამ მამადიანი გაჯოჯოტდა. მაშინ, თავად ღვთის სამსჯავრომ გადაწყვიტა ეს დავა – ოსმალოს ცოლი ავად გახდა, მდგომარეობა უიმედო იყო; ვერც ერთმა ექიმმა და ვერანაირმა ნამალმა ვერ შეძლო, შეემსუბუქებინა ავადმყოფისთვის ტანჯვა. ქალი ევედრებოდა ქმარს, ღირსი ლავრენტისთვის ეთხოვა დახმარება, მაგრამ ამაოდ. მხოლოდ მაშინ, როცა სიკვდილი უკვე გარდაუვალი გახდა, გაკერპებული ურჯულო გონს მოეგო, ღირსი მამა მინ მიიწვია და შეევედრა, დახმარებოდა. ბერმა ჯვარი გადასახა ქალს თავზე და ის მალე განიკურნა.

ამ სასწაულმა გულის სიღრმეზე შეძრა ოსმალო, მან სასწრაფოდ დაუბრუნა მონასტერს მის მიერ უკანონოდ მისაკუთრებული ზეთისხილის ხეივანი და დიდი თანხაც შესწირა.

მოძღვარი გვირჩევეს

კითხვა: რატომ მოეთხოვება ქრისტიანს ცოდვილთა სიყვარული?

პასუხი: ქრისტიანს უნდა უყვარდეს ცოდვილი, როგორც მიძიმე უნდა იყოს მათი ცოდვები. თუმცა ისინი ცოდვილნი არიან, მაინც თქვენს მოყვასებად რჩებიან, შეუძლიათ შეცვალონ თავიანთი ცხოვრების წესი და ვინ იცის, შემდგომ ვინ აღმოჩნდება ცათა სასუფეველის ღირსნი? ჩვენ უნდა გვიყვარდეს ცოდვილნი, როგორც ჩვენნი მამის შვილები, როგორც ჩვენი ძმები, მაგრამ უნდა გვჭუღდეს მათი ცოდვები.

კითხვა: რა ვიღონო, რომ განსაცდელის შემდეგ არ ჩავვარდეთ სასონარკვეთილებაში?

პასუხი: ყოველნაირად სცადეთ სიმშვიდის შენარჩუნება და ამაში დახმარება უფალს სთხოვეთ. იფიქრეთ იმაზე, რომ ეს იყო გამოცდა, განსაცდელი დაიშვა თქვენზე თქვენივე ცოდვების გამო.

კითხვა: როგორ მოვიქცე, როდესაც ჩემი ახლობელი ჩემს კეთილ რჩევას არ იღებს და თავის შემცად განაწვეტილებას ამჯობინებს?

პასუხი: სრულიად არ აღელდეთ ამის გამო, არც გაბრაზდეთ და მით უმეტეს, არ ეჩხუბოთ. ჩვენც ხომ ხშირად ვეუბრებით უფალს და ის ჩვენ არ გვსჯის ამის გამო.

კითხვა: ისეგება თუ არა ნაქურდალის მიძღვრა?

პასუხი: თუ ადამიანმა იცის, რომ ის ნივთი ნაქურდალია და მაინც მიიღებს, ისევე დაისჯება, როგორც ქურდი.

ქვეყარბი სარგებოება

შეუღა შენს მოყვასს, რათა უზალა შენს შვილდოს შეცოდავანი

(სრულიად საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქ ილია მეორის ქადაგებიდან)

წმიდა მონამე ნიკიფორესი დაიბადა სირიის ანტიოქიაში მესამე საუკუნეში და იქ მოღვაწეობდა. მის ცხოვრებაში წერია, რომ ის განსაკუთრებით მეგობრობდა ერთ მოძღვართან და ისეთი სახლოვე ჰქონდათ, რომ ვერავინ წარმოიდგენდა, თუ რაიმე ძალა დაამოკრებდა მათ. მაგრამ, ეს მეგობრობა და სულიერი კავშირი შემუშრდა ეშმაკს და მათ შორის მტრობა ჩამოაგდო. ამ დროს იყო საშინელი დევნა ქრისტიანებისა. მივიდა ნიკიფორე თავის მეგობარ მოძღვართან და პატიება სთხოვა, დამნაშავე ვარ შენს წინაშე და შემინდო, მაგრამ მოძღვარმა ვერ აპატია. და აი, ერთ დღესაც შეიპყრეს ეს მოძღვარი და სანამებლად წაიყვანეს. ეს რომ ნიკიფორემ დაინახა, დავარდა მუხლებზე მის წინაშე და შეევედრა: რამდენიმე წუთში შენ უკვე წმიდა მონამე გახდები და გვევდრები, შემინდე ჩემი შეცოდება შენს წინაშეო.

მიუხედავად იმისა, რომ მართლაც ცოტა ხანში მას ნამება ელოდა, მან მაინც ვერ მოიბრუნა გული და ვერ აპატია ნიკიფორეს ცოდვა. და მოხდა საოცრება, მოულოდნელად, მაღლი განემორა ამ მოძღვარს, მან უარყო ქრისტი და იქვე მსხვერპლი შესწირა კერპებს. ეს რომ ნიკიფორემ იხილა, მეტად შეწუხდა, მის ნაცვლად მტარვალთა წინაშე უშიშრად წარდგა, აღიარა თავისი ქრისტიანობა და ამის გამო, იქვე აწამეს.

დღეს ის ცნობილია, როგორც დიდი მონამე ნიკიფორე.

წარმოიდგინეთ, რამდენიმე წუთში იმ მოძღვარს მონამის გვირგვინი უნდა მიეღო, მაგრამ გულქვაობამ და შეუღდობლობამ მაღლი დააკარგინა და ქრისტეს უარყოფელი შეიქნა. ამიტომ, ყოველი ჩვენგანი უნდა ფიქრობდეს, გვაქვს თუ არა შენდობის უნარი. თუ არ შეგვიძლია შეუღდოთ მოყვასს, ეს იმას ნიშნავს, რომ ძალიან საშიში გახდება ჩვენი ცხოვრება. ამიტომაც უნდა ვთხოვოთ უფალს, რომ მოგვანიჭოს მაღლი შენდობისა.

ღირსი მამა არსენი

ბერი იოსებ დიონისიელი

დიდი თავმდაბლობის გამო, მამა არსენი არასდროს გამოსულა სიტყვით დიდ შეკრებაზე. მისი სენაკი ჰგავდა მცირე სასწავლო აუდიტორიას, რომელშიც მუდამ იყვნენ რჩევა-დარიგებისათვის მისული ადამიანები.

ბერი არსენი 1983 წელს 100 წლის ასაკში გარდაიცვალა.

***

მამა არსენს ჰკითხეს: „მამაო, თუკი დალილობისა გამო ფეხზე ვეღარ ვდგებო, შეიძლება თუ არა, დაწოლილი ვილოცოთ?“ მამა არსენმა მიუგო: „ქრისტე ჩვენგან იმაზე მეტს არაფერს მოითხოვს, რისი გაკეთებაც შეგვიძლია. თუკი მართლა არ ძალგვიძს ფეხზე დგომა და ჯდომაც კი გვიჭირს. ასეთ შემთხვევაში, ის ჩვენთანაა მაშინაც, თუნდაც რომ ვინვეთ. მაგრამ, ზოგჯერ ისეც ხდება, რომ ჩვენ კიდევ შეგვწევს ლოცვის ძალა, სატანა კი შთავგავანებს ძლიერ დალილობასა და ძილს გვეგვრის. უფრო მძიმე ცდუნებებიც შეიძლება, გვექონდეს. ამიტომ, მარად სიფიხილე გვმართებს“.

კითხვაზე – შეიძლება თუ არა ღვინის სმა, მამა არსენმა მიუგო: „ეს თქვენს სულიერ მოძღვართან უნდა გავარკვიოთ. მაგრამ ფრთხილად იყავით. იმიტომ, რომ ჭაბუკის ორგანიზმში ღვინო სისხლად გარდაიქცევა, მოხუცის ორგანიზმში კი – წყლად. რაც შეეხება კვებას, თუ მარხვაში დილით საზრდოს არ იღებ, იცოდეთ, რომ ეს ზიანს არ მოგიტანს. თუმცა, არც მძიმე მარხვააა მისაღები. როგორც წმიდა იოანე კლემასის ამბობს, ჯობია, დღეში ორგზის მიირთვა და ამპარტანების ცოდვას სძლიო, ვიდრე ერთგზის ღებულობდე მცირე საზრდოს და სულ იმაზე ფიქრობდე, თუ რა ღვანლში ხარ“.

მომზადდა რევაზ ტომარაძემ

- ბატონო დავით, 2014 წელი მშვიდი ნამდვილად არ იყო როგორც პოლიტიკურად, ასევე ეკონომიკურად. რას გვპირდებიან ვარსკვლავები? რას უნდა ველოდით ამ მხრივ მომავალ, 2015 წელს?

- დიხს, გეთანხმებით, 2014 წელი მშვიდი ნამდვილად არ იყო პოლიტიკურ-ეკონომიკური თვალსაზრისით. ის, ერთგვარად, ძალაუფლების გამოცდის წელიწადი გახლდათ, როცა, პოლიტიკურ ასპარეზზე ბევრი რამ გამოიკვეთა. 2015 წელი, თხის წელიწადია. მოსალოდნელია, მთელი რიგი ცვლილებები, როგორც პოლიტიკური, ასევე ეკონომიკური თვალსაზრისით. მოხდება პოლიტიკოსთა შორის ხელმძღვანელ პირთა გადაარჩევა.

- და ეს, რამდენ ხანს გასტანს და რა შედეგები მოჰყვება?

- ეს პოლიტიკურ-ეკონომიკური ცვლილებები საკმაოდ კარგი შედეგების მომტანი იქნება საქართველოსთვის. პროცესი კი გაგრძელდება მანამ, სანამ რეალურად არ დადგებით პოლიტიკოსთა მოქმედების შედეგთა წინაშე. აქვე, იმასაც გეტყვით, რომ ეს პროცესი, ასტროლოგიური თვალსაზრისით, კოსმოური ბიორიტმების გავლენით მოხდება და არა თავად, ადამიანების ნებით. ეს გარდაუვალი პროცესია და დედამიწაზე არაფერი ხდება, უბრალოდ, კანონზომიერების გვერდის ავლით. წელი დაიწყება საკმაოდ აქტიურად და თხის წელიწადში საქართველოში ძალიან დიდი სოციალური მღელვარებაა მოსალოდნელი. ვგულისხმობ, საზოგადოებისგან, სოციალური პირობების გაუმჯობესების მოთხოვნას. ანუ, მოსახლეობა, რასაც ადრე უძლებდა და ითმენდა, ამაზე თვალს აღარ დახუჭავს და მწვავე რეაქციის ფონზე, ეცდება, საკუთარი სოციალური სტატუსის გაუმჯობესებას. შესაბამისად, 12 აგვისტომდე პერიოდში, ამ სოციალური და ეკონომიკური მღელვარების ფონზე, მოსალოდნელია, საქართველოში აქტიური ნაბიჯები გადაიდგას - გატარდეს პოზიტიური რეფორმები ეკონომიკურ და ფინანსურ სფეროში. ეს კი მოსახლეობაზე ფინანსურად დადებითად აისახება. ამის ყველა წინაპირობა შეიქმნება 12 აგვისტომდე, რომ შემდგომ, თვალნათლივ დავინახოთ ამ მოვლენების სასიკეთო ძვრები. მეტ-ნაკლებად ყველა კმაყოფილი დარჩება. მოსალოდნელია საშუალო ბიზნესის განვითარება, რაც, ასევე ხელს შეუწყობს ხალხის დასაქმებას. ასე რომ, 2015 წელს საქართველოში ეკონომიკური რეფორმები გარდაუვალია. ზოგადად, თხის წელიწადი, საკმაოდ მოუხერხებელია და დატვირთული იქნება მთელი რიგი მოვლენებით. მთავარი ტენდენცია კი იქნება, ყველამ იპოვოს საშუალო, რომლიდანაც შემოსავალს მიიღებს, რაც მის ფინანსურ-მატერიალურ მდგომარეობას წაადგება. საკმაოდ კრიტიკულ ფაზაში შევა დაპირისპირებულ პოლიტიკურ ძალებს შორის ურთიერთობები. მოსალოდნელია, პოლიტიკურ პარტიათა ერთმანეთთან ურთიერთობისას კულმინაციური დაძაბულობა.

- ეს საზოგადოებისთვის რა შედეგს გამოიღებს?

- საზოგადოება მოგებული დარჩება, რადგან დაკვირვების ფონზე გაუადვილებდა მათ შორის არჩევნის გაკეთება. ნებისმიერ შემთხვევაში, ხელისუფლების დაკომპლექტება მოხდება

მომავალი 2015 წელი, ლურჯი-მწვანე, ხის თხის წელიწადია. როგორც ასტროლოგი, ბატონი დავით შუტიჩაშვილი ამბობს, ის ერთგვარად ძალაუფლების გამოცდისა და წარსულ ქმედებათა შედეგების მომკის წელიწადია. ეს, ყოველივე, როგორც ჩანს, ამ წლის მთავარი ტენდენციაა.

როგორ სურს რომელი მომავალი წელი რთული გალანახანი და მოსალოდნელია თუ არა 2015 წელს ბიკროისტული აქტები საქართველოში

ისე, რომ მათი ძალისხმევა საქართველოში ფინანსური პრობლემების მოგვარებაზე იქნება ორიენტირებული. ამის შედეგებს კი, მოსახლეობა, წლის ბოლოს ნამდვილად დაინახავს.

- სამუშაო ადგილების შექმნის პერსპექტივა როგორია 2015 წელს? უმუშევრობის დონე კიდევ ხომ არ აინეფს? რას გვპირდებიან ამ კუთხით ვარსკვლავები?

- 2015 წელს, მოსალოდნელია, ახალი სამუშაო ადგილების შექმნა და ამით, სოციალური მღელვარება მეტ-ნაკლებად ჩაცხრება. აქვე, იმასაც გეტყვით, რომ, წლის პირველ ნახევარში, სოციალური მდგომარეობით განარისხებული ადამიანების მღელვარებაა მოსალოდნელი, რაც ევროპის ქვეყნებში კულმინაციას მიაღწევს. თუმცა, წლის მეორე ნახევარში, სიტუაცია გამოსწორდება დაინეფს. ხელისუფლებას სხვა გამოსავალი არ ექნება და დაიწყებს ახალი სამუშაო ადგილების შექმნას და საშუალო ბიზნესის განვითარებაზე ზრუნვას. შედარებით რთული წელიწადი იქნება ხელეორების სფეროში

წელი დაიწყება საკმაოდ აქტიურად და თხის წელიწადში საქართველოში ძალიან დიდი სოციალური მღელვარებაა მოსალოდნელი

ში მოღვაწე ადამიანებისთვის, რადგან პოლიტიკოსებისა და საზოგადოების ყურადღება უფრო მეტად გადატანილი იქნება სოციალურ და მატერიალურ საკითხებზე.

- რაც შეეხება საომარ და ტერორისტულ აქტებს, თუ არის მოსალოდნელი?

- მოსალოდნელია, სხვადასხვა რადიკალური რელიგიური ორგანიზაციის გააქტიურება, მათ შორის, ისლამურისაც და არ გამოვრიცხავ, ტერორისტულ აქტებს მარტსა და თებერვალში, ანუ წლის პირველ ნახევარში, ჩრდილოეთ კავკასიასა და რუსეთში. 20 იანვრიდან 18 თებერვალამდე, დედამინა, ეგრეთ წოდებულ, რევოლუციურ ეტაპს გადის. არ არის გამორიცხული, ამ პერიოდში, მთელ რიგ ქვეყნებში, ხელისუფლების შეცვლა მოხდეს. ამ მხრივ, არ გამოვრიცხავ, უკრაინაში, სიტუაცია დაიძაბოს და გასული წლის კადრები კვლავ განმეორდეს. ასეთი პოლიტიკური დაპირისპირების წინაშე აღმოჩნდება რუსეთიც 20 იანვრიდან 20 მაისამდე პერიოდში. მოკლედ რომ ვთქვათ, რუსეთისთვის 2015 წელი რთული გასაღწეულია - მოსალოდნელია ფინანსური კრიზისი, მასობრივი პრობლემები და ინვესტიციების შეჩერება. აგვისტოს შემდგომი პერიოდი, კი შედარებით პოზიტიური ცვლილებების მომტანი იქნება ამ ქვეყნისთვისაც, როგორც მთლიან მსოფლიოსთვის. ამერიკის შეერთებული შტატებისთვის წლის პირველი ნახევარი საშუალოა, მაგრამ 12 აგვისტოს შემდგომ იწყება რთული პერიოდი. მოსალოდნელია, ბევრი ადამიანი დარჩეს უმინოდ და ამან სტატისტიკურად, კატასტროფულ ზღვარს მიაღწიოს ასევე, იპოთეკით დაზარალებული ადამიანების მასობრივი გამოვლენები დაიწყოს და ამაზე ხელისუფლება თვალს ვეღარ დახუჭავს. მთელი რიგი

ეკონომიკური კრიზისი იჩენს თავს ევროპაშიც ამ პერიოდში.

- 2015 წელს, შედარებით პოზიტიური პერიოდი როდის დგება?

- 2015 წელს საკმაოდ კარგი პერიოდი იქნება 23 აგვისტოდან 22 სექტემბრამდე, როცა მოსალოდნელია პოზიტიური სიახლეები, ახალი საქმის დაწყება, სასიამოვნო შემოთავაზებები. ანუ, ამ პერიოდში ადამიანების უმრავლესობის ცხოვრება უკეთესობისკენ შეიცვლება. მთავარია, არ თქვათ უარი შემოთავაზებებზე და მიიღოთ თამამი გადაწყვეტილებები სწორედ ამ პერიოდში. რაც მთავარია, საზოგადოება ორიენტირებული უნდა იყოს მთელი წლის განმავლობაში, ირგვლივ მიმდინარე პროცესებსა და აქედან გამომდინარე მიღებულ ინფორმაციაზე.

- სერიოზული ეკოლოგიური კატაკლიზმების აღბრუნება არ არის მოსალოდნელი მომავალი წლისთვის საქართველოში?

- დეკემბერში მოსალოდნელია მთელი რიგი კატაკლიზმები მაგალითად ჩინეთში, აღმოსავლეთში, მაგრამ არა საქართველოში. ამ მხრივ დაცული ვიქნებით, მთელი წლის განმავლობაში. რასაკვირველია, პატარ-პატარა ეკოლოგიური სირთულეები იქნება საქართველოშიც, მაგრამ მასშტაბური წერევა მინისძვრის ფონზე, ან საშიში წყალდიდობები, ნამდვილად არ გვემუქრება. სხვათა შორის, კარგი წელიწადია ჯანმრთელობის თვალსაზრისით, რადგან ჯანდაცვის სფეროში, მთელი მსოფლიოს მასშტაბით, მოსალოდნელია სასიკეთო გარღვევები. არ არის გამორიცხული, ადვილად დაამარცხოთ ვირუსები და მათ შორის, ებოლაც, რომელიც დღეს ასე საშიში დაავადებაა და მრავალი სიკვდილიანობას იწვევს. წლის მეორე ნახევარში, ჯანმრთელობის მხრივ ადამიანები ამოისუნთქავენ და დაიკლებს სიკვდილიანობის მაჩვენებელიც. ბევრი განიკურნება 2015 წელს, რადგან ჯანმრთელობის ენერგეტიკა ამ დროს დედამიწაზე მოიბატნება. ზოგადად, საქართველოსთვის და მთელი მსოფლიოსთვის, პოლიტიკურად დაძაბული წელიწადი გველის წინ - 2015, მშვიდი ნამდვილად არ იქნება. ამიერკავკასიაში ეკოლოგიური კატასტროფები მოსალოდნელი არ არის, რასაც ევროპაზე ვერ ვიტყვით. ეკონომიკა ამიერკავკასიის ქვეყნებში განვითარებას დაიწყებს, ევროპაში კი, ცოტა კრიზისის გამწვავებაა ამ მხრივ მოსალოდნელი. ასევე, წელს გატარდება რეფორმები და ხელისუფლებას სხვა გზა არ ექნება, გარდა იმისა, რომ მოსახლეობა უზრუნველყოს ახალი სამუშაო ადგილებით და ამით ხელი შეუწყოს მათ მატერიალურ უზრუნველყოფას. კიდევ ვიმეორებ, ზოგადად, საქართველოსთვის რთული წელი არ არის, თუმცა რთული ის იმ ხელმძღვანელებს პირებისა და პოლიტიკოსებისთვის, ვინც ქვეყნის ფინანსურ მხარეს განაგებენ. მათ მოუწევთ ბევრი კრიტიკის მოსმენა და, შესაბამისად, აქტიური მუშაობა. ეს კი, ხალხისთვის, ანუ საქართველოს მოსახლეობის საშუალო ფენისთვის, დადებითი შედეგების მომტანი აღმოჩნდება.

ყველაზე შედეგიანი მსველები ფეხბურთის ისტორიაში

მსოფლიო ფეხბურთის ისტორიაში არსებობენ მცველები, რომლებსაც თავდასხმელებზე მეტი გოლი აქვთ გატანილი. მათ შორის ყველაზე ცნობილები, შედეგიანობასთან ერთად, საიმედოობითაც გამოირჩეოდნენ და საკუთარი კარის უსაფრთხოებაზეც ზრუნავდნენ.

რონალდ კუპანი - 253 გოლი

„აიაქსის“, „ჰსჟ-ს“, „ბარსელონისა“ და „ფეიენორდის“ ლეგენდარული მცველი რონალდ კუპანი მსოფლიო ფეხბურთის ისტორიაში ყველაზე შედეგიანი მცველია. მის ანგარიშზე 253 გოლია, რაც ბევრი ფორვარდისთვის დღემდე მიუღწეველი შედეგია. 17-წლიანი კარიერის განმავლობაში კუპანმა ესპანეთისა და ჰოლანდიის ჩემპიონატებში ჯამში 239 გოლი გაიტანა, ხოლო ჰოლანდიის ნაკრების რიგებში 14-ჯერ გამოიჩინა თავი. კუპანის საფირმო ნიშანი იყო ყუმბარისებური საჯარიმო დარტყმა, ხოლო მისი ყველაზე ცნობილი გოლით „ბარსელონაში“ 1992 წელს ჩემპიონთა თასის ფინალში „სამპდორია“ დაამარცხა.

ფირანდო იერო - 162 გოლი

ლეგენდარული ესპანელი ცენტრალური მცველი, რომელსაც სეზონში ათ ბურთზე ნაკლები არ გაჰქონდა. იეროს ფენომენალური შედეგიანობა უკავშირდებოდა მის მუდმივ ჩართულობას შეტევებში, რა დროსაც ის თანაგუნდელ რაულზე ან ივან სამორანოზე არანაკლებ სახიფათო იყო. 1991-1992 წლების სეზონში იერომ „რეალის“ რიგებში 26 გოლი გაიტანა, რაც მცველისთვის თითქმის ფანტასტიკური შედეგია.

ლორან ბლანი - 146 გოლი

მსოფლიო ფეხბურთის ისტორიაში ერთ-ერთი ყველაზე ქარიზმატული ცენტრალური მცველი, რომელმაც კარიერის განმავლობაში არაერთ კლუბში ითამაშა, მიიღო მსოფლიო ჩემპიონატი და, ასევე, სახელი გაითქვა როგორც ბომბარდირული თვისებების მქონე მცველმა. სტანდარტული მდგომარეობების დროს ლორან ბლანი განსაკუთრებით საშიში იყო მეტოქისთვის, რაც არაერთხელ დაგვირგვინებულა შედეგიანი დარტყმით. ბლანის ანგარიშზეა მსოფლიო ჩემპიონატების ისტორიაში პირველი „ოქროს გოლი“, რომელიც მან პარაგვაის ნაკრებს ბოლო წუთებში გაუტანა.

რობერტო კარლოსი - 115 გოლი

მალალი სიჩქარე და ყუმბარისებური დარტყმა - ამ ორი ფაქტორით დაამახსოვრა თავი ფეხბურთის მოყვარულებს ლეგენდარულმა რობერტო კარლოსმა, რომლის ვარსკვლავური კარიერის საუკეთესო წლებზე მადრიდის „რეალში“ ჩაიარა. ბრაზილიის ნაკრების რიგებში ჩატარებულ 125 მატჩში რობერტო კარლოსმა 11-ჯერ აიღო მეტოქის კარი, თავისი ყველაზე ცნობილი გოლი კი 1997 წელს საფრანგეთის ნაკრების კარებში გაიტანა, როდესაც ეგრეთ წოდებული „მშრალი ფოთლის“ დარტყმა შეასრულა და ბურთი წარმოუდგენელი ტრანსპორტით გაუშვა ფაბიენ ბარტეის კარში.

სინიზა მიხაილოვიჩი - 104 გოლი

იუგოსლავიური და მოგვიანებით სერბული ფეხბურთის ვარსკვლავი. სინიზა მიხაილოვიჩის კარიერის საუკეთესო წლებმა იტალიაში გაიარა („რომა“, „ლაციო“, „სამპდორია“, „ინტერი“). მისი საფირმო ნიშანი საჯარიმო დარტყმა იყო, რომლის უბადლო შემსრულებლად დაამახსოვრდათ ფეხბურთის ქომაგებს. ეროვნული ნაკრების შემადგენლობაში სინიზას სულ 10 გოლი დაუგროვდა, ხოლო საკლუბო დონეზე - 94 გოლი.

ნოიზის მომომიხილველი

სერბი ლამაზმანი, მოდელი სორაია ვუჩეიჩი, რომელსაც ევროპული „ყვითელი“ პრესა „ბარსელონისა“ და ბრაზილიის ნაკრების ლიდერთან, ნეიმართან რომანს „აბრალებს“, ამჟამად სრულიად მარტო იხვეწებს ჩერნოგორიაში. ყურნალისტების ვერსიით, ფეხბურთელისა და მოდელის ხანმოკლე რომანი დასრულდა და ამჟამად სორაია ცდილობს, დაივიწყოს ბრაზილიელი, რომელსაც, როგორც ჩანს, ბარსელონაში გადასვლის შემდეგ მექსიკის იმიჯი ჩამოუყალიბდა. ცნობისთვის: ნეიმარმა და სორაიამ ერთმანეთი იბიცაზე გაიცნეს, რის შემდეგაც სერბი მოდელი ხშირად აკითხავდა ნეიმარს კატალონიაში.

საინა საუკეთესო

მსოფლიოს ნომერ პირველი ჩოგანი ქალი, ამერიკელი სერენა უილიამსი, 2014 წლის საუკეთესო ჩოგბურთელ ქალად დასახელდა. ნომინაციაში სერენამ აჯობა რუს მარია შარაპოვას, რუმინელ სიმონა ჰალიპეს, ჩეხ პეტრა კვიტოვას და ჩინელ ნალის. უილიამსების ცნობილი საჩოგბურთო კლანის წარმომადგენელი სერენა მეექვსედ დასახელდა საუკეთესოდ - ჯილდოს მფლობელი იგი 2002, 2008, 2009, 2012 და 2013 წლებში იყო.

ჯაიეინ ვენასის მოხიზნა ბილდინგში

„ლივერპულისა“ და „არსენალის“ ექსფეხბურთელის, ჯერმენ პენანტის მეგობარმა ქალმა, მოდელმა ელის გუდვინმა, სოციალურ ქსელში პიკანტური ფოტოები განათავსა და ამ გზით ბრიტანეთის და დანარჩენი მსოფლიოს ყურადღება მიიქცია. ერთ დროს ინგლისში იმედისმომცემ ფეხბურთელად წოდებული ჯერმენ პენანტი ამჟამად ინდოეთში, „პუნ სიტში“ ასპარეზობს, მისი გერლფრენდი კი ინგლისში ცხოვრობს და, როგორც ჩანს, მარტოდ დარჩენილმა ლამაზმანმა გადაწყვიტა, გაერთიანდა თავისი ახალნაპირაკები და სილიკონით გაბერილი მკერდი საზოგადოებას „გააცნოს“.

ჯონ მაკკეინი - „თეთრი ტონალო“ ვიქსნაში

ამერიკელი პოლიტიკოსი - რესპუბლიკელი, ამერიკის შეერთებული შტატების სენატორი, ჯონ სიდნი მაკკეინი, დაიბადა 1936 წელს, „კოკო-სოლოს“ ავიანაზაზე. მამამისმა სამხედრო კარიერა ოთხვარსკვლავიანი ადმირალის ჩინით დაამთავრა. ამერიკის სამხედრო ავიაციის ადმირალი იყო ბაბუა და ჯონიც მათ კვალს გაჰყვა: 1958 წელს დაამთავრა სამხედრო-საზღვაო აკადემია და საგემბანო ავიაციის მფრინავი გახდა. 1962 წელს, კარიბის კრიზისის დროს, კუბის სამხედრო-საზღვაო ბლოკადში მონაწილეობდა, შემდეგ კი იყო ვიეტნამში. მან სულ 22 სამხედრო გაფრენა განახორციელა და... 1967 წელს, მაკკეინის თვითმფრინავი, რომელიც ჰანოის ელექტროსადგურის დაბომბვის ჯგუფში შედიოდა, საზენიტო რაკეტამ ჩამოაგდო. ჯონმა მოასწრო კატასტროფიდან და ტბაში ჩავარდა. დახრჩობას გადაურჩა, მაგრამ, სასტიკად სცემეს ვიეტნამელმა სამხედროებმა: მოსტყეს ორივე ხელი და ფეხი, დაუმსხვრიეს მხარი, ორჯერ დაჭრეს და ბოლოს ჰანოის ციხეში ჩასვეს. დაკითხვისას, როგორც ამერიკული სამხედრო წესდებით იყო გათვალ-

ისინებული, მაკკეინმა მცირე ინფორმაცია მხოლოდ საკუთარ თავზე მიანოდა, თუმცა, მისი გვართი ვიეტნამელებმა დაადგინეს, რომ ტყვედ მალაჩინოსნის შვილი ჰყავდათ. ამის შემდეგ აღმოუჩინეს მას სამედიცინო დახმარება და საავადმყოფოშიც მოათავსეს, სადაც ექვსი კვირა გაატარა; შემდეგ კი იყო სამხედრო ტყვეთა ბანაკი, სადაც ჯონმა ორ თვეში 26 კილოგრამი დაიკლო. სწორედ ამ დროს შეარქვეს მას „თეთრი ტონალო“. 1968 წელს მამამისი წყნარი ოკეანის ფლოტის მთავარსარდლად დაინიშნა და ამან გადაწყვიტინა ჩრდილოეთ ვიეტნამის ხელისუფლებას, პროპაგანდის მიზნით, ჯონი გაეთავისუფლებინათ, მაგრამ, მისგან უარი მიიღეს - ის მხოლოდ იმ შემთხვევაში დათანხმდებოდა ამ ნინადადებას, თუ სხვა ტყვეებსაც გაათავისუფლებდნენ. ჯონი ერთადგილიან კამერაში გადაიყვანეს და საშინელი წამება დაუწყეს: ყოველ ორ საათში ერთხელ სცემდნენ და აიძულებდნენ, მათთვის სასურველი ჩვენება მიეცა. მაკკეინიც იძულებული გახდა, დაენერა „ლიარება“, თუმცა, იმის ნიშნად, რომ დოკუმენტი წამების შედეგი იყო, წერისას ჯონმა

კომუნისტური ჟარგონები გამოიყენა. წამებამ გამოიწვია ის, რომ მაკკეინი თავს ზემოთ ხელს ვერ სწევდა, ამიტომ, ახლა კვირაში ორჯერ ანამებდნენ, მაგრამ, ყოველ დილას მაგრად სცემდნენ, რადგან უარს ამბობდა, ზედამხედველისთვის თავი დაეხარა. ერთ-ერთი წამების შემდეგ ჯონმა განაცხადა, რომ თანახმა იყო, დაესახლებინა თავის თანამებრძოლთა გვარები 163-ე ესკადრლიდან და... ვიეტნამელებს კლუბ „გრინ ბაი პეკერზის“ ფეხბურთელთა სია გადასცა. ამ პერიოდში იგი პრინციპულად უარს ამბობდა ამერიკელი პაციფისტების აქტივისტებთან შეხვედრაზე, რათა მათთვის არ მიეცა საშუალება, ეს ქვეყნის საწინააღმდეგო პროპაგანდისთვის გამოეყენებინათ. 1969 წელს მაკკეინი ციხე „ჰოლომში“ გადაიყვანეს, რომელსაც ამერიკელმა მფრინავებმა „ჰანოი ჰილტონი“ შეარქვეს. მხოლოდ ხუთ-ნახევარი წლის შემდეგ, 1973 წლის 15 მარტს, პარიზში ამერიკისა და ვიეტნამის დემოკრატიული რესპუბლიკას შორის მშვიდობიან შეთანხმებაზე ხელმოწერის შემდეგ, ჯონ მაკკეინი გაათავისუფლეს.

გვერდი მოაზნადა უშანგი რუსხაქი

**იშუნოღვიციტის დროს
შირთით ყვავი და ბანონი**

სტრესებისა და ეკოლოგიური კატასტროფების საუკუნეში სრულფასოვანი და ჯანსაღი საკვების პრობლემა განსაკუთრებულ მნიშვნელობას იძენს. როგორც გამოკვლევებმა გვიჩვენა, კვების ხასიათი ბევრად განსაზღვრავს ადამიანის ფიზიკურ, ფსიქოლოგიურ და ემოციურ მდგომარეობას. ამავდროულად, მთავარია, საკვების არა რაოდენობა და გემო, არამედ მისი ბიოლოგიური ღირებულება. რაციონში ამ მაჩვენებლის გაზრდა, ეგრეთ წოდებული, ფუნქციური კვების პროდუქტების ჩართვით შეიძლება. მთავარია, ორგანიზმში მოხდეს ენერჯის ბალანსი. ეს კი იმას ნიშნავს, რომ ენერჯის ხარჯვა მოხმარებული საკვების შეჯამებულ კალორიებს უნდა შეესაბამებოდეს. აუცილებელია კვების რეჟიმის დაცვა, რასაც ფუნქციური კვება უზრუნველყოფს.

ადამიანის ორგანიზმისთვის საკვები ითვლება არა მხოლოდ პლასტიკური და ენერგეტიკული მასალის წყაროდ, არამედ მას შეუძლია, მისი ფიზიოლოგიური ფუნქციებისა და ბიოქიმიური რეაქციების რეგულირება. ფუნქციური კვების კონცეფციის თანახმად, საკვები ორგანიზმზე თავის მარეგულირებელ ზემოქმედებას ნაწილობრივ მიკრობული ეკოლოგიის ნორმალისაციის გზით ახდენს.

დაავადებებისგან თავის არიდება და მათგან განკურნება შეიძლება განსაზღვრული სახის ბაქტერიების შემცველი პროდუქტების მეშვეობით, ან ბაქტერიების ზრდის ხელშეწყობით.

ადამიანის ნორმალური მიკროფლორის მრავალრიცხოვან წარმომადგენელს შორის, დაახლოებით 80 პროცენტი ბიფიდობაქტერიებია. სწორედ ისინი ასრულებენ ძირითად როლს ნაწილობრივ მიკრობიოლოგიური სისტემების შენარჩუნებაში.

ნაწილობრივ მიკრობიოლოგიის ერთ-ერთ მთავარ მიზეზად ბიფიდობაქტერიების დეფიციტი ითვლება. ეს კი მინერალების, ცხიმებისა და ცილების ცვლის დარღვევას იწვევს. დადგენილია, რომ ბიფიდობაქტერიები მონაწილეობენ შეუცვლელი ამინომჟავების სინთეზში, დაბლა სწვენ სისხლში ქოლესტერინის დონეს და ავლენენ სიმსივნის საწინააღმდეგო მოქმედებას.

ადამიანის ორგანიზმში არანაკლებ მნიშვნელოვან როლს ასრულებს ლექტობაცილები. ისინი ცილების, ცხიმებისა და ნახშირწყლების ათვისებას აუმჯობესებენ, ფერმენტულ აქტივობას ავლენენ, ნაწილობრივ

მთავე-ტუტის თანაფარდობას არეგულირებენ და პათოგენურ მიკრობებს ანტიბაქტერიული აქტივობის ნაწილობრივ დაახლოებით ხუთსამდე სახის სასარგებლო მიკროორგანიზმი ბინადრობს.

ბიფიდობაქტერიებს შეიცავს ყველი, ნაყინი, წვენი, რძე, საკონდიტო ნაწარმი. მათი მოხვედრა ნაწილობრივ სტიმულს აძლევს ბიფიდობაქტერიების ზრდას ორგანიზმში და მეტად მნიშვნელოვანია ჯანმრთელობის შესანარჩუნებლად. ასევე, კარგია მანონი, კეფირი, იოგურტი და სხვა. ფუნქციური კვების პროდუქტები სასარგებლოა ყველასთვის. ის აუცილებელია იშუნოღვიციტისა და სტრესის დროსაც.

**ვაშლი კარგია კუჭში შეკრულობის
დროს, კაცვის ზეთი კი კუჭ-
ნაწილობრივ ნაწილობრივ**

ვაშლი დაბალკალორიული ხილია, შეიცავს დიდი რაოდენობით კალიუმს და შედარებით ნაკლებ C ვიტამინს; აუმჯობესებს კუჭ-ნაწილობრივ მოქმედებას, თავიდან აგაცილებთ შეკრულობას, კლავს შიმშილის გრძობას. ასევე, ის მდიდარია პექტინებით, რომლებიც სკლეროზის, კორონარული დაავადების, გულის ინფარქტის საწინააღმდეგო ეფექტს ახდენს და სისხლში შაქრის ოდენობას ამცირებს.

გახეხილი ვაშლის საფენები აჩქარებს ღია და ჩირქოვანი ქრონიტიების შეხორცებას.

ქაქვი სასარგებლო ნივთიერებებისა და ვიტამინების საბაზოა. ის შეიცავს ასკორბინის მჟავას, ფოლიუმის მჟავას, ორგანულ მჟავებს, ზეთს, შაქარს, A, B₁ და B₂ ვიტამინებს.

ქაქვის ზეთს კუჭის წყლულის, თორმეტგოჯა ნაწილობრივ და კანის წყლულოვანი დაავადებების სამკურნალოდ ოდითგანვე იყენებდნენ. ის ასევე, კარგია გინეკოლოგიური დაავადებების დროს.

**როლის ჩნდება კანზე ალერგიული
გამონაყარი**

კანზე ჭინჭრით დასუსხულ გამონაყართან მსგავსების გამო, ამ დაავადებას „ჭინჭრის ციებას“ უწოდებენ. ამ დროს კანი წითლდება, იწყება ქავილი. ჭინჭრის ციების მიზეზის დიაგნოსტიკაც და მკურნალობაც ძალიან რთულია. მას იწვევს ორგანიზმში ესა თუ ის დარღვევა, ხშირად კი ალერგიული რეაქცია ან თუ იმ საქმელზე, საგნებზე და ასე შემდეგ.

ალერგიას იწვევს საკვებ პროდუქტებზე დამატებული საღებავები, კონსერვანტები და არომატიზატორები; წამლებიდან – ძირითადად, ანტიბიოტიკები; საკვები პროდუქტები; ქრონიკული ინფექციები; სტრესები; კოსმეტიკური საშუალებები.

ჭინჭრის ციების პირველივე ნიშნების დროს რეკომენდებულია:

* უარი თქვას იმ პროდუქტებზე, რომელთა მიღების შემდეგ ტანზე გამონაყარი გინდებოდა;

* არ მიიღოთ ცხელი აბაზანა და შაპი, რადგან ამ დროს ძლიერდება ქავილი;

* ჭინჭრის ციებისა და ქავილის ძირითადი სამკურნალო საშუალებაა ანტიჰისტამინური წამლები. არ მიიღოთ ეს წამლები ავტომანქანის მართვის დროს, რადგან ყურადღების მოდუნებას იწვევს;

* ქავილის შესამსუბუქებლად კანზე წიწვით გულყვითელას ან მენთოლის ერთპროცენტული ხსნარი;

* ყურადღება მიაქციეთ: შესაძლოა, გამონაყარის მიზეზი კუჭ-ნაწილობრივ ტრაქტის დაავადებაა.

* სტრესის დროს მიიღეთ დამამშვიდებელი ჩაი: ერთმანეთს შეურიეთ თითო წილი კატაბალაზა, პიტნა, გვირილა, კვლიავი და კამის თესლი. 2 სადილის კოფე ნარევის დაახლოებით 1 ჩაის ჭიქა მდულარე წყალი. გააჩერეთ დაახლოებით ნახევარი საათით, შემდეგ გადწურეთ და მიიღეთ თბილი ნაყინი, დღეში 3-ჯერ.

**რომელ დაავადებას იწვევს
ცხვირით სუნთქვის გაძნელება**

სინუსიტების განვითარების მთავარი მიზეზი ცხვირით სუნთქვის გაძნელებაა. ცხვირის დანამატი ღრუები ლორწოვანი გარსით ამოფენილი ჰაერის შემცველი ნიაღვრებია. ლორწოვანი გარსის გამოიმუშავებს, რომელიც ცხვირის საშუალებით ხახამი გადდის. ამ პროცესში კი ცხვირიდან შესული ჰაერი ეხმარება. თუ რამე მიზეზით ჰაერის შესვლა შეფერხებულია, ლორწო გუბდება. ამას ერთვის ინფექციაც, რაც საბოლოო ჯამში, მწვავე სინუსიტის ჩამოყალიბებას განაპირობებს. სუნთქვის გაძნელებას იწვევს ცხვირ-ხახის ადენოიდების ზრდა. ხშირად სინუსიტი სურდოშიც კი ემდებოდა და მას ყურადღებას არ აქცევენ. ამის გამო, ანთებითი პროცესი მოგვიანებით სხვა ნიაღვრებზეც გადადის და ვითარდება ფრონტიტი ან შაიმორიტი. გარდა იმისა, რომ ცხვირით სუნთქვის გაძნელება სინუსიტებს იწვევს, ის ხშირად შუა ყურის ანთებით მთავრდება.

მწვავე სინუსიტების დროს, ადამიანს თავის ტკივილი სტანჯავს. ფრონტიტის დროს კი, ტკივილი შუბლის არეში გუწინიშნება. შაიმორიტის დროს ტკივილი გადაეცემა, ასევე, შუბლის, ყვინძის, საფეთქლის არეს და კბილების ტკივილიც კი აღინიშნება. სხვა სიმპტომებიდან აღსანიშნავია ცხვირიდან ჩირქოვანი გამონადენი, ტემპერატურის მატება, სისუსტე.

ქრონიკული ანთების დროს ტკივილი ყრუდ მიმდინარეობს, ჩირქოვანი გამონადენი კი დიდხანს გრძელდება. მკურნალობის დროს აუცილებელია ცხვირით სუნთქვის აღდგენა, დაგროვილი ლორწოს გამოდევნა. ცხვირში უნდა ჩაინვეთოთ სისხლძარღვთა შემავიწროებელი საშუალებები, დაახლოებით, ათი დღის განმავლობაში. შეგიძლიათ, მარილიანი ხსნარიც გამოიყენოთ. კერძოდ, ერთ ჩაის ჭიქა გადადუღებულ თბილ წყალში გახსენით ერთი ჩაის კოფე მარილი, გაწურეთ და ორ-ორი წვეთი ჩაინვეთეთ თითო ნესტოში.

მწვავე შაიმორიტის დროს, გარდა ცხვირის წვეთებისა, შესაძლოა, საჭირო გახდეს ანტიბიოტიკებისა და ალერგის საწინააღმდეგო საშუალებების გამოყენება.

აქივის რჩევები

ქრონიკული სინუსიტის დროს ადამიანს ხშირად ანუხებს ტკივილი და ცხვირიდან გამონადენი. დანამატი ღრუების ანთებას შესაძლოა, სერიოზული გართულება გამოიწვიოს. ცხვირის დანამატი ღრუები მჭიდრო კავშირშია თვალთან. ამიტომ, ჩირქოვანი პროცესი ადვილად აღწევს თვალის ბუდეში და იწვევს აბსცესს. ამას თან ხშირად ქალასმი და გართულებებიც მოჰყვება. ეს კი ადამიანის სიცოცხლეს სერიოზულ საფრთხეს უქმნის.

სინუსიტების გამწვავება, ძირითადად, სიცივეში ხდება.

მწვანე ჩაი დაღვით გავლენას ახდენს ადამიანის ორგანიზმში მიჰმინარა ნივთიერებათა ცვლაზე

ასაკის მატებასთან ერთად, სისხლძარღვების სიმეფიფეც მატულობს. იზრდება მათი გამტარუნარიანობა და სისხლჩაქცევების მეტი საფრთხე ჩნდება. სისხლძარღვების კედლების გამაგრება, გამტარუნარიანობისა და შიდა სისხლჩაქცევების შემცირება მწვანე ჩაით შეიძლება. ოღონდ, იმ შემთხვევაში, თუ მას რეგულარულად სვამთ.

მწვანე ჩაი, ასევე, კარგი პროფილაქტიკური საშუალებაა ჰიპერტონიით დაავადებული ადამიანებისთვის. პირველი და მეორე ხარისხის ჰიპერტონიით დაავადებულებში, რომლებიც ხშირად სვამდნენ ჩაის, არტერიული წნევა ოცი ერთეულით ქვემოთ იწვევდა. ეს გამოკვლევებმა ცხადყო. ჰიპერტონიის სამკურნალოდ, სანამ მწვანე ჩაის დააყენებთ, მას ჯერ თბილი წყალი უნდა გადაავლოთ, რათა მასში კოფეინის რაოდენობა შემცირდეს. კოფეინი, როგორც მოგეხსენებათ, გულ-სისხლძარღვთა სისტემაზე აღმზნებად მოქმედებს. შემდეგ ჩაის ადუღებულ წყალი დაასხით და დაახლოებით 15-20 წუთი დადგით ოთახის ტემპერატურაზე. დალიეთ დღეში სამჯერ, თითო ჩაის ჭიქა, ჭამის შემდეგ. მთელი დღის განმავლობაში მიღებული სითხის რაოდენობა ლიტრ-ნახევარს არ უნდა აღემატებოდეს, რომ გულ-სისხლძარღვთა სისტემა ზედმეტად არ გადაიტვირთოს.

ჩაის რეგულარული სმით თქვენ შეძლებთ, ტვინის ქსოვილების რღვევის შემცირებას ისეთი დაავადებების დროს, როგორც აა ინსულტი.

ჩაი, ასევე, დადებით გავლენას ახდენს ადამიანის ორგანიზმში მიმდინარე ნივთიერებათა ცვლაზე.

საჭმლის მონელების სისტემის მოშლას კომპი ვალის

კომპი შეიცავს კალციუმს, მაგნიუმს, კალიუმს, C ვიტამინს, ვაშლისა და ლიმონის მჟავებს. მდიდარია პექტინით, რომელიც დადებითად მოქმედებს კუჭ-ნაწლავის ტრაქტზე.

საჭმლის მონელების სისტემის მოშლის დროს მიირთვით კომპი. ის ანტისეპტიკური, შარდმდენი და სისხლდენის შემაჩერებელი საშუალებაა. კალიუმის დიდი რაოდენობის გამო, სასარგებლოა გულ-სისხლძარღვთა სისტემის დაავადებისა და ჰიპერტონიის დროს. მისი მიღება კარგია ასევე, ასთმის დროს.

კიბისვა: ვიცი, რომ ლამინარია იოდფიციტის დროს ინიშნება. ეგ ანოტაცი-შიც წერია. ჰიპერფუნქციის დროს უფრო საშიშია ხომ მისი მიღება, ვიდრე ფუნქციის დაქვეითების (TSH-0,3-ია).

პასუხი: ფარისებრი ჯირკვლის ფუნქციის მომატების დროს, იოდის პრეპარატები არათუ არ მიიღება, არამედ ამძიმებს მდგომარეობას. შესაბამისად, ის არ გამოიყენება ფარისებრი ჯირკვლის ფუნქციის მომატებისას.

კიბისვა: ვარ 60 წლის ქალბატონი. ამ ბოლო ხანებში, საკვების მიღების შემდეგ, კუჭის არეში ვგრძნობ სიმძიმეს, შებერილობას იმ დონეზე, რომ ჰაერის შეხუთვას (გულის პრობლემა არ მაქვს) და ასევე, გულმძარვას და წვასაც (თითქოს ცხელი ჰაერი ამოდის კუჭიდან). როგორც დავაკვირდი, ეს ხდება მაშინ, როდესაც ვიღებ შედარებით, ძნელად გადასამუშავებელ საკვებს (მაგალითად, მჭავებს, მწარეს... ზოგჯერ ცომეულზეც მეძარება). გთხოვთ ამისხნათ რა პრობლემა მაქვს კუჭზე?

პასუხი: ამ შემთხვევაში, შესაძლებელია, იყოს გასტროენოზოგაგური რეფლექსი, კუჭისა და თორმეტგოჯა ნაწლავის ნეკლოვანი დაავადება, გასტრიტი, დუოდენიტი და ასე შემდეგ.

გირჩევთ, დროულად მიმართოთ გასტროენტეროლოგს. ძირითადი დაავადების მკურნალობის პარალელურად, აუცილებლად უნდა დაიცვათ დიეტა: თავი აარიდეთ მჭავე, ცხარე საკვებს, ცომეულს. იკვებეთ ხშირად და მცირე ულუფებით. დაავადების დროული გამოვლენა კი, გამოჯანმრთელების უმთავრესი პირობაა.

კიბისვა: შეიძლება, კუჭ-ნაწლავის რემელიმე დაავადებამ თმის ცვენა გამოიწვიოს?

პასუხი: თმის ცვენა უფრო ხშირად ფარისებრი ჯირკვლის ფუნქციის დაქვეითებისა და ანემიის დროს იწვევა. თუ კუჭის მუჯიანობა დაქვეითებულია, მაშინ ქვეთდება ნივთიერების შეწოვაც. ასეთ შემთხვევაში, შეიძლება, განვითარდეს რკინადეფიციტური ანემია, რომელიც ხშირად ვლინდება თმის ცვენით.

კიბისვა: ეს ბოლო პერიოდი ხშირად მტკივა მარცხენა ქვედა ყბა მთელ სიგრძეზე. გაფუჭებული კბილები არ მაქვს. რისი ბრალია? შეიძლება, რომ რომელიმე კბილი შვიდან იყოს დაზიანებული და მან გამოიწვიოს ქვედა ყბის საკმაოდ ძლიერი ტკივილი? გამაყურებელი ნამლებით ვიყურებ. თქვენ რას მირჩევთ?

პასუხი: შესაძლოა, ტკივილი საფეთქელ-ქვედა ყბის სახსრის ან სამწვერა ნერვის პათოლოგიას უკავშირდებოდეს. უნდა მიმართოთ ყბა-სახის ქირურგს; თუ ის სახსრის პრობლემას გამორიცხავს – ნევროპათოლოგს.

კიბისვა: მაინტერესებს, ორსულობის 9-10 კვირაზე თუ არის შესაძლებელი, სანაყოფე ნელების გამოყოფა, როცა ექოსკოპიის სურათი და ზომები იდეალურად შეესაბამება ვადას, და საერთოდ, თუ დგება ასეთი საშიშროება პრაქტიკაში, ყველაზე ადრე რომელი კვირიდან შეიძლება, მოხდეს?

პასუხი: ორსულობის ადრეული მოშლა ნებისმიერ ვადაზე შეიძლება მოხდეს, მაგრამ ამ დროს ექოსკოპიურად უნდა დაიქსირდეს საშვილოსნოს ტონუსის მატება, ორსულს კი უნდა ჰქონდეს შესაბამისი კლინიკური გამოვლინებები (სისხლიანი გამონადენი, ტკივილი მუცლის ქვედა ნაწილში, გავის მიდამოში).

რუბრიკას უძღვება ოჯახის ექიმი მაია ნუსუზიკა

ამაგრებს გულის კუნთს, დადებითად მოქმედებს ღვიძლისა და კუჭის მუშაობაზე.

ვაშლის ან მისი წვენის რეგულარული მიღება იცავს თავის ტვინის უჯრედებს დაზიანებისგან. მოხუცებულობის დროს კარგია დაქვეითებული მესხიერების აღსადგენად, რადგან ის დადებითად მოქმედებს თავის ტვინზე.

მოცხარი მდიდარია ჯანმრთელობისთვის საჭირო B, C, D, E, K და PP ვიტამინებით. შეიცავს ბიოლოგიურად აქტიურ 600-მდე ნივთიერებას. ამის გამო ის აქტიურებს სისხლის წარმოქმნას, გამოდევნის ორგანიზმიდან მარილებს, კარგია ავიტამინოზისა და გულ-სისხლძარღვთა დაავადებების სამკურნალოდ. შავი მოცხარი არეგულირებს წნევას, ხელს უშლის სახსრების ანთებასა და ალერგიას.

ნივთილი მოცხარი კი კლავს ნყურვილს, ორგანიზმიდან გამოდევნის ტოქსინებსა და ნიღებს.

გვერდები მოამზადა ნონა ლათიჟიკა

რა ურთიერთობა აქვს მაია ფანჯიკიძეს ავთო სქვიზინიძესთან და რას ნერღვენ მასზე „ფინსბუქზე“

მაია ფანჯიკიძესთან ჩემი შეხვედრის მიზანი სულაც არ ყოფილა ბოლო დროს განვითარებული მოვლენები, უბრალოდ, ის საქართველოში საკმაოდ გამორჩეული დიპლომატია და, აქედან გამომდინარე, მინდობდა, ძალიან ახლოდან გამეცნო ჩვენი ყურნალის მკითხველებისთვის როგორია ქალბატონი მაია რეალურად. თუმცა, რამდენიმე შეკითხვა თავისი გადწყვეტილების შესახებ მინც დაეფუსო.

– ვიცი, მობეზრული გაქვთ ამაზე ლაპარაკი, მაგრამ, მაინც უნდა გკითხოთ: ნაბიჯი, რომლითაც სრულიად გაემიჯნეთ „ქართულ ოცნებას“, რა იყო რეალურად – თქვენი სიძის, ირაკლი ალასანიას მიმართ გამომავალი სოლიდარობა თუ რამე სხვა მიზეზი, რაც ისედაც გიბიძგებდათ თანამდებობის დატოვებისკენ? ცხადია, იცით, რომ საზოგადოებად მინც ირაკლისადმი სოლიდარობად ჩაგითვალა.

– ირაკლის და, ალექსი პეტრიაშვილის სახელითაც შემძლია, იგივე ვთქვა, რომ არცერთი ჩვენგანი არსად წასვლას არ ვაპირებდით, ძალიან გვიყვარდა ჩვენი საქმე და ძალიან გვიწონდა, ვაგვეგრძელებინა ისეთივე წარმატებით, როგორც მოვედით აქამდე. ასე რომ, არანაირი მიზეზი, წამოფასულებით სამსახურიდან, არ გვექონია.

– და, მაინც?

– არა, ირაკლის გამო გადადგმულ ნაბიჯს ამას ვერ დავარქმევ. ეს იყო საერთოდ შექმნილი სიტუაცია, რომელიც ელვისებური სისწრაფით განვითარდა. ის ერთი კვირა ნამდვილად ძალიან განსხვავებული იყო ყველა იმ დღისგან, რომლებიც მე ამ მთავრობაში გავატარე. რა თქმა უნდა, როლი იმანაც ითამაშა, რომ ჩვენ თანამოაზრეები ვიყავით და ერთი ოჯახის წევრები ვართ – ამის დამალვა ნამდვილად არ იქნებოდა სწორი, მაგრამ, მთავარი მიზეზი ეს არაა.

– მინდა გაიხსენოთ ის დრო, როდესაც საგანგებო და სრულყოფილებიანი ელჩი იყავით ნიდერლანდებში და სააკაშვილმა სრულიად მოულოდნელად უკან გამოგინვიათ. პირადად ჩემთვის მართლა გაუგებარი იყო თქვენი გათავისუფლების მიზეზი.

– დედაამინაზე, მეონი, არალოგიკური არაფერი ხდება და, ესეც ლოგიკური იყო, რადგან, სულ უფრო და უფრო რთული ხდებოდა იმ რეჟიმთან მუშაობა. ფაქტობრივად, მომნიშვნეული იყო ჩემი დამშვიდობება სააკაშვილის ხელისუფლებასთან, უბრალოდ, ჩემთვის მიუღებელი იყო ფორმა, როგორც მოხდა ეს ყველაფერი და ამან გამოიწვია ჩემში სიბრაზე. გამბედაობა რომ არ გყოფნის და მიზეზად ისეთ რამეს იშველიებ, რაც რეალურად არ არსებობს, ანუ, ვითომდა, მოვალეობის არასწორად და ცუდად შესრულებას ელჩის მხრიდან – ეს იყო ოფიციალური მიზეზი, ხოლო ამის უკან იდგა პოლიტიკური შეუთავსებლობა.

სხვათა შორის, როდესაც გამათავისუფლეს ელჩობიდან და დავბრუნდი საქართველოში,

მცხეთის პირველ საჯარო სკოლაში ყოველგვარი ანაზღაურების გარეშე ვასწავლიდი გერმანულს და ეს იყო ჩემი ცხოვრების ყველაზე სასიამოვნო პერიოდი. რადგან მცხეთაში ვცხოვრობ, მინდობდა, ამ ქალაქისთვის რაღაც გამეკეთებინა. ამის შემდეგ მნიშვნელოვანი ეტაპი იყო ბიძინა ივანიშვილის გამოჩენა პოლიტიკაში და ჩემი მისვლა „ქართულ ოცნებაში“, რის გამოც, თავი დავანებე ყველა სხვა სამსახურს, გარდა უნივერსიტეტისა. შემდეგი ეტაპი იყო არჩევნებში გამარჯვება და ჩემი მინისტრობა, ახლა კი ისევ ახალი ეტაპი დადგა. მე ვვიცი, რომ ყოველი ახალი ეტაპი ჯობადა წინას – იყო გამომწვევებით აღსავსე და მე მიყვარს გამომწვევები.

– გამომწვევები და სიახლეები კარგია, მაგრამ, ხომ არ მიგანჩნიათ, რომ, თქვენი მხრიდან შეცდომა იყო დაშვებული, როცა „ქართულ ოცნებას“ შეუერთდით, რადგან, არ გავიხვდით ცოტა უფრო შორს? რომ არა ეს ნაბიჯი, არ იქნებოდა მომავალში არა მხოლოდ თქვენს ცხოვრებაში, არამედ, ზოგადად, ქვეყნის ცხოვრებაში?

– აბსოლუტურად დარწმუნებული ვიყავი, რომ ჩვენ სწორ ბრძოლას ვანარმოებდით და ეს ბრძოლა უნდა დამთავრებულიყო „ქართული ოცნების“ გამარჯვებით. ადამიანებს ეშინოდათ და ამის რეალური საფუძველი ჰქონდათ – ზოგმა ქონება დაკარგა ზოგმა სამსახური... მაგალითად, ჩემმა მეუღლემ სამსახური დაკარგა მხოლოდ იმის გამო, რომ ჩემი მეუღლე იყო. პირდაპირ უთხრეს: ან შენი ცოლი წამოვა იქიდან ან შენ მოგიწევს სამსახურის დატოვება; ბევრს კიდევ სხვანაირად დამეუქრნენ. იმდენად მნიშვნელოვანი იყო სააკაშვილის რეჟიმის დამარცხება, აბსოლუტურად წარმოუდგენელი იყო ჩემთვის, რომ, შეიძლებოდა, ამისთვის უარყოფითი შეფასება მიმეცა.

– არ შემძლია მამაზე, გურამ ფანჯიკიძეზე არ გკითხოთ. როგორი იყო იგი თქვენთან ურთიერთობისას – მკაცრი, ლმობიერი, რა მოსწონდა, რა არ მოსწონდა?

– 17 წელია, რაც მამა გარდაიცვალა. ჩემს ცხოვრებაში უფრო სერიოზული მომენტები მამის გარდაცვალების მერე დადგა და, ძალიან მწყდება გული, რომ ამას ვერ მოეხსნო. ვიცი, რომ ძალიან ამაყი იქნებოდა ჩემი და ირაკლის წარმატებით და, ასევე, ძალიან კარგი მრჩეველი. დარწმუნებული ვარ, ყველა ნაბიჯს, რომელიც მე გადავდგი, მომიწონებდა, იქნებოდა

ეს დიპლომატიური სამსახურის სრულიად მიტოვება და მერე ისევ პედაგოგიური საქმიანობის დაწყება, ანუ, სრული ჩამოშორება პოლიტიკიდან, მერე ისევ პოლიტიკაში მთელი თავით გადაშვება, საგარეო საქმეთა მინისტრობა თუ სხვა.

– დიპლომატიური კარიერის მიტოვება ახსენეთ. ეს როდის გადაწყვიტეთ?

– აი, მამინ, სააკაშვილის მთავრობის დროს, როცა აღარ ვიყავი ელჩი. ჩემი თავი ვეღარ წარმომდგინა სახელმწიფო სამსახურში, ძალიან დაღლილი ვიყავი ყველაფერ იმისგან, რაც მანამდე შენობა ნაკეთები და, ვხედავდი, რომ, მოუხედავად ჩემი ძალისხმევით, ეს ყველაფერი არასწორი მიმართულებით მიდიოდა და მე ვერანაირ გავლენას ამაზე ვერ ვახდენდი, – ამიტომ მივიღე ეს გადაწყვეტილება. გამიჯვნა მინდობდა, აბსოლუტური დისტანცია. ერთი წამით არ მიფიქრია სხვა რამეზე, გარდა იმისა, რომ დავბრუნებოდი ჩემს ძველ პროფესიას – პედაგოგობას.

– რა უნდოდა მამას, გამოსულიყავით?

– სკოლას რომ ვამთავრებდი და უნივერსიტეტში უნდა ჩამებარებინა, მამინ პროფესიების დიდი არჩევანი არ იყო. მეც ასე წარმოიდგინა და ჩემს მშობლებსაც, რომ აკადემიური კარიერა მექნებოდა: დისერტაციას დავიცავდი, პროფესორი ვავხდებოდი და, პრინციპში, ასეც ვითარდებოდა ჩემი ცხოვრება, რომ არა მსოფლიო მასშტაბის ისეთი მოვლენა როგორც იყო საბჭოთა კავშირის დაშლა და ჩვენი ქვეყნის დამოუკიდებლობა. მხოლოდ ამის მერე გახდა შესაძლებელი დიპლომატიური კარიერა. მამა ამით ძალიან ემყოფილი იყო, მოსწონდა. მე დიპლომატიური კარიერა დავინყე ყველაზე დაბალი თანამდებობიდან და მივალნიე ყველაზე მაღალ საფეხურს. ეს არ მომხდარა ერთ დღეში, როგორც ხდება ხოლმე ზოგიერთის ბიოგრაფიაში, არამედ, მრავალი წლის განმავლობაში. რაც შეეხება მამას, ის იყო ძალიან ხალისიანი, ენერგული, ემოციური, უშუ-

დახეული ჯინსების ტიპი არასდროს ვყოფილვარ იმის გამო, რომ ჩემი მთელი შრომითი საქმიანობა ოფიციალური იყო

ალო ადამიანი და უყვარდა ხალხთან ურთიერთობა. ხშირად ვიყავი მის გვერდით. ბევრს მოგზაურობდა, განსაკუთრებით – საქართველოში და ყველაგან დაეყვებოდი.

– თქვენი დედასთან გათხოვებას როგორ შეხვდა?

– პირველი მე გავთხოვდი. თავიდან ცოტა დაიბნა და ინერვიულა კიდევ, მაგრამ, შემდეგ მართლაც შეიღებოდა შეიყვარა ერთი სიტყვით და მეორეც. ვერ გეტყვით, რომ, ვიცო-

დით, როგორი სიძვებე უნდოდა და ამის მიხედვით ავეგერჩოს ან მე, ან ნათიას, მაგრამ, ალბათ, ყველა ქალიშვილი, რომელიც მამაზე გიჟდება (და მე გიჟდებოდი მამაზე), იმ თვისებებით წარმოიდგენს თავის მომავალ მეუღლეს, რომელიც მამამი მოსწონთ.

პირადმა ცხოვრებამ რომელიმე ეტაპზე თუ შევიძალათ ხელი თქვენს პროფესიულ საქმიანობაში?

ასპირანტურაში ვსწავლობდი, უკვე ვმუშაობდი კიდევ, ბავშვები რომ მეყოლა და ამან ერთი წლით დამიგვიანა დისერტაციის დაცვა, მაგრამ, მაინც მოვახერხე. არც დიპლომატიურ კარიერაში არ შეუშლია ხელი გათხოვებას, გამომდინარე იქიდან, რომ ძალიან კარგად შემძლია დროის გადანაწილება.

ახლა, ალბათ, ოჯახისთვისაც მეტი დრო დაგვრჩებათ.

ამ ბოლო პერიოდის განმავლობაში, თითქმის არ მახსენდება დღე, რომ გამეღვიძა სახლში და მეორე დღემდე გადაბმულად სახლში ვყოფილიყავი. მხოლოდ ეს რამდენიმე დღეა, მოვახერხე ოჯახთან ყოფნა.

მნიშვნელოვანია თუ არა თქვენთვის სახლის ინტერიერი, გიყვართ თუ არა განახლება და რომელი ადგილი უფრო მეტად გიყვართ სახლში?

სახლის ინტერიერი ჩემთვის ძალიან მნიშვნელოვანია. ჩემი სახლი ზუსტად ისეთია, როგორიც მინდოდა, ყოფილიყო. აბსოლუტურად თავიდან ბოლომდე ჩემი შემოქმედებაა. იქ ვერ ნახავთ ძვირფას ნივთებს, მაგრამ, ჩემი აზრით, ძალიან გემოვნებით არის გაკეთებული. რაც შეეხება სამზარეულოს, დედაჩემი, რომელიც ძალიან სერიოზული მეცნიერი და მთარგმნელია, მიუხედავად იმისა, რომ დიდ საქმეებს აკეთებდა მთელი ცხოვრება, ის იყო ჩვენს სახლში ძირითადი მზარეული. ამიტომ ვამბობ, რომ დროის სწორად განაწილება უმთავრესია ცხოვრებაში და ეს თვისებები დედაჩემისგან მაქვს. მიუხედავად იმისა, რომ ასეთი დატვირთული სამი წელი გავიარე (პირველი – ოპოზიციის და, შემდეგ, ორი წელი – მინისტრობის), თამამად შემიძლია, ვთქვა: ამ სამი წლის განმავლობაში არ ვარღვევდი ტრადიციას და სტუმრად მოსულ მეგობრებს ჩემი მომზადებული კერძებით ვუმასპინძლებოდი. ყველა მიუხედავად, რომ ძალიან კარგად გამოიმდის საქმიანობის კეთება.

რემონტის დროს თუ იყავით ჩართული, თუ წასულხართ თუნდაც ელიავას ბაზრობაზე ან სანტექნიკის მაღაზიებში თუ გიყვართ?

არათუ ელიავაზე, თბილისში, ალბათ, არ დარჩა ადგილი, სადაც არ ვარ წამყოფი იმ პერიოდში, როდესაც სახლს ვაკეთებდით. ელიავაზეც ვარ წამყოფი და ყველა სხვა მაღაზია-

ში, სადაც იყიდება კაფელი, მეტლახი, ლამინატი, საღებავები და ასე შემდეგ. ჩემი ხელით მაქვს არჩეული ყველაფერი.

რისკიანი ხართ?

– თავის დროზე, როცა „ქართულ ოცნებაში“ წავედი, ესეც რისკიანი ნაბიჯი იყო.

რას გულისხმობთ?

– ეს იყო რისკი ჩემი ოჯახისთვის, რაც უკვე ვთქვი – ჩემმა მეუღლემ რომ დაკარგა სამსახური.

ჭორები, ალბათ, თქვენზეც ყოფილა. თქვენს ყურამდე მოსული რომელი ჭორი იყო ყველაზე მძიმე?

– ყველაზე შეურაცხყოფელი არის ის, რაც ახლა ხდება – ირაკლის ადანაშაულებენ იმაში, რაც აბსოლუტურად გამორიცხულია მისგან. ეს არის ისეთი აბსურდი, რომლის მსგავსიც ვერ წარმოიდგენია. რაც შეეხება თვითონ ჭორს, იმისთვის არის ჭორი, რომ ის სერიოზულად არ მიიღო. ინტერნეტსივრცეში ჩემი რჩევა იქნება, რომ, თუ ასე ვინმე რამეს დაგაბრალებთ, ყურადღებას ნუ მიაქცევთ. დარწმუნებული იყავით, ამას სპეციალურად აკეთებს, რომ სერვები ავიშალოთ.

სწორედ ინტერნეტსივრცეში ვნახეთ თქვენი ერთ-ერთი ვიზიტის დროს უცხოეთში გადაღებული ფოტოები, რომლებიც დაკომენტარებული იყო, რომ, თურმე, საქმეებზე კი არ დადიხართ საზღვარგარეთ, არამედ, გასართობად.

– ვისაც ჰგონია, რომ ცნობილი ადამიანები არც მაღაზიებში შედიან, არც რესტორნებში და არც კონცერტებს ესწრებიან, ძალიან ცდებიან. თუ დრო დარჩა, აუცილებლად შევდივარ მაღაზიაშიც და ყველგან.

ყოველთვის ძალიან მკაცრი ჩაცმის სტილი გაქვთ და ეს გასაგებიც არის.

– ძალიან მომწონს ავთო ცეკვინტიქსთან ურთიერთობა და მომავალშიც ვაპირებ გავაგრძელო თანამშრომლობა. ვალიარებ, კარგად ჩაცმა ძალიან მიყვარს, თან – ბავშვობიდან. დედა ძალიან კარგად ხატავდა და, როდესაც სანერ მაგიდასთან იჯდა და მუშაობდა, მივუცუტქვდებოდი და ვთხოვდი ხოლმე, კაბა დამიხატე-მეთქი. მხატავდა სხვადასხვა კაბებში გამოწყობილს და მერე ვთხოვდი, რომ ეს კაბა შეეკერა. დედას მიყვავდი მაღაზიაში, ერთად ვარჩევდით ნაჭრებს, მერე მივდიოდი მკერავთან და, რასაც ხატავდა, იმას აკურინებდა. მერე, მოთხოვნილებამ, რომ კარგად მცმოდა, თანდათან მოიმატა და ახლაც დიდ ყურადღებას ვაქცევ ამას. შემძლია ვთქვა, მთელი ჩემი შემოსავალი ამ საქმეში მიდიოდა.

თავისუფალ დღეებში არ ექონიათ რადიკალურად განსხვავებულად ჩაცმის სურვილი? ვთქვათ, დახეული ჯინსები ჩაგვეცვათ?

– არა, დახეული ჯინსების ტიპი არასდროს ვყოფილვარ იმის გამო, რომ ჩემი მთელი შრომითი საქმიანობა ოფიციალური იყო. ყოველთვის დიდ ყურადღებას ვაქცევდი, რომ კორექტულად ჩაცმული ვყოფილიყავი, როცა კლასში ან ლექციაზე შევდიოდი; დიპლომატიურ სა-

მსახურს კიდევ, თავისი ჩაცმის სტილი აქვს – **თუმცა, ეს ორი ერთმანეთისგან დიდ არ განსხვავდება.**

– კი, არ განსხვავდება, მაგრამ, არ შეიძლება, ზიზილ-პიპილებით იარო მინისტრებთან შეხვედრაზე ან შეხვიდე ლექციაზე. ყოველთვის აკადემიური უნდა იყო.

თმის ვარცხნილობა, პლასტიკური ოპერაცია... ანუ, იმიჯის შეცვლის სურვილი თუ ექვონიათ?

– თმა არასდროს შემიღებავს, ეს არის ჩემი ბუნებრივი თმის ფერი. რაღაც პერიოდი ოდნავ ვიკეთებდი მელირებას, მერე ისიც მოვიცილე. არასდროს ვყოფილვარ ქერა, არასოდეს არაფერი გამიკეთებია რადიკალური, თუნდაც პლასტიკა. ისე მემიზნა ყველანაირი ტკივილის, რომ, ჩემი ნებით ტკივილს ვერ მივიყენებ. ის ფული, რომელიც შეიძლება ამაში დახარჯო, ჯობია, უფრო გონიერულად გამოიყენო, მაგალითად, ძვირფასი კრემები შეიძინო სახისთვის. მე მირჩევნია, არ ვიყილო ახალი კაბა და ვიყილო სახის კანის მოვლის ძვირფასი საშუალებები.

„ფეისბუქს“ მომხმარებელი თუ ხართ?

– სამწუხაროდ, არ ვარ. მქონდა ოფიციალური გვერდი, რომლის ადმინისტრირებასაც ვახდენდი ჩემი თანამშრომლების დახმარებით. ახლა ვფიქრობ, ხომ არ გავაქტიურდე ისევ-მეთქი. რაც შეეხება პირად გვერდს, ჩემი სახელით არის შექმნილი რამდენიმე პრო-

ფილი. პირველი უცებ გაჩნდა „ოცნების“ პერიოდში და ერთი-ორი ათასი მეგობარი ჰყავდა იმ გვერდს. არაფერი ისეთი იმ გვერდზე არ ხდებოდა, მაგრამ, ერთ მშვენიერ დღეს, ვხედავ, ვიღაც გაჭირვებულმა ადამიანმა მომწერა იქ წერილი და მოხოვდა, დაგმზარებოდი. ცხადია, ვერ ვუპასუხებდი – იქ შესასვლელი ბერკეტი არ მქონდა. ამიტომ, ზრდილობიანად მივწერე ჩემი შვილის ფეისბუქ-გვერდიდან ადამიანს, რომელსაც ეს გვერდი ჰქონდა ჩემი სახელით გახსნილი და ვუთხარი: როგორც ჩანს, ხალხი წერილებს მწერს, მე კი არ მაქვს საშუალება, რომ მათ ვუპასუხო და უხერხულია-მეთქი. ვთხოვე, გამოჩენილიყო. მერე გამომეხმაურა და აღმოჩნდა ახალგაზრდა ბიჭი. მე იმდრო გავაკეთე ეს გვერდი, რომ გიყურებთ, რამდენად მუშაობთ და ამის დრო არ გაქვთო. ძალიან დიდი მადლობა, მაგრამ, იქნებ მაინც დახურო-მეთქი. მერე დასახმარებლად მივწერე „ფეისბუქს“ ადმინისტრაციას, თუმცა, ვერაფერს ვაგზნდი. არ არის გამოირაცხული, კიდევ არსებობდეს ის გვერდი. ვაგზნის თუ არა პირად გვერდს, ეს ჯერ არ გადამიწყვეტია.

- ჩინურ მალაზიებში იყიდება „ქარის მუსიკა“, რომელიც ბევრი ახლობლის ბინაში მინახავს კარზე ჩამოკიდებული. ბევრს ეს ატრიბუტი უბრალო სათამაშო ჰგონია, გაუცნობიერებლად ყიდულობს და შესასვლელ კარზე კიდებს. იქნებ გვითხრათ, კერძოდ, რისი დამცველია ეს ნივთი და რატომ უნდა დაკვიდროთ ის სახლში?

- „ქარის მუსიკა“, რომელიც ყველა ჩინურ მალაზიაში იყიდება და არც ისე ძვირი ღირს, მართლაც სასურველია, სახლში დაკვიდრით, მაგრამ, გააზრებულად და სწორად. ის საკმაოდ სასიამოვნო ხმას გამოსცემს და ნეგატიური ენერგიებისგან გვიცავს, ანუ, თავისი ხმით ბოროტ სულებს აფრთხობს და პოზიტიური ენერგიების მოზიდვას უწყობს ხელს საცხოვრებელში.

- მისი დაკიდების წესებიც განსხვავებულია?

- თუ გინდათ, მან სიკეთე მოგიტანოთ, სახლის ჩრდილო-დასავლეთის ან ჩრდილოეთის მხარეს უნდა დაკიდოთ. რაც შეიძლება ხშირად შეეხეთ, რომ აჟღერუნდეს, ხმა გამოსცეს და ნეგატიური ენერგია განეიტრალოს სახლსა თუ ოფისში. „ქარის მუსიკა“, ძირითადად, რკინის, მინის, ძაფისა და ბუმბულისგანაა დამზადებული. რკინა ადამიანში სიძლიერეს ავითარებს; მინა - სულიერი გამჭვირვალობის სიმბოლოა; ძაფი - სიცოცხლის ხანგრძლივობის, ხოლო ბუმბული - სიმშვიდისა და ჰარმონიის. ამიტომაც აქვს „ქარის მუსიკას“ ასეთი დიდი მაგიური დატვირთვა და ის მხოლოდ ლამაზი ნივთი არ არის.

- მისი ჩუქება თუ არის სიკეთის მომტანი თუ ის თავად უნდა შევიძინოთ?

- მისი ჩუქება არ ვარგა. თუ იყიდით და საკუთარი ხელით დაკიდებთ კარზე, მეტი მაგიური დატვირთვა აქვს, ვიდრე ნაჩუქარს. თუ გსურთ, თქვენს მეგობარს ბედნიერება მიანიჭოთ, აჩუქეთ ბაყაყის სტატუეტი, რომელსაც პირში ოქროსფერი მონეტა უდევს - ის სიმდიდრისა და წარმატების მომტანია და მასაც ადვილად შეიძენთ ჩინურ მალაზიებში. თუ გინდათ, მან წარმატება და სიმდიდრის საზი გაგიაქტიუროთ, ბაყაყის გამოსახულების ფიგურა სახლის ან ოფისის შესასვლელში, კუთხეში, კარისკენ ზურგით, იატაკზე უნდა დადოთ. სპილოს სტატუეტსაც მსგავსი მაგიური თვისებები აქვს - თუ ის სახლში გაქვთ, სიმდიდრეს დაიგროვებთ. მას ბიზნესის დამცველად მიიჩნევენ და საქმიან ადამიანს ის სამუშაო მაგიდაზე უნდა ედოს.

- ისიც გამოგია, რომ მისი ხორთუმის მიმართულებასაც დიდი მნიშვნელობა აქვს. ეს მართალია?

- დიახ, მართალია. დააკვირდით, სპილოს ხორთუმი მალა უნდა ჰქონდეს ანეულის და სახით პატრონისკენ იყოს შემობრუნებული. საერთოდ, ეზოთერიკაში ადამიანის ყველა ქმედებას თავისი შედეგი მოაქვს.

ყველას სურს სახლში ისეთი გარემო შეიქმნას, რომ მასთან სხვებმაც დაცულად, ჰარმონიულად და მშვიდად იგრძნონ თავი. მომრავლებულ ჩინურ მალაზიებში ბევრი ისეთი ნივთი იყიდება, რომელიც ასეთი სიმშვიდის მოპოვებაში გვეხმარება და სახლს სასიკეთო ენერგიებით ავსებს. პირადად მე, ბევრი ახლობლის ბინის შესასვლელში შემიმჩნევია ფერად-ფერადი მინით, მონეტებითა და ათასგვარი ფიგურით გაფორმებული, ეგრეთ ნოდებული „ქარის მუსიკა“, რომლის იდუმალ ხმებს ადამიანის ყური სასიამოვნოდ აღიქვამს. როგორც ეზოთერიკოსი, ბატონი გიგი ამბობს, უამრავი ატრიბუტი არსებობს, რომელიც ბინაში უნდა გვექონდეს.

რატომ არ ვარგა პარასკევ ღვთის სახლის სველი ნივთი დალაგება და რომელი ნივთის დაკიდებით ინანგრძლივებთ სისოფსლს

მაგალითად, არსებობს ისეთი წესები, რომელიც ყველამ უნდა იცოდეს, გაითვალისწინოს და ამით თავიდან აიცილოს უარყოფითი მოვლენები ცხოვრებაში. ჩემი აზრით, ყველა იმას ვიძიებ, რასაც ვიმსახურებთ და, თუ შეგიძლიათ, რომ უკეთესი დათესოთ უკეთესის მოსამკვლელად, ეს შანსი ხელიდან არ უნდა გაუშვათ. მაგალითად, პარასკევობით არ უნდა მორეცხოთ იატაკი სველი ტილოთი - შესაძლოა, ეს უფულობის მიზეზი გახდეს; სარკე, ცხვირსახოცი და საპონი არ აჩუქოთ საყვარელ ადამიანს, თუ არ გსურთ, მასთან კამათი მოგივიდეთ და

ერთმანეთს დაშორდეთ; თუ სახლიდან გასულს უკან შებრუნება მოგინათ, სახლში შესვლისთანავე სარკეში ჩაიხედეთ - წინააღმდეგ შემთხვევაში, იმ დღეს წარუმატებლობა გარდაუვალია; სახლში ცოცხი ყოველთვის ამობრუნებული შეინახეთ, ანუ, ტარით ქვევით და უფულობა არასდროს შეგანუხებთ; ხელჩანთასა და ქუდს ნუ დატოვებთ მაგიდაზე, რომ ბედში არ შეგექმნათ პრობლემა და მეტად გაგიმართლოთ, - ეს

თუ სახლიდან გასულს შპან შეგპნება მოვიწიეთ, სახლში შესვლისთანავე სარკეში ჩაიხედეთ, წინააღმდეგ შემთხვევაში, იმ დღეს წარუმატებლობა გარდაუვალია

უმარტივესი და უძველესი წესებია და მას გაუცნობიერებლადაც ასრულებს ბევრი. გირჩევთ, თუ ჯერ კიდევ არ იცოდით იმის შესახებ, რაზეც ვისაუბრეთ, სასწრაფოდ შეცვალეთ თქვენი ცხოვრების სტილი.

- ბევრი ადამიანი ფიქრობს, როგორ გაიუმჯობესოს მატერიალური მდგომარეობა; როგორ იპოვოს სასურველი მეორე ნახევარი ან მოაგვაროს კონფლიქტური ურთიერთობები ახლობლებსა თუ მეგობრებთან; როგორ დაიკავოს სანუკვარი თანამდებობა ან განახორციელოს მასშტაბური პროექტები და ასე შემდეგ. მათ რა რეკომენდაციებს მისცემთ?

- ამაში თქვენივე საცხოვრებელი სახლი შეგინცობთ ხელს და, საკუთარი თავის გარდა, ვერც ვერავინ დაგეხმარებათ. თუ რამის შეცვლა გნებავთ პირად ცხოვრებაში, ან, არასასურველი სიტუაციის გამოსწორებას გეგმავთ, თქვენს ბინაში ნებისმიერ ნივთს ფრთხილად მოეპყარით და გაითვალისწინეთ ის, რაც აუცილებლად დადებითად აისახება თქვენს მომავალზე. ბინის აურა ადამიანის პირად თუ კარიერულ ცხოვრებაზე აგებს პასუხს. თუ რაიმე სიახლეს გეგმავთ, მაშინ ბინაში ნებისმიერ ნიუანსსა თუ წერილმანს უნდა მიაქციოთ სათანადო ყურადღება, სწორად განალაგოთ ნივთები, გადაანაწილოთ ავეჯი, ჭურჭელი და ისე დაელოდოთ სანუკვარი ოცნებების ახდენას. დამიჯერეთ, ბინის აურა სამსახურსა და პირად ცხოვრებაზე ახდენს გავლენას. დასაანაია, რომ ბევრი ამას არ ითვალისწინებს. მაგალითად, თუ სამსახურის შეცვლა გინდათ, დანინაურებაზე ოცნებობთ და გსურთ ფინანსებისა და შემოსავლების გაორმაგება, მაშინ, თქვენი ბინა უნდა მოამზადოთ ამისთვის: ეცადეთ, ოთახის კედლები ღია ფერის ტონალობაში შეღებოთ და უფრო კაშკაშა განათება გააქეთოთ; თუ კარიერაში წინსვლა გსურთ, ჭალის ნათურები იატაკს კი არ უნდა უყურებდეს, ჭერისკენ უნდა იყოს მიმართული; თუ მასშტაბური გეგმების განხორციელებაზე ოცნებობთ, განსაკუთრებული ყურადღება მიაქციეთ ბინის შესასვლელს: ის გემოვნებით და სადად უნდა მოაწყობოთ, აუცილებლად კარგად განათოთ და მუდამ მონესრიგებული უნდა გქონდეთ. ვინც ჯერჯერობით ვერ შეხვდით პიროვნებას, რომელთანაც იდეალურ სასიყვარულო-რომანტიკულ ურთიერთობას ააწყობთ, მარტოობის ენერგეტიკასთან ბრძოლა საკუთარი ბინის მოწყობით უნდა დაიწყოთ, კერძოდ, ხშირად დაპატიჟეთ ბინაში ის მეგობრები და ახლობლები, რომლებსაც ჰყავთ შეყვარებულები, რათა მათი ენერგეტიკა თქვენზეც გადმოვიდეს, ფანჯრებზე ჩამოკიდეთ ღია ტონალობის, გამჭვირვალე ფარდები და ოთახი ნითელი ფერის, სასიყვარულო ენერგეტიკის მქონე შუქით გაანათეთ - ნითელი ფერი ცეცხლის ენერგიით აგავსებთ და სიყვარულს მოიზიდავს. ასე რომ, თუ თქვენს ცხოვრებაში სასიკეთო ცვლილებების შეტანა გსურთ, ბინა სინათლითა და სიახლით აავსეთ; ასევე, გაითვალისწინეთ, რომ გასათხოვარი გოგონას სახლში არ უნდა ინახებოდეს გაბზარული, გატეხილი და შეღახული ჭურჭელი და ავეჯი.

თუ ის ჩავახლავ...

ქალისთვის საყვარელ მამაკაცთან საუბარი სიამოვნებაა და მას ეს ძალიან სჭირდება. მაგრამ მამაკაცები უფრო დუმილს ამჯობინებენ, ზოგჯერ კი მათი ალაპარაკება პრაქტიკულად შეუძლებელია და ქალი ბრაზობს – მამაკაცის დუმილი მას ეჭვებში აგდებს.

მთელი პრობლემა ისაა, რომ მამაკაცების ტვინი სხვანაირად არის მოწყობილი: მათ უფრო უკეთ აქვთ განვითარებული ლოგიკა. ისინი ჯერ ანალიზებენ სიტუაციას და მხოლოდ ამის შემდეგ იღებენ გადაწყვეტილებას, ამას კი დრო სჭირდება. თუ კაცი რაიმე რთულ პრობლემას აწყობს, თუ რაიმე სერიოზული გადაწყვეტილება აქვს მისაღები, შეიძლება, საერთოდ დამუნჯდეს. ამიტომ, ნუ ჩავარდებით პანიკაში, თუკი თქვენი ძვირფასი მეორე ნახევარი უცებ გადანწყვტს, რომ მისთვის ჩუმად ყოფნა უფრო საჭიროა. ქალებსაც უნდა გავუგოთ – ინფორმაციის უქონლობა მათთვის სერიოზული და ძნელად გადასალახავი პრობლემაა. სხვათა შორის, მამაკაცის დუმილი ხშირად გამოწვეულია შიშით, რომ მას გააკრიტიკებენ, დასცილებენ, ან, იმას, რასაც იტყვის, გამოეყენებენ იარაღად ისევ მის წინააღმდეგ.

როცა მამაკაცი დუმს, მას არც ქალის ლაპარაკის მოსმენა უნდა – ეს თავდაცვითი რეაქციაა და, თუ არ გაჩუმდებით, შეიძლება, საერთოდ გაიქცეს კიდეც, ოღონდ კი საკუთარ თავთან მარტო დარჩეს. თუ ძალიან შეანუხებთ, ამას ის პირადი სივრცის დარღვევად ჩათვლის და, შესაძლოა, მისი რისხვა დაიშახუროთ. ამიტომ, როცა დუმს, მიეცით თავისუფლება.

არცთუ იშვიათად, მამაკაცის დუმილი მანიაპულირების საშუალებაა – ამით ის სჯის ქალს რაღაც კონკრეტული საქციელისთვის. ან, უბრალოდ, სჯის, რომ შემდეგ უკეთ მართოს ის. თუ მამაკაცი დუმს თქვენთან, მაგრამ კარგად „ჭიკჭიკებს“ სხვებთან, არ შეიშინოთ, რომ ეს თქვენ გულს გტკენთ. ნუ დაუწყებთ თხოვნას, რომ დაგელაპარაკოთ, პირიქით, მშვიდად დაელოდეთ, როდის დაგელაპარაკებათ თვითონ.

მამაკაცი იშვიათად გიპასუხებთ შეკითხვაზე მაშინვე – ესეც მათი თვისებაა და ბუნებრივი მდგომარეობაა. თავს ძალა დაატანეთ და ნერვები არ აიშალოთ. მოკლედ, გახსოვდეთ: თუ კაცი დუმს, ეს კატასტროფა არ არის!

სიყვარული... ბაჩრა?

სიყვარული აღარ არის – ის გაქრა! ერთი შეხედვით, ამით ყველაფერი ითქმება და ნერტილის დასმაც ადვილდება, მაგრამ, მთლად ისეც არ არის საქმე, როგორც, შესაძლოა, ერთი შეხედვით ჩანდეს. უამრავი „რომ“ არსებობს იმისთვის, რათა ამის შემდეგაც კი, წვეილმა ერთად განაგრძოს ცხოვრება; საერთო ინტერესები, შვილები და მათ კეთილდღეობაზე ზრუნვა, შეჩვევა, სტაბილურობის განცდა... ფსიქოლოგები საუბრობენ „ერთად ყოფნის“ გამომუშავებულ ჩვევაზეც, რაც საკმაოდ ძლიერი ფაქტორია წვეილის შესაკავშირებლ-

ად. დაეუშვათ, სიყვარული აღარ არის ისეთი მძაფრი, როგორც უნინ იყო და ეს სრულიად ბუნებრივია სწორედ ამ „ერთად ყოფნის“ ჩვევის გამო. შეჩვეული აღარ არის ისეთი სასურველი, როგორც მიუხედავად და შორეული. სიყვარული ზოგჯერ არ ჩანს, მაგრამ, ის მაშინვე იჩენს თავს, როგორც კი ერთმანეთს მოშორდებით, მერე კი მონატრებაც გაჩნდება და სურვილიც, მაგრამ, თუ „ძაფები“ განწყდება, მერე ამის გაცნობიერება დაგვიანებულია და, მტკივნეულიც, რადგან, აღარ ხერხდება გატყეილის შენება.

ნუ იჩქარებთ დასკვნის გამოტანას და საკუთარი თავისვის იმის დამტკიცებას, რომ სიყვარული გაქრა! აჯობებს, დაფიქრდეთ და წარმოიდგინოთ თქვენი ცხოვრება მის გარეშე – ყველა დეტალითა და ყველა ნიუანსით. მაშინ კი ნამდვილად ზუსტად მიხვდებით, გაქრა თუ არა სიყვარული!

განუხარებული წიგნი

ცოლ-ქმარს ან შეყვარებულებს შორის სერიოზული განხეთქილების მთავარი მიზეზი ხშირ შემთხვევაში არის ორგულობა ერთ-ერთი მათგანის მხრიდან. ლალატი ერთსახივანი არ არის. არსებობს ფიზიკური და სულიერი ლალატი. პირველი ისე არ აზიანებს ქორწინებას, როგორც მეორე. თუმცა, ნალალატე ქალებს თეორიები არაფერში სჭირდებათ და არც ანტიერესებთ. მტკივნეულია და შემადრწუნებელი თავად ლალატის ფაქტი... და, კიდევ, ფიქრი იმაზე, რომ მისმა მეუღლემ ნიღბა ვერ გაამართლა – ულაღატა ყველაფერს, რისიც ქალს სჯეროდა. იშვიათია სუსტი სქესის წარმომადგენელი, რომელიც ასეთ სტრესს გაუძლებს. ფსიქიკა საკმაოდ ფაქიზია იმისთვის, რომ ლალატის სიმძიმე აიტანოს. ლალატი არღვევს ინტიმურობის ატმოსფეროს და ესეც საკმაოდ სერიოზული პრობლემაა.

წიგნი გაცრეხება, ლალატი, მეხის დაცემას ჰგავს – გრძობ, როგორ ისრისები მის ქვეშ, სუნთქვა გიძნელდება და თითქოს კვდები. მთელი სხეული გტკივა, საშველი კი არსაიდან ჩანს. მაშინვე ურთიერთობის განწყვეტა მხოლოდ ძალიან ამაყსა და ღირსებაზე შეყვარებულ ქალს შეუძლია; ისეთს, რომელმაც ზუსტად იცის საკუთარი თავის ფასი, მყარად დგას ფეხზე და არაფრის ეშინია.

უფრო ხშირად ორი ტიპის რეაქციაა ბუნებრივი:

1) ირთვება ფსიქოლოგიური გადარჩენის მექანიზმი. ქალი ცდილობს, დააჯეროს საკუთარ თავი და მთელი სამყარო, რომ ყველა კაცი ერთნაირია, ყველა ქმარი ლალატობს ცოლს და ამით თითქოს თავისუფლდება სულიერი დისკომფორტისგან – თავს იმშვიდებს, რომ სხვა ცოლებიც მის მდგომარეობაში არიან.

2) მეორე ვერსია – ქალი სხვანაირად უყურებს თავის დამოკიდებულებას ქორწინებასთან და გრძობის მიჩქმალვას, მის უკანა პლანზე გადატანას ცდილობს.

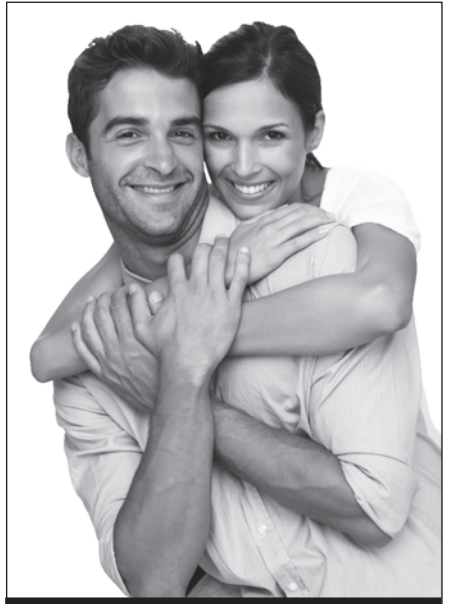
სამწუხაროდ, არცერთი ვარიანტი არ არის გამოსავალი. ბედნიერებას სირაქელმის პოზა-

ში ყოფნა ვერ მოგიტანთ, თუმცა, მსხვერპლის გაღება კიდევ უფრო დიდი სისულელე და ლამის დანაშაულია.

ღისტანცია აუცილებელი

გინდათ, თქვენი ცხოვრება ჩხუბების გარეშე წარიმართოს? ალბათ, იტყვიან, ეს ვის არ უნდაო, მაგრამ, რეალურად, მხოლოდ რამდენიმე ჩვენგანი ახერხებს სურვილის რეალობად ქცევას. დავიწყით შეცდომით, ანუ, ჰკითხეთ საკუთარ თავს, როდის უშვებთ შეცდომას? პასუხი ერთმნიშვნელოვანია: მაშინვე, როგორც კი ადამიანს თქვენამდე ძალიან ახლოს მიუშვებთ. რას ვგულისხმობთ ამაში?! – იმას, რომ ზედმეტი სიახლოვე ადამიანთან, თუნდაც იმასთან, ვინც ძალიან გიყვართ, საბოლოოდ მაინც იწვევს იმედაცრუებასა და გული-სტკივილს. ღისტანცია მეუღლესთანაც აუცილებელია, შვილთანაც და, მით უმეტეს – მეგობართან. მაგრამ, როგორ უნდა მოიქცეთ, თუკი ის თქვენს გულთან ძალიან ახლოს მოდის? არაფერი, უნდა გიყვარდეთ უბრალოდ, ყოველგვარი ზედმეტი ემოციური აფეთქებების გარეშე. არ უნდა დაგავიწყდეთ კიდევ ერთი პატარა, ან, შეიძლება, დიდი ნიუანსი: აუცილებლად უნდა ჰკითხოთ საკუთარ თავს – იქნებ, ზოგჯერ თვითონ არ ხართ მართლები იმ ადამიანთან, რომლისგანაც რაღაც გეწყინათ? იქნებ, მეტისმეტი მოითხოვთ მისგან და დაარღვიეთ უხილავი საზღვრები?! პრობლემა ისიც, რომ ადამიანების ღიღმა უმრავლესობად საერთოდ არ იცის, რა არის ძალიან ახლოს მიუშვებთ ადამიანს, გაეხსნებით ბოლომდე, ჩაახედებთ სულისა და გულის ყველა კუნჭულში, უინტერესოდ გახედებით მისთვის და მალეც მობზრდებით – ეს მით უფრო უნდა გაითვალისწინოთ ქალბატონებმა.

ქალის ფსიქიკა ბევრად ფაქიზია და მას მოფრთხილება სჭირდება. ამაზე, უპირველესად, თავად ქალბატონებმა უნდა იფიქრონ და ახსოვდეთ, რომ ღისტანცია აუცილებელია...

გვერდი მოამზადა ნინო ნუსუქიძე

ფენუი - ჯანმრთელი კვება და სხოვრების წესი

ალბათ, თქვენც ოცნებობთ, გახდეთ, გამოიყურებოდეთ ლამაზად და, ამასთან, განიმტკიცოთ ჯანმრთელობა, მაგრამ, გგონიათ, რომ ეს ყველაფერი ერთად – მიუღწეველი მიზანია? სულაც არა, თუკი ფენუის წესებს თქვენი ცხოვრების წესად აქცევთ.

ფენუის მიხედვით, პირველი, რაც ამისთვის უნდა გააკეთოთ, არის არა დიეტის ან ვარჯიშის დანყება, არამედ, უნდა გაათავისუფლოთ თქვენ გარშემო არსებული სივრცე ზედმეტი და უსარგებლო ნივთებისგან, რადგან ისინი ბლოკავენ ენერჯია ცის დადებით გავლენას. გამოყოფით ერთი დღე, ყურადღებით გადასინჯეთ ყველა უჯრა, კარადა და თავიდან მოიშორეთ ის ტანსაცმელი, რომელსაც უკვე წლებია, აღარ იცვამთ; ის ნივთები, რომლებსაც, იციან, რომ არასდროს გამოიყენებთ, მაგრამ, რატომღაც, მინც ინახავთ; ტექნიკა, რომელიც შარშანწინდელს აქეთ ვერ მიიტანეთ ხელოსანთან შესაკეთებლად; ბავშვის სათამაშოები ან ტანსაცმელი, რომელიც მას აღარასდროს დასჭირდება; ძველი ჟურნალ-გაზეთები და ასე შემდეგ. სხვათა შორის, შეგიძლიათ, ეს ყველაფერი გაჭირვებულ ხალხს დაურიგოთ და ამით ორმაგად სასიკეთო საქმე გამოგივადეთ – ქველმოქმედებაც გააკეთოთ და თქვენი ბინაც განტვირთოთ. ამის შემდეგ უნდა შეუდგეთ სივრცის ორგანიზებას. განსაკუთრებული ყურადღება მიაქციეთ სამზარეულოს და, ცხადია, უპირველეს ყოვლისა – სისუფთავეს, შემდეგ კი ყველა ნივთს (ჭურჭელი, ტექნიკა, პროდუქტები) სათანადო ადგილი მიუჩინეთ. უაღრესად მნიშვნელოვანია თქვენი სასადილო მაგიდის ფორმა. ფენუის მიხედვით, ეს უნდა იყოს მრგვალი ან ოვალური. კუთხეები, ისევე, როგორც ზედმეტი ნივთები, ანგრევს და შლის დადებით ენერჯიას.

რაც შეეხება კვებას: დღის რომელ მონაკვეთშიც არ უნდა მიირთვათ საკვები, მთავარია, ეს გააკეთოთ მშვიდ მდგომარეობაში და უნდა ჭამოთ პატარა ულუფებით. გარდა ამისა, ყველა კერძი, რომლებიც მოამზადეთ, მაგიდაზე წინასწარ დააწყვეთ პატარა თეფშებით და უფლება მიეცით თავს, გასინჯოთ ის, რომლის განწყობაზეც უფრო მეტად ხართ. ფენუის მიხედვითაც, სითხე უნდა მიიღოთ დიდი რაოდენობით (2 ლიტრამდე დღეში), მაგრამ, უმჯობესია, სვით სუფთა სასმელი წყალი, გაზგასული მინერალური და უშაქრო მწვანე ჩაი (მწვანე ჩაი – დღეში 2 ჩაის ჭიქა). პროდუქტები კი უნდა იყოს (შედლებისდაგვარად, რა თქმა უნდა) საღებავების, დანამატებისა და ემულგატორების გარეშე.

დიეტას უკეთესი შედეგი ექნება, თუ:
* საქმელს მიირთმევთ შავი (მუქი ყავისფერი) ან თეთრი თეფშებიდან. ეს ფერები ამცირებს მადას; მკვეთრი ფერის ჭურჭელი კი (წითელი, ნარინჯისფერი და ასე შემდეგ) – პირიქით, აძლიერებს.

* მწვანე, ჩალისფერი და თეთრი კვლეები განგანყობთ, რომ სწორად იკვებოთ.

* მოერიდეთ კუთხეებიან მაგიდასთან ჭამას. ავეჯი დადგით ისე, რომ კარისკენ ზურგით არ მოგინოთ ჯდომა.

ფერებს ყურადღება უნდა მიაქციოთ ფიტნესის პროცესშიც, კერძოდ:

* ძალისმიერი ვარჯიშების დროს ჩაიცვით შავი ან წითელი სპორტული ტანსაცმელი – ამით მოგემატებათ ძალაც და გამბედაობაც.

* ცეკვის დროს პოზიტიურ განწყობაზე დაგაყენებთ ნარინჯისფერი სამოსი.

* კარდიოვარჯიშებისთვის კი საუკეთესო ვარიანტია თეთრი ტანსაცმელი – ის სიმშვიდესა და ხალისიან განწყობას მოგიტანთ.

თუ გადაწყვიტეთ, რომ ფიტნესით სახლში დაკავდეთ შეარჩიეთ ყველაზე ნათელი ოთახი, რათა მეტი „გასაქანი“ მისცეთ დადებით ენერჯიას – იანს; ასევე, შეძლებისდაგვარად, შექმენით მშვიდ ფერთა გამა, თუმცა, შეგიძლიათ, ფერადი სურათებით ან პატარა ხალიჩით ორიოდე მხიარული შტრიხიც დაუმატოთ. გარდა ამისა, კარგი იქნება, თუ იმ ოთახში, სადაც უნდა ივარჯიშოთ, დადგამთ ქოთნის მცენარეებს – ჯუჯა ბამბუკსა და ჯუჯა ფიჭვს – ისინი დაგეხმარებათ მიზნის მიღწევაში; ასევე, დადებით ზეგავლენას ახდენს ჯანმრთელობის სიმბოლოების – ირმის, კურდღლის ან წეროს სტატუეტები.

მაგრამ, ფენუი უადოქარი არ არის, ის მხოლოდ გეხმარებათ, მიაღწიოთ სასურველ შედეგს, ყველაფერი დანარჩენი კი თავად უნდა გააკეთოთ.

კოსმეტოლოგის რჩევები

კითხვა: რა მიზნით კეთდება ბიორევიტალიზაცია?

პასუხი: ბიორევიტალიზაცია მთელი წლის განმავლობაში უზრუნველყოფს კანის დატენიანებას და აფერხებს ნაოჭების გაჩენას.

კითხვა: ძალიან მინდა გახდომა. მირჩიეს, საიკლინგით დავკავდე. თუ შეიძლება, ამიხსენით, რა არის საიკლინგი და აქვს თუ არა მას უაუზუნება.

პასუხი: საიკლინგი არის ჯგუფური ველოვარჯიშის ერთგვარი სახეობაა. მას სხვანაირად „სპინინგსა“ და „ბოდიბაიკსაც“ უწოდებენ. საიკლინგით ვარჯიშის დროს დარბაზში ზიხართ ველოსიპედზე, გესმით ხმამალაი მუსიკა და მიჰქრიახართ წარმოუდგენელი სიჩქარით მთებსა თუ კლდე-ღრეში, ოღონდ ისე, რომ დარბაზიდან არ გადახართ. „ქროლის“ გარდა, ის მოიცავს კიდევ რამდენიმე ეტაპს და გრძელდება 30 წუთიდან 1 საათამდე.

სასურველი შედეგი რომ მიიღოთ, საიკლინგით უნდა ივარჯიშოთ კვირაში მინიმუმ ორჯერ. ის რეკომენდებულია მათთვის, ვისაც დარღვეული აქვს მოძრაობის კოორდინაცია; ეკრძალებათ ჰიპერტონიკებსა და გულ-სისხლძარღვთა დავადების მქონე პირებს.

საიკლინგით 1-საათიანი ვარჯიშით 900 კილოკალორიის დანვა შეიძლება.

კითხვა: მაინტერესებს, რა დანიშნულება აქვს ოსტეოპათიურ მასაჟს?

პასუხი: სახეზე ოსტეოპათიური მასაჟის კურსის ჩატარებით შესაძლებელია:

- ა) შეშუპების გაქრობა;
- ბ) კანის ფერის გათანაბრება;
- გ) კანის გაახალგაზრდავება;
- დ) ღრმა ნაოჭების გამკრთალება;
- ე) წვრილი ნაოჭების გაქრობა;
- ვ) სახის კანიდან წიღებისა და ტოქსინების გამოდევნა;
- ზ) კუნთების დაძაბულობის მოხსნა;
- თ) კუნთების დაძაბულობის მოხსნა;
- ი) სტრესის მოხსნა.

თუ ამ მასაჟის მთელ კურსს ჩაიტარებთ, თქვენს ასაკს მინიმუმ ხუთი წელი მოაკლდება.

კითხვა: როგორ უნდა მოვუარო კანს ბიორევიტალიზაციის კურსის დასრულების შემდეგ, რომ მიღებული შედეგი დიდხანს შევინარჩუნო?

პასუხი: ბიორევიტალიზაციის შემდეგ საჭიროა კანის დასატენიანებელი თერაპევტული სენსები, როგორცაა: პილინგი, ულტრა-აბგერიტი პილინგი, კანის არაინიექციური დატენიანება. როგორც წესი, ამ პროცედურების დანყება მიზანშეწონილია ბიორევიტალიზაციის კურსის დასრულებიდან 2-3 თვის შემდეგ (სულ 3 პროცედურა); ოღონდ, თქვენი კანის მდგომარეობა უნდა გააკონტროლოს ექიმმა.

მომზადდა თამარიკო ზამთარაქვი

ჩემი შვილი ძაბრა გაჩირვების დროს მიატრის

ახლაგარდა დავეკრივი და ერთადერთი შვილი მარტომ გავზარდე. გათხოვებაზე აღარ მიფიქრია. დედამთილ-მამამთილიც მეცხარეობდა და დედ-მამაც, მეც არ ადვილას ვმუშაობდი და ამიტომ ბავშვს არასდროს არაფერი დაჰკლებია. გარეგნობითაც კარგი გოგო იყო ჩემი მანანა, კარგადაც სწავლობდა სკოლაშიც და ინსტიტუტშიც; ზრდილობითაც გამორჩეოდა, ნესითრებითაც და, თანაც, ერთი ოჯახის სამყოფი ყველაფერი ჰქონდა – ბინაც, ავარაკიც და, მესამე კურსი რომ დაამთავრა, ჩემმა მამამთილმა მანქანაც უყიდა. ამ ყველაფერის გამო, მომწონებელიც ბევრი ჰყავდა და ხელის მითხოვნელიც, თან, თითქმის ყველა კარგი ოჯახიშვილი იყო, გზაზე დამდგარი და წარმოსადეგი. მაგრამ, ამ ჩემს საცოდავ შვილს ყველაზე უარესი ვინც იყო, ის შეუყვარდა. ამის იქით ბიჭი აღარ არსებობდა მისთვის. ალაღად გეტყვით, რომ ნოდარისნაირი სიძე ნამდვილად არასდროს მინატრია; მინატრია კი არა, პირველად რომ ვნახე, კინალამ გულს შემომეყარა – განდეკილი, საცოდავი, ძლივს ლაპარაკობდა და, რასაც ამბობდა, იმასაც ისე უქცევდა კუთხურად, ვერაფერს ვიგებდი. ერთი ის იყო, რომ თვალეგში მესციკინებდა ჩემს შვილს, უბატონოდ არ დაელაპარაკებოდა და მისი სურვილის გარეშე ფეხს არ გადაადგამდა. არ გეგონოთ, ტრაბახით ვამბობ, მაგრამ, ისეთი გოგო იყო ჩემი მანანა, თავმომწონე და წარმოსადეგი ბიჭებიც კი ფეხებზე ეგებოდნენ და ამ უსახურის ოცულებში ყურებამ რატომ ვაგაფია, ახლაც არ მესმის. თუმცა, ერთხელ მანანიკოს დაქალს ნამოსცდა, ნოდარი შეეცოდა და იმიტომ გაჰყა ცოლადო. მერე კი, ან მართლა შეუყვარდა, ან თავს არ უტყდებოდა, რომ მცდარი ნაბიჯი გადადგა და, რადგან მისი ქმარი იყო, ყველაფერს აკეთებდა, რომ დონითაც აენია, გარეგნობითაც გამოეკეთებინა და კარიერაშიც წინ წაენია. სხვათა შორის, ნოდარი ყველაფერში დამეორჩილა და რამდენიმე წელიწადში ერთი ნორმალური კაცი დადგა, ნორმალური სამსახური.

ცხადია, ჩემი ერთადერთი შვილი ჩემთან ცხოვრობდა ქმარშვილიანად, მით უმეტეს, რომ ნოდარს თბილისში კი არა, თავის სოფელშიც ბევრი არაფერი ეხდა. სამაგიეროდ, ოჯახის წევრები და ნათესავები ჰყავდა უამრავი და, როგორც კი ჩემმა სიძემ, როგორც იტყვიან, „ფეხვები გაიმავრა“ ჩემს ბინაში, ნელ-ნელა დაიწყეს კიდევ ჩამოსვლა – ჯერ და-მამამ, მერე მშობლებმა, მერე ბიძაშვილ-მამიდაშვილებმა და მალე ჩემი ბინა საერთო საცხოვრებელს დაემსგავსა. ყველა ოთახში სანოლი იყო გაშლილი. რაც მთავარია, ვითომ ერთიორი დღით ჩამოდიოდნენ, მაგრამ მერე ისე მოსწონდათ ჩემი სახლ-კარი და მირთმეული სადილ-ვახშამი, რომ თუგობით რჩებოდნენ: ზოგი სასწავლებლად, ზოგი სამკურნალოდ, ზოგი ბიზნესის ასანყობად და ზოგიც ისე, გასართობად. მერე, მეგობარ-ნაცნობების მოპატიჟებაც რომ დაიწყეს, გონება გადამეკეტა. ისე გადავირეი, ჩემს სიძეს გამოვუცხადე, ხვალ დილითვე მოაშორე ეს ხალხი აქაურობას, თორემ, ჩემს საქციელზე პასუხს არ ვაგებ-მეთქი. ეტყობა, თვითონაც ყელში ჰქონდა ამოსული ამდენი ხალხის რია-რია და, მეორე დღეს მართლაც ყველამ აიკრა გუდა-ნაბადი. მართ-

ალია, ამის გამო მძახლები გამებუტნენ, მაგრამ, მერჩინვა კიდევ, რომ მათთან საერთო არ მქონოდა.

რაც შეეხება ნოდარს, ვერ ვიტყვი, რომ ცუდი ქმარი და მამა იყო, მაგრამ, ვხედავდი, რომ, მას შემდეგ, რაც კარგი ცხოვრების გემო გაიგო, აღარ ბრძანდებოდა ისეთი მორცხვი და მორიდებული; პირიქით, ისე იქცეოდა, თითქოს მე ვცხოვრობდი მის სახლში. გარდა ამისა, მანანას ახალნაყიდი მანქანა ჩამოართვა – შენ მაინც არ გჭირდებოდა და თვითონ დააქროლებდა აღმა-დაღმა. მალე ეჭვი გამიჩინდა, რომ საყვარელი გაიჩინა და ჩემი შვილის მანქანით დაატარებდა. ეს ჩემი სულელი გოგო კი სულ არ აკონტროლებდა ქმარს, ისე ენდობოდა ყველაფერში.

ერთ დღეს კი ჩემმა სიძემ ცოლს დაურეკა, ერთ საქმეზე უნდა წამომეყვო და მანქანით წავიდნენ. საქვსთან ნოდარი იჯდა, რადგან მანანიკო ორსულად იყო. მაგრამ, ავარია მოუვიდა. თვითონ მხოლოდ ნაკანრები ჰქონდა, ჩემს შვილს კი მუცელი მოშალა, კიდურები დაემტვრა და სახე ისე დაუზიანდა, რამდენიმე პლასტიკური ოპერაცია სჭირდებოდა, რომ ისე ექალს დამსგავსებოდა. მკურნალობა საკმაოდ დიდხანს გაგრძელდა, რადგან, პლასტიკურ ოპერაციის მანამდე არ გაუკეთებდნენ, სანამ ფეხზე დადგომას და გავლას არ შეძლებდა. ჩემს სიძეს კი, რომელიც ჩემმა შვილმა (და მეც) მშვიდი მაიმუნიდან კაცად ვაქციეთ, თურმე, მობეზრდა ავადმყოფი ცოლის ყურება და მოვლა-პატრონობა. ჩაალაგა თავისი ნივთები მანანიკოს მანქანაში და თავის საყვარელთან წავიდა, თან მოგვამდლა, ბინა (ჩემს ბინაზეა ლაპარაკი) რომ არ გავგიყო. იმის მერე შვილსაც ხანდახან თუ მოიკითხავს ტელეფონით – სულ ესაა მისი ზრუნვა. მანანას კი არ ურეკავს, მხოლოდ ბავშვს ეკითხება, დედაშენ როგორ არისო. ჩემი მანანიკო არაფერს ამბობს, მაგრამ, ვიცი, ძალიან არის გულგატეხილი და ჩემიც რაცხვინა, რადგან, გამართლდა ჩემი სიტყვები – უნახავმა რა ნახაო. ყველაზე მეტად კი იმაზე ვარ გულგახეთქილი, რომ სწორედ ეს ნაძირლა კაცი იჯდა მაშინ საქვსთან და მის გამო დამიინვალიდა შვილი. ციხეში რომ არ ჩავსვამთ (აღმოჩნდა, რომ ნასვამი ბრძანდებოდა მაშინ), მეც და მანანაც დავთანხმდით მის ჩვენებას, ვითომ საქვსთან მანანიკო იჯდა. მან კი, მაღლობის ნაცვლად, სწორედ მაშინ მიატოვა ჩემი გოგო, როცა ყველაზე ძალიან უჭირდა.

ნაწი, 54 წლის.

ვინაა „ჩემს“ გოგოს

არ ვიცი, რა მჭირს. ეტყობა, მთლად ნორმალური მართლაც არ ვარ. ყოველ შემთხვევაში, ასე მეუბნება ჩემი და და, რომ დავფიქრებდი ხოლმე, გულში ვეთანხმები. არანორმალურობაა, აბა, რა არის, როცა სულ შეყვარებული ვარ და მაინც სულ მარტო ვარ?! უფრო სწორად, მარტო კი არა, სულ ძიებამი ვარ – ვეძებ „ჩემს“ გოგოს, ვეძებ და, რომ გგონია, ვიპოვე, რამდენიმე ხნის შემდეგ აღმოჩნდება, რომ აბსოლუტურად უცხო ადამიანია. არადა, სანამ ერთად ვართ, სიგიჟემდე მიყვარს, თან ვყვები, სულ იმას ვცდილობ, გავახარო, ვასაბოვნო და ჩემთან ბედნიერი იყოს, მაგრამ, რატომღაც, არ გამომდის. ეტყო-

ბა, იმის ბრალია, რომ ზედმეტად რომანტიკული ადამიანი ვარ და ზედმეტად მიყვარს ყველასთვის ზემების მოწყობა და ფიქრებზე. პრინციპში, ყველასგან გულდაწყვეტილი ვარ – მეგობრებს ვგულსხმობ. სამაგიერო ზემებს კი არ ვითხოვ ვინმესგან, უბრალოდ, ხომ შეუძლიათ, ამყენენ და თვითონაც მიაჩნტონ სხვებს სინარული?! ნამდვილად არ ვიყვებოდი, მაგრამ, არც ერთ მეგობარს არ უფიქრია იმაზე, რომ, შეიძლება, მეც გამიხარდეს ან მეწყინოს რამე. მე თითოეულ მათგანს დაბადების დღეზეც და ყველა დღესასწაულზეც, ისეთ სახალისო სიურპრიზებს ვუკეთებ, ადამიანის ფანტაზია რომ არ ეყოფა და ეს წლების განმავლობაში გრძელდება. ხომ შეიძლება, რომელიმე მათგანმა მაინც, მეც გამახაროს და მასამოვნოს? მაგრამ, არა, ყველაზე კარგ ვარიანტში, ვთქვათ, დაბადების დღეზე, დამირეკავენ, მომილოცავენ ორი სიტყვით და, დაზუპირებულ-ივით, ყველა ერთსა და იმავეს მეკითხება: „ხომ კისრულა? სად ვიკრიბებით? სახლია, აბა, რა, რესტორანში ვოხბო...“ კი ბატონო, იციან, რომ მაქვს ამის საშუალება, მაგრამ, ხომ შეიძლება, ერთხელ მეც დამპატიოთ სადმე? ისე გამოდის, რომ მიყენებენ – სხვა სახელი ვერ დავარქმევ მათ საქციელს. ბუბიჩემმა იცის ჩემი ხასიათი და სულ მეჩხუბება, ასე ნუ იქცევი, თორემ, ყველას სულელი ეგონები და თავზე გადაგივლიანო. უკვე ვხვდები, რომ მართალია ბუბია. ეტყობა, გოგოებთანაც იგივეს ემართება – ზედმეტი მომდის, ზედმეტი პატრონობა და თანდადაყოლა კი, როგორც ბოდილია, ვნებს ურთიერთობებს, უფრო უსუსტად რომ ვთქვა, არაფერს ვიქნება და ანგარებთან ხდის. თუმცა, იცით, რაშია ჩემი უზედურება? ეს ყველაფერი თეორიულად ვიცი, მაგრამ, მაინც იმავეს ვიმიორებ ყველასთან. რატომ ვერ მიგებენ გოგოები, მე ხომ მათ გახარებასა და გახედნიერებას ვცდილობ? პრინციპში, ყველა კარგად ირგებს ჩემს ზრუნვასაც, საჩუქრებსაც, ფიქრებებსაც, მაგრამ, აქეთ თუ გახდა საქორი რამე ელემენტარული თანადგომა, ან, უბრალოდ, ვაგება და ხასიათის გასწორება – ბოდიში, ამისთვის არავინ არის მზად, უფრო სწორად, ამაზე არც არავინ ფიქრობს.

ძალიან ნაძიხა შთაბეჭდილება გოგოებზე. რომ ჰკითხო, თითოეული მათგანი რომანტიკას ეძებს ბიჭში, მაგრამ, სინამდვილეში თვითონ არიან აბსოლუტურად დაცილები რომანტიკისგან. როგორ შეიძლება, 16-17 წლის გოგოები ასეთი პრაგმატულები იყვნენ და არაფერი აღეგებდნენ და აინტერესებდნენ, რაც სულიერებასთან არის დაკავშირებული – არც მზის ამოსვლა, არც მიღვნილი ლექსი და არც ლამაზ ბუნებაში გასიერება?! ჩემი და მეუბნება, თუ ხასიათი არ შეიცვალე, ცხოვრება გაგიჭირდება. ასეთი ცხოვრების წესით ოჯახს ვერ არჩენო. ამას წინათ ისიც კი მითხრა, ზედმეტად მეოცნებე და „ცამი მფრინავი“ ბიჭები გოგოებს არ უყვართო, ალბათ, მართალია, მაგრამ, ასეთი გამაჩინა ღმერთმა და, რა ვუყო?

ბიორბი, 21 წლის.

რედაქციაში შემოსული უამრავი წერილიდან ამოვარჩიეთ საუკეთესო ამბები და ვთავაზობთ კითხველს. „სტიმორი საუბრებისთვის“ სტიმორები შეგიძლიათ გამოგზავნოთ ელექტრონული ფოსტით: tbiiselebi2001@gmail.com ან მოიტანოთ რედაქციაში წერილის სახით.

ეპიქა

● ბაგრძელაბა. დასაწყისი
იხ. „თბილისელები“ №31-47(726)

გოგოების გაოცებასა და აღშფოთებას საზღვარი არ ჰქონდა. ისე გააგვიფა ლექსის არაკაცობამ, რომ მთავარს აღარ მიაქციეს ყურადღება, სანამ სოფომ ხელმეორედ არ აუხსნა, რას მოითხოვდა მისგან მისი მეორე ქმარი.

– მართლა? თვითონ ვითხრა, ბავშვი თავის გვარზე გადაიყვანოსო? – ყურებს არ უჯერებდა მია.

– ჰო, თანაც სასწრაფოდ; ალიმენტის იმედიც წუ ექნება, სხვის შვილს მე რატომ უნდა ვუხადო ფულებიო.

– წარმოგიდგინათ, რა დონის ნაძირალაა? კიდევ კარგი, იქ არ ვიყავი, თორემ, ალბათ, რამეს ჩავარტყამდი თავში, – აღშფოთდა სალომე.

– ჰო, ეგ სურვილი მეც გამიჩნდა, მაგრამ, ამ შემთხვევაში ეს ძალიან კარგია. ლექსოს

უნდა დაანერინო ხელნერილი, განცხადება თუ რაც ჰქვია, რომელშიც ეწერება, რომ უარს ამბობს მამობაზე; შენ შვილს შენს გვარზე გადაიყვან. შესაბამისად, ლექსო ველარასოდეს ვერანაირ პრეტენზიას ვეღარ განაცხადებს ბავშვზე და აღარც მისი თანხმობა დაგჭირდება საქართველოდან გაყვანისას. ოღონდ, შენმა ყოფილმა ქმარმა ამის შესახებ არაფერი არ უნდა იცოდეს, თორემ, აღარ იტყვის უარს მამობაზე და ამის ორი მიზეზი ექნება: ერთი – რომ გავამწაროს და ჩაგიშალოს გათხოვება და, მეორე – ფული გამოგძალოს. ეს რომ არ მოხდეს, პირველი: ახლავე დაურეკე და სასწრაფოდ გააფრთხილე ტომასი, რომ არავის არაფერი უთხრას, არც რეზოს და არც სხვა ვინმეს, თორემ, ხომ იცი, თბილისში ქარზე სწრაფად ვრცელდება ინფორმაცია და, მეორე: ლექსოს არ უნდა „გაუციგო“ განწყობა, როგორმე დღესვე დაუკავშირდი. თუ გინდა, ისევ მე მივალ და გამოვართმევ იმ რალაც ხელნერილს, თან იქით მივაყვებლებ – შენ თვითონ გინდოდა ასე-მეთქი. მოკლედ, ეს საქმე სასწრაფოდ უნდა მოავგარო, – გამოცდილი ადვოკატებით ჩამოარაკა საოფომ.

გოგოებმა ერთხმად აიტაცეს სოფოს საქმიანი რჩევა, დანარჩენი სალაპარაკო მეორე დღისთვის გადადეს და იმავე საღამოს ისე ოპერატიულად მოავგარეს ყველაფერი, რომ მეორე დღეს შუადღისთვის ლექსოს ხელნერილი მაგიდაზე ედო.

– ხვალვე გადაიყვანე ბავშვი შენს გვარზე, თორემ, არ არის გამორიცხული, იმ ვაჟბატონმა რალაც იყნოსოს და რამე ნომერი ჩაგიტოვებს.

აროს, – გააფრთხილა მია რუსამ.

– ხვალ არაფერი გამოვა. ბევრი ვივიქრე და გადავწყვიტე, ორივე შვილს ჩემი გვარი მივცე, მაგრამ, არ ვიცი, ბესოს როგორ მივუდგე. ნახევარჯერ გონზე არ არის, ისეთ კაიფშია და, აზრზე არა ვარ, როგორ გამოვიჭირო ფხიზელ მდგომარეობაში.

– ფული რომ შესთავაზო, არ დათანხმდება?

– თვითონ როგორ არ დათანხმდება, მაგრამ, მაგისმა ძვირფასმა მშობლებმა და დამ თუ გაიგეს, მაშინვე მიხვდებიან, რომ რალაც ხდება და აუცილებლად ჩაერევიან. არადა, უფულოდ, ზუსტად ვიცი, ბესოც უარს მეტყვის. მე კი ისე არსად არ წავალ, თუ ორივე შვილს არ წავიყვან.

– იგივე იცნობს ბესოს კარგად, გამოგვადგება რამეში? – იკითხა მირანდამ.

– ალბათ, კი, მაგრამ, ჩაერევა ასეთ საქმეში? – ეჭვი გამოთქვა ლიკამ.

– ჰო... არა მაგონია... – დაეთანხმა ქეთა.

– ისევ ის აჯობებს, მე თვითონ დაფურეკო, შეხვედრა ვთხოვო და თან „ნამოკით“ ფულითაც დავაინტერესო. მე გგონი, ნამოგებია... მაგრამ, თან სინდისი მექნჯნის – ეს ხომ კანონსაინაღმდეგო ქმედებაა, თანაც, მოტყუებით ვცდილობ, ისედაც გაუბედურებულ კაცს უარი ვაქვეყნებო ერთადერთი შვილის მამობაზე, მიუხედავად იმისა, რომ, წლებია, არც თვალთ უნახავს და არც დაინტერესებულა მისით. არა, ამას ვერ ვიზამ. ჯობია, პირდაპირ ვუთხრა და, რაც მოხდება, მოხდეს, – ჩუმად თქვა მამ და მერე უცბად აფეთქდა: – ღმერთო! რა დაგიშავე, რატომ მაქვს ცხოვრებაში ყოველი ნაბიჯი საბრძოლველი? რატომ ვარ ასეთი უიღბლო, ასეთი რა ცოცხა მაქვს ჩადენილი? რომ იცოდეთ, როგორ დავილაღე ამ ყველაფერთი, როგორ ამომივიდა ყელში ამ იდიოტ კაცებთან მუდმივად რალაც საქმეების მოგვარება! მეტი აღარ შემიძლია, გესმით? აღარ შემიძლია! – და ხმაშაღლა ატირდა.

გოგოები გაოცებით შესცქეროდნენ თავიანთი ყველაზე მხნე, ყველაზე ოპტიმისტ, ყველაზე ენერგიულ და აქტიურ დაქალებს და თვალებს და ყურებს არ უჯერებდნენ – რატომღაც, ვერც კი წარმოედგინათ, რომ მის ტირილი შეეძლო.

ტირლით გული რომ მოიხზა, მამ ისევ გაიხსნევა თავი, მეგობრებს გაუღიმა და წამოიღება:

– ყურადღებას წუ მომაქცევთ, ეს წუთიერი სისუსტე იყო – უბრალოდ, ამ ბოლო ერთი თვის განმავლობაში ძალიან ბევრი რამ მოხდა ჩემს ცხოვრებაში და, ეტყობა, გადავიწი... კარგი, რაც იყო, იყო. მე ახლა დაფურეკავ ბესოს, შეხვდები და, ვნახავ, როგორ წარიმართება ჩვენი მოლაპარაკება.

მამ ბესოს მობილურზე დაურეკა. მისდა გასაოცრად, ყოფილი ქმარი შედარებით ფხიზელი იყო და შეხვედრაზეც დათანხმდა.

– წავიდი, – მაშინვე წამოხტა მია, – თქვენ, თუ გინდათ, წუ დაიშლებით, მაგრამ მე დღეს უკან მობრუნებას ვეღარ მოვასწრებ.

– აკი რალაც გქონდა მოსაყოლი შენს სამსახურთან დაკავშირებით? დღეს ვერ გავიგებთ, რა ხდება? თანაც, ისიც ხომ უნდა გავიგოთ, ბესო რას გეტყვის? – გული დასწყდათ გოგოებს.

– მეც ბევრი რამე მქონდა კიდევ მოსაყოლი, ძალიან საინტერესო და, თანაც საოცრად დამინტრიგებელი, – ეშმაკური ლიმილით გამოაცხადა სოფომ, – ისეთი რამ გადამხდა, ნებისმიერ მელოდრამას დაამწვენებდა ეს ეპიზოდი. მართალია, არ ვიცი, როგორ დასრულდება, მაგრამ, რაც მოხდა, ეს უკვე ძალიან მაგარია, ყოველ შემთხვევაში, ჩემთვის.

– ვინმე საინტერესო გამოჩნდა? – შემობრუნდა კართან მისული მია, – ისე გიბრწყინავს თვალები, მგონი, მართლა რალაც ხდება... – მერე უცბად შუაზე განწყობა წინადადება და გულგახეთქილმა იყვირა: – ახლა, არ მითხრა, რომ ეგ შენი საინტერესო და დამინტრიგებელი ისტორია იმ ნაძირალა ლექსოს უკავშირდება, თორემ, საბოლოოდ გავრეკავ, იცოდეთ!

– არა, წუ გეშინია, – გაცინა სოფოს, – ასეთი იდიოტი და უსინდისო გგონივარ?

– კარგი, – თქვა მამ და კარი გააღო, – არ დაიშალოთ და, თუ ძალიან გვიან არ მოვრჩი საქმეს, შემოვიერთდებით; ყოველ შემთხვევაში, დაგირეკავთ და გადაგებინებთ, რას ვიზამ. * * *

მია ვერც კი წარმოიდგენდა, ასე ადვილად და გართულვით გარეშე თუ ასრულდებოდა პირველ ქმართან მოლაპარაკება, თუმცა, თავიდან კარგა მაგრად დაიძაბა, ბესოსთან ერთად მამამისიც რომ დაინახა.

„ეტყობა, ბესომ ჩაუკაკლა მამამისს, მე რომ დაფურეკე; იმანაც, ფულის სუნი იყნოსა და, არ უნდა, ხელიდან გაუშვას, – გაიფიქრა მამ, – თუმცა, ალბათ, ასე აჯობებს კიდევ – ეს საცოდავი მთლიანად ვენებში ვეღარ გაუშვებს იმ ფულს, რასაც მე მივცემ“. მერე თამამად მიუახლოვდა სკვერში სკამზე ჩამოხსდარ მამაშვილს, ცივად მიესალმა და მაშინვე საქმეზე გადავიდა:

– პირდაპირ გეტყვით, რატომაც დაგიბარეთ. ჩემი საქმეები ისე აენყო, რომ წელიწადში რამდენჯერმე მომიწევს ხოლმე ამერიკაში ან სხვა ქვეყანაში გამგზავრება შვილებიანად და ყოველ სასვლაზე მამის ოფიციალური თანხმობა იქნება საჭირო. მოგეხსენებათ, თქვენთვის ცნობილი მიზეზების გამო, ამის გაკეთება ჩემთვის საკმაოდ რთული იქნება. ამიტომ, ამ ყველაფრის თავიდან ასარიდებლად, მიხდა, რომ ბავშვი ჩემს გვარზე გადავიყვანო.

– ანუ, გინდა, რომ ბესომ შვილზე თქვას უარი? – მაშინვე მიხვდა ყოფილი მამამთლილი.

– დიახ, – მაშინვე დაეთანხმა მია, – წესით, ამის გაკეთება არცერთი თქვენგანისთვის არ უნდა იყოს მორალურად მძიმე, რადგან...

– გეყო მიღებ-მოღება! – უხეშად შეანწყვეტინა კაცმა, – რამდენს გადამიხდი?

მია მაინც არ ელოდა, ასე ლიად თუ გაუმართავდნენ ვაჭრობას და უცბად ისე შეებრა-ლა თავისი უფროსი შვილი, რომ ამ ორი საცოდავი და ნაძირალა არსების გენების გამგრძელებელი იყო, რომ, მთელ სხეულზე აწვდა კანი და კინალამ ტირილი დაიწყო. რალაც მომენტში საკუთარ თავს იმაშიც კი გამოუტყდა, რომ, ერჩივნა, ახლა ამით ჩხუბი დაეწყოთ, გაელანძლათ, გაეთათხათ, ოღონდ კი ასე თხასავით არ გაეყიდათ ერთადერთი შვილი და ერთადერთი შვილიშვილი. ამ ემოციამ რომ გაუარა, მხოლოდ მერე მიხვდა, რომ, რაც უფრო შორს იქნებოდა ეს ორი არარაობა მისი შვილისგან, თუნდაც საბუთების დონეზე, მით უკეთესი იქნებოდა ბავშვისთვის. ეს რომ გაიაზრა, უკვე აბსოლუტურად მშვიდად უნახსხა:

- ორი ათასს.
 - ლარს? - ირონიულად ჰკითხა ყოფილმა მამამთილმა.
 - არა, დოლარს. ლარს როგორ შემოგაკადრებთ, - ვეღარ მოითმინა მიამ და ხმაში გესლიანი ირონია გაურია.
 - ხუთი ათასი და ახლავე დაგინერო, რაც გინდა, - ვაჭრობა განაგრძო კაცმა.
 - კარგი, თანახმა ვარ, - რამდენიმე წამის შემდეგ უპასუხა მიამ, - ოღონდ, მერე ფოკუსები არ იყოს.
 - არ იქნება. მოგვეცი ფული! - ხმა ამოიღო ბესოვამ.
 - ჯერ ნავალთ ნოტარიუსთან, ყველაფერს ისე გავაფორმებთ, როგორც საჭიროა და ფულს მერე მიიღებთ.
 - არა, ჯერ ფული მოგვეცი, - გაჭირვებულადა ბესო.
 - ამხელა ფულით ქუჩაში არ გამოვდივარ. დავასრულოთ საქმე და მაშინვე სრულად მიიღებთ თანხას.
 ... ეს ალბ-მიცემობა დაახლოებით სამ საათს გაგრძელდა. მიამ მიიღო ის, რაც უნდოდა, მაგრამ, განადგურებული დაბრუნდა სახლში. ცოტა რომ დაისვენა, გოგოებს დაურეკა, ხომ არ დაშლილხართო. ისინი მოუთმენლად ელოდნენ. მიამ დედას დაურეკა, ბიჭები ხომ არ გაბრაზებენო. როცა გაიგო, რომ ყველაფერი რიგზე იყო, უთხრა, ცოტა გვიან მოვალ და ისევე გოგოებთან წავიდა. მისვლისთანავე უამბო, რა და როგორ მოხდა და მერე სოფოს სთხოვა, მაგარი ყავა და ცოტა კონიაკი მომიტანე, რომ გონზე მოვიდო. ყავაც და კონიაკიც ყველას მოუნდა. ალკოჰოლმა უცბად მოუხსნა გოგოებს დაძაბულობა, მცირედენი მსჯელობის შემდეგ, დაასკვნეს, რომ, საბოლოოდ, ყველაფერი კარგად დასრულდა და გადანიჭეს, ხვალ ყველანი გაჰყვებოდნენ, სადაც საჭირო იქნებოდა. მის ალარ უნდოდა ამ თემაზე ლაპარაკი; როგორც სწევოდა ხოლმე, უცებ გადაიყარა გულიდან და სახიდან დაღლილობაც, ნერვიულობაც, დაძაბულობაც და ღმილით მიამართა სოფოს:
 - აი, ახლა კი შენი გამოსვლის ჯერია, ქალბატონო. აბა, გვიამბე, სად და რა თავგადასავალში გაეხვე, ოღონდ, არაფერი გამოტოვო, იცოდე. ისე უჩვეულოდ გიბრწყინავს თვალები, ამკარად კმაყოფილი ხარ იმით, რაც მოხდა.
 - მარტო კმაყოფილი კი, არა, ბედნიერიც, - ისე სწრაფად დაეთანხმა სოფო, ამკარად ერთი სული ჰქონდა, როდის მოუყვებოდა დაქალებს თავის პირველ, მაგრამ ყველასგან განსხვავებულ და მართლაც ორიგინალურ შეხვედრას საოცნებო მამაკაცთან, - არ გეწყინოთ, მაგრამ, დარწმუნებული ვარ, შეიძლება, არც დამიჯეროთ და, თან, გულის სიღრმეში ყველას შეგშურდეთ ჩემი, იმიტომ რომ, ასეთი რამ შეიძლება მხოლოდ რომანებში ან ფილმებში გადახდეს თავს ქალს.
 - ნუ გავკითხვით სისხლი, დაიწყე, თუ ყვები! - შეუძახეს აქეთ-იქიდან და სოფომაც დაიწყო...
 გოგოები სულგანაბრებულნი, გაფართოებული თვალებით უსმენდნენ და მართლა არ სჯეროდათ, რასაც სოფო ყვებოდა.
 - შენ კარგი მწერალი გამოხვიდოდი, - თქვა ლიკამ, როცა სოფომ მოყოლა დასრულა.
 - ფანტასტიკის ფანრში, - დაუმატა მირანდამ.
 - რა, არ გჯერათ? - ეწყინა სოფოს, - თქვენ თავს გეფიცებით, ერთი სიტყვა მაინც თუ დამემატებინოს.

- ესე იგი, კიანუ რიგში, არა? - დაეჭვებით იკითხა ნათიამ, - სინამდვილეში რა ჰქვია?
 - არ ვიცი... - თავი ჩალუნა სოფომ. მერე უცებ გაასხენდა: - მგონი, მითხრა, ალექო მქვიაო.
 - თუ, რა თქმა უნდა, არ მოგატყუა. რა გვარია?
 - არ ვიცი...
 - სად ცხოვრობს?
 - არ ვიცი...
 - ვინ არის, რას წარმოადგენს? - იკითხა ბოლს ქეთამ, მაგრამ, ყველა უხერხულად რომ გაჩუმდა, მიხვდა, რომ სულელური კითხვა დასვა.
 - ჰო, ქურდია, მაგრამ, ჩვეულებრივი ქურდი კი არა... - დაიწყო სოფომ და, გოგოების გაოცებული სახეები რომ დაინახა, უცებ გაჩუმდა.
 - თავისი მისამართი ან ტელეფონის ნომერი არ დაუტოვებია? - ჰკითხა კატომ.
 - შენი სახელი და გვარი მაინც თუ იცის? - ახლა ელისო დაინტერესდა.
 - არა, - თქვა სოფომ და უცბად გაბრაზდა: - რა შუაშია ანკეტური მონაცემები? მთავარი ის არის, რომ ეს იყო ერთი ნახვით შეყვარება, თანაც, ორივეს მხრიდან.
 - სოფო, ჩამოფრინდი ღრუბლებიდან! - მეგობრის გამოფხიზლება სცადა ქეთამ, - ასეც რომ იყოს, შეგეუბნე შენ ვიღაც ქურდის ცხოვრების წესს, მისაღები იქნება შენთვის მისი წრე, მენტალიტეტი? რა გარანტია გაქვს, რომ, ერთ დღესაც, სახლში რომ დაბრუნდები, მთელი ბინა გატანაში არ დაგხვდება?
 - ბინის გატანა რომ სდომებოდა, გააკეთებდა კიდევ, ვინ შეუშლიდა ხელს? მე გულნასული ვინეცი, იმან კი მომიარა, სამკაულებიც მაგიდაზე დატოვა და ყავაც კი მომიღვლა ნასვლის ნივ.
 - ჰო, ამ ყველაფრით რალაც დასკვნების გამოტანა ნამდვილად შეიძლება, მაგრამ, მაინც საშიშია ასეთ ტიპთან ურთიერთობა. ხომ შეიძლება, უბრალოდ, იმ მომენტში მოერია ემოციები და აუჩუყდა გული? რა იცი, რა ტიპია, ეგებ, სადისტია? - გაცხარდა ლიკა, - ან, სულაც, იქნებ, ცოლ-შვილი ჰყავს?
 - რატომ გინდათ, რომ ისევე გული მატკინოთ? - ცრემლი მოერია სოფოს, - სადისტი კი არა, მაშინვე მივხვდი, რომ არაჩვეულებრივი ადამიანია, თანაც, მამაკაცურად მოშობილავი. ზუსტად ასეთ კაცზე ვოცნებობდი. გაგეცინებათ, მაგრამ, კიანუ რიგის სჯობია კიდევ, უფრო დაკუნთული და ძლიერი სხეული აქვს.
 გოგოებს სიცილი აუტყდათ.
 - ერთი ეს გამაგებინე, რიგის როდის მოუსინჯე სხეულზე კუნთები, - ლამის ჩაბუიროდა რუსა.
 ამაზე სოფოსაც გაეცინა, მაგრამ, მერე ისევ განაგრძო:
 - არ ვიცი, როგორ აგისხნათ, როგორ გაგაგებინოთ, რომ, როცა პირველად შეხვდეთ...
 - ლიფტში? - შეანყვეტინა ელისომ.
 - ჰო, ლიფტში. როცა პირველად შეხვდეთ, მაშინვე კი ვიფიქრე, აი, ჩემი ოცნების მამაკაცი-მეთქი.
 - მერე, სად გაქრა შენი ოცნების მამაკაცი, როგორ უნდა იპოვო? - ჰკითხა მიამ თანაგრძნობით.
 - თვითონ მიპოვის, - კარგა ხნის ფიქრის შემდეგ უპასუხა სოფომ, - გული მიგრძნობს. უფრო სწორად, მჯერა, რომ ასე მოხდება - ბინა ხომ იცის, ჰოდა...
 - როცა გჯერა, ესე იგი, აუცილებლად აგ-

იხდება, ეს ჩემი გამოცდილებიდან ვიცი, - გამხმენდა მიამ და გაუღიმა.
 - მართლა? - გაუხარდა სოფოს და უხერხულად გაჩუმებულ დაქალებს გადახედა, - თქვენც ასე ფიქრობთ?
 მაგრამ, სანამ გოგოები პასუხს გასცემდნენ, კარზე ორი მოკლე ზარი გაისმა.
 - ვინმეს ელოდები? - შეიჭმუნა ქეთა.
 - არავის. მეზობელი იქნება, იმან იცის ხოლმე ზარის ორჯერ დარეკვა, - თქვა სოფომ და კარისკენ წავიდა.
 - გეხვეწები, მალე გაუშვი, რა, არავის თავი არ მაქვს! - დაადევნა მიამ.
 - კარგი, - გამოსძახა სოფომ, კარი გააღო და გაშეშდა: მის წინ კიანუ რიგის ორეული იდგა მინდვრის ყვავილებით ხელში და თვალელებში დაფიქრებული შესცქეროდა.
 - ვინ მოვიდა? - გასძახეს გოგოებმა, სოფოს ოთახში შემოსვლა რომ დაავიანდა.
 - სტუმრები გყავს? - ჩუმად ჰკითხა კაცმა.
 - არა, ჩემი მეგობრები არიან, - სოფო ისეთი დაბნეული იყო, ხმა ძლივს ამოუშვა ყელიდან.
 - სხვა დროს მოვალ, - უხერხულა სტუმარმა, - ისედაც ორი წუთით შემოვირბინე, ბოდიშის მოსახდელად.
 - არა, არ ნახვიდე, - ისეთი სასონარკვეთილი ხმით სთხოვა სოფომ, კაცი მიხვდა, რომ მას ამ სახლში ელოდნენ და ძალიან გაუხარდა. ისე გაუხარდა, რომ სიხარულისგან კინალამ პატარა ბიჭივით იყვირა, მაგრამ, ემოცია მოთოკა, ქალს თმაზე ხელი გადაუსვა, ძალიან ახლოდან ჩახედა თვალებში და ჩუმად ჰკითხა:
 - მართლა გინდა, რომ დავრჩე?
 - ჰო... - ამოიჩურჩულა სოფომ და თავი მკერდზე მიაყრდნო, - რომ იცოდე, როგორ გელოდი...
 - ყველაფრის მიუხედავად?
 - ყველაფრის მიუხედავად... - ისევე ჩუმად უპასუხა მის მკერდში სახეჩარგულმა სოფომ, - არ ვიცი, სად უნდა მიქებნე...
 - ღმერთო ჩემო... - ეს ორი სიტყვა სუნთქვას ამოაყოლა კაცმა, ქალს ხელები შემოაჭდო მხრებზე და თვალებში აკოცა.
 სოფო კატასავით იყო გატრუნული და ისეთი ბედნიერება დაუფლავა, განძრევის ან ხმის ამოღების კი არა, სუნთქვისაც კი ეძინოდა - ეს ყველაფერი სიზმარი არ იყოს და არ გამეღვიძლოს.

გაგრძელება შემდეგ ნომერში

რატომ ესროლა სტალინმა კალინინს პოპილორი

ორი დიდი მოღვაწე შეიძლება ბევრი რაბიტი ჰგავდეს ერთმანეთს, მაგრამ თავიანთი სასიათით კარდინალურადაც განსხვავდებიან. მაგალითად, ნაპოლეონ ბონაპარტეს გარს ეხვია ბრწყინვალე პოლიტიკოსებისა და დიპლომატების მთელი პლეადა და ის ცდილობდა, საფრანგეთს დიდების, კეთილდღეობის გზაზე მათი თანადგომითა და დახმარებით გამოეყვანა. იოსებ სტალინის გარემოცვა კი უნიჭო, უინიციატივო, გაუნათლებელი პოლიტიკოსებისა და დიპლომატებისაგან შედგებოდა. ამიტომ იყო, რომ სტალინმა რუსეთი უძლიერეს ზესახელმწიფოდ აქცია მხოლოდ ყველასგან დამოუკიდებლად, პოლიტიკური ელიტის, ინტელექტუალური შესაძლებლობების გამოყენების გარეშე. სწორედ ამ თემაზე ვიმსჯელებთ ამჯერად საქართველოს საპატრიარქოს წმიდა ანდრია პირველწოდებულის სახელობის ქართული უნივერსიტეტის პროფესორის, ისტორიკოს ვახტანგ გურულის მასალებზე დაყრდნობით.

სტალინი მართავდა მარტო. მის გარშემო მოფუსფუსე პოლიტიკოსები კი მხოლოდ იმის შთაბეჭდილებას ქმნიდნენ, რომ თითქოს ზესახელმწიფოს მართვა-გამგეობაში მონაწილეობდნენ. ცხადია, ეს ფუსფუსი სტალინის სცენარით იყო გათვალისწინებული. ამიტომაც, მოფუსფუსენი დიდის გულმოდგინებით ასრულებდნენ რეჟისორის მიერ განსაზღვრულ როლებს. სტალინი კმაყოფილი იყო, თუმცა ზოგჯერ ეს უნიჭო ადამიანები მის გაღიზიანებასაც ინვესტირებდნენ. სტალინი ცინიკოსიც გახლდათ. ადამიანებისადმი ცინიკური დამოკიდებულება მას ნლეების განმავლობაში სულ უფრო და უფრო უძლიერდებოდა, რადგან მის გარშემო მხოლოდ უუნარო და უსუსურო ადამიანებს ხედავდა. სტალინის გარემოცვაში სულ რამდენიმე პოლიტიკური მოღვაწე გამოირჩეოდა, რომელსაც ბელადი აფასებდა და შესაბამისად, პატივსაც მიაგებდა. ასეთი იყო, მაგალითად, ლავრენტი ბერია. საბჭოთა რუსეთისა და საბჭოთა კავშირში პრეზიდენტის თანამდებობა არ არსებობდა. უმაღლეს საკანონმდებლო ორგანოს ცენტრალური აღმასრულებელ კომიტეტს სათავეში ედგა ჩვეულებრივი, გაუნათლებელი მუშა-რევოლუციონერი, მიხეილ კალინინი. ერთხელ დაისვა საკითხი კალინინის თანამდებობისთვის სახელი შეეცვალათ და ეწოდებინათ, არა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე, არამედ საკავშირო მამასახლისი (ესეისოუზნიკა სტაროსტა). საკითხის განხილვისას, სტალინმა აღნიშნა: ეს სახელწოდება კარგია, რომ არა ერთი საშპროება. რუს გლეხს სოფლის მამასახლისი

წარმოუდგენია მათრახით ხელში, ახლა თქვენ წარმოიდგინეთ, რუსი გლეხი, ესეისოუზნიკა სტაროსტას როგორ წარმოიდგენს – ცხადია, უზარმაზარი მათრახით ხელში. ამ სახელწოდებით შეშინდება რუსი გლეხი, – დაასკვნა სტალინმა.

სტალინს მიხეილ კალინინი ძალზე აფებული ჰყავდა. ერთხელ, დიდი თეატრის ერთ-ერთი ბალერინა სტალინის დავალებით, სვეცამსახურებმა კალინინს მიუჩინეს. ბალერინამ კალინინს სთხოვა: დიდი თეატრის გარდერობიდან რამდენიმე საათით ძვირფას ქურქს წავიღებ, ჩავიცვამ, რომ მეგობრებთან თავი მოვიწონო. კალინინი პატიოსანი ადამიანი იყო, მაგრამ ლამაზი ქალის ხვეწნა-მუდარას ვერ გაუძლო და თეატრის დირექტორთან წერილი გაატანა შესაბამისი თხოვნით. ქურქი, რა თქმა უნდა, რამდენიმე საათში თეატრის გარდერობში დააბრუნეს. ამის შემდეგ, სტალინმა მიხეილ კალინინს თავისთან გამოიძახა და უთხრა: მიხეილ ივანოვიჩ, თქვენი ბებრუხანა აღარ გყოფნით, რომ ახალგაზრდა ბალერინასთან გააბით ინტიმური კავშირიო. კალინინმა გადაჭრა უარყო ყველაფერი, მაგრამ სტალინმა მაგიდაზე, მის მიერვე დანერგული ზარათი რომ დაუდო, საწყალ მოხუცს ენა ჩაუვარდა.

მიხეილ კალინინს, როგორც იმ დროის ბევრ გამოჩენილ ადამიანს, თეთრი ტილოს შარველისა და კიტელის ჩაცმა უყვარდა. სტალინს ასეთი ჩაცმულობა არ მოსწონდა და ამის შესახებ რამდენჯერმე უთხრა კიდევ კალინინს. ერთხელ, თეთრ ტანსაცმელში გამოწყობილი კალინინი სტალინთან წვეულებაზე მივიდა. სტალინმა პომიდორი აიღო, ხელში დაჭყლიტა, კალინინს ესროლა და თან, დააყოლა: აღარ

ეს. თათბირი კარგა ხანს გაგრძელდა. ხრუშჩოვმა მოსვენება დაკარგა, სულ რაღაც ცუდის მოლოდინში იყო. სტალინი დროდადრო ისეთ მზერას აპყრობდა, რომ ნიკიტა წონანრობას კარგავდა. როგორც იქნა, თათბირი დამთავრდა. მონაწილეები რიგრიგობით გადიოდნენ კარში. ნიკიტა ხრუშჩოვიც მიუახლოვდა კარს, სულ ერთი ნაბიჯიც და თავისუფლად ამოისუნთქავდა. სწორედ ამ დროს ზურგიდან მოესმა ბელადის ხმა: ნიკიტა სერგის ძე, ცოტა ხანს მოიცადეთ! ხრუშჩოვს ელდა ეცა. სკამამდე ძლივს მიბარბაცდა, მაგრამ დაჯდომას ვერ ბედავდა, მუხლებაკანკალებულს არც სტალინი სთავაზობდა დაჯდომას. ბელადი დინჯად მიმოდიოდა კაბინეტში, ბოლოს შეჩერდა, ხრუშჩოვს თვალი თვალში გაუყარა და უთხრა: თქვენზე მითხრეს კულაკის შვილიაო. 30-იან წლებში კულაკისშვილობა და სამშობლოს მოღალატეობა ერთი და იგივე მნიშვნელობის იყო. ხრუშჩოვს ენა ჩაუყვარდა. თუმცა, ძალა მოიკრიბა და სტალინს უთხრა, რომ ის ღარიბი გლეხის ოჯახიდან გახლდათ.

სტალინის კაბინეტიდან გასული ნიკიტა ხრუშჩოვი იმ დღესვე სპეციალური თვითმფრინავით მოსკოვიდან კურსკის ოლქში, თავის შშობლიურ სოფელში გადაფრინდა. სასოფლო საბჭოში სასწრაფოდ აიღო ცნობა, რომ მისი ოჯახი კულაკთა სიაში არასდროს ყოფილა და მუადამ ღარიბ გლეხთა კატეგორიას განეკუთვნებოდა. გასარებულმა ხრუშჩოვმა პირველი შემთხვევითსადაც, ცნობა სტალინს წარუდგინა. სტალინმა ცნობას გულგრილად დახედდა და ერთადერთი სიტყვა წარმოთქვა: „ხოროშო“. ეს ნიკიტა ხრუშჩოვისთვის რეაბილიტაციას ნიშნავდა.

პოხმუ, პიხა წხაპიპა პოხსენაპიო ბაპოფიოდა. ფხსახპულს, პენ ასაპიო სიტაპიპი ნაპაოთაპა: ფფხ პოპუნიჰიპი ფფოპა ფფიპაპა ფფაპიჰის პპო პიპიპიპაფჰე, პაპა ის პფიპაფფა პპო პაპაფჰე, პიპიპა პპო პიპიპაფჰე... სტალინმა წხაპიპას რაპლიპა პსროლა: პიხა, პანაპოფი, თუ არა, პენ საპაპს ისა ნაიპაპან, ფფაპიჰაპა პოპუნიჰიპის ფფოპის წხსაპაპოპ პაპიპს არ ფაბოპაპო

დაანებებ, მიფხავ-პერანგეთი სიარულს თავსო?! სტალინის დაცინვის ობიექტი ხშირად ხდებოდა ნიკიტა ხრუშჩოვიც. ერთხელ, სტალინთან თათბირზე დაბარებული იყვნენ: ხრუშჩოვი და სხვა თანამდებობის პირები. ისინი სტალინის მისაღებში ისხდნენ და ელოდნენ გამოძახებას. ყველას თვალს ბელადის კაბინეტის კარისკენ ეჭირა. მოულოდნელად, სტალინი, რომელიც თურმე კაბინეტში არ იმყოფებოდა, დერეფნის მხრიდან შევიდა მისაღებში. ყველა დაიბნა, მაგრამ ფეხზე წამოდგომა და მისაღებზე მანაც მოასწრეს. ნიკიტა ხრუშჩოვს, რომელსაც იმხანად საკმაოდ მოზრდილი ღიპი ჰქონდა, ადგომა შეაგვიანდა. სტალინმა რომ ჩაიარა, ის ჯერ კიდევ იჯდა. სტალინის ქორულმა მზერამ ხრუშჩოვი დაზაფრა, მიუხედავად იმისა, რომ ბელადს სიტყვაც არ დაუძრა-

ერთხელ, ნიკიტა ხრუშჩოვი ბელადთან იმყოფებოდა კაბინეტში. სტალინმა ყალიონის გაბოლება მოინდომა, მაგრამ ყალიონი მაგიდაზე ვერ აღმოაჩინა და ხრუშჩოვს მიმართა: ნიკიტა სერგევიჩი, გმონი, ჩემი ყალიონი მაგიდის ქვეშ აგდია, იქნებ დამეჩხმაროთ და მომანოლოთ. ხრუშჩოვმა მისი თხოვნა უმაღლეს შესარულა. მომდევნო შეხვედრებზე სტალინი სისტემატურად სთხოვდა ხრუშჩოვს მაგიდის ქვეშ შევარდნილი ყალიონის მოძებნას, თუმცა კარგად იცოდა, რომ ყალიონი იქ არ ეგდო. ოფლში განუწული, მსუქანი ხრუშჩოვი გულმოდგინედ ეძებდა დაკარგულ ნივთს, რაც სტალინს კარგ ხასიათზე აყენებდა. ბოლოს, ნიკიტა ხრუშჩოვი, როგორც იქნა სტალინის ეშმაკობას მიხვდა და მის კაბინეტში შესვლამდე, ჯიბეში დამალავდა ხოლმე მსგავს ყალიონს. როცა სტალინი მაგიდის ქვეშ ყალიონის მოძებნას დაავალებდა, ეშმაკი ნიკიტა გულმოდგინედ ძებნის შემდეგ, ჯიბიდან ჩუმად ამოიღებდა ხოლმე ყალიონს, მაგიდის ქვეშ დან გამოძებნებოდა და ვითომც არაფერი, ისე მიანვდიდა ბელადს. სტალინი ცხადია, იმთავითვე მიუხვდა ნიკიტას ეშმაკობას, მაგრამ არ იმჩნევდა, სანამ ნიკიტას მიერ ნაპოვნი ყალიონებით არ აივსო სტალინის სამუშაო მაგიდის უჯრა.

ბელადი მუდამ დაცინოდა ცნობილ ქართველ ბოლშევიკ მისა ცხაკაიას. ერთხელ, მისა ცხაკაია მოხსენებით გამოდიოდა. დასასრულს, მან ასეთი სიტყვები წარმოთქვა: „დღეს კომუნიზმის დროა ფრიალებს დედამიწის ერთ

როგორ წარმოიშვა ქართული გვარ-სახელები

ერაძე დამოუკიდებლად ნაწარმოები გვარია.

ილია მისურაძე წიგნში „ქართული გვარ-სახელები“ წერს: „**ერაძე** – ფარაზეთი, ონის რაიონი; საკუთარი სახელი – **ერა**“.

ამავე ძირისაა გვარი **ერიაშვილი**. „**ერაძენი** ბობოთას მცხოვრებნი. ბაგრატ მეფემ მათი შეწირულება განუახლა მთის წმიდა გიორგის ეკლესიას იმ პირობით, რომ ღალანძიესა და ძაგანიშვილს მათზე უფლება არ ჰქონოდათ (1463-1478 წლები)“.

საქართველოში 1 455 **ერაძე** ცხოვრობს: თბილისში – 584, ქუთაისში – 245, ტყიბულში – 170. არიან სხვაგანაც.

83 **ერაშვილი**: თბილისში – 38, ლაგოდეხში – 12, რუსთავეში – 8. არიან სხვაგანაც.

ჭიღვარია

გვარის ფუძეა სიტყვა **ჭიღვა**, რაც **ჭიგოზე** ვაზის მისაბმელ წნელს ნიშნავს.

ეთნოგრაფიული მასალების მიხედვით, სამ ძმას ბატონი მოუკლავს და ლეჩხუმში გადახვეწილან.

ჭიღვარიები ლეჩხუმში, სოფელ ჭყვიშში და დარდასანაში ცხოვრობენ.

ეს გვარი მოხსენიებულია 1766 წელს ერთ-ერთ საბუთში. „მოჯალაზე დაუსახლებიათ მალლუდა **ჭიღვარია** და უდაბნოსთვის შეუწირავთ მოსამსახურედ.“

ჭიღვარიას გვარის ფუძეს, ასევე, მეტსახელადაც მიიჩნევენ. ვარაუდობენ, რომ **ჭიღვა** ძველად ტოპონიმი უნდა ყოფილიყო. თუ ამას გავითვალისწინებთ, მაშინ **ჭიღვარია** **ჭიღველს** ნიშნავს.

საქართველოში 319 **ჭიღვარია** ცხოვრობს: ქუთაისში – 82, ამბროლაურში – 72, ცაგერში – 52. არიან სხვაგანაც.

რავაზიშვილი

გვარის ფუძეა საკუთარი სახელი – **რევაზი**, რომელიც არაბულ-სპარსული წარმოშობისაა და ქართულად „მეფე“ ნიშნავს.

თავადი **რევაზიშვილები** ბარათაშვილების გვარისანი არიან.

გვარი **რევაზიშვილი** ძირითადად ქართლში გვხვდება. ქვემოქართლელი **რევაზიშვილები** ისტორიულად ამილახვართა შთამომავლები არიან, კერძოდ, ამილახვარი რამდენიმე გვარად გაიყო: **რევაზიშვილებად**, ქაიხოსროშვილებად, ბუჭანიშვილებად, ერასტიშვილებად და გივიშვილებად – „ამათან პირველი თავადობისა ადგილია და ამილახვრობა სპასუქტობა იყო **რევაზიშვილითა**, რომელნი უფრო იქნებოდნენ სახლში, ხოლო სხვათა აქნდათ მეორისა და მესამისა თავადის ხარისხი და პატივი“.

ისტორიულ წყაროებში ასევე გვხვდება ცნობები, რომ ქვემოქართლელი **გურჯირევაზიშვილები** ბარათაშვილთა შტო-გვარია.

„თავადი **გურჯირევაზიშვილები** ბარათიანი გვარისანი არიან. გაუგვარდათ სახელი სიმხნევის გამო, რომელ **გურჯ რევაზად** სახელდეს თათართან მოდეს ბრძოდნენ მათ და რომელიც ითარგმნების „**გურჯი რევაზ** – ქართველი **რევაზ**“ და ესე გვარი მიიღო **რევაზმან** დროსა მეფისა ვახტანგისა, წელსა 1703-სა და მუნიტაგან იწოდებოდა **გურჯირევაზიშვილებად** მისნი შთამომავალი და არიან რაოდენსამე სახელად სომხითსა შინა“.

1721 წლის ისტორიული აღწერით, ავთანდილ **რევაზიშვილი** იყო მემამულე, ცხოვრობდა და ყმები ჰყავდა ქციაში.

ზემო ქართლში **რევაზიშვილები** ციციშვილების აზნაურებიც იყვნენ. საციციანოში, ტრაქტატის სიით, 34 სააზნაურო სახლია. ციციშვილთა ზოგიერთი სააზნაურო სახლი რამდენიმე კომლად იყოფა. მეთერთმეტე საუკუნეში ორ ან რამდენიმე კომლად იყოფიან: კლიმაშვილები, ალექსიძეები, ბუნიათიშვილები, მუჩაიძეები, **რევაზიშვილები** და სხვები.

შიდა ქართლში მცხოვრები **რევაზიშვილების** ერთი შტო მაჩაბლებისგან არის წამოსული.

ასე რომ, **რევაზიშვილების** გვარი მომდინარეობს ამილახვარ-ბარათაშვილ-ციციშვილებისა და მაჩაბლების გვარებიდან.

საქართველოში 2 155 **რევაზიშვილი** ცხოვრობს: თბილისში – 819, გორში – 194, მცხეთაში – 154. არიან სხვაგანაც.

ყვინძა

გვარის ფუძეა საკუთარი სახელი **ყვინძა**. ეს სახელი გადატანილი მნიშვნელობით მამლაკიანსა ნიშნავს.

არსებობს ვარაუდი, რომ **ყვინძის** ერთი ნაწილი მოგვიანებით **ხვინიად** ჩაენერა და ამ

გვარის წარმომადგენელი გახდა.

საქართველოში 27 **ყვინძა** ცხოვრობს: სამტრედიამი – 16, თბილისში – 7, ქუთაისში – 4.

ადოლაშვილი

გვარის ფუძეა საკუთარი სახელი **ადოლა**. ვარციხელმა სახელმწიფო ყმამ, სოლომონ **ადოლაშვილმა**, ცოლად ითხოვა სახელმწიფო ყმის, ვარდისუბნელი ნიკოლოზ თევადის ასული ეკატერინე. ეს მოხდა 1871 წელს.

საქართველოში 27 **ადოლაშვილი** ცხოვრობს: თეთრი წყაროში – 17, თბილისში – 8, გარდაბანში – 2.

ასამბიანი

გვარი აკობიძე ლეჩხუმში 1556 წლის ისტორიულ საბუთებში გვხვდება. იქ აღნიშნულია, რომ „ერთი გლეხი, გიორგი აკობაძე, იოვაკამ ნემსაძისგან ვიყიდეთ.“

დევიზი **ასამბიანები** ამბობენ, რომ მათი ძირი გვარი სწორედ აკობიძეა.

აკობაძეები და აკობიძეები აკობიძეს ენათესავენ.

ასამბიანი საკმაოდ მცირერიცხოვანი გვარია.

საქართველოში 35 **ასამბიანი** ცხოვრობს: ქუთაისში – 24, ცაგერში – 8, თბილისში – 3.

ფირიაშვილი

გვარის ფუძეა საკუთარი სახელი **ფირია**. 1721 წელს მოხსენიება მანგლისელის ყმა ივანე **ფირიაშვილი**.

საქართველოში 192 **ფირიაშვილი** ცხოვრობს: მცხეთაში – 107, თბილისში – 72, ახალგორში – 6. არიან სხვაგანაც.

ჩამაშვილი

ფუძეა საკუთარი სახელი **ჩამა**, **ჩამია**.

1713 წლის გაყრილობის წიგნში, რომელიც კათალიკოს დომენტის ამილხარ და სხვა მაღალადებისთვის მიუცია, მოხსენიებულია ბიძინა **ჩამაშვილი**.

მქრედიმეტე საუკუნის მეორე ნახევარში მორიგეთა ნუსხაში მოხსენიება ლაზარე **ჩამაშვილი**.

ჩამაშვილი მენტეშვილთა შტო-გვარია. ასევე, გვხვდება გვარი **ჩამანაშვილი**.

საქართველოში 817 **ჩამაშვილი** ცხოვრობს: თბილისში – 380, გარდაბანში – 248, რუსთავეში – 52. არიან სხვაგანაც.

აკადემიკოს იაკობ ხახუშვილის მასალების მიხედვით მოაზნადა ნონა ლათიჟიკა

მეექვსედზე, მალე ის აფრიალდება ერთ მეათედზე, შემდეგ ერთ მეასედზე... სტალინმა ცხაკაის რეპლიკა ესროლა: მიხა, გაჩერდი, თუ არა, საქმეს ისე წაიყვან, დედამინაზე კომუნის დროის ჩასარჭობ ადგილსაც არ დატოვებო.

სტალინს ძალიან მოეწონა სერგეი მიხალკოვის დაწერილი საბჭოთა კავშირის ჰიმნის ტექსტი. აღფრთოვანებულმა ბელადმა, მიხალკოვის უთხრა: რაც გინდა მთხოვე. მიხალკოვმა იმ დროს მიღებული ეტიკეტის თანახმად, უპასუხა: რომ მას საბჭოთა ხელისუფლებამ ყველაფერი მისცა და არაფერი სურს. კომუნალურ ბინაში დაბრუნებულ სერგეი მიხალკოვს ცოლმა უსაყვედურა: ბინა რომ არ გვაქვს, სტალინს რატომ არ სთხოვე. მიხალკოვმა ისარგებლა იმით, რომ სტალინთან დარეკვის უფლე-

ბა ჰქონდა და ბელადს ბინის მიღებაში დახმარება სთხოვა. სტალინის პასუხი გამაოგნებელი იყო: „მე მიყვარს გაბედული ადამიანები, მაგრამ ვერ ვიტან თავზედებს!“

სტალინს არა მარტო ცალკეული პიროვნებების, არამედ საერთოდ, ადამიანების გაბიზობა უყვარდა. 20-იანი წლების მიწურულს, პირველად შექმნილი კოლექტიური მეურნეობები ვერ ამართლდებოდა. პურის კრიზისი მძვინვარებდა. უამრავი ადამიანი შიმშილით იხოცებოდა. ასეთ ვითარებაში მოსკოვში ტარდებოდა კოლმეურნეთა საკავშირო შეკრება. პრეზიდენტი მჯდარ სტალინს მრავალი მილიონი გლეხი უყურებდა. სტალინს უსვამდნენ ერთადერთ კითხვას: რა ვქვათ, როგორ ავიცილოთ შიმშილი თავიდან? სტალინის პასუხი მოკლე და ცინიკური იყო: „ამხანაგებო!

იქნება მოსავალი, იქნება პური, არ იქნება მოსავალი, არ იქნება პური. უნდა ვიმუშაოთ, ამხანაგებო!“ მთელი დარბაზი მოიხუნსა, რუსმა მუჟიკმა ურთულეს კითხვაზე, უმარტივესი პასუხი მიიღო. კომედია ამით არ დამთავრებულა. შეკრების მონაწილენი დაბრუნდნენ თავთავიანთ სოფლებში და კრებებზე გამოსვლებს ასე ამთავრებდნენ: ამხანაგა სტალინმა თქვა, „იქნება მოსავალი, იქნება პური, არ იქნება მოსავალი, არ იქნება პური. უნდა ვიმუშაოთ, ამხანაგებო!“ სასაცილოა, მაგრამ ფაქტია, რომ როგორც მოსკოვში გამართულ საკავშირო შეკრებაზე, ისე სოფლის კრებებზეც, ამ სიტყვების წარმოთქმას მქუხარე ოცავები მოჰყვებოდა ხოლმე.

მოაზნადა ნონა ხახუშვილი

თეატრები

შოთა რუსთაველის სახელობის სახელმწიფო დრამატული თეატრი
რუსთაველის გამზირი №17.
ტელ: 272-68-68

3 დეკემბერი, **ოთხშაბათი** 19.00 - „**მისუნი ჯამბაზები**“ - (ბილეთის ფასი - 10, 15, 20 ლარი), (მცირე სცენა), რეჟისორი: გოჩა კაპანაძე. მონაწილეობენ: კახი კახაძე, ზაზა ლებანიძე, ვეზელ ლაღანიძე, მანანა გამცემლიძე, მარინა ჯანაშია, მარინა კახიანი, დარეჯან ხარშილაძე. **ხანგრძლივობა: 2სთ. 20 წუთი;**

4 დეკემბერი, **სუთშაბათი** 19.00 - „**მალე მოვალ ნვიმად...**“ - (ბილეთის ფასი - 8, 10 ლარი), (ექსპერიმენტული სცენა), ნიკო გომელაურის ლექსებზე აგებული სპექტაკლი. რეჟისორი: დავით საყვარელიძე. მონაწილეობენ: ნინო თარხან-მოურავი, ნინო მაცაბული, თემიკო ჭიჭინაძე, დათო დარჩია, ზაზა ბარათაშვილი, დათუნა გოცირობიძე, ნათია კვაბალია, თამთა ინაშვილი, ნინო კასრაძე, ნიკა ქაცარიძე; **ხანგრძლივობა: 2სთ;**

4 დეკემბერი, **სუთშაბათი** 19.00 - „**რა საოცარი დღეა...**“ (ჩრდილების თეატრი) - (ბილეთის ფასი - 6, 8 ლარი), (მცირე სცენა), ავტორი და რეჟისორი: გელა კანდელაკი. მონაწილეობენ: ვადიმ შუბიტიძე, ელენე მურჯიკიანი, პაატა მენგელია, ანჟელა აბოლაძე, გიორგი ჭანტურია, ელენე ზურაბაშვილი. **ხანგრძლივობა: 1სთ. 20 წუთი;**

5 დეკემბერი, **პარასკევი** 19.00 - „**ფსიქოზი 4:48**“ - (ბილეთის ფასი - 10 ლარი), (დიდი სცენა), რეჟისორი: ვიტა როყვა. მონაწილეობს: ბესო ზანგური. **ხანგრძლივობა: 1სთ;**

6 დეკემბერი, **შაბათი** 19.00 - „**ასულნი**“ - (ბილეთის ფასი - 6, 10, 12, 15, 20 ლარი), (დიდი სცენა), რეჟისორი: რობერტ სტურუა. მონაწილეობენ: ნინო არსენიშვილი, მანანა გამცემლიძე, თათული დოლიძე, მარინა კახიანი, ზაზა ლებანიძე, ნანა ლორთქიფანიძე, ეკა მინდიაშვილი, მარინა ჭიჭინაძე, დარეჯან ხარშილაძე, მარინა ჯანაშია; **ხანგრძლივობა: 2სთ;**

7 დეკემბერი, **კვირა** 19.00 - „**ჰარისაპტი, სიყვარული, დაცვის ბიჭი და... პრაიმიტივი**“ - (ბილეთის ფასი - 6 - 12 ლარი), (დიდი სცენა), რეჟისორი: რობერტ სტურუა. მონაწილეობენ: ნინო არსენიშვილი, გოგა ბარბაქაძე, პაატა გულიაშვილი, ბესო ზანგური, ნინო თარხან-მოურავი, გაგი სვანიძე, ია სუხიტაშვილი, ნიკა ქაცარიძე. **ხანგრძლივობა: 2სთ. 50 წუთი.**

კოტე მარჯანიშვილის სახელობის სახელმწიფო დრამატული თეატრი
მარჯანიშვილის ქუჩა №8, ტელ: 295-59-66

2 დეკემბერი, **სამშაბათი** 20.00 - „**თითრი იასამანი**“ - (ბილეთის ფასი - 6 - 16 ლარი), (დიდი სცენა), რეჟისორი: გიზო ჟორდანიანი. მონაწილეობენ: გია ბურჯანაძე, თამუნა ბუხნიკაშვილი, ქეთი ჩხეიძე, კატო კალატოზიშვილი, პაატა ინაური, თამარ სხირტლაძე, დავით დვალისვილი, ალექო მახარობლიძე, თეკო ჩუბინიძე, ლიკა ქობულაძე, ეკა მახარობლიძე; **ხანგრძლივობა: 2სთ;**

2 დეკემბერი, **სამშაბათი** 20.00 - „**ქალი ძვირძაბი**“ - (ბილეთის ფასი - 11 ლარი), (მცირე სცენა), დამდგმელი რეჟისორი: დავით დანელია. მონაწილეობენ: ნინო გაჩეჩილაძე, ბექა გოდერძიშვილი, ვალერი კოშკია;

3 დეკემბერი, **ოთხშაბათი** 20.00 - „**სასიყვარულო პარათები**“ - (ბილეთის ფასი - 11 ლარი), (მცირე სცენა), დამდგმელი რეჟისორი: თემურ ჩხეიძე. მონაწილეობენ: ნანი ჩიქვინიძე, გია ბურჯანაძე. **ხანგრძლივობა: 2სთ;**

4 დეკემბერი, **სუთშაბათი** 20.00 - „**არტხელოვნება**“ - (ბილეთის ფასი - 4 - 10,50 ლარი), (დიდი სცენა), დამდგმელი რეჟისორი: თე-

მურ ჩხეიძე. მონაწილეობენ: ზურა ყიფშიძე, მიხეილ გომიშვილი, ალექო მახარობლიძე. **ხანგრძლივობა: 1სთ. 45 წუთი;**

4 დეკემბერი, **სუთშაბათი** 20.00 - „**სასლი ღრუბლებში**“ - პრემიერა - (ბილეთის ფასი - 11 ლარი), (მცირე სცენა), რეჟისორი: მამუკა ტყემალაძე. მონაწილეობენ: ვანო იანტყელიძე, გია აბესალაძე; **ხანგრძლივობა: 2სთ;**

6 დეკემბერი, **შაბათი** 20.00 - „**პირაული ემოციები**“ - (ბილეთის ფასი - 11 ლარი), (მცირე სცენა), რეჟისორი: სანდრო ელოშვილი. მონაწილეობენ: დუტა სხირტლაძე, ქეთი ცხაკაია; **ხანგრძლივობა: 2სთ;**

6-7 დეკემბერი, **შაბათი-კვირა** 20.00 - „**პატეჯი**“ - პრემიერა - (ბილეთის ფასი - 4 - 10,50 ლარი), (დიდი სცენა), რეჟისორი: ციცილო კობიაშვილი; **ხანგრძლივობა: 2სთ;**

7 დეკემბერი, **კვირა** 20.00 - „**ბრმა მხედველი (მონი სუნი)**“ - (ბილეთის ფასი - 11 ლარი), (მცირე სცენა), რეჟისორი: თემურ ჩხეიძე. მონაწილეობენ: ნანი ჩიქვინიძე, გოგა პიპინაშვილი, ალექო მახარობლიძე. **ხანგრძლივობა: 2სთ. 10 წუთი.**

მარჯანიშვილის თეატრი
(ახალი სენა)
მარჯანიშვილის ქუჩა №5. ტელ: 2 955-966.

2, 7 დეკემბერი, **სამშაბათი, კვირა** 20.00 - „**პროცენი**“ - პრემიერა - (ბილეთის ფასი - 14 ლარი), რეჟისორი: თემო კუპრაძე. მონაწილეობენ: კოკო როინიშვილი, პაატა პაპუაშვილი, ანუკა გრიგოლია; **ხანგრძლივობა: 2სთ;**

3 დეკემბერი, **ოთხშაბათი** 20.00 - „**მეცხვად ბიტი სამოთხეში**“ - (ბილეთის ფასი - 14 ლარი), რეჟისორი: სანდრო ელოშვილი. მონაწილეობენ: ზურაბ ბერიკაშვილი, ნინო გაჩეჩილაძე, გურამ ვაშაძე, დავით ზურცილაძე, ნოდარ დოლოძაძე. **ხანგრძლივობა: 1სთ. 30 წუთი;**

4 დეკემბერი, **სუთშაბათი** 20.00 - „**ტარტიუსი**“ - (ბილეთის ფასი - 14 ლარი), რეჟისორი: ლევან წულაძე. მონაწილეობენ: ნიკა კუჭავა, ზვიად სხირტლაძე, მანანა კოზაკოვა, ბარბარე დვალიშვილი, თამარ ბუხნიკაშვილი, ზაზა იაქაშვილი. **ხანგრძლივობა: 2სთ. 20 წუთი;**

5 დეკემბერი, **პარასკევი** 20.00 - „**მთვრალი ალუბლი**“ - (ბილეთის ფასი - 14 ლარი), ტექსტის ავტორი და რეჟისორი - ლევან წულაძე, ალექსანდრე ელოშვილი. მონაწილეობენ: ეკა ჩხეიძე, მალხაზ აბულაძე, მანანა კოზაკოვა, ბარბარე დვალიშვილი, ზაზა გოგუაძე, დავით ზურცილაძე, ქეთი ცხაკაია, ონისკ ონიანი; **ხანგრძლივობა: 2სთ;**

6 დეკემბერი, **შაბათი** 20.00 - „**ეჭვი**“ - (ბილეთის ფასი - 14 ლარი), რეჟისორი: გურამ ვაშაძე. მონაწილეობენ: ნანი ჩიქვინიძე, ზვიად სხირტლაძე, ნინო წულაძე, ნინო ლუმბაძე; **ხანგრძლივობა: 2სთ.**

მ. თუშანიშვილის სახელობის კინომახსიუმო თეატრი
დავით აღმაშენებლის გამზირი №164.
ტელ: 234-28-99, 235-31-52.

2-3 დეკემბერი, **სამშაბათი-ოთხშაბათი** 20.00 - „**კელონი**“ - (ბილეთის ფასი - 10 ლარი), ხელოვნების საყვანილო ცენტრი „ართ-პოლი“. რეჟისორი: გოგა პიპინაშვილი. მონაწილეობენ: ნანა შონია, თემურ გვალაია; **ხანგრძლივობა: 2სთ.**

4 დეკემბერი, **სუთშაბათი** 20.00 - „**პოლიცია**“ - (ბილეთის ფასი - 7 ლარი), რეჟისორი: ზურაბ გენაძე. მონაწილეობენ: მალხაზ აბულაძე, გიორგი ყიფშიძე, ვანო თარხანიშვილი, ნიკა ნერედიანი, თემო ნატროშვილი. **ხანგრძლივობა: 1სთ. 30 წუთი;**

6-7 დეკემბერი, **შაბათი-კვირა** 20.00 - „**სამეფო ოჯახი**“ - (ბილეთის ფასი - 10 ლარი), რეჟისორი: ქეთი დოლიძე. მონაწილეობენ: ლია კაპ-

ანაძე, ნინელი ჭანკვეტაძე, რამაზ იოსელიანი, ქეთი ასათიანი, პაატა ბარათაშვილი, დარეჯან ჯოჯუა. **ხანგრძლივობა: 2სთ. 20 წუთი.**

თავისუფალი თეატრი
რუსთაველის გამზირი №2. ტელ: 298-58-21.

2 დეკემბერი, **სამშაბათი** 19.00 - „**ჰინსაბის თაობა**“ - (ბილეთის ფასი - 6, 12, 14 ლარი), რეჟისორი: დათო დლიაშვილი. მონაწილეობენ: მარინა ჯანაშია, ნანა დარჩიაშვილი, გოგა ჩხეიძე, დიმა მერაბიშვილი, მერაბ ყოლბაია, აპოლონ კუბლაშვილი, ლელა მერტრეველი, ვაბა კილაძე, მარიამ ნადირაძე, სანდრო მარგალიტაშვილი. **ხანგრძლივობა: 2სთ. 45 წუთი;**

3 დეკემბერი, **ოთხშაბათი** 19.00 - „**მერა რომ სვლი სვლი იასამანი**“ - (ბილეთის ფასი - 6, 9, 11 ლარი), რეჟისორი: გოგი თოდაძე. მონაწილეობენ: გიორგი ბახუტაშვილი, ოთარ ლორთქიფანიძე, ნიკოლოზ ფაქურიძე, მადეა ვიზილაძე, თამარ თავხელიძე, თამარ აზნარაშვილი, მარიამ ქარქაშაძე, დავით კოლედიშვილი; **ხანგრძლივობა: 2სთ.**

4 დეკემბერი, **სუთშაბათი** 19.00 - „**ჰულია-ტა, ჰულია-ტა**“ - (ბილეთის ფასი - 6, 7 ლარი), რეჟისორი: იარი ოუტინენი. მონაწილეობს: ანი ალადაშვილი; **ხანგრძლივობა: 2სთ.**

5 დეკემბერი, **პარასკევი** 19.00 - „**თაფლობის თევზი**“ - (ბილეთის ფასი - 6, 9, 11 ლარი), რეჟისორი: მაია დობორჯგინიძე. მონაწილეობენ: მარიამ ჯოლოგუა, სალომე ჭულუხაძე, ნათია კვაბალია; **ხანგრძლივობა: 2სთ.**

6 დეკემბერი, **შაბათი** 19.00 - „**ვალსი ძილის ნიღ**“ - (ბილეთის ფასი - 6, 13, 15 ლარი), რეჟისორი: ავთანდილ ვარსიმაშვილი. მონაწილეობენ: ქეთა ლორთქიფანიძე, მაია დობორჯგინიძე, მარიამ ჯოლოგუა, თამუნა ნიკოლაძე, თიკო კორძაძე, სალომე ჭულუხაძე. **ხანგრძლივობა: 2სთ. 30 წუთი;**

7 დეკემბერი, **კვირა** 19.00 - „**მამა**“ - პრემიერა - (ბილეთის ფასი - 6, 7, 9 ლარი), რეჟისორი: კადრი ოზჯან. მონაწილეობენ: კახა მიქიაშვილი, ვაბა კილაძე, მამუკა მუმლაძე, ვანო ქურასბედიანი, ქეთა ლორთქიფანიძე; **ხანგრძლივობა: 2სთ.**

სამეფო უნიის თეატრი
გ. აბესაძის ქუჩა №10.
ტელ: 292-38-70, 299-61-71

3 დეკემბერი, **ოთხშაბათი** 20.00 - „**ტიცი-ლი არის ახალგაზრდობა**“ - (ბილეთის ფასი - 10, 15 ლარი), რეჟისორი: დათა თავაძე. მონაწილეობენ: თორნიკე გოგორიძე, პაატა ინაური, ნატყუა კახიძე, მაგდა ლებანიძე, სალომე მისაშვილი, ქეთა შათირიძე, გიორგი შარვაშიძე. **ხანგრძლივობა: 2სთ;**

7 დეკემბერი, **კვირა** 20.00 - „**პეჩაზი**“ - (ბილეთის ფასი - 10, 15 ლარი), რეჟისორი: მიხეილ ჩარკვიანი. მონაწილეობენ: ვაგა შიშინაშვილი, კატო კალატოზიშვილი, მაგდა ლებანიძე, იაკო ჭილაია. **ხანგრძლივობა: 1სთ. 20 წუთი.**

ახმატუნის თეატრი
ვეფხისტყაოსნის ქუჩა №8. ტელ: 262-59-73, 262-61-97.

2 დეკემბერი, **სამშაბათი** 19.00 - „**მიძღვრის აღსარება**“ - (ბილეთის ფასი - 10, 15 ლარი), რეჟისორები: ირაკლი გოგია, ბექუა ქაფიანიძე. მონაწილეობენ: ბექუა ქაფიანიძე, მარინა ხარჩილაძე, გიორგი გასვიანი, ანდრია გველესიანი, ვაბა ჯვარციანი, გიორგი ჭუმბურიძე, გიგი მიგრაიული. **ხანგრძლივობა: 1სთ;**

3 დეკემბერი, **ოთხშაბათი** 19.00 - „**სხვა საქართველო სად არი?**“ - (ბილეთის ფასი - 5, 7 ლარი), კ. გამსახურდიას სახელობის სოხუმის სახელმწიფო დრამატული თეატრი. რეჟისორი: მერაბ ყოლბაია. მონაწილეობენ: მერაბ ყოლბაია, პაატა ვახტანგოვილი, რამაზ ხომასურაძე, ნინო შავგულიძე, მარიამ ყო-

ლბაია; ხანგრძლივობა: 2სთ.

4 დეკემბერი, სუთმაბათი 19.00 - „ტაქსინსტი მივის სასიყვარულო ისტორია“ - (ბილეთის ფასი - 7, 10 ლარი), რეჟისორი: მალხაზ ასლამაზაშვილი. მონაწილეობენ: ბაჩო ქავთაია, გვანცა კანდელაკი, კაკო როინიძე, თამაზ პატაშვილი, ანდრო სარიშვილი, გიორგი ქსოველი, კახა ჯოსაძე, ზურაბ იაშვილი. ხანგრძლივობა: 2სთ. 30 წუთი;

5 დეკემბერი, პარასკევი 19.00 - „ტრუსაქი“ - (ბილეთის ფასი - 7, 10 ლარი), რეჟისორი: კლევ კულუ. მონაწილეობენ: სოფია სებისკვერადე, ალექო ალავიძე, მატეკა მახვილიძე, თამარ ბეჟუაშვილი, მზია მალაქიძე, გიორგი მიგრიაული, გიორგი ჭუმბურიძე, გვანცა კანდელაკი, თამაზ პატაშვილი. ხანგრძლივობა: 1სთ. 20 წუთი;

6 დეკემბერი, შაბათი 19.00 - „ჩრდილოეთის ციალი“ - (ბილეთის ფასი - 7, 10 ლარი), რეჟისორი: ვლადიმერ სნეგურჩენკო. მონაწილეობენ: ერეკლე დვისაძე, სოფია სებისკვერადე, გვანცა კანდელაკი, გიორგი მიგრიაული, შორენა ზუბიაშვილი, გიორგი ჭუმბურიძე. ხანგრძლივობა: 55 წუთი;

7 დეკემბერი, კვირა 14.00 - „რაპუნცელი“ - (ბილეთის ფასი - 7, 10 ლარი), რეჟისორი: ლამა გოგინაშვილი. მონაწილეობენ: სოფია სებისკვერადე, ანდრეა გველესიანი, გვანცა კანდელაკი, გიორგი მიგრიაული, თამაზ პატაშვილი, ვაბა ვაფარიძე, გიორგი ჭუმბურიძე. ხანგრძლივობა: 1სთ. 7 დეკემბერი, კვირა 19.00 - „პამპალინი“ - (ბილეთის ფასი - 7, 10 ლარი), რეჟისორი: მორგანტე ნარდი. მონაწილეობენ: ნანა ხურთი, გიგი მიგრიაული, გიორგი გავსიანი, ანდრეა გველესიანი. ხანგრძლივობა: 1სთ.

3. პაპიანის სახელობის მუსიკისა და დრამის სახელმწიფო თეატრი აღმამუშავლის გამზირი №182. ტელ: 234-80-90.

4-5 დეკემბერი, სუთმაბათი-პარასკევი

19.00 - „აპოკალიფსიკური თეატრი“ - (ბილეთის ფასი - 8, 10 ლარი), რეჟისორი: მანანა ბერიკაშვილი. მონაწილეობენ: ნანა ბუთხუზი, ანა ალექსიძე, გიორგი ვარდოსანიძე, თორნიკე გოგრიჭანი, კახა კინწურაშვილი, ალექსანდრე დავითაშვილი, დევი ბიბილიძე, ვილი, გიორგი მახარაძე. ხანგრძლივობა: 1სთ. 15 წუთი;

6-7 დეკემბერი, შაბათი-კვირა 19.00 - „ბაყრა“ - (ბილეთის ფასი - 8, 10 ლარი), რეჟისორი: დავით დლიაშვილი. მონაწილეობენ: გიორგი ყველაშვილი, ლამა რამიშვილი, ცისია მეტრეველი, ნინო მითაიშვილი, არჩილ სოლოლაშვილი, გოგა მოძმანაშვილი, ბუბა გოგორიძე, მარინა ჯოსაძე, შორენა კურტიანიძე. ხანგრძლივობა: 2სთ.

ნოდარ დუმბაძის სახელობის მუსიკისა და დრამის სახელმწიფო თეატრი აღმამუშავლის გამზირი №99/1. ტელ: 256-78-74, 256-39-27.

2-3 დეკემბერი, სამშაბათი-ოთხშაბათი 12.00 - „ფიქსი და შვიდი ჯუჯა“ - (ბილეთის ფასი - 7, 10 ლარი), (დიდი სცენა), რეჟისორი: დიმიტრი ხეთისიაშვილი. ხანგრძლივობა: 2სთ.; 2, 5 დეკემბერი, სამშაბათი, პარასკევი 15.00 - „სამეფო ძროხა“ - (ბილეთის ფასი - 7, 10 ლარი), (მცირე სცენა), რეჟისორი: გურამ ბრეგაძე. ხანგრძლივობა: 1სთ. 30 წუთი;

3 დეკემბერი, ოთხშაბათი 15.00 - „ამიკო“ - (ბილეთის ფასი - 7, 10 ლარი), (მცირე სცენა), რეჟისორი: ოთარ ბალათურია. ხანგრძლივობა: 1სთ. 45 წუთი;

4, 7 დეკემბერი, სუთმაბათი, კვირა 12.00 - „ნატარაქიანი“ - (ბილეთის ფასი - 7, 10 ლარი), (მცირე სცენა), რეჟისორი: დიმიტრი ხეთისიაშვილი. ხანგრძლივობა: 1სთ. 30 წუთი;

4 დეკემბერი, სუთმაბათი 12.00, 15.00 - „მიხეილა მზის“ - (ბილეთის ფასი - 7, 10 ლარი), (დიდი სცენა), რეჟისორი: დიმიტრი ხეთისიაშვილი. ხანგრძლივობა: 1სთ. 30 წუთი;

5 დეკემბერი, პარასკევი 12.00 - „ჩვენი გვილის დიდი“ - (ბილეთის ფასი - 7, 10 ლარი), რეჟისორი: მანანა ბერიკაშვილი. ხანგრძლივობა: 2სთ.;

5 დეკემბერი, პარასკევი 19.00 - „ხამორის ზღაპარი“ - (ბილეთის ფასი - 7, 10 ლარი), (დიდი სცენა), რეჟისორი: დათა თავაძე. ხანგრძლივობა: 2სთ. 30 წუთი;

6 დეკემბერი, შაბათი 12.00 - „სამეფო ძროხა“ - (ბილეთის ფასი - 7, 10 ლარი), (მცირე სცენა), რეჟისორი: გურამ ბრეგაძე. ხანგრძლივობა: 1სთ. 30 წუთი;

6 დეკემბერი, შაბათი 16.00 - „ნატარაქიანი“ - (ბილეთის ფასი - 7, 10 ლარი), (მცირე სცენა), რეჟისორი: დიმიტრი ხეთისიაშვილი. ხანგრძლივობა: 1სთ. 30 წუთი;

6 დეკემბერი, შაბათი 19.00 - „ჩვენი გვილის დიდი“ - (ბილეთის ფასი - 7, 10 ლარი), რეჟისორი: მანანა ბერიკაშვილი. ხანგრძლივობა: 2სთ.;

7 დეკემბერი, კვირა 13.00 - „იპანანა რაქმანი“ - (ბილეთის ფასი - 7, 10 ლარი), (დიდი სცენა), რეჟისორი: ოთარ ბალათურია. ხანგრძლივობა: 1სთ. 50 წუთი;

7 დეკემბერი, კვირა 19.00 - „რომი და ჯულია“ - (ბილეთის ფასი - 7, 10 ლარი), (დიდი სცენა), რეჟისორი: ლევან წულაძე. ხანგრძლივობა: 2სთ. 40 წუთი.

მ. მიქაბაძის სახელობის მუსიკისა და დრამის სახელმწიფო თეატრი კუს ტბის ქუჩა №2, კულტურის ცენტრი მუხ. ტელ: 568 14-51-99.

7 დეკემბერი, კვირა 12.00 - „ბატის შუპი“ - (ბილეთის ფასი - 5 ლარი), რეჟისორი: შოთა ცუცქერიძე. მონაწილეობენ: თამაზ ბაქრაძე, მალხაზ გაბუნია, მია მალხაზიშვილი, გივი ქუსიკაშვილი, გიორგი ლონდაძე, ნათია შუმბერიძე, ნათია ხშიდაშვილი. ხანგრძლივობა: 1სთ.

- 1. ავიაბილეთები ყველა მიმართულებით 215-80-80; 236-40-11
2. ავტომანქანის გაქირავება, ტურები საქართველოში, სასტუმროს რეზერვაცია 218-22-44; 599 33-33-53
3. ავტოსადგური „ოკრიბა“ 234-26-92
4. ადამიანის უფლებათა ცენტრი 237-69-50; 245-45-33
5. ავტომანქანების გაქირავება 595 33-21-00
6. აღსრულების ეროვნული ბიუროს საინფორმაციო სამსახური 274-96-49
7. გარემოს ეროვნული სააგენტო 243-95-32
8. აეროპორტის საინფორმაციო ბიურო 231-04-21
9. ბავშვთა უფლებების დაცვის საქალაქო ცენტრი 599 11-57-44
10. გაზი გამომსახვები 292-32-46; 292-10-08
11. შპს აკადემიკოს გ. ჩაიჭიძის სახელობის გადაუდებელი კარდიოლოგიის ცენტრი 253-06-32
12. საქ. მთავარი პროკურატურის ცხელი ხაზი 240-52-22
13. გაზის საავარიო (ქალაქის) 14; 238-40-65, 238-56-16 (ცენტ. სადისპეტჩერი)
14. განათლების სამინისტროს კომპიუტატორი 231-89-40; ცხელი ხაზი: 202-02-20
15. გზებზე ტექნიკური დახმარება 599 25-42-54
16. ჯანდაცვის სამინისტრო (ცხელი ხაზი) 251-00-33
17. შეფასებისა და გამოცდების ეროვნული ცენტრის ცხელი ხაზი 220-62-32
18. დამკრძალავი ბიურო, მუნიციპალური სანარმო „ჰერმესი“ 221-21-84; 221-25-84
19. კავკაზუს ონლაინი, დეპუტის გაგზავნა ტელეფონით 250-60-06
20. ეკონომიკური განვითარების სამინისტროს საზოგადოებასთან ურთიერთობის სამსახური 299-10-58; 299-11-21
21. „თელასის“ საინფორმაციო ცენტრი 225-52; 225-52-11; 277-99-77
22. „თელასის“ ცხელი ხაზი 277-99-99
23. შპს იმუნიზაციის ცენტრი 231-22-78

ცნობარი

- 24. ოუსტიციის სამინისტრო 240-52-02
25. კატასტროფის მედიცინის ცენტრი. პაციენტების ტრანსპორტირება სტაციონარებიდან 231-13-20; 231-13-21; 595 33-18-03; 0 790 50-10-50
26. საქართველოს ეროვნული კომუნიკაციების კომისია 238-61-40 (პრესამსახური); 231-13-13 (ადმინ. დეპარტამენტი)
27. კონტროლის პალატა 243-81-81 (ცხელი ხაზი)
28. კანალიზაციის საავარიო სამსახურის ცხელი ხაზი 293-11-11
29. ლტოლვილთა და განსახლების სამინისტრო 243-11-00 (ცხელი ხაზი)
30. მერიის ცხელი ხაზი 272-22-22
31. ნავთობის ავტოსადგური 274-83-03; 274-63-23 599 39-35-35
32. სახალხო დამცველი 291-38-14(15)
33. ვაგზის ცნობათა ბიურო: 219-90-10
34. საგანგებო სიტუაციების მართვის სამსახური 112
35. საპატრულო პოლიცია 112
36. სასწრაფო სამედიცინო დახმარება 112
37. სასწრაფო სტომატოლოგიური მომსახურება ბინაზე გამოძახებით 24 საათის განმავლობაში 577 42-42-38, 235-32-33
38. საქართველოს მთავრობის კანცელარია 298-92-73 (ფაქსი), 228-22-88 (მისაღები)
39. საავარიო საქმეთა სამინისტროს პრესისა და ინფორმაციის დეპარტამენტი 294-50-00 შიდა 24 (02, 03)
40. საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს შემოსავლების სამსახური 226-11-15 (კანცელარია)
41. სადღეღამისო სტომატოლოგიური კლინიკა, 218-01-01; 210-30-50; 599 57-64-12
42. სოფლის მეურნეობის სამინისტროს კანცელარია 237-80-44 (13)

- 43. საქართველოს სტანდარტების ტექნიკური რეგლამენტებისა და მეტროლოგიის ეროვნული სააგენტო 261-30-90; 261-30-21
44. საყოფაცხოვრებო და სამშენებლო ნარჩენების (ნაგვის) გატანა; შპს „თბილსერვის ჯგუფის“ დასუფთავების სერვისი, სანიტარულ ქსელების ექსპლუატაცია 261-18-37, 261-18-11
45. სამედიცინო-საინფორმაციო სამსახური 225-22-33 (საინფორმაციო); 225-22-45 (ადგილზე მომსახურების განყოფილება, მედიკამენტების სახლი მიტანა)
46. სოფლის მეურნეობის სამინისტროს სურსათის უვნებლობის ვეტერინარიის მცენარეთა დაცვის ეროვნული სამსახური, რეგისტრაციებისა და ნებართვების სამმართველო 291-91-67 (68)
47. საქართველოს ინტელექტუალური საკუთრების ეროვნული ცენტრი საქ-პატენტტი 292-31-66; 291-71-80 (ცხელი ხაზი)
48. საქართველოს მომხმარებელთა ფედერაცია 299-78-57
49. ტაქსი გამომსახვები 293-91-00
50. ადამიანთა ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა, დაზარალებულთა დაცვისა და დახმარების სახელმწიფო ფონდი - 210-02-29; ოჯახში ძალადობის მსხვერპლთა დახმარება, ცხელი ხაზი - 230-99-03.
51. შინაგან საქმეთა სამინისტროს ცხელი ხაზი 241-10-66 (კანცელარია, მოქალაქეთა და წერილების განყოფილება)
52. ფინანსთა სამინისტრო 226-14-12; 226-14-10 (კანცელარია); 226-24-09
53. ქორწინების რეგისტრაცია სიღნაღში 595 24-77-77
54. ღვთისმშობელთა კავშირის ცხელი ხაზი (მეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირთათვის) 225-01-45; 222-54-17
55. „ყაზტრანსგაზი“ 220-04-04 (გაზიფიკაციის სამსახური)
56. „ყაზტრანსგაზის“ სადისპეტჩერი 231-04-04

ორშაბათი 1 დეკემბერი

07.30 "ჩვენი დილა" 08.00, 09.00, 10.00, 12.00, 16.00, 19.00, 20.00 "მოამბე" 10.15 "პირადი ექიმი" მარი მალაზონიასთან ერთად...

06.30 სერ. "მთროგვალა სიყვარული" 07.30 დილა მშვიდობისა საქართველო 10.00 სერ. "გაღისწრა" 12.00, 15.00, 18.00, 21.00...

7.00, 1.30 ახალი ამბები 7.20 მულტფილმი "დრაკონებსა მონადირა" 7.55 საქმიანი დილა დილის პროგრამა 9.40 ბიზნესკონტაქტი...

07.30, 08.05, 09.10 იმედის დილა 08.00, 09.00, 10.00, 11.00, 14.00, 17.00, 19.00, 20.00, 00.00 ქრონიკა. 10.05 სერ. "სისოსხლის სიყვარული"...

06.10 საგალობელი 06.15 დ/ფ "მოგზაურობა ბარტ ვულფთან ერთად" 06.40 ეთნოგრაფიული ჩანახატი 06.55 მხ/ფ "რამკრდი"...

სამშაბათი 2 დეკემბერი

07.30 "ჩვენი დილა" 08.00, 09.00, 10.00, 12.00, 16.00, 19.00, 20.00 "მოამბე" 10.15 "პირადი ექიმი" მარი მალაზონიასთან ერთად...

06.30 სერ. "მთროგვალა სიყვარული" 07.30 დილა მშვიდობისა საქართველო 10.00 სერ. "გაღისწრა" 12.00, 15.00, 18.00, 21.00...

7.00, 1.30 ახალი ამბები 7.20 მულტფილმი "დრაკონებსა მონადირა" 7.55 საქმიანი დილა დილის პროგრამა 9.40 ბიზნესკონტაქტი...

07.30, 08.05, 09.10 იმედის დილა 08.00, 09.00, 10.00, 11.00, 14.00, 17.00, 19.00, 20.00, 02.10 ქრონიკა. 10.05 სერ. "სისოსხლის სიყვარული"...

06.10 საგალობელი 06.15 დ/ფ "მოგზაურობა ბარტ ვულფთან ერთად" 06.40 მხ/ფ "დათა თუთაშისა" I ნაწ. 08.00 დილის ლოცვა 08.20 სახარება...

გაგრძელება 43-ე გვერდზე

კინოთეატრები

კინოთეატრი "რუსთაველი" რუსთაველის გამზირი №5. ტელ: 293-22-53, 255-50-00.

1 - 7 დეკემბერი

12.00 - "ფუტკარი მია" 3D, ხანგრძლივობა: 1სთ. 20 წუთი; 14.45, 20.00 - "პიპილის თამაზები", ხანგრძლივობა: 2სთ. 05 წუთი; 17.15, 22.30 - "აუტანალი ბოსები 2", ხანგრძლივობა: 1სთ. 50 წუთი;

დარბაზი 4 12.00, 13.45 - "ფუტკარი მია" 3D, ხანგრძლივობა: 1სთ. 20 წუთი; 15.45, 19.00 - "ინტარსტალარი", ხანგრძლივობა: 2სთ. 50 წუთი; 22.30 - "პიპილის თამაზები", ხანგრძლივობა: 2სთ. 05 წუთი;

კინოთეატრი "აშიანი" კოსტავას ქუჩა №36. ტელ: 299-99-55.

დარბაზი 1 12.00 - "ფუტკარი მია" 3D, ხანგრძლივობა: 1სთ. 20 წუთი; 14.30 - "პიპილის თამაზები", ხანგრძლივობა: 2სთ. 05 წუთი; 17.15, 20.00 - "აუტანალი ბოსები 2", ხანგრძლივობა: 1სთ. 50 წუთი;

22.30 - "ინტარსტალარი", ხანგრძლივობა: 2სთ. 50 წუთი; დარბაზი 2 12.00 - "დიდი გიგრი" 3D, ხანგრძლივობა: 1სთ. 30 წუთი; 14.30, 17.30 - "ფუტკარი მია" 3D, ხანგრძლივობა: 1სთ. 20 წუთი; 19.15 - "ინტარსტალარი", ხანგრძლივობა: 2სთ. 50 წუთი; 22.30 - "აუტანალი ბოსები 2", ხანგრძლივობა: 1სთ. 50 წუთი;

დარბაზი 3 12.00, 17.15 - "პიპილის თამაზები", ხანგრძლივობა: 2სთ. 05 წუთი; 14.45 - "დიდი გიგრი" 3D, ხანგრძლივობა: 1სთ. 30 წუთი; 19.45 - "აუტანალი ბოსები 2" (ინგლისურად), ხანგრძლივობა: 1სთ. 50 წუთი; 22.15 - "პიპილის თამაზები" (ინგლისურად), ხანგრძლივობა: 2სთ. 05 წუთი; (ბილეთის ფასი: 7,50 - 12,50 ლარი).

38-ე გვერდიდან

მოსვლატი 3 დეკემბერი

07.30 "ჩვენი დილა" 08.00, 09.00, 10.00, 12.00, 16.00, 19.00, 20.00 "მოამბე" 10.15 "პირადი ექიმი" მარი მალაზონიასთან ერთად 12.40 "სადილის დრო" 13.20 ტ/სერ. "ოჯახური გამოძიება" 14.20 დ/ფ "წრდილოეთ ამერიკა" 15.00, 21.00 ტ/სერ. "ლოს-ანჯელისის პოლიცია" 17.00 დ/ფ "იოს წელიწადი" 18.30 ტ/სერ. "ნუ შეწყვეტ ოსნებას" 19.30 "სიტყვების თამაში" 22.00 მხ/ფ "ახალი საყარო" 01.40 მხ/ფ "ნახევრად პროფესიონალი".

07.30 დილა მშვიდობისა საქართველო 10.00 სერ. "გაღისწარა" 12.00, 15.00, 18.00, 21.00 კურიერი 12.30 "შუა დღე" 16.00 სერ. "გაღისწარა მხარეები" 18.45 სერ. "სტამბოლის სე" 19.45 სერ. "ქარადაღი" 22.00 სერ. "ჩაი სოლის დაქალები" 23.00 "ნანუკას შოუ" 00.30 კიმონო 01.00, 03.30 მხ/ფ. 03.00 კურიერი. დაიჯესტი.

7.00, 2.00, ახალი ამბები 7.20 მულტფილმი "დრაკონ-ნახა მონადირე" 7.55 საქმიანი დილა დილის პროგრამა 9.40 ბიზნესკონტაქტი დილის გამოშვება 9.55 უცხოური პრესის მიმოხილვა 10.00 სერიული "არასდროს დაბრუნდება" 11.50 ქართული პრესის მიმოხილვა 12.00, 15.00, 18.00 მაცხოვრებელი 12.00, 15.00, 18.00 (ახალი ამბები) 12.30 ბიზნეს კონტაქტი 13.30 სერიული "ქარა" 14.45 ქართული და უცხოური პრესის მიმოხილვა 15.35 უცხოური ისტორიები 16.00 სერიული "ნარსულის ნაირები" 17.40, 22.30, 2.20 "ყოველდღიური ა(მ)ბები/ვასიკო ოდიშვილისგან 18.00 მაცხოვრებელი (ახალი ამბები) 18.40 ინ-ფაქტი 18.45 სერიული "სხვის სხაუმი" 21.00 მაცხოვრებელი "ცხრიანი" (საინფორმაციო-ანალიტიკური პროგრამა) 22.45 სერიული "ქუჩი და გუნი" 23.55 ინ-ფაქტი (იუმორისტული გადაცემა) 0.00 სერიული "მდგომარეობა" 2.40 ქართული და უცხოური პრესის მიმოხილვა 3.30 მხ. ფილმი "ლიდარი".

07.30, 08.05, 09.10 იმედის დილა 08.00, 09.00, 10.00, 11.00, 14.00, 17.00, 19.00, 20.00, 00.45 ქრონიკა. 10.05 სერ. "სისოხლის სიყვარული" 11.20 სერ. "სილა" 12.30 დღის შოუ 14.40 სერ. "უდარაულო" 17.35 სერ. "გოგა მალი" 1 სერ. 18.45, 19.03 სერ. "ღირსების საქმე" 20.55 სერ. "დიდი სახლის პატარა დინასტიის" 22.00 ეკა ხოფერიას თოქ შოუ 23.00 სტუმრად იუმორინასთან 00.00 EMERGENCY 00.55 მხ/ფ "სიყვარულის დინასტიის" (ს.ბლერი).

06.10 საგალობელი 06.15 დ/ფ "მოგზაურობა ბარტ ვულფთან ერთად" 06.40 მხ/ფ "დათა თუთაშხია" III ნან. 08.00 დილის ლოცვა 08.20 სახარება 08.30 "განთიადი" 10.10, 19.00, 22.00, 00.05, 02.30 სიახლენი 10.35 თეთრიდან თეთრამდე 10.45 ქრისტიანული ხელოვნება 11.25 მგზავრები წუთის-ოფლისა 12.10 ღია აუდიტორია 13.00 მოკ./ფ "მჭადალი" 13.30 კონცერტი - სესილია ბარტოლი 14.45 "ჩვენი ამბავი" 15.05 კარაბადინი 15.25 მხ/ფ "20 000 ლია წყალქვეშ" III ნან. 16.50 კვირაეკე 18.10 განთიადის სტუმარი 18.40 ძველი ალტემის განმარტებანი 18.55 ისტორიის დღიური 19.20 მხ/ფ "მთვარის მოტანება" III ნან. 20.40 ძილი ნებისა 21.05 პატრიარქის ქადაგება 21.20 "ივერის ეკლესია" 21.35 ეპოქის სახელები 22.25 ქართული ალბომი 23.00 სალამოს ლოცვა 23.15 დ/ფ "ჩვენი ფეხბურთი" 00.35 განთიადის სტუმარი 01.00 მხ/ფ "დათა თუთაშხია" III ნან. 01.15 ნიამორი.

მოსვლატი 4 დეკემბერი

07.30 "ჩვენი დილა" 08.00, 09.00, 10.00, 12.00, 16.00, 19.00, 20.00 "მოამბე" 10.15 "პირადი ექიმი" მარი მალაზონიასთან ერთად 12.40 "სადილის დრო" 13.20 ტ/სერ. "ოჯახური გამოძიება" 14.20 დ/ფ "ზღვის სიღრმეში" 15.00, 21.00 ტ/სერ. "ლოს-ანჯელისის პოლიცია" 17.00 "ეს საქართველოა" 17.30 დ/ფ "ლურჯი სამყაროს საოცრებანი" 18.30 ტ/სერ. "ნუ შეწყვეტ ოსნებას" 19.30 "სიტყვების თამაში" 22.00 თოქ-შოუ - "რეალური სივრცე" 23.30 "უცხოები მუსიკა" 01.00 მხ/ფ "წაღის თვალები".

07.30 დილა მშვიდობისა საქართველო 10.00 სერ.

"გაღისწარა" 12.00, 15.00, 18.00, 21.00 კურიერი 12.30 "შუა დღე" 16.00 სერ. "გაღისწარა მხარეები" 18.45 სერ. "სტამბოლის სე" 19.45 სერ. "ქარადაღი" 22.00 პროფილი 23.55 აჭარა ბეთის გათამაშება 00.30 ვინ დაამარცხებს ვასოს 01.00, 03.30 მხ/ფ. 03.00 კურიერი. დაიჯესტი.

7.00, 1.30 ახალი ამბები 7.20 მულტფილმი "დრაკონ-ნახა მონადირე" 7.55 საქმიანი დილა დილის პროგრამა 9.40 ბიზნესკონტაქტი დილის გამოშვება 9.55 უცხოური პრესის მიმოხილვა 10.00 სერიული "არასდროს დაბრუნდება" 11.50 ქართული პრესის მიმოხილვა 12.00, 15.00, 18.00 მაცხოვრებელი 12.00, 15.00, 18.00 (ახალი ამბები) 12.30 ბიზნესკონტაქტი 13.30 სერიული "ქარა" 14.45 ქართული და უცხოური პრესის მიმოხილვა 15.35 გადაცემა "თეკუნას კულინარიუმი" 16.00 სერიული "სიყვარულის იმპარი" 17.40, 22.00, 1.50 "ყოველდღიური ა(მ)ბები/ვასიკო ოდიშვილისგან 18.40, 23.25 ინ-ფაქტი 18.45 სერიული "ნარჩიბა" 21.00 მაცხოვრებელი "ცხრიანი" (საინფორმაციო-ანალიტიკური პროგრამა) 22.15 სერიული "ქუჩი და გუნი" 23.30 სერიული "მდგომარეობა" 2.10 ქართული და უცხოური პრესის მიმოხილვა 2.30 მხ. ფილმი "დომინოს პრინციპი".

07.30, 08.05, 09.10 იმედის დილა 08.00, 09.00, 10.00, 11.00, 14.00, 17.00, 19.00, 20.00, 00.45 ქრონიკა. 10.05 სერ. "სისოხლის სიყვარული" 11.20 სერ. "სილა" 12.30 დღის შოუ 14.40 სერ. "უდარაულო" 17.35 სერ. "გოგა მალი" 2 სერ. 18.45, 19.03 სერ. "ღირსების საქმე" 20.55 სერ. "დიდი სახლის პატარა დინასტიის" 22.00 სხვა რაკურსი გია ჯაფარიძესთან ერთად 23.45 შალვა რამიშვილის შოუ 00.55 მხ/ფ "გონიარების ასაკი" (ს.მარსო).

06.10 საგალობელი 06.20 დ/ფ "მოგზაურობა ბარტ ვულფთან ერთად" 06.50 მხ/ფ "დათა თუთაშხია" III ნან. 08.00 დილის ლოცვა 08.20 სახარება 08.30 "განთიადი" 10.10, 19.00, 22.00, 00.05, 02.30 სიახლენი 10.35 ლექსით ქებათა ქება 10.40 "ჩვენი საგანძური" - პეტრინონის ღვთისმშობლის სატი (ნ.ბურ-ჭულაძე) . გვანცელაძე 11.05 ქართული ალბომი 11.30 ეპოქის სახელები 12.10 მხ/ფ "მთვარის მოტანება" III ნან. 13.35 ივერის ეკლესია 13.50 კონცერტი - ეკა მამალაძე 15.05 კარაბადინი 15.30 მხ/ფ "იაპონია" 17.20 ნიგინიურების გაკვეთილები ასფურცელასგან 18.10 განთიადის სტუმარი 18.40 ძველი ალტემის განმარტებანი 18.55 ისტორიის დღიური 19.20 "პორტრეტები" 20.05 ღვთისმშობლის ტაძრად მიყვანება (რ. მწულაძე) 20.10 მოკ./ფ "პიისა ოთხი ხელისთიშის" 20.40 ძილი ნებისა 20.55 შეიგზის ლოცვა 21.05 პატრიარქის ქადაგება 21.40 ტაძრად მიყვანება ყოვლადწმინდა ღვთისმშობლისა და მარადქალწულისა მარიამისა(საღვთისმ. ჯგ) 22.25 საუფლონი "ყოვლადწმინდა კიდობანი" 23.00 სალამოს ლოცვა 23.15 დ/ფ "დედა ღვთისმშობელი" 00.35 განთიადის სტუმარი 01.00 მხ/ფ "დათა თუთაშხია" IV ნან. 01.15 ნიამორი.

პარაკევი 5 დეკემბერი

07.30 "ჩვენი დილა" 08.00, 09.00, 10.00, 12.00, 16.00, 19.00, 20.00 "მოამბე" 10.15 "პირადი ექიმი" მარი მალაზონიასთან ერთად 12.40 "სადილის დრო" 13.20 ტ/სერ. "ოჯახური გამოძიება" 14.20 დ/ფ "ზღვის სიღრმეში" 15.00, 21.00 ტ/სერ. "ლოს-ანჯელისის პოლიცია" 17.00 თოქ-შოუ - "რეალური სივრცე" 18.30 ტ/სერ. "ნუ შეწყვეტ ოსნებას" 19.30 "სიტყვების თამაში" 22.00 პოლიტიკური თოქ-შოუ 23.30 მხ/ფ "დაუმორჩილებელი" (მ.დეიმონი) 01.40 "პირადი ექიმი" მარი მალაზონიასთან ერთად.

07.30 დილა მშვიდობისა საქართველო 10.00 სერ. "გაღისწარა" 12.00, 15.00, 18.00, 21.00 კურიერი 12.30 "შუა დღე" 16.00 სერ. "გაღისწარა მხარეები" 18.45 სერ. "სტამბოლის სე" 19.45 სერ. "ქარადაღი" 20.50 როგორღი ლატარია 22.00 ვანოს შოუ 23.00 ქერის უბანი 23.30 ბრავო 00.30 მოგზაურობა გიორგი გაბუნიასთან ერთად 01.00, 03.30 მხ/ფ. 03.00 კურიერი. დაიჯესტი.

7.00, 1.30 ახალი ამბები 7.20 მულტფილმი "დრაკონ-ნახა მონადირე" 7.55 საქმიანი დილა დილის პროგრამა 9.40 ბიზნესკონტაქტი დილის გამოშვება 9.55 უცხოური პრესის მიმოხილვა 10.00 სერიული "არასდროს დაბრუნდება" 11.50 ქართული პრესის მიმოხილვა 12.00, 15.00, 18.00 მაცხოვრებელი 12.00, 15.00, 18.00 (ახალი ამბები) 12.30 ბიზნესკონტაქტი 13.30

ჯანატ ქარდიოჟოვილი: მისარია, რომ დაეუბრუნდი საყვარელ და სანატრელ თბილისს. თითქმის ერთი წელია, არ ვყოფილვარ საქართველოში და საოცრად მენატრებოდა აქაური ყველაფერი: ხალხი, მეგობრები, სიტუაცია. სხვა ქვეყნებში ხომ დავდიოდი, უამრავი რამ ვნახე, ულამაზესი ქალაქებია, მაგრამ, 22 წლის ასაკში მივხვდი, რომ საქართველოს ვარდა ვერასდროს ვიცხოვრებ, რაც არ უნდა შემომთავაზონ, სამსახური იქნება ეს, საქმე, თუ სხვაგან გათხოვება... თუ გავთხოვდები, რა თქმა უნდა, იქ ვიცხოვრებ, მაგრამ, ვიცი, თბილისში მაინც ხშირად ჩამოვალ.

- და, აუცილებლად ქართველზე გათხოვდები?

- მხოლოდ და მხოლოდ ქართველზე. მას, როგორც ქართველს, როგორც ჩემიანს, უკეთ ვაგუგებ და ისიც გამიგებს. ტრადიციულ ოჯახში ვარ გაზრდილი და ისინიც ვერ მიიღებენ სხვა ეროვნების ადამიანს. შეიძლება, უცხოეთში ცხოვრობდეს, მაგრამ, ნამდვილი ქართველი მამაკაცი უნდა იყოს.

- განსაკუთრებით რა გენატრებოდა ამ ერთი წლის განმავლობაში?

- ალბათ, აქაური სიტობო, რომელიც განსაკუთრებული და განსხვავებულია. იმ პერიოდში, როცა ცუდად ვიყავი, ძალიან ბევრი მწერდა სოციალურ ქსელებში და სიტობოს, სიყვარულსა და თანადგომას გამოხატავდნენ. მე კი დავიკარგე, რალაც ცუდი მოხდა ჩემს ცხოვრებაში, მაგრამ ხალხი მაინც იყო ჩემ გვერდით და ამისთვის ყველას მადლობას ვუხდის.

- შეცვლილიც მერყენები.

- გავიზარდე - ამას მეც ვხვდები და ჩემებიც, განსაკუთრებით კი - ჩემი ძმა, რომელიც ამბობს, ძალიან შეიცვალეო. შეიძლება, იმიტომ, რომ ასაკი მემატებდა. არა, ასაკი არ მემატებდა, მაგრამ, ვიზრდები. ერთი მხრივ, ამ ყველაფერმა კი არ გამტეხა, ბევრი რალაც გადამაფიქრებინა და, მივხვდი, ამ ცხოვრებაში რა არის პრიორიტეტული. ადრე უფრო დავფრინავდი, ახლა - აღარ. ეს რომ არ მომხდარიყო ჩემს ცხოვრებაში, რალაცეები რომ არ გადამეხარბო, არ გამენაალიზებინა ცხოვრება, ალბათ, ახლაც ისე ისეთი ვიქნებოდი: ცოტა ცანცარა, რომ არ იცის, სად წავიდეს. ახლა აღარ მაქვს ასეთი რალაცეები. თუნდაც, მანქანის ტარება რომ ავიღოთ: ცელქი ვიყავი, ბიჭვით დამყავდა - ხომ იცი, „პაცნები“ რომ არიან, ხან სად გაძვრიბან, ხან - სად; ერთი ხელით ტარებდა... ღმერთის წყალობით, ორი წლის განმავლობაში არაფერი შემმთხვევია. ახლა ვხვდები, რომ ასე არ შეიძლებოდა, ამიტომ, 50-60-ით დავდივარ, მშვიდად. ასეთ დროს ბევრ რამეს აფასებ: სიცოცხლეს, მშობლების, ძმის, მეგობრების მიმართ სიყვარულს. ახლა გამოვტყდები და ვიტყვი, რომ ადრე უფრო ეგოისტი ვიყავი და, ვამბობდი: მე ეს მომწონს, მე ეს მჭირდება, მანყობს და ასე იქნება-მეთქი, ნუ, რა თქმა უნდა, შეძლებისდაგვარად. ახლა აღარ ვარ ეგოისტი, პირიქით, მინდა, სხვას ვაისამოვნო, სხვა იყოს კარგად. ბევრი მეგობარი მყავს, დაქვლები კი, ერთი - ნინო და მეორე - დედაჩემი. ავადმყოფობამ ძალიან დაგვაახლოვა ერთმანეთს. ჯერ ერთი, მთელი წელი მე და დედა საავადმყოფოში ვიყავით, ერთად ვცხოვრობდით, ზრუნავდა ჩემზე. რა თქმა უნდა, მამა და ჩემი ძმა ჩამოდიოდნენ, მაგრამ, ჩვენ ორნი ვიყავით მართლ. რომ დავინახე, როგორ წვალბოდნენ და ნერვიულობდნენ ჩემ გამო, მივხვდი: უნდა შევიცვალაო, პატარა გოგონა უნდა გაიზარდოს, დიდი გახდეს-მეთქი. ზოგადად, ოჯახში მე უფრო აქტიური ვიყავი - ყველაფერი მაინტერესებდა, ყველაფერში ვფერებოდი. ჩემი ძმა უფრო წყნარი, მშვიდი ბიჭია და, აღიზიანებდა, როცა მე ვცეკვობდი ან ბევრს ვცეკვავდი და ვლაპარაკობდი. რა თქმა უნდა, ამას იქვე მუუბნებოდა, მერე ბრაზდებოდა და, სახლში რომ მოვდიოდი იყო ახსნა-განმარტებები. დაახლოებით ორისამი წლის წინ ჯეკო ყოველმხრივ ძალიან კარგი ბიჭი იყო, ანუ, როგორც ძმა. მაგრამ, ბოლო პერიოდში ძალიან შეიცვალა - მკაცრი „მამა“ გახდა. თავიდან ვერ ვეუბნობდი, ახლა კი შევეკუე, რომ ჩემზე ბევრად უფროსი ძმა გახდა, არადა ჩემზე ორი წლით უმცროსია. თავიდან ეს არ მომწონდა - რატომ, მე დიდა ვარ, შენზე მეტი მესმის-მეთქი, მერე კი მივხვდი, რომ მართალი იყო. როგორც კი სეზონი დამთავრდა, ბათუმში მერე ჩავიდი - აღარ მინდოდა ხალხმრავლობა და „ტუსინა-კი“. ერთ დღეს, კლუბში წავიდი და, თქმა უნდა, ჯეკოც გვახლდა. მერე, სახლში რომ მოვედი, დედაჩემს უყვებოდა ჩემზე - ახლა მივხვდი, რომ ძალიან შეიცვალაო - არც ვცეკვავდი, არც ვგვიობდი, არც ვსვამდი, თუმცა, არც ადრე მიყვარდა დალევა. მოკლედ, ძალიან გახარებული მოვიდა სახლში, მამასაც დაურეკა და უთხრა. ერთი სიტყვით, აღარ აქვთ იმის შიში, რომ მარში გავეხვევი ან რამე მომივა. რომ მეკითხებიან ხოლმე, ხომ არ განუუბნებ ბიჭებო, თუ გოგონა არ ახდენს პროვოცირებას, ბიჭი არასდროს მოვა და არ დაგინყებს: შენი გაცნობა მინდა, ტელეფონის ნომერი მომეციო თუ მაინც მოვა, ცივილურად აუხსნი და გაიგებს.

ადრე უფრო ეგოისტი ვიყავი: მე ეს მომწონს, მე ეს მჭირდება, მანყობს და ასე იქნება, ნუ, რა თქმა უნდა, შეძლებისდაგვარად

- შენ მოგწონს ასეთი ჯანატი?

- დანყნარებული ვარ, დამშვიდებული. ესწავლობ, სახლში ვარ, არ დავდივარ ნვეულებებზე და კაფეებში; მირჩენია, სახლში ვიყო მშვიდად.

- ტელევიზიაში დაბრუნებას ხომ არ აპირებ?

- დიდი სურვილი მაქვს, მაგრამ, ვერ მოვაწრებ. მაშინაც სულ მიცდებოდა სწავლა და, აღარ მინდა, წელი კიდევ დავკარგო, მორჩენნა, დავამთავრო და მერე მივხვდო საქმეებს. რაც შეეხება მოდელობას, ქალბატონ იასთან ძალიან კარგი ურთიერთობა მაქვს და ახლაც მუუბნება, რომ წავიდე იანვარში „მის უნივერსზე“. არ ვიცი, რა ვქნა; მესამედ მაქვს წასვლის ვარიანტი. ორჯერ ვერ მოვახერხე - ჯერ „ცეკვავენ ვარსკლავების“, შემდეგ კი ავადმყოფობის გამო. ია მუუბნება, მესამე და სამართალიო... იქნებ, მართლაც რალაც ხდება. ისეთი შეგრძნება მაქვს, რომ ეს ჩვეულებრივი წასვლა არ იქნება - ან რალაც კარგი მოხდება, ან - ცუდი. უკვე შიში მაქვს - არ ვიცი, მჭირდება თუ არა ეს.

- აფხაზეთში იყავი, მონახულე ბებო?

- ვიყავი. არ ვარ იქ დაბადებული, არც გაზრდილი. 11 თვის ვიყავი, როცა იქიდან ომის დროს წამოვედი, მაგრამ, რადგან ჩემი მშობლების მინაა, სიყვარული გულში მაქვს. აქვე მინდა აღვნიშნო, რომ მეგრული ვარ, წარმოშობით აფხაზეთიდან, ხოლო ჩემი გვარი ქვემო ქართლიდან არის. ხშირად ამბობენ და წერენ, რომ ოსი ვარ. ოსებს დიდ პატივს ვცემ, ისინიც ქართველები არიან, მაგრამ არ ვარ ოსი, არც არაფერი მყავს საგვარეულოში. ბებო ოჩამჩირეში ცხოვრობს და ძალიან უხარია ხოლმე ჩემი ჩასვლა. ახლა რომ ვაკვირდები, რალაცეებით ვგავარ - ვფიქრობ, წლების მერე მეც ასეთი ვიქნები. ცისფერი თვალები აქვს, ჩემი ფერის თმა. მთელი ახალგაზრდობა გრძელ თმას ატარებდა. ახლა ფოტოებს მაჩვენებს ხოლმე - ნახე, მე როგორი თმა მქონდა, არ შეიჭრაო.

- ახალი ავტომობილი გყავს. ესეც მამის საჩუქარი ხომ არ არის, რომელიც ძალიან განებივრებს?

- დიას, მყავს ახალი ავტომობილი. მამამ მითხრა, ავად რომ იყავი, ისეთი ამბები გადაიტანე, იმსახურებო. სერიოზული რამე კი არ მჭირდა, უბრალოდ, დიდი სტრესი მქონდა, რადგან, უცბად სულ სხვა სიტუაციაში მოხვდი. ჩამოსვლიდან მესამე დღე მომიყვანა, ძალიან გამიხარდა. პირველი მანქანა ძალიან მომწონდა, ჩემი არჩეული იყო და მიყვარს, მაგრამ, ახლა უფრო დიდი და მასიური ავტომობილი მინდოდა. „პრადოც“, რა თქმა უნდა, მომწონდა და მამამაც მარუქა. მოვიხივნი, მოვირგე და წყნარად „დასტოვინად“ დავდარდი, არაფრის შიში არ მაქვს, დაცული ვარ, თან, ცელქობის უფლებასაც არ მაძლევს.

- მომავალში, ალბათ, ვერ იტან, შენი მუულები ასეთი ყურადღებანი რომ არ იყოს.

- სანამ მუულები გახდება, მანამდე უნდა შეისწავლო და მიხვდე, როგორი ადამიანია, არის თუ არა შენი. იმედი მაქვს, ისეთს შევარჩევ და შემახვედრებს ბედი, რომელიც ყურადღებანი იქნება. თუ იმის შესაძლებლობაც იქნება, რომ მანქანა მარუქოს, რატომაც არა? თავისი მუულები მუულები არ უნდა გაახაროს, მანქანა ხომ მაინც ოჯახში რჩება, არსად წავივლებ.

რულეტები ყაბაყითა და ყველით

საჭირო ინგრედიენტები: 400 გრამი ქათმის ფილე, 20 გრამი სოკო, 1 თავი თეთრი ხახვი, 150 გრამი პოლანდიური ყველი (ან რბილი, ქართული), 700 გრამი ყაბაყი, 250 გრამი პომიდორი, 4 სადილის კოვზი ზეთუნის ზეთი, მარილი, პილპილი, 1 კბილი ნიორი, 2 სადილის კოვზი ფხვიერი ყველი (პარმეზანი).

მომზადების წესი: სოკო დაალბეთ ცხელ წყალში და ერთი საათის შემდეგ განურეთ. წვრილად დაჭერით ფილე, სოკო, ხახვი, ნიორი და ეს ყველაფერი მოშუშეთ 2 სადილის კოვზ ზეთში, შეაზავეთ ცოტა მარილითა და პილპილით და გააცივეთ. ყაბაყი დაჭერით სიგრძეზე, თხელ ფირფიტებად. თითოეულ ნაჭერზე დადეთ პატარა ნაჭერი ყველი, სოკოსა და ფილეს ფარში, რულეტისფორმით გადაახვიეთ და დაანყვეთ გამოსაცხობ ფორმაზე, რომელსაც წინასწარ ზეთს წაუსვამთ (დაახლოებით 1 სადილის კოვზი). თითოეულ რულეტს ზემოდან დაადეთ თითო ნაჭერი პომიდორი, მოაყარეთ ძალიან ცოტა მარილი (გაითვალისწინეთ, ყველი მარილიანია თუ არა) და რულეტი ზემოდანაც დანამეთ ზეთით. გამოაცხვეთ 190 გრადუს ტემპერატურაზე, 30 წუთის განმავლობაში. ბოლოს მოაყარეთ ფხვიერი ყველი და კიდევ

ათი წუთი მოათავსეთ აირლუმელში. საოცრად გემრიელია!

ქათმის ფილე სოიის სოუსში

საჭირო ინგრედიენტები: 300 გრამი ქათმის ფილე, 250 მილილიტრი რძე, 3 სადილის კოვზი სოიის სოუსი, 1 ჩაის კოვზი წითელი ბულგარული წინაკა, 0,5 ჩაის კოვზი მუსკატის კაკალი, 1 კბილი ნიორი, ცოტა მარილი.

მომზადების წესი: ქათმის ფილე გარეცხეთ, დაასხით რძე და გააჩერეთ 2 საათის განმავლობაში. მარინადი მოამზადეთ ასე: მარილი, წინაკა და მუსკატის კაკალი ასრისეთ თასში, შეურიეთ დანაყილი ნიორი, დაასხით სოიის სოუსი და კარგად ამოურიეთ.

ფილე ამოიღეთ რძიდან, შეამშრალეთ ხელსახოცით, ყველა

მხრიდან წაუსვით მარინადი და გააჩერეთ 5-10 წუთი. ფილეები ერთმანეთზე დაანყვეთ, მჭიდროდ შეკარით ძაფით და მოათავსეთ აირლუმელში, 180 გრადუსზე. გარედან რომ შეიბრანება, მოაშორეთ ძაფი, დაჭერით თხელ ნაჭრებად და მიირთვიეთ.

* მელნის ლაქა საკმაოდ რთულად მოსამორებელია. ქსოვილი ჯერ სუფთა სპირტით გაუღინეთ, ცოტა ხანს გააჩერეთ და გარეცხეთ. თუ არ უშველა, პროცედურა განიმეორეთ.

ბორბი „სალამო“

საჭირო ინგრედიენტები: 700 გრამი არაჟანი (1 ჭიქა - ცომში, 400-500 გრამი - კრემში), 2 ჭიქა შაქარი (1 ჭიქა - ცომში, 1 ჭიქა - კრემში), 1 კვერცხი, 1 ჩაის კოვზი სოდა, 3 ჭიქა ფქვილი, 1 სადილის კოვზი კარაქი, ნებისმიერი ხილის მურაბა, ან ჯემი.

მომზადების წესი: მითითებული ინგრედიენტებით მოზილეთ ჩვილი, ნაზი ცომი, გაყავით 7-8 ნაჭრად, თითოეული გააბრტყელეთ და წაუსვით ჯემი, გამოაცხვეთ 180 გრადუსზე და დაჭერით 2-2,5 სანტიმეტრის სიგანის ნაჭრებად. ეს ნაჭრები დააწყვეთ ლანგარზე ფენებად, სამ სართულად, თითოეულ ფენას კი სქლად წაუსვით კრემი (კარგად ათქვეფილი შაქარი და არაჟანი) და მორთეთ თქვენი გემოვნებით, მაგალითად, გამდნარი შოკოლადით და მიირთვით 5-6 საათის შემდეგ, როცა ნამცხვარი კარგად გაიჟღინთება.

სოჩხი სოკოთი

საჭირო ინგრედიენტები: მწვანე ხახვი, ოხრახუში, 50 გრამი კარაქი, 2 სადილის კოვზი მაიონეზი, 200 გრამი მაგარი ყველი, 3 სადილის კოვზი ბრინჯი, 400 გრამი ახალი სოკო (ქამა), 4 ცალი კვერცხი (აქედან 2 ცალი მოხარშული), 1 თავი ხახვი, 500 გრამი ქათმის ფარში, 800 გრამი ღორის ხორცის ფარში, ხმელი სუნელი - ფარშისთვის, მარილი.

მომზადების წესი: ერთმანეთში შეურიეთ ორივე ფარში, კვერცხი, მარილი, მაიონეზი და სუნელი და კარგად ამოურიეთ. ბრინჯი მოხარშეთ, სოკო მოხრაკეთ. ერთმანეთს შეური-

ეთ ბრინჯი, სოკო, მსხვილკბილა სახეხზე გახეხილი კვერცხი, გახეხილი ყველის ნახევარი, წვრილად დაჭრილი მწვანილი და ცოტა მარილი.

ფარში ცელოფანზე გაშალეთ და მართკუთხედის ფორმა მიეცით. შუაგულში მოათავსეთ სოკოს შიგთავსი, მოაყარეთ კუბიკებად დაჭრილი კარაქი და ცელოფანის დახმარებით ფარში აკურატულად, რულეტისვით გადაახვიეთ, დადეთ ფოლგაზე და შეფუთეთ. გამოაცხვეთ ცხელ აირლუმელში, 200 გრადუს ტემპერატურაზე 50 წუთის განმავლობაში. 50 წუთის შემდეგ ფოლგა მთლიანად გახსენით და რულეტს მოაყარეთ დარჩენილი გახეხილი ყველი, ისევ შეაბრუნეთ აირლუმელში კიდევ 10 წუთით და - მზად არის.

ორაგულის ღვეზელი - ბჰანსა დარასელიასგან

ზოგადად, მიმანია, რომ კერძი არა მარტო გემრიელი უნდა იყოს, ვიზუალურადაც ლამაზად და მადის აღმძვრელად უნდა გამოიყურებოდეს. ორაგულის ღვეზელი ისპანახით - საკმაოდ გემრიელი და ვიზუალურად მიმზიდველი კერძია, თან, არც ზედმეტ კალორიებს შეიცავს და ადვილადაც მზადდება.

საჭირო ინგრედიენტები: 300 გრამი ისპანახი, 1 თავი ხახვი, 1 კბილი ნიორი, 1 სადილის კოვზი კარაქი, 2 სადილის კოვზი ფქვილი, 4-5 სადილის კოვზი რძე, 150 მილილიტრი ათქვეფილი ნაღები, 3 ცალი კვერცხი, 150 გრამი შებოლილი ორაგული, მარილი, პილპილი და ჯავზი - გემოვნებით, 300 გრამი ფენოვანი ცომი, 1 კვერცხის გული - ნასასმელად.

მომზადების წესი: ისპანახი ოდნავ წამოადუღეთ და გადანურეთ. ხახვი და ნიორი წვრილად დაკეპეთ. კარაქი ღრმა ტაფაში გაადნეთ, ჩაყარეთ ხახვი, ნიორი და მოშუშეთ. დაუმატეთ ისპანახი და ფქვილი და კიდევ შუშეთ. ბოლოს ჩაუმატეთ 3-4 სადილის კოვზი რძე, გათქვეფილი ნაღები, მარილი, პილპილი, ჯავზი და 10 წუთი გააჩერეთ ცეცხლზე. კვერცხი მოხარშეთ და ოთხად გაჭერით, ორაგული კი პატარა ნაჭრებად დაანანევრეთ. ფორმაში ორაგული და კვერცხი გადაანანილეთ ისპანახის მასასთან ერთად, ზემოდან გადააფინეთ გაბრტყელებული ფენოვანი ცომი და წაუსვით რძე-ში ათქვეფილი კვერცხის გული. ღვეზელი ზემოდან დაჩხვლიტეთ და 25 წუთის განმავლობაში აცხვეთ 180 გრადუსზე.

სომალია
თაიბურაზ ბანიძე

ცხვრის ხორცი ბებონდარით

საჭირო ინგრედიენტები: 2 ცალი 250-გრამიანი ცხვრის ხორცის სტეიკის ნაჭერი, 1 ლიმონი, 2 სადილის კოვზი ზეითუნის ზეთი, 6 ღერი ნედლი ან გამშრალი ბეგქონდარა, 1 სადილის კოვზი კარაქი, პილპილი და მარილი გემოვნებით.

მომზადების წესი: ცხვრის ხორცის ნაჭრებს წაუსვით მარილი და პილპილი, ტაფაზე გააცხელეთ ზეთი, ზედ დააწყვეთ ხორცის ნაჭრები და ორივე მხრიდან მალე ცეცხლზე შებრანეთ. შემდეგ ცეცხლს დაუწიეთ და თითო მხარე 3-4 წუთის განმავლობაში შეწვიეთ. დაუმატეთ დაჭრილი ლიმონი, ბეგქონდარა და კარაქი, რამდენიმე წუთი ერთად შუშეთ, შემდეგ ცეცხლი გამორთეთ და ტაფას სახურავი დაახურეთ. ასე გააჩერეთ რამდენიმე წუთით, შემდეგ კი მიიტანეთ სუფრაზე.

მოუუუული გოგრა სოკოსთან ერთად

საჭირო ინგრედიენტები: 300 გრამი გოგრის რბილობი, 250 გრამი ტყის სოკო, 1 თავი ხახვი, 2 კბილი ნიორი, 1 ცალი დაფნის ფოთოლი, 1 ჩაის კოვზი მშრალი შაშკვლავი, 1 სადილის კოვზი ზეთი, 2 სადილის კოვზი გოგრის თესლი, 1 პატარა კონა ოხრახუში და ქინძი, მარილი და პილპილი გემოვნებით.

მომზადების წესი: სოკო გარეცხეთ, დაჭერით და ხარშეთ 30 წუთი. ხახვი დაჭერით, ნიორი დააქუცმაცეთ ან დანაყეთ, გოგრა დაჭერით კუბიკებად. ტაფაზე გააცხელეთ ზეთი და მოშუშეთ ხახვი, ნიორი და მშრალი შაშკვლავი. დაუმატეთ 1 ჭიქა სოკოს ნახარში და 25 წუთის განმავლობაში შუშეთ ნელ ცეცხლზე. დაუმატეთ სოკო, დაფნის ფოთოლი, მწვანე ხაჭაპური და შუშეთ კიდევ 10 წუთი. დაამატეთ გოგრის თესლები, ამოურიეთ და გადმოდგით ცეცხლიდან.

სამკაულის კალათა

წერილმანი ნივთები-
სა და სამკაულის ჩასაყ-
რელად ლამაზი კალათის
დამზადება საკმაოდ მა-
რტივია, მთავარია, მოი-
ნდომოთ და ნახელავით
ახლობლებიც დაასაჩუქრ-
ოთ. დახედეთ სურათებს.
დაგჭირდებათ სქელი შა-
ლის ქსოვილი ან სქელი
თექა (ნებისმიერი ფერის).
ჩვენ იასამნისფერს გთავ-
აზობთ. ზუსტად ისე მოი-
ქცით როგორც ფოტოებ-
ზეა ნაჩვენები და მიენდ-
ეთ ინტუიციას.

დეკორატიული ბალიშები

ჩვეულებრივი ბალიში
ადვილად შეიძლება გააღ-
ამაზოთ ნაბდის ხელნაკეთი
ყვავილებით – ეს საკმაოდ
მარტივად კეთდება. ძველი
პალტოც კი გამოგადგებათ
ამისთვის. დახედეთ სურათ-
ებს. შეგიძლიათ, ნებისმიერი
ფერი შეარჩიოთ, ასევე, გა-
მოიყენოთ ფერადი ლილები
და მძივები.

*** ნითელი ღვინის ლა-
ქის მოსაშორებლად კარ-
გი საშუალებაა მარილი:
დაასველეთ ლაქა წყლით
და ბლომად „შეაზილეთ“
მარილი, გააჩერეთ ერთი
საათი და შემდეგ ფხვნი-
ლიან წყალში გარეცხეთ.**

„ადამიანებისგან ვიღებ უფრო მეტად ინსპირაციას, მათგან მოდის ყველაფერი. ადამიანი ჩემთვის შთაგონების წყარო. მთელი ცხოვრების განმავლობაში, რაც უნდა გავაკეთო და მივალნი, მუდამ ვიქნები ქველმოქმედი. ყველაფერს გავაკეთებ იმ ადამიანებისთვის, ვისაც უჭირს და ჩვენი თანადგომა სჭირდებათ“... – ეს არის ამონარიდი დიზაინერ ნიკოლას ქანთარიას ინტერვიუდან, რომელმაც თავისი განსხვავებული სტილით, საინტერესო ხედვით, აღქმით თუ ეპატაჟურობით, უკვე დაამახსოვრა საზოგადოებას თავი. მისი ახალბედა ბრენდი – „ნიკოლასი“ ნელ-ნელა უფრო მეტად პოპულარული ხდება.

ვიცნობ ჩართვას მხარსმხარეში ღიზიანად, როგორც მოდის მენეჯერს ვერ იტანს და როგორ შექმნა მან 12 თვისთვის განსხვავებული 12 ლუქი

ნიკოლას ქანთარია: ზუგდიდში გაიზარდე. ჩემი მშობლები იქ ცხოვრობდნენ. ბავშვობიდან მომწონდა ეს სფერო. განსხვავებული ხედვა, ინტერესები მქონდა და ეს მემჩნებოდა ჩაცმულობასა და ხასიათშიც. პირველი სერიოზული წარმატება 14 წლის ასაკში მქონდა, როცა მოდელს ბარბის თოჯინებით ჩავაცვი. ბავშვობიდან ვერ ვიტანდი ფეხბურთს. სკოლაში, როცა ჩემი ძმაცაცები, ბიჭები ფეხბურთს თამაშობდნენ, მე გოგონებთან ერთად ვთამაშობდი ჩოგბურთს, ან რამე მსუბუქს. ცდილობდი, თავი დიდად არ დამეტყვირა. თავს ვუვლიდი, ვუფროსხილდებოდი, რადგან, უპირველეს ყოვლისა, მეტროსექსუალი ვარ. ზუგდიდში, შუა ბულვარში მოვანყვე ჩვენება. ჩავაცვი გოგონებს ბარბით – ნამდვილი მოკი იყო. დიდი მოწონება დაიმსახურა. სიტყვა „ვულგარულობა.“ რამდენად გამაღიზიანებლადაც არ უნდა აღერდებოდა, ჩემთვის ყოველთვის მთავარი ხასია, სულ მას მივყავი. მთავარია, ვულგარულობას როგორ მიანედი ხალხს და ეს არ უნდა გაიგო პირდაპირი მნიშვნელობით. მე არაფერს ვიგებ პირდაპირი მნიშვნელობით, ყოველთვის „ვხარხარ“. ვერც მოდის ტენდენციებს ვიტან, ყოველთვის ჩემი ტენდენციები მაქვს. ვერც იმას ვიტან, როცა ვიღაცას შტრახები შეაქვს ჩემს შექმნილ სამოსში. მასში იმდენ ენერჯის ვაქვოვ, ზუსტად ვიცი, განსხვავებული და „თიში“ იქნება. სამაგიეროდ, როცა ჩემთვის ვაკეთებ „ლუქს“, ამ დროს სხვისი აზრი ძალიან მნიშვნელოვანია. ასეთია, მაგალითად, ჩემი პიარმენეჯერი თამთა გორგაძე. ძალიან მიყვარს პერფორმანსები. ვცდილობ, ის, რასაც ვაკეთებ, ზღაპარს ჰგავდეს. დილით „ფეისბუქზე“ არ გინახავს ჩემი სახლის ფოტო – მასში კარგად იგრძნობა, ზღაპარში რომ ვცხოვრობ. ყველგან რაღაც კიდა, ყველგან რაღაც არის. ხატვა ხომ მეხერხება, ჭრა-კერვა ხომ ყველანაირად ჩემია. გარკვეული პერიოდი ჟურნალისტიც ვიყავი, ფსიქოლოგოურზეც ვსწავლობდი, ვცდილობდი – სამჯერ ავიღე ცეკვაში პირველი ადგილი. ვწერ ძალიან ხშირად ადამიანებზე. მოკლედ, უნივერსალური ვარ. თითოეულ ხაზზე ბევრს ვფიქრობ, ვაკვირდები, ყველაფერი გათვლილი მაქვს და რაც მთავარია, ყველაფერი არა-აქართველია – ასეთი ვარ ბავშვობიდან.

აკეთებს. ამიტომ, მეც მოვალე ვარ, ეს გავაკეთო. მამა ჩემთვის ყველაფერია, მის გარეშე ნული ვიქნებოდი. შვედეთშიც ვიყავი სასწავლებლად – ინტერიერისა და ზოგადი დიზაინის სპეციალობაზე ვსწავლობდი. ბევრი რამ ვისწავლე, გამოცდილება მივიღე. მოდელადაც ვმუშაობდი. რამდენიმე რეკლამაში ვარ ცაღალებული, რომლებიც ბილბორდებზე იყო.

– ცოტა ხნის წინ შენი ბრენდიც ჩამოყალიბე.

– დაახლოებით წელიწადნახევრის წინ – „ნიკოლასი“ შექმნა. მომავალში მოდის სახლის გაკეთებასაც ვგეგმავს. სამკერვალოში მყავს მკერავი მაია კ ა ნ დ ე ლ ა კ ი , რომელიც ჩემს ყველა წარმოსახვას აცოცხლებს და ფრთებს ასხამს.

– მოდის კვირეულებზე ყოველთვის ისეთი ჩაცმულის დადინარე, ყურადღებას იქცევ.

– ხუთივე დღეს მეცვა სხვადასხვა „ნიკოლასი“, ხუთივე ჩემი იყო. ესტუდიაში დიდი მც, თამთა და ვატო გრიფინი – ძალიან ნიჭიერი ფოტოგრაფია, მას ეკუთვნის ჩემი რამდენიმე არტი, ასევე, ახალი პროექტის 6 თვე – და ვფიქრობდი რა ჩამეცნა. მიმამჩნია, რომ ჩემთვის და ვატოსთვის ყველაზე მნიშვნელოვანი იყო პროექტი, როცა ლეიკემიით დაავადებულ ბავშვებს სოლიდარობა გამოვუცხადებ და მე, რომელიც ვგიჟდები ჩემს თამზე, გადავიპარსე. ამით მათ მიმართ გამოვუცხადებ თანადგომას, მხარდაჭერას. მოკლედ, რაც შეეხება ჩემს ლუქს, ხუთივე დღეს ძალიან კარგი რაღაცები მოვიფიქრე. პირველ დღეს კათოლიკე სასულიერო პირის ფორმა მეცვა. მასხოს, და თუნდა სულიკაშვილის მეორე სართულზე ძალიან ლამაზი ლოკაცია ჰქონდა. იმ დღეს მივედი თეთრი ფერის მოსასხამით, საქონილო კაბასავით, ვარდებით, მარია შალაშვილის ტყავის ფეხსაცმლით, რომელშიც გვირილები იყო ჩაწნული და გამამბობდა. ესთეტიკურად არანორმალური იყო. მოდის კონსულტანტმა, ჯანი ფორტანამ გამაჩერა. მას რა არ უნახავს, სად არ ყოფილა და კომპლიმენტი მითხრა.

– ქართველ მამაკაცს ქუსლიანი ფეხსა-

ცმელიც კი ჩაცვი.
– ქართველი ბიჭების მომხრე არ ვარ. შეიძლება, ქართველ გოგონებს მოგწონთ ისინი, მაგრამ მეტროსექსუალი ბიჭები უფრო მეტად დასაფასებლები არიან, ვიდრე ისინი, აღარ დავაკონკრეტებ... თუ ბიჭისთვის რამეს გავაკეთებდი, არ მინდოდა, ტიპური, ქართველი ბიჭი გამეკეთებინა. სხვათა შორის, კონსერვატორის გარემოც პირველად მე გამოვიყენე. ტყავის ფართო შარვალი, გრძელი შლიფი, ლამაზი ფერები და მაღალქუსლიანი ფეხსაცმელები – ჩემი ახალი პროექტიდან თებერვლის სამოსი ასეთი სახით წარმოადგინა მოდელმა ბიჭმა, რაც, ჩემი აზრით, საინტერესო იყო და პიარის ნაწილიც. დანარჩენ თვეებს გოგონები მორიდებენ. ეს არ იყო ვულგარული, სექსუალური ნაწილი რაღაცეები, არამედ იყო მოდის სფეროში გაკეთებული ძალიან კარგი რამ.

– იმედოვნებ, ქართველ კაცებს არ უპირებ ასე ჩაცმას.

– არა, კაცებს ისეთ რამეს ვუპირებ, დამიჯერე, ძალიან მოგწონება.

– შენი შიშველი ფოტოებიც ერთგვარი პიარია?

– არა, ვატო გრიფინის არტია. მასთან ერთად ბევრი არტი მაქვს გაკეთებული და ზოგადად, საინტერესო იდეებს ყოველთვის ვთანხმდები. ახლა მყავს ახალი ფოტოგრაფი – მიშო გოგიტი, ისიც არაჩვეულებრივი ფოტოგრაფია, კარგ არტებს აკეთებს. რაც შეეხება ჩემს ახალ პროექტს, ეს არის თორმეტი ჩამოყალიბებული ლუქი: ზედა სამოსი, ქვედა, ფეხსაცმლით, ჩანთით. წელიწადის 12-ივე თვეს თავისი ლუქი აქვს. ვითვალისწინებ იმ თვის შესაფერის ფერებს, ხასიათს. ორი თვეს დამრჩა, ნოემბრის ბოლოს ვამთავრებ. აგვისტო განსაკუთრებულად კარგი გამოვიდა. თუმცა, მის მიმართ ყველაზე დიდი კრიტიკა იყო, რადგან გავაკეთე თეთრი შავში და არა ფერადი. აგვისტოში ვარ დაბადებული, ჩემი ფერია შავი და თეთრი. ამ ორი ფერით ცხოვრებაში ყველაფერს ვამბობ. კაბა იმდენად მასშტაბურია, ლოკაციაც ძალიან კარგია, კმაყოფილი დავარჩი. იანვარში ვაპირებ ჩვენების მოწყობას, 12 კაბა ერთად იქნებ ნაჩვენები. ლოკაციაც ძალიან ლამაზი მაქვს არჩეული.

– როგორია შენი ხედვით ქალი?

– ჩემი მოდელებიც დებოტანტები არიან. რადგან ამოღებული ვარ კონტექსტიდან, მინდოდა, აქაც განსხვავებული ყოფილიყავი: გამოუცდილი მოდელი ამეყვანა, მესწავლებინა მათთვის სარული, პოზირება, ჩამეცნია ჩემი სამოსი და ცხოვრებაში ერთხელ ვგრძნობ თავი ნამდვილ ქალად. 12 ქალია – 12 თვის შესაფერისი. ჩემთვის, როგორც მამაკაცისთვის, ქალი არ უნდა იყოს ლამაზი. ისეთი სახე უნდა ჰქონდეს, სხვას არ მოეწონოს და მე გავტყდო. ჩემი არც ერთი მოდელი არ არის ძალიან ლამაზი, დახატული. მე არ მიყვარს ლამაზი ქალები. კონსერვატორი, ჭკვიანი ქალები მიყვარს, ქალი თუ ჭკვიანია, ის ლამაზიც არის და ყველაფერი ექნება, რაც ქალს სჭირდება.

ნათია უტიაშვილი

ქართველი ბიჭების მომხრე არ ვარ. შეიძლება, ქართველ გოგონებს მოგწონთ ისინი, მაგრამ მეტროსექსუალი ბიჭები უფრო მეტად დასაფასებლები არიან

დღეს, ალბათ, როგორც ბევრი სხვა მომღერალი, თათია ბიორგოპიანიც შემოქმედებით სფეროში ნაკლებად აქტიურია, თუმცა, ამ ეტაპზე ორ შვილს ზრდის და საკმაოდ საპასუხიშემგებლო და საინტერესო სამსახურში მუშაობს. როგორც თავად თათია ამბობს: სტაბილურად კარგი ცხოვრება აქვს.

როგორ მიიღო 10 წლის წინ თათია ბიორგოპიანის გაივიკაღ ღაოჯახის გაღაწყვატილვაა მისა მუშლა და რატო პრის მათი ქოჩინების თაიილი სამაგაღ მნიშვნელოვანი

თათია ბიორგოპიანი: ზოგადად, მიყვარს როდესაც ყველაფერი სტაბილურად კარგად არის. ვარ ძალიან ბედნიერი, მყავს ორი არაჩვეულებრივი ბავშვი: 9 წლის ანიტა და 4 წლის ლაზარე. ასევე, მყავს მეუღლე, რომელიც საოცრად კარგი, ყურადღებიანი მამა და ქმარია. ვმუშაობ განათლების, ხარისხის განვითარების ეროვნული ცენტრის უცხოეთში მიღებული განათლების სამმართველოში. სტაჟიანი თანამშრომელი ვარ. საკმაოდ სერიოზული და საპასუხისმგებლო საქმეა, აქტიური. მიუხედავად იმისა, რომ რადიკალურად განსხვავებული და არაშემოქმედებითია, ძალიან მიყვარს და რაც მთავარია, არაჩვეულებრივი კოლეგები მყავს. პარალელურად, ვცდილობ, არ ჩამოვრჩე ცხოვრებას და ვიყო მუდმივად საქმიანი. ვერ ვიტყვი, რომ აქტიური შემოქმედებითი ცხოვრება მაქვს, მაგრამ თუ არის კომპოზიტორების შემოქმედებითი საღამოები, ან კორპორატიული შეხვედრები, მიწევს კომპოზიტორებთან ურთიერთობა და მათ შემოქმედებით საღამოებზე გამოსვლა. ამ სფეროში უამრავი მეგობარი მყავს და დიდი მადლობა ყველას, ვისაც ვახსოვარ. დღეს იმდენად პოლიტიზებული გახდა ჩვენი სფერო და ბევრი ჩემი კოლეგაც, რომ ჯობია, შემოქმედებით უფრო ვიყოთ დაკავებული და ამ საქმეში ჩავერთოთ მასქიმაღურად. მისარია, რომ ჩემი კოლეგები რაღაცებს აკეთებენ. მე, ამ მხრივ, ცოტა მოვიკოჭლებ, მაგრამ სიმღერები დაგროვდა. ამას წინათ, ლილიკო ნემსაძე შემხვდა, ასევე, გია მაჭარაშვილი – იქნებ რამე გავეკეთებინაო. მიმავალში ვეცდები, რამე გავაკეთო. ჯერ სიმღერები უნდა ჩავწერო. მიღეც და ვერ მოვიცალა.

არაერთხელ უთქვამს: თამთას ვინ ჰკითხავდა, ამისთვის რომ მელოდა, ისეთი „რაჭაა“, ვერ გადაწყვეტდაო

– ლუკა ხომ არ გუბუნება, უფრო მეტად გააქტიურდი შემოქმედების მხრივო?
– ლუკას უყვარს, როცა გიტარას ავიღებ და ვუკრავ. ჩემი ბიჭიც ძალიან მუსიკალურია. ანიტაც დადის მუსიკაზე, საკმაოდ დაკავებულია. ისეთი დედა ვარ, ვცდილობ, თავისუფლება მიეცე და აირჩიოს ის, რაც მას უნდა. არ ვატან ძალას, რომ იაროს იმაზე, რაც მას არ უნდა. ცურავს, მათემატიკა ესმის კარგად, კლასიკურ მუსიკას ეუფლება ფორტეპიანოს განხორით. რაც შეეხება პატარას, ის საოცრად მუსიკალურია, ოღონდ ცოტა მორცხვი, მაგრამ ძალიან კარგი სმენა აქვს. ცოტა ხნის წინ გიტარა გადმოვიღე, წაიღილია. ლუკაც სულ მაქეზებს: დაუკარი გიტარაზე, ბავშვებს უყვართ – სამზავად გვასაიმოვნეო. ამ მხრივ, ვცდილობთ, მთელი ოჯახი დავიყოქოთ. ლუკა კარგი მსმენელია. ხანდახან მეგობრებთან თუ მოხვდება და წაიღილინებს – ეს არაფერია, ჩემთან ერთად არ მღერის. მას თავისი გემოვნება აქვს, მე – ჩემი. ხშირად ჩავრთავთ მუსიკას ხმამაღალა

და ვუსმენთ, თუმცა, ორივეს რადიკალურად განსხვავებული გემოვნება გვაქვს. მე უფრო მიყვარს ჯაზი, მას – როკი, სხვათა შორის, ანიტასაც.
– რამდენი წელია, რაც შენ და ლუკა ცოლქმარი ხართ?
– ნოემბერში 10 წელი ხდება. წინასწარ არაფერს ვგეგმავთ, ალბათ, რამეს ვიზამთ. ზოგადად, ყოველ წელს აღვნიშნავთ ხოლმე. ორივე ბავშვის ნათლობა ჩვენი ქორწინების თარიღს დაემთხვა. ასე რომ, სამმაგად მნიშვნელოვანი თარიღია.
– ხშირად ამბობენ: მეუღლეები დროთა განმავლობაში ერთმანეთს ეშვებიანო. თუმცა, თქვენ თავიდანვე ჰგავდით ერთმანეთს, განსაკუთრებით გარეგნულად.
– თავის დროზე, ტელევიზიაში რომ მივდიოდით, ამბობდნენ: მოვიდა სვერდლოვის ტელევიზიაო. თავიდანვე გვავდით ერთმანეთს, დაძმავებით ვიყავით. სანამ გავთხოვდებოდი რაღაცებს ვამბობდი, მაგრამ, რომ თხოვდები მერე ბევრ რამეს სხვანაირად უდგები, სხვანაირად ფიქრობ. ხვდები: რაღაცეებს უნდა გამოვიანგარიშიო, გითვალისწინო. სხვანაირად არ გამოვა, რადგან ორი, ფაქტობრივად განსხვავებული ადამიანი ინყებს ერთად ცხოვრებას. ამიტომ, რაღაცაში ის სწევს შეღავათს, რაღაცაში – მე, დათმობაზე ორივე მივდევართ. ჩვენ ჯერ მეგობრები ვართ და მერე უკვე – სხვა დანარჩენი. თუ ურთიერთობაში არ არის გავება, დათმობა, აზრების გაცვლა, არაფერი გამოვა. ზოგადად, ქორწინების პირველი წელი ცოტა რთულია, მაგრამ ჩვენ გადავლახეთ. თუმცა, დღესაც რომ ვუფიქრებდი, მგონია, ეს ყველაფერი ახლახან მოხდა. ჩვენთვის ყველაფერი ახლა იყო, ვცდილობთ, გავიხალისოთ ცხოვრება, რაღაცეები მოვიფიქროთ, შევცვალოთ. დღემდე ვგვრინა, რომ ეს ყველაფერი ახლა იყო. ძალიან ოპტიმისტი ვარ, ლუკა კი – ზეოპტიმისტი და ეს ბევრ რამეში გვეხმარება, ისევე როგორც ხასიათის სხვადასხვა თვისება. თან, ხომ იცი, რაჭველი ვარ, სანამ გაბრაზებას ვინყებ, ყველაფერი სხვანაირად ლავდები, ვშვადლები. ლუკა მეუბნება ხოლმე: ხანდახან თუ გაფიცები – ვაიოო... მაგრამ, ძალიან იშვიათად ხდება.
– კარგია, რომ ერთმანეთისთვის ყოველთვის იტოვებთ დროს, ცდილობთ, სხვალები მუდმივად იყოს თქვენს ცხოვრებაში, ურთიერთობაში.
– ეს აუცილებელია. „მე ახლა ძალიან დაღლილი ვარ, ბავშვებს ვერ მივხვდავ“, – ასეთი პერიოდები არ მქონია. დაღლის მიუხედავად,

ბავშვისა და მეუღლისთვის მაინც უნდა გქონდეს გარკვეული დრო, რადგან ეს მერე ილექება. ლუკაც ძალიან დაკავებულია, მეორე არსზე რუსულად მიჰყავს „მოამბე“, ასევე „ჯიემჯის“ სპორტული კომენტატორია. მიუხედავად ამისა, ორივე ვცდილობთ, ერთმანეთის თავი ყოველთვის გვექონდეს. როგორც ყველას ცხოვრებაში, ჩვენთანაც ყოველ რთული პერიოდები, მაგრამ გადავვითვალისწინებთ, რადგან ორივე ვცდილობთ, ასეთ დროს სიმშვიდე შევინარჩუნოთ.

– შენ ჯოჯუტ ხასიათს რამეში შეუშლია ხელი?

– გარდა იმისა, რომ ჯოჯუტი ვარ, საბედნიეროდ თუ სამწუხაროდ, მაქვს მომენტი, როცა ვამბობ: უხერხულია, მეუხერხულება, მერიდება... ეს ჩვენს პროფესიაში ცუდია, ყოველთვის უკან გხვები. მერე, წლები რომ გადის, ამას ხვდები, მაგრამ ეს ის თვისებაა, რომელსაც ვერ შეცვლი. ყოველთვის მითქვამს: ახლა ამას გავაკეთებ, მაგრამ ვერ გამოიკეთებია. იმას, რასაც სხვა გავაკეთებ, მგონია, მე ვერ გავაკეთებ. მიუხედავად იმისა, რომ ეს უფრო წინ წამწევდა. ის, რაც სხვისთვის მისაღებია, ხშირად ჩემთვის მიუღებელია, თუმცა, მეც მინდა, რომ ვიყო: აქტიური, ანგაჟირებული, მაგრამ ასეთი ვერასდროს ვიქნები. თუმცა, სასაყვედურო არაფერი მაქვს. ცოტა მეტად აქტიური რომ ვიყო, ალბათ, უფრო კარგი იქნებოდა.

– ვინ ხარ ზოდიაქოს ნიშნით?

– „სასწორი“. მერყევი ხასიათიც მაქვს. განონანსნორებული ვარ, რადიკალიზმი საერთოდ არ მიყვარს ცხოვრებაში, რადგან მგონია, ცუდია. ზოგჯერ მაქვს გულსწყვეტა, რადგან ცოტა განსხვავებულს რომ ვიტყვი, მგონია, ადამიანს ვანყენებ. არასდროს არაფერს ვამბობ უხეშად, ლოიალური ვარ, მაგრამ, როცა გული მტკვინია, ჩემი აზრი გამომიხატავს თუნდაც მეგობრის მიმართ, სამწუხაროდ, ისე არ მიუღიათ, როგორც საჭიროა. მაგრამ, არა უშავს. ზოგჯერ იგივე სიტუაციაში უკან დამიხევია, არაფერი მითქვამს, მერე მიზანია: ალბათ, უნდა მეთქვა თავის დროზე, რომ მერე იგივე აღარ გავკეთებინა. მირჩევენია, ადამიანს ვავერდიო, ვიდრე მკვახედ ვუთხრა. თუმცა, ზოგჯერ სათქმელი მითქვამს პირდაპირ, ოღონდ არა ემოციურად. ვცდილობ, პირველი ემოციები გადავგორო, რადგან შეიძლება, ვერ მოვზომო. მერე კი, უკვე საოცრად დინჯად, აუღელეებლად ვუეზნები ჩემს აზრს.

– შენი ხასიათიდან გამომდინარე, ალბათ, გათხოვნი ხსნიან გვერდს მერყეობდი.

– მე არ მიმიღია გადაწყვეტილება. ლუკას რომ არ გადაწყვიტებდა, მე დიდხანს ვიფიქრებდი. არაერთხელ უთქვამს: თამთას ვინ ჰკითხავდა, ამისთვის რომ მეცადა, ისეთი „რაჭაა“, ვერ გადაწყვეტდაო.

– ძველი დროიდან თუ გაქვს ნოსტალგია რამის მიმართ?

– ვფიქრობ, ჩემს ცხოვრებაში ყველაფერი ძალიან კარგად იყო. რაც მინდოდა, ყველაფრის რეალიზება მივხვდებოდი. მიმანია, რომ დღესაც რეალიზებული ვარ, რადგან მაქვს არაჩვეულებრივი ოჯახი; სამსახური, რომელიც საკმაოდ შრომატევადია. შეიძლება, შემოქმედებითად ისე არ ვარ დატვირთული და ეს ნოსტალგიურია, მაგრამ, საბოლოო ჯამში, ემაყოფილი ვარ. ზოგჯერ ტელევიზორს რომ ვუყურებ, ვფიქრობ: კარგი იქნებოდა, უფრო მეტი ოყოს შემოქმედებითი, მუსიკალური მხარე. ამ მხრივაც მაქვს რაღაცეები, ვეჭვობა ჩემს თავს. ახლა ბავშვები წამოიზარდნენ და შემიძლია, საკუთარ თავს დავუთმო დრო.

საჩინალი "კარგა" 14.45 ქართული და უცხოური პრესის მიმოხილვა **15.35** გადაცემა **"ID" 16.00** **საჩინალი "სიყვარულის იმპერია" 17.40, 22.00, 1.50** ყოველდღიური ა(მ)ბები/ვასიკო ოდიშვილისგან **18.40, 23.25** ინ-ფაქტი **18.45** **საჩინალი "სხვისი სხაული" 21.00** მესტროს "ცხრიანი" (საინფორმაციო-ანალიტიკური პროგრამა) **22.15** **საჩინალი "მუზი და ბუნეი" 23.30** **საჩინალი "მდუგარანი" 2.10** ქართული და უცხოური პრესის მიმოხილვა **2.30** მხ. ფილმი **"გაქვალაგანის განყოფილება"**.

07.30, 08.05, 09.10 იმედის დილა **08.00, 09.00, 10.00, 11.00, 14.00, 17.00, 19.00, 20.00, 02.10** ქრონიკა. **10.05** სერ. **"სიყვარულის სიყვარული" 11.20** სერ. **"სილა" 12.30** დღის შოუ **14.40** სერ. **"უდანაშაულო" 17.35** სერ. **"გოგა ქალი" 3** სერ. **18.45, 19.03** სერ. **"ღირსების საქმე" 20.55** სერ. **"დიდი სახლის პატარა დიასახლისი" 22.00** რეაქცია **00.00** მხ/ფ **"მეფე არტური"** (ტ.შვიტაძე) **02.20** მხ/ფ **"გონიერების ასაკი"** (ს.მარსო).

06.10 საგალობელი **06.15** დ/ფ **"მოგზაურობა ბარტ ვულფთან ერთად" 06.40** მხ/ფ **"დათა თუთაშია" IV** ნან. **07.50** ჩვენი ამბავი **08.00** დილის ლოცვა **08.20** სახარება **08.30** "განთიადი" **10.10, 19.00, 22.00, 00.05, 02.30** სახალისი **10.35** საუფლონი "ყოვლადმინდა კიდობანი" **10.05** ღვთის სახლი **11.20** ისტორიის გაკვეთილი **12.10** პორტრეტები **14.00** მოკ./ფ **"აივან ოთხი ხალისისთვის" 13.30** კონცერტი -ანს. **"შვიდასა" 15.05** კარაბაღები **15.30** მხ/ფ **"რაგანიშა ინტერპიუ პირად საკითხავა" 17.00** კვირიაკე **18.10** განთიადის სტუმარი **18.40** ძველი ალტემის განმარტებანი **18.55** ისტორიის დღიური **19.20** მხ/ფ **20.40** ძილი ნებისა **21.05** პატრიარქის ქადაგება **21.15** დროის ჩანაწერები **22.25** მოგზაურობა სამშობლოში **22.55** მართლმადიდებლური კატეხიზმი **23.00** საღამოს ლოცვა **23.15** დ/ფ **"წმინდა დიდმონაშე დიმიტრი ყიფიანი" 00.35** განთიადის სტუმარი **01.00** მხ/ფ **"დათა თუთაშია" V** ნან. **01.15** ნიამორი.

შაბათი 6 დეკემბერი

08.00 ან/ფ **"კრიპტო სუპერ ძალი" 09.00** მხ/ფ **"გაგვიყვანე უყვარდავოდ" 10.30** "ყოჩაღების ქუჩაზე" **11.00** ტ/სერ. **"ოჯახური გაყოქვა" 12.00, 16.00, 20.00** "მოამბე" **12.30** "სექსუალის დრო" - **"მარია ქალასი" 14.00** მხ/ფ **"ღიასხალისი" 16.30** ქართ. მხ/ფ **"სხალი ზაფხულის სამი დღე" 18.00** დ/ფ **"ჩაცმის თავისუფლება" 19.00** "ეტალონი" **21.00** ტ/სერ. **"ლოს-ანჯელისის პოლიცია" 22.00** "შეგვედრები მწერალთა სახლში" **23.00** "წითელი ზონა" **00.00** მხ/ფ **"მადონის ოქტის სიღაბი"** (მ.სტრეიპი) **02.10** "ეტალონი".

08.00 კურიერის დაიჯესტი **08.30** მხ/ფ. **10.30** კომედი შოუ **11.00** ექიმები **12.00, 15.00, 18.00, 21.00, 03.00** კურიერი **12.30** ბიზნეს კურიერი **14.00** ვინ დაამარცხებს ვასოს **15.30** ნიჭიერი **19.00** ილბლიანი ბორბალი **20.00** გააცინე და მოიგე **22.30** სერ. **"ჩემი სოლის დაქალები" 23.30** რა? სად? როდის? **01.30** მსოფლიო კინო-პრემიერები კადრს მიღმა **03.30** მხ/ფ.

7.00, 2.00 ახალი ამბები **7.20** მულტფილმი **"მამის რაინდები" 9.00** **საჩინალი "ასი" 10.00** NX სპიკერი ტელეპრეზენტაცია **10.30** "პულსი" **11.00** ბიზნესკონტაქტი ანალიტიკა **11.50, 14.50, 18.35** კვირის აზრები **12.00, 15.00, 18.00** მესტრო **12.00, 15.00, 18.00** (ახალი ამბები) **12.30** გადაცემა "თეკუნას კულინარიუმი" **12.50** გადაცემა **"60** კითხვა ინტერვიუში" **13.05** სერიალი **"10** წლის შემდეგ" **15.30** გადაცემა "ფული და სურვილები" **16.00** **საჩინალი "სიყვარულის იმპერია" 17.00** ოთარ ტატიშვილის შოუ **18.45** **საჩინალი "სხვისი სხაული" 20.30** გადაცემა "უცნობი ისტორიები" **21.00** თოქ-შოუ სუბექტური აზრი **22.00** **საჩინალი "1 ნაბიჯი" 23.00** გადაცემა "მუსიკალური საღამოები მესტროზე" **0.00** **საჩინალი "მდუგარანი" 2.20** მხ. ფილმი **"დავიდავ შენგან"** (ტიტ.)

07.30 ან/ფ **"ლეგენდა მძინარე მზეთუნახავზე" 08.00** მხ/ფ **"სანაღვარის პრინცესა" 10.15** ეკოვიზია **11.00, 14.00, 17.00, 19.00, 20.00** ქრონიკა. **11.15** ვაკანსია **12.00** სერ. **"როგინ ვუდის თავადასაპალი" 3** სერ. **13.00** კულინარიული დუელი **14.40** სერ. **"უდანაშაულო" 17.35** სერ. **"გოგა ქალი" 4** სერ. **18.45, 19.03** სერ. **"ღირსების საქმე" 20.55** სერ. **"დიდი სახლის პატარა დიასახლისი" 21.45** გათამაშება -

ტექნო ბუმი **22.00, 23.00, 00.00** სერ. **"შუა ქალაქი — 5" 01.00** მხ/ფ **"ლომის გული"**.

06.10 საგალობელი **06.15** მხ/ფ **"დათა თუთაშია" V** ნან. **07.30** მოგზაურობა სამშობლოში **08.00** დილის ლოცვა **08.20** სახარება **08.30** ჩვენი საგანძური **10.15, 19.00, 22.00, 00.05, 02.30** სახალისი **10.40** ქართულ მულტფილმი **10.55** კვირიაკე **12.10** მხ/ფ **13.35** დ/ფ **"არქიმანდრიტი გრიგოლ ფერაძე" 14.00** ღია აუდიტორია **14.45** საკვირაო სახარების განმარტება **15.05** ოპერა - **"სიყვარულის ელასირი" 16.50** დ/ფ **"სიაუმ ქართველი" 18.10** ნიგინერების გაკვეთილები ასფურცელასგან **18.40** ძველი ალტემის განმარტებანი **18.55** ისტორიის დღიური **19.20** ევრომასტერი **19.35** ქართული ალბომი **20.00** "ერთსულოვნების სალონი" **21.05** პატრიარქის ქადაგება **21.15** ქრისტიანული ხელოვნება **22.20** ჩვენი ამბავი **22.30** კვირიაკეს სიუჟეტი- გრიგოლ ფერაძე **22.45** საკვირაო სახარების განმარტება **23.00** საღამოს ლოცვა **23.15** "ჟურნალისტის დღიური" - ახალმონაშე (გრიგოლ ფერაძე) **00.35** დროის ჩანაწერები **01.20** მხ/ფ **"დათა თუთაშია" VI** ნან.

კვირა 7 დეკემბერი

08.00 მხ/ფ **"პარი პოტერი და ნახევარსისხლა პრინცი" 10.30** "ყოჩაღების ქუჩაზე" **11.00** ტ/სერ. **"ოჯახური გაყოქვა" 12.00, 16.00, 20.00** "მოამბე" **12.30** "გამინტერესი დღეს" **13.00** დ/ფ **"დიდებული სასახლეები" 13.30** გურმანია **14.00** **ფანჯურები. "ბორკალო" - "მბალაური" 16.30** ქართ მხ/ფ **"თუში მისხვარა" 20.00** "ტელებოლო" **21.00** ქართ მხ/ფ **"კონფლიქტის ზონა" 22.30** მხ/ფ **"მას სიკვდილი უხდება" 00.20** მხ/ფ **"ქუდის ქისინი" 02.30** "შეგვედრები მწერალთა სახლში".

08.00 კურიერის დაიჯესტი **08.30** მხ/ფ. **10.30** "სახლი" **11.00** ეკი ვოკი **12.00, 15.00, 18.00, 03.00** კურიერი **12.30** ვანოს შოუ **14.00** ილბლიანი ბორბალი **15.30** ქერის უბანი **16.00** ბრავო **18.40** ექიმები **19.40** კომედი შოუ **21.00** P.S. **22.30** სერ. **"ჩემი სოლის დაქალები" 23.30** სოციალური ცელი **01.00, 03.30** მხ/ფ.

7.00, 2.00 ახალი ამბები **7.20** მულტფილმი **"მამის რაინდები" 9.00** **საჩინალი "ასი" 10.00** NX სპიკერი ტელეპრეზენტაცია **10.30** "პულსი" **11.00** "მონიტორი/ჟურნალისტური გამოძიება **11.30** უცნობი ისტორიები **11.55, 14.50, 17.50** კვირის აზრები **12.00, 15.00, 18.00, 21.00** მესტრო **12.00, 15.00, 18.00, 21.00** (ახალი ამბები) **12.30** გადაცემა "თეკუნას კულინარიუმი" **12.50** გადაცემა "ID" **13.05** მხ. ფილმი **"სხვისი სხაული" 15.30** ინ-ფაქტი (კვირის კოლაჟი) **16.00** **საჩინალი "სიყვარულის იმპერია" 17.00** გადაცემა "მუსიკალური საღამოები მესტროზე" **18.30** დოკ. სერ. **"ქალაქი და ადამიანი" 19.00** **საჩინალი "სხვისი სხაული" 20.00** გადაცემა "ფული და სურვილები" **20.30** "აბების/კვირის ანექდოტები **21.30** **საჩინალი "10 წლის შემდეგ" 23.00** ოთარ ტატიშვილის შოუ **0.00** **საჩინალი "მდუგარანი" 2.20** მხ. ფილმი **"ნიუ-იორკის მეფე"**.

07.30 მხ/ფ **"ოჯახი" 10.00** სტუმრად იუმორინასთან **11.00, 14.00, 17.00** ქრონიკა **11.15** ბასტი ბუბუ **12.00** სერ. **"როგინ ვუდის თავადასაპალი" 4** სერ. **13.00** EMERGENCY **14.35** იმედის გმირები **15.00** ეკა ხოფერიას თოქ შოუ **17.35** ცეკვავენ ვარსკვლავები **20.00** იმედის კვირა **22.00** შალვა რამიშვილის შოუ **23.00** ქ/სერ. **"ფსიქოპათია თაშაშაი" 6** სერ. **00.00** მხ/ფ **"ფაქტორი დასვა" (ა.ასანტი) 01.40** მხ/ფ **"ლომის გული"**.

06.10 საგალობელი **06.15** დ/ფ **"მოგზაურობა ბარტ ვულფთან ერთად" 06.40** მულტფილმი **08.00** დილის ლოცვა **08.20** სახარება **08.30** საკვირაო სახარების განმარტება **08.40** ღვთის სახლი **09.05** "განთიადი" (კოლაჟი) **10.15** სახალისი **10.40** ივერის ეკლესია **10.55** ნიგინერების გაკვეთილები ასფურცელასგან **11.25** ქართული ალბომი **12.10** მხ/ფ **"მდუგარანი ბადარაშა" 13.25** ქრისტიანული ხელოვნება **14.10** ისტორიის გაკვეთილი **14.45** საკვირაო სახარების განმარტება **15.05, 18.05, 21.05, 00.05** პატრიარქის ქადაგება **15.20** მოგზაურობა ნუთისოფლისა **15.50** ევრომასტერი **16.05** ერთსულოვნების სალონი **17.00** ეპოქის სახელები **17.25** დ/ფ **"ჩვენი ფეხბურთი" 18.30** დროის ჩანაწერები **19.20** ჩვენი ამბავი **19.30** მხ/ფ **"მეგობრები" 21.40** კვირიაკე **22.50** საკვირაო სახარების განმარტება **23.00** საღამოს ლოცვა **23.15** დ/ფ **"ფრაგმენტები ტაო-კლარჯეთის ცხოვრებიდან" 00.30** პორტრეტები **01.20** მხ/ფ **"დათა თუთაშია" VII** ნან.

რა გავლენას ახდენს აღაშიანზე სამკაულის ენერჯია და შეუძლია თუ არა მას ჩაენი სსოპრეზის შეხველა

სამკაულებს რომ უდიდესი ენერჯია აქვს, ეს უკვე ცნობილია, მაგრამ ცოტამ თუ იცის, რომ შესაძლოა, სწორედ სამკაულის ენერჯიამ მოახდინოს ისეთი ზემოქმედება ადამიანის, კერძოდ კი, მისი მგლობელის აურაზე, რომ მთლიანად შეცვალოს მისი ცხოვრება.

სამკაულების ტარებას დიდი სიფრთხილით უნდა მოეკიდოთ. დიდი მნიშვნელობა აქვს ასევე, იმ ადამიანის განწყობას, რომელიც ფოლადს ან ძვირფას ქვას ფორმას აძლევს. მუშაობის პროცესში მას შეუძლია ქვაზე ზემოქმედების მოხდენა. ამიტომ, უმჯობესია, უპირატესობა ქარხნული ნესით დამუშავებულ ძვირფას ქვებს მიანიჭოთ. ის გაცილებით უსაფრთხოა. მცირეერისტალიან ანუ გამჭვირვალე ქვებს თუ თვლებს, გაცილებით სუსტი აურა აქვთ. სწორედ ამიტომ, ორგანიზმზე მათი ენერგეტიკული ზემოქმედება უმნიშვნელოა. გამჭვირვალე ქვა კი, იოლად ემორჩილება მის მგლობელს.

მოერიდეთ ისეთი ქვების ტარებას, რომელსაც შავი ლაქები აქვს, რადგან მას ასტრომინეროლოგები ბოროტ ქვებს უწოდებენ.

ოქროში ან პლატინაში ჩასმული გაუმჭირვალე ქვა შედარებით საშიშია. ის ასეთ ბუდეში ხშირად „კვდება“. თუმცა, გაანია, რამდენად მგრძობიარეა ადამიანი კონკრეტული ქვის მიმართ. ლითონის ძლიერი ენერჯია ქვას არ აძლევს საშუალებას, საკუთარი თვისებებით გამოამჟღავნოს და ნელ-ნელა კვდება.

ალმასი ენერგეტიკულად ძალიან ძლიერი ქვაა. ის თავის მგლობელს უბედურებისა და წარუმატებლობისგან იცავს. მისი ტარება კარგია ფეხმძიმე ქალებისთვის. ალმასი ადამიანს ანიჭებს ძლიერ ენერჯიას, უძლიერებს აურას და სასიცოცხლო ძალას ჰმატებს. ასევე, ვინც ალმასის ქვას ატარებს, ის დაზღვეულია

ფიზიკური ტრავმებისგან. ამ ქვის სამკაულები ძლიერი ხასიათისა და მეტროლი სულის ადამიანებმა უნდა ატარონ.

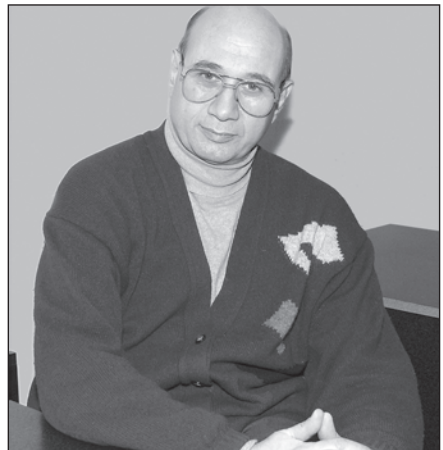
არ არის სასურველი ისეთი ქვის ტარება, რომელიც უბედურ ადამიანს ეკუთვნოდა. ალმასის აურა უარყოფით ემოციას და ინფორმაციას მგლობელისგან იღებს, მას ინახავს და შემდეგ უბედურებისა და ავადმყოფობის მიზეზი ხდება. ასეთ ალმასს დაწყვეტილს უწოდებენ.

ზურმუხტის ქვას ალმასით ძლიერი აურა აქვს, მაგრამ მასთან შედარებით, გაცილებით უსაფრთხოა. ის კეთილი ადამიანის მფარველია. ზურმუხტის ქვას სუფთა ველი აქვს და შეუძლია, სხვა ადამიანების მავნე ზემოქმედებაც ადვილად მიიღოს. ამიტომ, ზურავის ათხოვებთ ამ ქვის სამკაულს.

ვირუსის ძალიან ძლიერი ქვაა, თანაც მგრძობიარე აურა აქვს. ამიტომ, მას ხშირად მაგები ჯადოს გასაკეთებლად იყენებენ. ის, ვინც ფირუზის სამკაულს ატარებს, ენერგოლია, კონტაქტური, მაგრამ ხშირად არასასურველ ზეგავლენას ახდენს რომანტიკულ ადამიანებზე.

ლალის ქვა სასიცოცხლო ენერჯიის წყაროა. ვინც მას ატარებს, მეტად შრომისუნარიანია. ასევე, ეს ქვა აღვივებს ადამიანებში ეროტიკულ, სასიყვარულო და რომანტიკულ გრძობებს. ლალი, აძლიერებს პატივმოყვარეობისა და საზოგადოებაში თვითდამკვიდრების უნარს, დადებითად მოქმედებს სისხლძარღვთა და გულის დაავადებებზე. ამიტომ, თუ ეს დაავადებები განუხებთ, უმჯობესია, ლალის ქვა ატაროთ.

თუ უგუნებოდ ხართ და სტრესულ სიტუაციაში, მაშინ **მარბალიტს** მოერიდეთ. მარბალიტი უნდა ატარონ სიცოცხლით სავსე, ჯანმრთელმა ადამიანებმა. უმჯობესია, ვარდისფერი, წყვილი მარბალიტი, მაგრამ, თუ

რუბრიკას უძღვება თბილისის სამედიცინო აკადემიის პროფესორი, ასტროლოგი **მიხეილ ცაბარაძე**

„ამერთო, მომეცა მოთმინება, რომ ავიტანო ის, რისი შეცვლაც არ შემიძლია, გამბედაობა, რომ შეცვალო ის, რაც შემიძლია და გონიერება, რომ განვასხვავო ერთი მეორისაგან.“

ჰურტ ჰონეპუტი

მელანქოლიური ბუნება გაქვთ, მაშინ თეთრი მარბალიტის სამკაული უნდა ატაროთ.

მისპარის ქვაზე მთავრე დადებით ზეგავლენას ახდენს. მისი აურა ნერვულ სისტემას კვებავს და დამლული ემოციებისგან გვიცავს. მისი ზემოქმედების ძალა პირდაპირ კავშირშია მთვარის ფაზებთან. ამ ქვას ოქრო არ უყვარს და მასთან ვერ „მეგობრობს“.

ნაფრიტს სიცოცხლის ქვას უწოდებენ. ის სიცოცხლეს ახანგრძლივებს, ამავრებს ორგანიზმს, აძლიერებს იმუნიტეტს და ტონუსს, იცავს ადამიანს ავადმყოფობებისგან. ამ ქვას აზარტული ადამიანებისთვის წარმატება მოაქვს. ამიტომ, მათ უნდა ატარონ. თუ ნეფრიტმა ფერი შეიცვალა ან გატყდა, სასწრაფოდ შეცვალეთ, რადგან მან თვალი აიღო და მისი მავნე ზემოქმედება თქვენ აგარიდათ.

შეკითხვა ასტროლოგს

პიიხვა: დავიბადე 1997 წლის 24 დეკემბერს, დილის საათებში. ვთხოვთ, მიხსნათ, ასტროლოგიური კუთხით რომელი პროფესიონა ჩემთვის უფრო მისაღებია?

პასუხი: თქვენთვის წარმატების მომტანი პროფესიონა: სახელმწიფო ზემალად ემელონებში ადმინისტრაციული საქმე, მანქანათმშენებლობა, საინჟინრო, სამეცნიერო-კვლევითი საქმიანობა, ტექნიკა-მექანიკის, საკონსტრუქციო, საგამომგონებლო სფერო და ფსიქოთერაპიის ფართო სპექტრი.

პიიხვა: დავიბადე 1997 წლის 1 აპრილს. მინდა უცხოეთში სწავლის გაგრძელება. რომელ ქვეყანას მიჩვენო?

პასუხი: თქვენი კარგული მისია უკავშირდება უცხოეთს, ამიტომ, აუცილებელია, წახვიდეთ და იქ მიღებული ცოდნითა და დაგროვილი კაპიტლით წინ წაიწიოთ ცხოვრებაში. ქვეყნებიდან კი კარგია: იტალია, არგენტინა, ჩინეთი, ტიბეტი, ესპანეთი, სან-მარინო, მონაკო, ლატვია, შვეიცარია, ავსტრია, ავსტრალია, საფრანგეთის სამხრეთი ნაწილი, სლოვენია, სერბეთი, პორტუგალია.

პიიხვა: დავიბადე 1995 წლის 6 ნოემბერს, შუადღეს. რომელი პროფესია ჩემთვის

მომავალში წარმატების მომტანი და, უცხოეთში რომ გადავწყვიტო წასვლა, რომელი ქვეყანა ამ მხრივ სასურველი?

პასუხი: თქვენთვის უცხოეთი კოსმოურ-კარგული მისიაა, ამიტომ, წასვლა და იქ დროებით ცხოვრება უკეთესია; ქვეყნებიდან კი კარგია: იტალია, ავსტრალია, ბირმა, არგენტინა, სან-მარინო, ჩინეთი, ესპანეთი – კატალონიის მხარე; ლატვია, მონაკო, ავსტრია, შვეიცარია, საფრანგეთის სამხრეთი ნაწილი, სერბეთი, სლოვენია, პორტუგალია. პროფესიებიდან კი წარმატების მომტანია: დიპლომატია საელჩოებისა და საკონსულოების დონეზე, ხელოვნების ფართო სპექტრი, პოეზია, ლიტერატურა, იურისპრუდენცია, დიზაინი, არქიტექტურა, პარფიუმერიულ-კოსმეტიკური საქმიანობა ან ბიზნესი, ფოტოგრაფიის ხელოვნება, სადალაქო საქმე, სოციალოგია, პოლიტიკა, ტურისტული ორგანიზაციების ბიზნესი, სპორტის სფერო.

პიიხვა: ჩემი და დაიბადა 2003 წლის 21 იანვარს. რა არის მისი კარგული მისია და რომელი პროფესიები მოუტანს წარმატებას?

პასუხი: მისი კარგული მისიაა, იყოს მეტად ორგანიზებული, დისციპლინირებული, შეუპოვა-

რი, მიზანწარაფული, მომთმენი, შრომისუნარიანი, პრაქტიკული, ფულის ყიარათიანად მხარჯველი; ასევე, უნდა დაეყრდნოს დიპლომატიას, ისწავლოს საკუთარ თავზე ინიციატივის აღება, შეეძლოს საიდუმლოს დაცვა და მეტად მიენდოს ინტუიციას; ჰქონდეს საკუთარი თავის იმედი და რწმენა; სადაც საჭიროა, გამოავლინოს ორგანიზატორული და ლიდერული თვისებები, იყოს მეტროლი სულისკვებების, პატიოტი და სამშობლოს ემსახუროს ერთგულად; უნდა დაცვას ტრადიციები, დაამყაროს სტაბილური სანათესაო და სამეგობრო ოჯახური კავშირები. იყოს მეტად მშვიდი და ჰარმონიული. ყოველივე ეს ცხოვრებაში წარმატებებს მოუტანს და კარგულ მისიასაც შეასრულებს. პროფესიებიდან მისთვის კარგია და წარმატების მომტანი: სასწრაფო დახმარება, რეანიმატოლოგია, ქირურგია, სტომატოლოგია, გინეკოლოგია, მედიცინა, ფსიქიატრია, არატრადიციული მედიცინა, ფილოსოფია, ფსიქოლოგია, სამართალდამცავი ორგანოები, სამხედრო სტრუქტურები, საგამომიებლო სფერო, მაკონტროლებელი ორგანოები, საგადასახადო ინსპექცია, კონტროლის პალატა, პედაგოგიური სფერო, პოეზია, ლიტერატურა, ხელოვნების ფართო სპექტრი, ისტორია, არქეოლოგია და ეთნოგრაფია.

პირი

კარგია ახალი გეგმების დასახვა და საქმის დაწყება. მოიმატებს ენერგოპოტენციალი. კარგია სასიყვარულო შეხვედრები და ურთიერთობები. ეცადეთ დროულად გაარკვიოთ ყველა სახის უთანხმოება. კარგია მოგზაურობა.

კურო

ენერგია მოგვცემს საშუალებას, მოავგვროთ ურთიერთობები, წინ წაიწიოთ პროფესიულ საქმიანობაში. სხვებს დაეხმარეთ უანგაროდ. კარგია ახალი საქმის დაწყება. ორგანიზმის გასაკუთვლად ივარჯიშეთ და დიცავით დიეტა.

ჭყუაპი

თავს სანაქებოდ იგრძნობთ და მოგიხდება ცხოვრებაში ცვლილებები. მაღალია შემოსავლების ზრდის ალბათობა. მთავარია, ყველა ახალი კარგად გადაამოწმოთ. ასევე, დღია ახალი რომანის დაწყების შესიცი. ნუ დაძაბავთ სიტუაციას ოჯახში თქვენი კაპრიზების გამო.

პირჩხი

აიღეთ საკუთარ თავზე პასუხისმგებლობა და იყავით სამართლიანი. გაიზრდება საინტერესო ადამიანებთან კონტაქტისა და შეხვედრების რაოდენობა. მოერიდეთ ინტრიგას, ფარულ გარიგებებს, რისკს და ახალი საქმის დაწყებას. ეცადეთ, არსებულ სასიყვარულო კავშირში დადებითი ცვლილებები შეიტანოთ.

ახალმთვარეობა - 22 დეკემბერი, 01:50 სთ.

ორშაბათი

ადამიანებში მოიმატებს დაბნეულობა, უყურადღებობა, ფანტაზია, ილუზიები. იმოქმედეთ მშვიდად და წინდახედულად. აკონტროლეთ სიტყვები. ატარეთ წითელი, შინდისფერი, ყვითელი, ცისფერი ან ნარინჯისფერი სამოსი; ქვებიდან კი - წითელი ისაპი, ლალი, იაგუნდი, ძონი ან ვიაცი. ყურადღება მიაქციეთ სიზმრებს. მოერიდეთ სტომატოლოგიური პროცედურების ჩატარებას, საფინანსო ოპერაციებს, კაპიტალდაბანდებას, ხელშეკრულებების დადებას, წესების დარღვევას. სუსტდება თავი, სისხლძარღვები, გრძობათა ორგანოები.

პოზიტიური დღეა: ლომებისთვის, სასწორებისთვის.

ნეგატიური დღეა: კუროებისთვის, კირჩხიბებისთვის, თხის რქებისთვის, თევზებისთვის.

სამშაბათი

ნუ ჩაერევთ სხვის საქმეში. აკონტროლეთ ემოციები. ნუ იქნებით სულსწრაფი, უყარათო. დაწყებული საქმე მიიყვანეთ ბოლომდე. მოერიდეთ სტომატოლოგიურ პროცედურებს, კაპიტალდაბანდებას, თმის შეჭრას. ატარეთ წითელი, შინდისფერი, ყვითელი, ლურჯი, ცისფერი ან ნარინჯისფერი სამოსი; ქვებიდან კი - ლალი, იაგუნდი, ძონი, წითელი ისაპი ან ამაზონიტი. ყურადღება მიაქციეთ სიზმრებს. ნუ იკამათებთ. კარგია ხელმძღვანელებთან კონტაქტი. სუსტდება თავი, სისხლძარღვები, გრძობათა ორგანოები.

პოზიტიური დღეა: ვერძებისთვის, ტყუპებისთვის, მშვილდოსნებისთვის, მერწყულებისთვის.

ნეგატიური დღეა: ქალწულებისთვის, მორიელებისთვის.

ოთხშაბათი

გომავანიტური დღე

მოიმატებს მგრძობა, შემოქმედებითი ნიჭი და უნარი. დაწყებული საქმე მიიყვანეთ

ლომი

რომანტიკული და პარმონიული პერიოდა. აღსავსე იქნებით იდეებითა და ენერგიით. დაასრულეთ ძველი საქმეები. მეტი დრო გამოახეთ, საყვარელ ადამიანთან ურთიერთობისთვის. ბევრი დრო დაუთმეთ პროფესიულ საქმიანობას. კარგია ახალი საქმის დაწყება. ეს მომავალში კარგ შემოსავალს გამოიღებთ.

ქალწლი

ძველი პარტნიორებისგან მოსალოდნელია საქმიანი შემოთავაზებები. ახალგაზრდა ხალხთან ურთიერთობა კი ახალ იდეებს გააჩენს თქვენში. გაიზრდება კონტაქტები, შეხვედრები და მოლაპარაკებათა რიცხვი. ოჯახური და ფინანსური პრობლემების გამო ნუ ინერვიულებთ.

სასწორი

ენერჯის მოზღვაება გიბიძგებთ აქტიური მოქმედებისკენ. ნუ დატოვებთ უყურადღებოდ უცხოეთიდან მიღებულ ინფორმაციას. მაღალია ცდუნებების ალბათობა. ოჯახის წევრებს მეტი დრო დაუთმეთ, რომ მათთან ურთიერთობა არ დაიძაბოს.

მორიელი

პოზიტიური განწყობა ყველა პრობლემას ადვილად გადაგვლენებთ, მათ შორის ფინანსურსაც. კარგია იმიჯის შეცვლა. გაიზრდება გადაადგილების რაოდენობა. ახლად დამყარებული კავშირები შემდგომში პერსპექტივებს გპირდებათ. სასიყვარულო ურთიერთობა კი სიმშვიდეს მოგვცავს.

კვირის დღეების ასტროპროგნოზი

ბოლომდე. მოერიდეთ რისკს, სულსწრაფ გადაწყვეტილებებს. ატარეთ ყავისფერი, ლიმონისფერი, ცისფერი, ლურჯი ან მწვანე სამოსი; ქვებიდან კი - აქატი, მალაქიტი, ზურმუხტი, მარგალიტი ან ონიქსი. ყურადღება მიაქციეთ სიზმრებს. კარგია სასიყვარულო კავშირები, ახალი ნაცნობობა, გართობა. სუსტდება ყელი, ენდოკრინული სისტემა, სწორი ნაწლავი.

პოზიტიური დღეა: კუროებისთვის, კირჩხიბებისთვის, თხის რქებისთვის, თევზებისთვის. ნეგატიური დღეა: ლომებისთვის, სასწორებისთვის.

სუთშაბათი

პატივი ეცით პარტნიორების სურვილებსა და აზრებს. კარგია ურთიერთობების აღდგენა. ატარეთ ყავისფერი, ლიმონისფერი, ლურჯი, ცისფერი ან მწვანე სამოსი; ქვებიდან კი - აქატი, მალაქიტი, ყვითელი ისაპი, ქრიზოპრასი ან პელოტიონი. ყურადღება მიაქციეთ სიზმრებს. კარგია სასიყვარულო შეხვედრები, უძრავი ქონების ყიდვა-გაყიდვა, გართობა. სუსტდება ყელი, ენდოკრინული სისტემა, სწორი ნაწლავი.

პოზიტიური დღეა: ქალწულებისთვის, მორიელებისთვის.

ნეგატიური დღეა: ვერძებისთვის, ტყუპებისთვის, მშვილდოსნებისთვის, მერწყულებისთვის.

პარასკევი

გომავანიტური დღე

აქტიურად და დამოუკიდებლად იმოქმედეთ. ატარეთ ნაცრისფერი, ვერცხლისფერი, ნარინჯისფერი, ყავისფერი, ლიმონისფერი, მწვანე, ლურჯი, კრემისფერი ან ცისფერი სამოსი; ქვებიდან კი - აქატი, მალაქიტი, ტოპაზი, ნეფრიტი ან ლაზურა. ყურადღება მიაქციეთ სიზმრებს. კარგია სასიყვარულო კავშირები, შემოქმედებითი მუშაობა, ვაჭრობა, ახალი კონტაქტები, მშენებლობა, საბანკო ოპერაციები. სუსტდება ყელი, ენდოკრინული და სასუნთქი ორგანოები, ხელები, მხრები.

მშვილდოსანი

კარგია გადაადგილებები, ახალი კავშირები, მოგზაურობა და საკუთარი პოზიციის ხმადალა დაფიქსირება. მოიმატებს შრომისუნარიანობა. მოერიდეთ პირადი ცხოვრების გამოშვებებს, რათა დაცვით ეს კავშირი ჭორებისა და ზედმეტი ემოციებისგან.

თხის რქა

თავს სანაქებოდ იგრძნობთ და გაცივადილებათ გადაადგილებები, ბევრ ხალხთან ურთიერთობა. კარგია კომერციული საქმიანობა. ოღონდ, კარგად გადაამოწმეთ საბუთები. ეცადეთ, არ ისესხოთ ფული. კარგი დროა მაგნე ჩვეებისგან თავის დასაღწევად და გამაჯანსაღებელი პროცედურებისთვის.

მარწყული

იმოქმედეთ აქტიურად მატერიალური მდგომარეობის გასაუმჯობესებლად და დამატებით მოგების მისაღებად. ნებისმიერი პრობლემა დამოუკიდებლად გადაწყვიტეთ. გაიზრდება ვალდებულებებიც. საყვარელში კი სიმშვიდე გარანტირებული გაქვთ.

თავშაბათი

გამოცდილ ადამიანებთან შეხვედრა საინტერესო და მნიშვნელოვან ინფორმაციას მოგვცემს. ინტუიციის დაგეხმარებათ, სწორი არჩევანი გააკეთოთ. მეგობრები ფინანსურ საკითხებში დაგეხმარებიან. კარგია ახალი, რომანტიკული ნაცნობობა.

პოზიტიური დღეა: ლომებისთვის, სასწორებისთვის.

ნეგატიური დღეა: კუროებისთვის, კირჩხიბებისთვის.

შაბათი

გომავანიტური დღე

ამ დღეს სავემთავრობა - ნეგატიური კოსმიური ენერჯების მოზღვაება მეტად განაპირობებს, ავარიების, ტრავმების, კონფლიქტების, აგრესიის, დეპრესიის გამოვლენას, ასევე ჯანმრთელობის გაუარესებას. იყავით ფრთხილი და წინდახედული. ატარეთ ოქროსფერი, ვერცხლისფერი, ისამინისფერი, ცისფერი ან ნარინჯისფერი სამოსი; ქვებიდან კი - ტოპაზი, სარდონი, საფირონი, ლაზურა ან ლაზურა. ყურადღება მიაქციეთ სიზმრებს. არ ვარგა სასიყვარულო კავშირები, უძრავი ქონების ყიდვა-გაყიდვა. მაღალია მოტყუების ალბათობა. კარგია სწავლა, სამეცნიერო კვლევა. სუსტდება ფილტვები, ბრონქები, ხელები, მხრები.

პოზიტიური დღეა: ვერძებისთვის, მერწყულებისთვის.

ნეგატიური დღეა: ქალწულებისთვის, მორიელებისთვის.

კვირა

ნუ ჩაერევთ სხვებს თქვენს ცხოვრებაში. კარგია ახალი ნაცნობობა. არ ვარგა სასიყვარულო კავშირები, უძრავი ქონების ყიდვა-გაყიდვა. ატარეთ ვერცხლისფერი, ოქროსფერი, ისამინისფერი, ცისფერი, ნარინჯისფერი სამოსი; ქვებიდან კი - ტოპაზი, სარდონი, ფადეიტი, ცირონი ან ოხსიანი. ნუ მიაქცევთ ყურადღებას სიზმრებს. კარგია კონტაქტები, ინფორმაციის გაცვლა, მშენებლობა. სუსტდება ბრონქები, ფილტვები, ხელები, მხრები.

პოზიტიური დღეა: ტყუპებისთვის, მშვილდოსნებისთვის.

ნეგატიური დღეა: თხის რქებისთვის, თევზებისთვის.

გეომანტიურ დღეებში სუსტდება ნერვული და გულ-სისხლძარღვთა სისტემა, მაღალია თავის ტვინისა და უკუენობის ალბათობა.

მყარია თქვენი კავშირი?

საერთოდ, ადამიანებს უჭირთ სიყვარულის შენარჩუნება. ხშირად გვიფიქრია: ეს მართლაც ის არის, ვისაც ველოდით? შეამონმეთ, მყარია თუ არა თქვენი კავშირი.

1. რამდენი ხანია, ერთად ხართ?

- ა) წელიწადზე ნაკლები;
- ბ) სამ წელიწადზე ნაკლები;

- გ) სამ წელიწადზე მეტი.

2. როგორ არის მონყობილი თქვენი ოჯახის ბიუჯეტი?

ა) ჩემს შემოსავალს მთლიანად ჩემი შეხედულებისამებრ ვხარჯავ;

ბ) თითოეულს ჩვენი „საფულე“ გვაქვს;

გ) ბიუჯეტი ერთი გვაქვს და ფულს ერთად ვანაწილებთ.

3. როცა ქმარი (ცოლი) თავის თეფშას არ რეცხავს, როგორი რეაქცია გაქვთ?

- ა) არანაირი. მე ვალაგებ;
- ბ) ვთხოვ, ცოტა მაინც მომეხმაროს;

გ) ვჩხუბობ და ვნერვიულობ.

4. საყვარელ ადამიანთან ჩხუბის შემდეგ, როგორც ნესი...

ა) მალევე ვურიგდები, არ არის პრობლემა;

ბ) დიდხანს არ ველაპარაკები;

გ) საკუთარ თავს ვიყვან ხელში და ვთმობ მე.

5. შეუძლია თქვენს საყვარელ ადამიანს, უხეშად მოგმართოს?

ა) გამორიცხებულია, არასდროს მოუმართავს ასე;

ბ) ვცდილობ, ამ კონკრეტულ მდგომარეობამდე არ მივიყვანო;

გ) დიახ, შეუძლია.

6. მეტ დროს ვისთან ატარებთ – პარტნიორთან თუ მეგობრებთან?

ა) თითქოს თანაბრად ვყოფ დროს;

ბ) რა თქმა უნდა, მასთან;

გ) მხოლოდ და მხოლოდ მასთან – მე ასე მინდა.

7. როცა შევბუღება მარტო თქვენ გაქვთ და თქვენს მეორე ნახევარს (პარტნიორს) არ სცალია, როგორ იქცევით?

ა) მეც სახლში ვრჩები;

ბ) მარტო მივდივარ დასასვენ-

ებლად;

გ) ვეცდები, მასთან ერთად როგორმე დავისვენო თუნდაც ერთი საღამო.

8. კითხულობთ თქვენი საყვარელი ადამიანის მობილურში მესიჯებს?

ა) თუ თვითონ მეუბნება, მხოლოდ მაშინ;

ბ) არა. ეს ძალიან უხერხულია და დამამცირებელია;

გ) დიახ, ზოგჯერ ასეც ხდება.

9. თუ თქვენი საყვარელი ადამიანი სახლში გვიანობამდე არ მოდის და ვერც ურეკავთ:

ა) ვეძებ ყველგან და ყველასთან;

ბ) ვწევი და ვიძინებ;

გ) ვცდილობ, ცუდზე არ ვიფიქრო და ველოდები.

10. ხშირად გაქვთ ინტიმური სახსოვრები?

ა) ყოველ მეორე დღეს;

ბ) კვირაში ან ათ დღეში ერთხელ;

გ) თვეში ერთხელ.

11. როგორ ატარებთ გამოსასვლელ დღეებს?

ა) სახლში ვეპატიჟებით მეგობრებს;

ბ) ვავარებთ საოჯახო საქმეებს და მალაზიებში დავდივართ;

გ) ვსეირნობთ, ვერთობით.

12. შექვენ ერთმანეთისთვის ხართ...

ა) ყველაზე ახლობლები;

ბ) როგორც მშობლები და ერთი ოჯახის წევრები;

გ) თავის ტკივილი!

ტასტის ბასაღები

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
ა	1	3	1	1	1	1	3	1	1	1	3	3
ბ	3	5	3	5	3	3	5	3	3	3	5	1
გ	5	1	5	3	5	5	1	5	5	5	1	5

12-27 ქულა: სერიოზული უთანხმოება არასდროს გქონიათ, თუმცა, მაინც უნდა მიაქციოთ ყურადღება იმას, რომ საკმაოდ ხშირად კინკლაობთ. თუ პარტნიორს ყველა მის ჩვევაზე აკრიტიკებთ, გახსოვდეთ, ქაოსი გაცილებით ჯობია იდეალურად დალაგებულ სახლში სიმარტოვებს.

28-44 ქულა: შემაშფოთებელი სიმპტომები სახეზეა. ისწავლეთ, როგორ მოდუნდეთ და ილაპარაკოთ ერთ ენაზე. ოჯახი მარტო მალაზიებში ერთად სიარული არ არის.

45-60 ქულა: სასწრაფოდ გადაადგილდით ნაბიჯები ერთმანეთისკენ. მონყენილობა და სრული პრაგმატიზმი დაგინერგეთ ურთიერთობას, თანაც, ძალიან მალე.

ილანა ნულუქიძე

რა მოხდა ამ დღეს

1 დეკემბერი

1835 – დაიბეჭდა ჰანს ქრისტიან ანდერსენის ზღაპრების პირველი ნივნი.

1887 – გამოქვეყნდა არტურ კონან-დოილის პირველი მოთხრობა შერლოკ ჰოლმსის შესახებ.

1891 – ამბობენ, რომ სწორედ ამ დღეს, ფიზკულტურის მასწავლებელმა ჯეიმს ნეისმიტმა გამოიგონა სპორტული თამაში – კალათბურთი.

1903 – ეკრანებზე გამოვიდა პირველი ვესტერნი – „მატარებლის დიდი ძარცვა“.

1918 – ისლანდია გახდა დამოუკიდებელი სახელმწიფო.

2 დეკემბერი

1697 – ლონდონში გაიხსნა წმიდა პავლეს საკათედრო ტაძარი.

1804 – ნაპოლეონი ეკურთხა საფრანგეთის იმპერატორად.

1805 – ნაპოლეონმა აუსტერლიცთან ბრძოლაში სასტიკად გაანადგურა ავსტრიისა და რუსეთის გაერთიანებული არმია.

1870 – რომი გახდა გაერთიანებული იტალიის დედაქალაქი.

1969 – „ბოინგ 747-ის“ პირველი ფრენა.

3 დეკემბერი

1818 – ილინოისი გახდა ამერიკის შეერთებული შტატების 21-ე შტატი.

1926 – აგათა ქრისტი მოულოდნელად გაუჩინარდა. იგი 11 დღის შემდეგ იპოვეს. ამ დღეების შესახებ მას არაფერი ახსოვდა.

1984 – ინდოეთში, ქალაქ ბჰოპალში, ავარია მოხდა ქიმიურ ქარხანაში და მომნამლაგი აირი ქალაქში „გაიჰარა“. დაიღუპა 2 000, ხოლო საავადმყოფოში მოხვდა 20 000-მდე ადამიანი.

4 დეკემბერი

1680 – გადმოცემის მიხედვით, ამ დღეს რომში ქათამმა დაღო კვერცხი, რომელზეც გამოსახული იყო კომეტა. მომდევნო წლის 16 ოქტომბერს კი კომეტა მართლაც გამოჩნდა ცაზე.

1735 – დაუნინგ-სორით №10-ში მდებარე შენობა გახდა ინგლისის პრემიერ-მინისტრის ოფიციალური რეზიდენცია.

1918 – ეუდრო უილსონი იყო ამერიკის შეერთებული შტატების პირველი პრეზიდენტი, რომელიც ეწვია ევროპას.

5 დეკემბერი

1484 – გამოვიდა რომის პაპ ინოკენტი მერვის ცნობილი „ბულა“, რომლის მიხედვით, ინკვიზიტორებს ეძლეოდათ „ეშმაკთან კავშირში“ ეჭვმიტანილთა წამება-დანების სრული უფლება.

1766 – ლონდონში შედგა „კრისტის“ პირველი აუქციონი.

1854 – ბოსტონელმა არონ ალერმმა დააპატენტა თეატრის სკამები დასაკეცი ზურგით.

1933 – ამერიკის შეერთებულ შტატებში გაუქმდა „მშრალი კანონი“. განესტრეების ერის დასასრულის დასაწყისი.

1936 – საბჭოთა კავშირში მიიღეს „სტალინური“ კონსტიტუცია.

6 დეკემბერი

1240 – მონღოლებმა ბათო ყაენის ნინამძლოლობით აიღეს და ააოხრეს კიევი.

1534 – დაარსდა ქალაქი კიოტო – დღეს ეკვადორის დედაქალაქი.

1768 – გამოვიდა ბრიტანეთის ენციკლოპედიის – „ბრიტანიკის“ პირველი გამოცემა.

1917 – ფინეთი გახდა დამოუკიდებელი სახელმწიფო.

1945 – დააპატენტეს მიკროტალღოვანი ლუმენი.

7 დეკემბერი

1678 – ლუი ჰენეპინი იყო პირველი ევროპელი, რომელმაც ნიაგარის ჩანჩქერი ნახა.

1732 – ლონდონში გაიხსნა სამეფო თეატრი – „ქოვენთ გარდენი“.

1941 – იაპონური ავიაციის თავდასხმა ამერიკის შეერთებული შტატების სამხედრო ბაზა პერლ-ჰარბორზე. ამ ინციდენტის შედეგად ამერიკა მეორე მსოფლიო ომში ჩაერთო.

როსა ქალს უყვარს...

გაბრკელება. დანაწყინი

№ „თბილისელები“ №27-47(726)

ლენუკა მარტო დარჩა. ქმარი არ ურეკავდა, არც შვილი იკლავდა მისი მოკითხვით თავს და თიკოც ძალიან უცნაურად იქცეოდა ბოლო დროს. იმის მაგივრად, ის გაეკეთებინა, რაც ლენუკამ სთხოვა, პირადი ცხოვრების მოწყობით იყო დაკავებული და ამას არც მალავდა. ლენუკა გაამწარა ახლობელი ადამიანების ეგოიზმმა. საქმე არაფერი ჰქონდა. სახლში ყოფნამ და ოთახებში უაზროდ ბორიალმა დალადა. ამოდ ურეკავდა ხან ქმარს, ხან თიკოს, მაგრამ, ერთი საერთოდ არ პასუხობდა მის ზარებს, მეორე კი დაბნეულ და გაურკვეველ პასუხებს იძლეოდა. ისიც კი იფიქრა, ბილეთი ხომ არ ავიღო და სანდროსთან გავფრინდე – ვნახავ მაინც, რითაა ეს ჩემი ქმარ-შვილი დაკავებული, ტელეფონზე სალაპარაკოდაც რომ ვერ მოიცალესო. მაგრამ, ამაშიც არ გაუმართლა – უახლოეს რეისზე ბილეთი მხოლოდ ორი კვირის შემდეგ იყო... გაბრაზებულმა მობილური დივანზე ისროლა და მარიკას სთხოვა, მაგარი ყავა და ტოსტი მოემზადებინა მისთვის. თვითონ ფანჯარასთან, სარწვეველა სავაძელში მოკალათდა და სიგარეტი გააბოლა... პირველად ჩაფიქრდა სერიოზულად თავის მდგომარეობაზე. შეიძლება, ყოველთვის აცნობიერებდა იმას, რომ ისეთი ცხოვრება არ ჰქონდა, როგორსაც ისურვებდა ან როგორზეც უოცნებოა, მაგრამ, საკუთარ თავს არ უტყდებოდა ამაში. ერთბაშად ინანა, სანდროს მეტი შვილი რომ არ გააჩინა...

– რა მოხდა, მარიკა? – თავი ასწია და ქალს დაბნეული მზერა მიაპყრო.

მარიკამ ყურმილი გაუწონდა:

– თქვენ გირეკავენ...

– დარწმუნებული ხარ? ბინის ტელეფონზე ვინ უნდა მირეკავდეს?

– არ ვიცი, არ უთქვამს, პირდაპირ თქვენ კიკითხათ.

ლენუკამ უქმყოფილო გამომეტყველებით გამოართვა ყურმილი:

– გისმენთ... ვინ? თამრიკო? აა, ჰო... ახლა გიცანი... რა მოხდა, თამრიკო? ჩემთან გინდა მოსვლა? ასეთი რა უნდა მითხრა, რომ ტელეფონით ვერ მეუბნები?... რა გაეწყობა, მოდი... ტაქსი აიყვანე და სწრაფად გამოდი, ფულს მე მოგცემ... მაინტერესებს, რა საქმე გაქვს და იმიტომაც ვჩქარობ, არ უნდა იყოს ძველი მისახვედრი...

ლენუკამ მარიკას შეხედა.

– კოტეს მდივანი იყო. რა დაეტაკა ნეტა-აი? კოტეც არ პასუხობს ორი დღეა... რა-მე ხომ არ მოხდა? – შემოფოთებულმა ნარმოთქვა და მობილურისკენ გაიწონდა ხელი.

– მომანდე, ჩქარა, სანდროს უნდა დაეწერე! სასწრაფოდ თუ არ გავარკვიე, რა ხდება, გავგეჟდები!

მარიკამ საათს შეხედა.

– დარწმუნებული ხარ, რომ სანდროსთან დარეკვა აუცილებელია? – ფრთხილად ჰკითხა და თანაგრძნობით გაუღიმა, – თან, მგონი, იქ ძალიან გვიანაა ახლა. მოვიდეს ეს ქალი, იქნებ რა საქმე აქვს, დარეკვას მერეც მოასწრებთ.

ლენუკმა ამოიხრა:

– შენ ასე ფიქრობ?

მარიკა უხერხულად შეიმუშვნა:

– თქვენი საქმის უკეთ იცით, მაგრამ, მგონი, აჩქარება არ ივარგებს.

– კარგი, დაველოდები. კიდევ ერთი ყავა მოადლე... ტოსტიც... კიდევ რა გვაქვს?

– მხოლოდ ბოსტნეულის სალათა. თუ მეტყვით, ჩავალ და ნამცხვრებს ამოვიტან ან პიცას შევუკვებთავ.

– ასეც ნუ მოიკლავ თავს, ყავა და ტოსტი საკმარისი იქნება. კიდევ, ჩემი საფულიდან ათლარიანი ამოიღე და მომიტანე. მობილურზეც მომანდე...

მარიკამ თანაგრძნობით შეხედა:

– არაფერი იქნება სერიოზული, აი, ნახავთ...

– კარგი, ნადი...

***

თიკომ მობილურს დახედა.

– შეიძლება გავიგო, ვინ გირეკავს? – დაინტერესდა ბუფანი და თითებიდან სიგარეტი უცერემონიოდ გამოაცალა, – ბევრს ეწევი.

გოგომ საყვადურით შეხედა.

– გაბრაზდი? – დამნაშავეის ტონით ჰკითხა კაცმა და ხელზე მოეფერა, – რა ვქნა, უკვე ძალიან ვნერვიულობ შენზე.

– კარგია და მიხარია. მომწონს კიდევ, მზრუნველი ადამიანი რომ გამომიჩნდა შენი სახით, მაგრამ, უკვე დიდი გოგო ვარ და თავად გადავწყვეტ, რა არის ჩემთვის კარგი და რა – არა!

მობილური ისევ რეკავდა.

– ლენუკა... აღარ ვიცი, ვუპასუხო თუ არა...

– ეს სულ ასე რეკავს, როცა მოეპრინება? – გაღიზიანდა ბუფანი, – ვერ ხვდება, რადგან არ პასუხობ, ესე იგი, არ გცალია?!

– როცა ჩემთან დალაპარაკება უნდა, ვერაფერს ხვდება და ჯიუტად რეკავს... საშინლად არ მინდა ახლა მასთან ლაპარაკი.

– ჰოდა, ნუ უპასუხებ... აბა, რას იტყვი, ნავიდეთ კინოში თუ ისევ ჩემთან ავიდეთ? თიკომ ნარბი შეიკრა:

– ყოველდღე შენთან არ ვივლი. იმ დღესაც ხომ გითხარი... რაც მოხდა, ჩვეულებრივი ამბავი არ არის ჩემთვის და უნდა ვიფიქრო...

– მესმის... გპირდები, სიტყვას აღარ დავძრავ ამ თემაზე და მორჩილად დავგელოდები, როდის მიიღებ გადაწყვეტილებას. მაგრამ, უარს არ მივიღებ.

– ეს რას ნიშნავს? არჩევნის საშუალებას მართმევ?

– ჰო, – კაცმა სახე ახლოს მიუტანა და ტურნებზე ტურნებით შეეხო, – მაგიჟებ... – მერე უცებ შეიჭმუნა, – ეს მობილური უკვე ნერვებს მიშლის... გამორთე!

– არა. მეცოდება ლენუკა – ქმარმაც მიატოვა და შვილმაც, – ერთბაშად შეებრა დაქალი თიკოს.

– ქმარმა მიატოვა? ეგ არ ვიცოდი...

– არა, კი არ გამორდა, უბრალოდ, შვილთან გაემგზავრა ევროპაში.

– მერე, ადგეს და თვითონაც გაემგზავროს, თუ, ფული არა აქვს?

– არ ვიცი, – მხრები აიჩიჩა თიკომ, – მეც ვურჩიე. რატომ არ მიდის, წარმოდგენა არ მაქვს. ზის სახლში და ნერვიულობს.

– ეგრეა, როცა ერთი შვილის მეტს არ გააჩენ... მე მინიმუმ სამი შვილი მინდა.

თიკომ გაიცინა:

– მე ჯერ არ მითქვამს, რომ თანახმა ვარ, ცოლად გამოგყვე.

– ჰო, მაგრამ, არც ის გითქვამს, რომ უარზე ხარ.

– ნავიდეთ კინოში, აშკარად აჯობებს... – თავი გადააქნია თიკომ და კაცს ლოყაზე ალერსით მოუსვა ხელი.

***

თამრიკომ ლაბადა სავარძლის სახელურზე გადაკიდა და თვითონაც იქვე ჩამოჯდა.

– გისმენ! – მოუთმენლად თქვა ლენუკამ, – ყავას ხომ დალევი? ახლა მოგიტანს მარიკა. იმედია, გული არ უნდა გამიხეთქო.

– არც კი ვიცი, საიდან დაიწყე... ისიც არ ვიცი, ამ ამბავზე როგორი რეაქცია გექნებათ. შეიძლება, გაგეცინოთ კიდევ.

– რაც მალე დაიწყებ და იტყვი სათქმელს, მით უკეთესი იქნება, მოგკვდი ინტერესით.

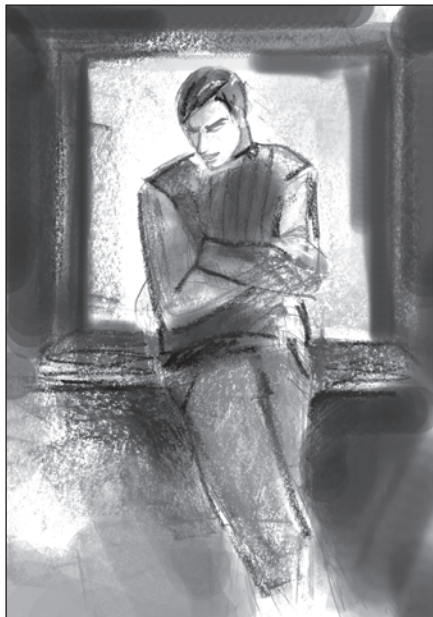
– საქმე ისაა, რომ დღეს ჩემთან ერთი კაცი იყო მოსული...

– შენთან მოსული კაცები მე რატომ უნდა მაინტერესებდეს? – იხუმრა ლენუკამ.

თამრიკო განითლდა და ცოტათი განანწყინდა კიდევ.

– რომ არ ვფიქრობდე, რომ ეს მნიშვნელოვანია თქვენთვის, არ მოვიდოდი და საერთოდ არც დაგირეკავდით, – ჩაილაპარაკა შენუხებულმა.

– კარგი, კარგი, ყურადღებას ნუ მომაქ-

ცევ. თუ ცუდი ამბავი უნდა მითხრა, ცოტა გამბიარულება არ მანყენდა.

- ჰოდა, მეც მაგას გეუბნებოდით, არ ვიცო, ცუდი ამბავი თუ არა. თუმცა, გული მიგრძნობს, მთლად კარგიც არ უნდა იყოს.

- დავილაღე, ნულარ აყოვნებ.

- მოკლედ, ოფისში იყო მოსული მამაკაცი და მითხრა, რომ თქვენი მეუღლე, ანუ, ბატონი კოტე, სასწრაფოდ უნდა დაბრუნდეს და ვალი გადაუხადოს.

ლენუკამ გაიცინა და გულზე მოეშვა:

- რა სისულელეა! გიყი იქნება ვიღაცა. უჰ, შენ რა გითხარი, როგორ დამაფეთე. მე ვიფიქრე, კოტეს ან სანდროს დამართათ რაღაც და პირდაპირ ვერ მეუბნებიან-მეთქი.

თამრიკომ თავი გააქნია:

- მინდა გითხრა, რომ ეს კაცი ადრეც იყო ჩვენთან და მაშინ ბატონმა კოტემ თავის კაბინეტში მიიღო. რომ წავიდა, მერე გავიხსენე... თანაც... არც კი ვიცო, როგორ გითხრა... მომეჩვენა, რომ ბატონი კოტე დააფრთხო მისმა დანახვამ. დალია კიდევ.

- რა?! - წარბი ასნია ლენუკამ. რაღაც ენიშნა.

- შეიძლება, ეს უბრალო დამთხვევა იყო, მაგრამ...

- შეგიძლია, ამინერო ის კაცი?

- დიახ... უნდარიგოდ ჩაცმული, პირგაუბარსავი და ძალიან უტიფარი გამოხედვით... საშუალო სიმაღლის, არც მსუქანი, არც გამხდარი...

- ესე იგი, ადრეც იყო... - ჩაილაპარაკა ჩაფიქრებულმა.

- დიახ. თქვენთან იმიტომაც მოვედი... რა ვქნა, დავურეკო ბატონ კოტეს?

- ანუ, სასწრაფოდ ჩამოვიდესო?

- დიახ. ვალი აქვს დასაბრუნებელი, - გაიმეორა თამრიკომ და ყავა მოსვა, - დავურეკო?

- არა, მე თვითონ დავურეკავ. გმადლობ, რომ მოხვედი და მომიყვები ეს ამბავი. ჰო, მართლა, ტაქსის ფული გამომართვი. თამრიკომ მაშინვე არ გამოართვა ფული. ლენუკამ ჯიბეში ჩაუტენა და გაუღიმა:

- მართლა მადლობელი ვარ შენი. თუ კიდევ მოვა ან დარეკავს, მაშინვე შემატყობინე. შევთანხმდით?

ქალმა თავი დაუქნია...

***

სანდრომ ოთახში ბოლთის ცემას თავი ანება და აბაზანიდან გამოსული ტომასის წინ გაჩერდა.

- მითხარი, რა ვქნა? ლამის არის გავ-გიჟდე.

- მოიცადე, ლინას დავურეკავ.

- რა აზრი აქვს? ისევ იმავეს გეტყვის, რომ დიანას არავის ნახვა არ უნდა და სახლდან არ გამოდის. ძალიან არ მომწონს ეს ამბავი. რამე ხომ არ ხდება?

- კარგი, დამშვიდდი, რა უნდა ხდებოდეს? ძალიან ემოციურად აღიქვამ ყველაფერს, ასე არ შეიძლება. რად გინდა ისეთი სიყვარული, გულს რომ გაგიხეთქავს?

- შენთვის ადვილია - ლინას აშკარად მოსწონხარ და არც შეხვედრებზე გეუბნება უარს.

- იმის თქმა გინდა, რომ შენ საერთოდ არ მადარდებ? ხომ იცი, რომ ასე არ არის? - ეწყინა ტომასს, - გინდა, პირდაპირ სახლში მივადგები?

- ლინასთან?

- ჰო, სადაც არის.

- არა, არ ღირს. შეიძლება, უფრო გაბრაზდეს. მაგრამ მეც რომ აღარ შემიძლია ასეთ გაურკვეველობაში ყოფნა? მაღე, საერთოდაც, მშობლებთან დაბრუნდება.

- ეგ ისედაც გარდაუვალი იყო... აბა, აქ დარჩებოდა სამუდამოდ? ამისი იმედი გქონდა?

- არა, მაგრამ, დრო ცოტაა. ამ დღეების განმავლობაში კიდევ დაველაპარაკებოდი, ვეცდებოდი რაღაცას...

- თავს შეეყვარებდი? ამის თქმა გინდა? - ტომასმა თანაგრძნობით შეხედა მეგობარს, - ლონდონში რომ გადახვალ, იქაც გექნება ამისი დრო, თუ, რა თქმა უნდა, წასვლა არ გადაიფიქრე. რაო მამაშენმა?

- მამაჩემმა... - ბრაზით გაიმეორა სანდრომ, - მაგას სულ არ ადარდებს ჩემი ამბავი, დაჰკრა ფეხი და გავარდა.

- სახლში დაბრუნდა?

- არ ვიცო, არც უთქვამს. სასწრაფო საქმე გამოიჩინდა და გავარდა - მოხვება თავისი ნივთები და გაფრინდა. შეიძლება, რომელიმე ნაშას მოენატრა და ამა-ნაც ხათრი ვერ გაუტებს.

ტომასმა ხელი ხელს შემოჰკრა და ხმა-მალა გაიცინა:

- ხომ ვთქვი, მაგარი ტიპია-მეთქი! მართლა ნაშასთან წავიდოდა?

- არ გამიკვირდება. დედაჩემიც რაღაც საეჭვოდ მირეკავს.

- ისე, ერთხელაც არ გიპასუხია.

- არ მაქვს მისი წუნუნისა და საყვედურების მოსმენის თავი... გადავირაცხე, კიდევ რამდენიმე დღე რომ არ ვნახო...

***

კოტეს არ სჯეროდა იმ მოულოდნელი ბედნიერების, თოვლის ზვავივით რომ დაატყდა თავზე... დიანას გარდა ველარაფერზე ფიქრობდა და არც ცდილობდა. ცალცალკე ნომრებში მოთავსდნენ. გოგო იშვიათი მოთხილამურე გამოდგა - უშშირად ეშვებოდა ყველაზე ციკაბო ვერდობიდან და ისარივით მიჰქროდა. მარტო მისი ცქერაც კი სიამოვნება იყო.

ბუხართან, დიდ, რბილ სავარძელში მოკალათებულმა დიანამ ცხელ, დარიჩინიან ღვინოს სული შეუბერა და გაიცინა... საოცრად ლამაზი იყო მწვანე, ფუმფული ჯემპრსა და სათხილამურო შარვალში... რამდენიმე ახალგაზრდა, სახეგარუჯული კაცი აღფრთოვანებით შესცქეროდა და კოტეს ეს სიამაყეს ჰგვრიდა - უხაროდა, რომ ასეთი გოგო მის გვერდით იყო... მას ელაპარაკებოდა და მას უღიმოდა. კოტეს გუ-

ლი სავსე იყო სიხარულით და ისე გამაღლებით უცემდა, გაიფიქრა კიდევ, ამ სიკეთის დროს არაფერი დამემართოს... მის ტვინში უკვე მომნიჭდა გადანყვეტილება, რომლის შესრულებაც დიანას ერთ სიტყვაზე იყო დამოკიდებული.

- ხომ არ ნანობ, რომ დამთანხმდით?

- დეას ეშმაკურად აუციმციმდა თვალები.

- არა, რას ამბობ? ამაზე კარგი არაფერი ჩამიდენია ჩემს ცხოვრებაში - ერთბაშად მიღებულ გადანყვეტილებას ვგულისხმობ. შენ რომ არა... თურმე, რამხელა ბედნიერება ყოფილა თავისუფლება!..

- თუ - თოვლი და თხილამურები? - აკისკისდა გოგო.

- ეგეც. „შენთან ყოფნა კიდევ უფრო დიდი ბედნიერებააო“, - უნდოდა ეთქვა კაცს, მაგრამ სიტყვა ყელში გაეჩხირა. ქალებთან ყოველთვის თამამი იყო, აკეთებდა იმას, რაც თავად სურდა და წინააღმდეგობა სასურველი „ობიექტის“ მხრიდან აზარტში ავდებდა. თიკოც ასე ჩაიწვინა ლოგინში... საკუთარ თავს არ უტყდებოდა, რომ სასიყვარულო ფრონტზე მისი წარმატებები გარკვეულწილად ფინანსურ „ბეგრანუნ-დზეც“ იყო დამოკიდებული, მაგრამ დეამ მთლიანად ამოაყირავა კოტეს მსოფლმხედველობა ამ მიმართულებით, ნათელი სხივივით შემოიჭრა მის ცხოვრებაში და ყმანვილობაში დააბრუნა. კოტეს აღარც ახსოვდა, როდის იგრძნო ასეთი სიმსუბუქე და სილაღე უკანასკნელად.

- საღამოს გავისეირნოთ? - ჰკითხა დეამ, - სიცვიის ხომ არ გეშინიათ?

- მე მარტო იმის მეშინია, რომ ეს ორი დღე გავა და შენ ჩემთან აღარ იქნები. არ ვიცო, ამას როგორ გადავიტან, - გულწრფელად აღმოხდა კაცს.

დეამ ფართოდ გაახილა თავისი მომწვანო-მონაცრისფერო თვალები, იდუმალ შუქს რომ ასხივებდა და კაცზე მაგისაგან მოქმედებდა, ლაპარაკის უნარს უკარგავდა და აზნეუდა.

- ჯერ ხომ არ იცი, რას მოგიტანთ ის დღე, რომელიც იმ ორი დღის შემდეგ დადგება? იმედს ნუ დაკარგავთ. წინასწარ ნერვიულობაც არ ღირს, მით უფრო, როცა გარეთ ასეთი ამინდია და დიდხანს, დიდხანს შეგვიძლია, ვისეირნოთ...

კოტემ ბედნიერებისგან ამოიხორა...

გაგრძელება შემდეგ ნომერში

ფლორის სამყაროში

რუბრიკას უძღვება ბიოლოგიის მცენიერებათა დოქტორი ანდრეას გინსპე

ყვავილებს არ აქვთ სალაპარაკო ორგანოები, მაგრამ ისინი გულის ენას ქმნიან, რომლითაც გველაპარაკებიან და გრძნობენ.

გოითე

კითხვა: როგორ სინათლესა და ტემპერატურაზე ვამყოფო სედუმები?

პასუხი: ეს მცენარე საკმაოდ იოლი მოსავლეა. თუ გსურთ, რომ მან კომპაქტურობა შეინარჩუნოს, დადგით მზის გულზე. ზამთარში კარგი განათება სჭირდება. მოსწონს ოთახის ტემპერატურა მთელი წლის განმავლობაში. იტანს გრილ ზამთარს, ოღონდ, არანაკლებ 10 გრადუსისა.

კითხვა: რა სისწორით სჭირდება პტერისის მორწყვა?

პასუხი: ცხელ ზაფხულში მცენარეს მაღალი ტენიანობა სჭირდება და ზრდის პერიოდშიც არ უნდა მოაკლოთ ტენი. დაბ-

ალ ტემპერატურაზე მორწყვა ოდნავ შეამცირეთ, ოღონდ, ნიადაგს ძალიან ნუ გამოაშრობთ. მიწა ორ კვირაში ერთხელ გაანოციეთ ბალანსირებული თხევადი სასუქით. სითბოში მცენარე ქოთნით დადგით სველკენჭებიან ლანგარზე, რათა მაღალი ტენიანობა შეუნარჩუნოთ. დანამეთ რეგულარულად და ტენისთვის სააბაზანოში გაიტანეთ.

კითხვა: როგორ მოვუარო კალას ზრდის პერიოდში?

პასუხი: აქტიური ზრდის დროს კალას მიწა ტენიანი უნდა ჰქონდეს, ხოლო დაყვავილების შემდეგ – მშრალი. ზრდის პერიოდში, როცა მცენარე გაფოთლილია, კაშკაშა სინათლეში ამყოფეთ და ორ კვირაში ერთხელ მორწყეთ ბალანსირებული თხევადი სასუქით. დაყვავილების შემდეგ თანდათან გააშრეთ და დამატარო ფოთლები მოაშორეთ, ხოლო მიძინებული ბოლქვი მშრალად შეინახეთ. გადარგეთ ზამთარში ან ადრინა გაზაფხულზე და ფოთლების ზრდასთან ერთად მორწყვასაც უმატეთ.

კითხვა: სად შეიძლება ბრონეულის გახარება?

პასუხი: თუ თქვენ საჭმელად ვარგის ბრონეულს გულისხმობთ, აუცილებლად ბაღში უნდა გაახაროთ, რადგან, ოთახში გაზრდილი დეკორატიული ბრონეული პატარა ნაყოფს ისხამს, რომელიც არ იჭმევა. შეგიძლიათ, დეკორატიული ბრონეული ზამთრის ბაღშიც გაახაროთ.

კითხვა: რამდენ ხანში ერთხელ მოვრწყა ადიანტუმი?

პასუხი: ადიანტუმის ნიადაგი მთელი წლის განმავლობაში ტენიანი უნდა იყოს. თუ ფეხები გამოშრება, ფოთლები მოექშენება. რაც უფრო მაღალია ოთახის ტემპერატურა, ადიანტუმს მით მეტი ტენი სჭირდება. თუ ტენს არ მოაკლებთ, ადიანტუმი მალე გაიზრდება. თუ მისი ფორმა აღარ მოგწონთ, შეგიძლიათ, გაკრიჭოთ ან ყველა რტო ძირში მოაჭრათ – ახალი ყლორტები მალე ამოუვა. ეს პროცედურა გაზაფხულზე უნდა ჩატაროთ. ტენისათვის კარგია, თუ მცენარეს სააბაზანოში დადგამთ.

კითხვა: იქნებ მირჩიოთ, ასპლენიუმი როგორ გავახარო?

პასუხი: ეს მცენარე პრეტენზიული არ არის, ის გვიმრის ერთ-ერთი სახეობაა. ასპლენიუმის ახალი ფოთლები ძალიან ნაზია და მზებზე ადვილად იწვება. ამიტომ, მზის გულზე ნუ დადგამთ, ნახევრად ჩრდილში ამყოფეთ. ზრდის პერიოდში სამ კვირაში ერთხელ მორწყეთ ბალანსირებული თხევადი სასუქით. ზამთარში დამატებითი კვება არ სჭირდება. ფოთლები სველი ნაჭრით გაუნმინდეთ, ოღონდ, ფრთხილად, რადგან, იოლად ზიანდება. აქტიური ზრდის დროს უხვად მორწყეთ. ზამთარში, როცა მცენარე ისვენებს, მიწა მხოლოდ ტენიანი უნდა იყოს. ზამთრის მინიმალური ტემპერატურაა 13 გრადუსი, თუმცა, უმჯობესია, მთელი წლის განმავლობაში ოთახის ტემპერატურაზე, 18-24 გრადუსზე ამყოფოთ.

მოამზადა

თეონა გოზალიშვილი

ადვოკატი გირჩევთ

კითხვა: მაინტერესებს, კანონის შესაბამისად, ვინ არ შეიძლება, იყოს ნაფიცო მსაჯული იმ შემთხვევაშიც კი, როდესაც მას აქვს სურვილი და პირადად გამოთქვას ამ სურვილს სასამართლოში ნაფიც მსაჯულად მონაწილეობაზე?

პასუხი: განვიმარტავთ, რომ, საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის შესაბამისად, მიუხედავად პირის სურვილისა, იგი ვერ მიიღებს სისხლის სამართლის პროცესში მონაწილეობას ნაფიც მსაჯულად, თუ არსებობს კოდექსით დადგენილი ნაფიცო მსაჯულის აცილების რომელიმე საფუძველი. კერძოდ, თუ ის სახელმწიფო-პოლიტიკური თანამდებობის პირია, გამოძიებელია, პოლიციელია, ირიცხება საქართველოს შეიარაღებულ ძალებში, სასულიერო პირია, აღნიშნულ საქმეში სისხლის სამართლის პროცესის მონაწილეა, ბრალდებულია, ნარკოტიკული საშუალების მცირე ოდენობით მოხმარებისთვის ადმინისტრაციულსაზღვრულად დადგენილი პირია. ასევე, თუ მისი მონაწილეობა ნაფიც მსაჯულად აღნიშნულ საქმეში, ამკარად უსამართლო იქნებოდა ამ პირის მიერ გამოხატული მოსაზრების ან პირადი გამოცდილების საფუძველზე; ან თუ ფსიქოლოგია, ფსიქიატრია, იურისტია.

კითხვა: მაინტერესებს და გთხოვთ, მაცნობოთ: იმ შემთხვევაშიც კი, როცა ადამიანი

დაკავებულია, მაგრამ არაფრისმქონეა და არ შეუძლია ადვოკატის აყვანა, არადა, დამოუკიდებლად ვერ ახერხებს თავისი უფლებების დაცვას – აუცილებელია, ჰყავდეს ადვოკატი, როგორ უნდა მოიქცეს ასეთ შემთხვევაში?

პასუხი: განვიმარტავთ, რომ, ასეთ შემთხვევაში, ბრალდებულის დაცვის უფლების განხორციელება ხდება სახელმწიფოს ხარჯზე. კერძოდ, დაცვის ხარჯებს სახელმწიფო გაიღებს, თუ გადახდისუუნარო ბრალდებული მოითხოვს ადვოკატის დანიშვნას. მოცემულ შემთხვევაში, ბრალდების მხარე ან მოსამართლე ვალდებულია, დაუყოვნებლივ მიმართოს იურიდიული დახმარების შესაბამის სამსახურს ადვოკატის სახელმწიფოს ხარჯზე დანიშვნის მოთხოვნით. ასევე, თავად გადახდისუუნარო ბრალდებულს უფლება აქვს, მიმართოს იურიდიული დახმარების შესაბამის სამსახურს ადვოკატის დანიშვნის მოთხოვნით. დაცვის სახელმწიფო ხარჯზე განხორციელების შემთხვევაში, საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით, სახელმწიფო გაიღებს დაცვისთვის საჭირო სხვა ხარჯებსაც, თუ ეს ხარჯები პირდაპირა დაკავშირებული ბრალდებულის მიერ საკუთარი დაცვის განხორციელებასთან.

კითხვა: გთხოვთ, განმიმარტოთ, აქვს

რუბრიკას უძღვება ადვოკატი ირაკლი ვაზრისძე

უვიცობის სამეფოში თვით უნესიერესი ადამიანიც კი დამნაშავე ხდება.

ანატოლ ფრანსი

თუ არა გამოძიებელს პირისთვის ბრალის წაყენების უფლება და რა შემთხვევაში წარედგინება მას ბრალი?

პასუხი: განვიმარტავთ, რომ პირის ბრალდება მხოლოდ პროკურორის უფლებამოსილებაა. პირს ბრალი წაყენება, თუ არსებობს დასაბუთებული ვარაუდი, რომ მან ჩაიდინა დანაშაული.

რჩევები ავტომობილს მძღოლებს

კითხვა: მყავს ავტომობილი „ბეიმე 300.“ პირველ სიჩქარეში ჩაგდებისას ძალიან უჭირს სიჩქარის აკრეფა, თუმცა, ჩავარდნით ნორმალურად ვარდებ. სხვა სიჩქარეებზე მსგავსი არაფერი ემართება, თორემ, მოდებ-ის პედალს დავაბრალებდი.

პასუხი: სავარაუდოდ, თქვენი ავტომობილი ძალიან ბრუნს ვერ იღებს, რადგან, პირველი სიჩქარე ძალიან მოკლე სიჩქარით მიიღწევა, ანუ, ამ სიჩქარის დროს ძრავას ძალიან ბევრი ბრუნის გაკეთება სჭირდება, რომ გარკვეული სიჩქ-

ნუ ივლი მანქანით შენს მფარველ ანგელოზზე უფრო სწრაფად. მისივე შუამხარში

არე განავითაროს. მიზეზი შეიძლება იყოს ორი რამ: ერთი – დაზიანებულია ან დასვრილია ეგრეთ წოდებული „ვინჯისმერი“, ანუ ძრავისთვის ჰაერის მიწოდების გამზომი; მეორე – ძრავს არ ჰყოფნის ბენზინის პომპის მიერ მიწოდებული ნენვა. იმ შემთხვევაში, თუ პერმანენტული დაზიანებული, მის შესაცვლელად დაახლოებით 100-120 ლარის დახარჯვა მოგიწევთ, ხოლო, თუ ბენზინის პომპა, მაშინ, საშუალოდ 150 ლარის ყველაზე იოლად და ნაკლები ხარჯით გამოხვალთ, თუ პერმანენტი უბრალოდ, დასვრილია.

კითხვა: მყავს ავტომობილი „ოპელი“. საკმაოდ ნელა მივდივარ რუსთაველის გამზირზე, რადგან მოძრაობა გადატვირთული იყო (დაახლოებით 35-40 კილომეტრით საათში). ღერძულა ხაზზე, ჩემკენ ზურგით, იდგა ქუჩაზე გადასული მოქალაქე. როდესაც მივხვალდი, ის ოღონდ უკან დარჩა, და ჩემი სარკე საკმაოდ უხეშად გაედო, რის გამოც წაიქცა და ფეხი დაიზიანა. ვინ არის ასეთ შემთხვევაში დამნაშავე?

პასუხი: ზოგადად, ევროპული კანონების მიხედვით, გაზატყვილის იმ მონაკვეთში ქუჩაზე გადასვლისას, სადაც ეს კანონით აკრძალულია, ისჯება მოქალაქე. ფეხით მოსიარულე ისეთივე მონაწილეა საგზაო მოძრაობის, როგორც მძღოლი, რადგან, მას იმგვარადვე შეუძლია საფრთხის შექმნა, როგორც საჭესთან მჯდომს. ამიტომ, მან მოძრაობის ელემენტარული წესები მაინც უნდა დაიცვას. რაც შეეხება საქართველოს, იმავე სიტუაციაში, მძღოლი, რა თქმა უნდა, არ გამტყუნდება, თუ ის არ მოძრაობდა დარღვევით, გადაჭარბებული სიჩქარით ან ნასვამ მდგომარეობაში; მაგრამ, საგზაო შემთხვევაში მონაწილეობის გამო, თქვენ გადაიხდით 200 ლარს ადმინისტრაციული ჯარიმის სახით, რასაც, შეიძლება, დამატებოდა გარკვეული თანხა დაზარალებულის დაზიანების სიმძიმის მიხედვით, როგორც სახელმწიფოს, ასევე დაზარალებულის სასარგებლოდ.

კითხვა: მას შემდეგ, რაც თბილისში საკმაოდ აცივდა, ძრავა ძალიან გვიან თბება. შესაბამისად, მაღალ ბრუნებზე ბრუნავს და საკმაოდ ბევრ სანვავს წვავს. რა არის მიზეზი, რა უწყველი (დილით, დაძვრამდე, ცოტა ხნით კი ვახურებ ხოლმე).

პასუხი: მანქანის გახურება გამოსავალი არ არის. გერმანიაში დილაუთენია, უაზროდ დაქოქილი მანქანა რომ გააჩეროთ რამდენიმე წუთით, ალბათ, გიჩვიებდნენ, რომ ჰაერს აბინძურებთ და ხმაურობთ. რაც შეეხება კითხვას, ზამთარია თუ ზაფხული, ძრავა თითქმის ერთნაირი სისწრაფით უნდება გათბობა – ამინდის გამო განსხვავება ძალიან მცირეა. ამას უზრუნველყოფს თერმოსტატი, ანუ, თუ ძრავა ზაფხულში იოლად თბებოდა, ზამთარში კი – ნაკლებად, ეს არა ამინდის, არამედ, თერმოსტ-

რუბრიკას უძღვება საქართველოს ეროვნული საავტომობილო ფედერაციის პრეზიდენტი გივილ მელაძე

შურალი „თბილისელები“ გირჩავთ:
* დაფიქრდით, სანამ დაიწყებთ ავტომობილის მართვას;
* ისარგებლეთ უსაფრთხოების ღვედებით;
* ნუ დასვამთ მცირეწლოვან ბავშვს წინა სავარძელზე;
* მართვისას ნუ ისარგებლებთ მობილური ტელეფონით;
* გისურვებთ უსაფრთხო მგზავრობას!

ატის ბრალია, რომელიც მწყობრიდანა გამოსული; ან, შესაძლოა საერთოდ არ დგას თქვენს ავტომობილზე. ამ დროს საჭიროა სპეციალური ელექტრონული მონიტორინგის მოწყობის კომპიუტერის ძრავის ტემპერატურის მონაცემებს აწვდის, შემდეგ კი შეტყობინებას გადასცემს, რომ ძრავა ჯერ ისევ ცივია და, შესაბამისად, მაღალ ბრუნზე მუშაობს, რაც იწვევს დიდი რაოდენობით სანვავის ხარჯვას. რაც შეიძლება სწრაფად უნდა შეცვალოთ თერმოსტატი, თუ ესაა, რომ ეკონომიურად იაროთ, თუ არა და, მისი არარსებობა სხვას არაფერს დააზიანებს – სულ ეს არის თქვენი პრობლემა.

**მთავრად
სალომე გველანიანი**

პეტიციონარის რჩევები

კითხვა: მაინტერესებს, ძალზე თუ მოქმედებს უარყოფითად, კონკრეტულად, რომელიმე ფერი ან პარფიუმერიის არომატი? ხანდახან შემინიშნავს, რომ ჩემი ძალიან ღიზიანდება ყველაზე უკან ზოგჯერ კი ისიც შემინიშნავს, რომ სუნამოს სუნზე ცემინება ეწყება.

პასუხი: ფერზე არა, მაგრამ პარფიუმერიის არომატმა შეიძლება, მოკლე ცხვირს გამო, ალერგიული რეაქცია გამოიწვიოს. უცხოეთში, გარკვეული მოთხოვნების მიხედვით, ძალღების სუნამოსსაც კი უშვებენ. სუნამო არ უნდა იყოს სპირტზე დამზადებული, რადგან ძალღს ალიზიანებს. საერთოდ, სუნამო ისე უნდა დამზადდეს, რომ ძალღში არ იწვევდეს ალერგიას, თვალღების გაღიზიანებას, ცემინებას. ამ შემთხვევაში, თავად მიხედვით, მოსწონს თუ არა თქვენს ძალღს იმ სუნამოს არომატიც, რომელიც გასხვიათ. თქვენ მართალი ხართ. თქვენი ძალღი რომელიმე სუნამოზე ცუდად იმიტომ რეაგირებს, რომ ეს არომატი მასზე უარყოფითად მოქმედებს, ამიტომაც იწყებს ცემინებას. თუ ასეთ რამეს შეინიშნავთ, ან სუნამო შეცვალეთ, ან საერთოდ ნუ იპყრებთ მას. წინააღმდეგ შემთხვევაში, თქვენი ოთხფეხა მეგობარი, სანამ სუნის არ განეღლება, ნაკლებად მოგეკარებათ.

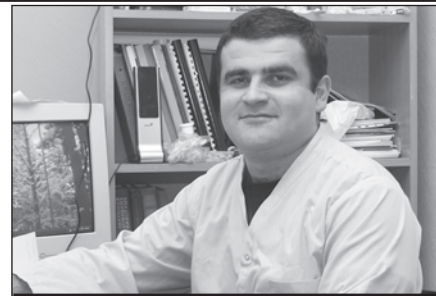
კითხვა: მაინტერესებს, აქვს თუ არა რაიმე მნიშვნელობა ძალღის კბიღების თანხობას? მაგალითად, ჩემს ძალღს ვატყობ, რომ რაღაც რიგზე ვერ აქვს ამ საკითხში. მართალია, გამოფენებზე არ გამყავს, მაგრამ მაინც მაინტერესებს, მისი ჯანმრთელობისთვის

ხომ არ არის ეს საზიანო?

პასუხი: თუ ძალღი გამოფენისთვის არ გინდათ, მაშინ ამას დიდ მნიშვნელობას ნუ მიაქცევთ. საერთოდ კი, რომ იცოდეთ, კბიღები ძალღების შეფასების ერთ-ერთი კრიტერიუმია. დიდი მნიშვნელობა აქვს, თუ როგორ არის განლაგებული ერთმანეთთან წინა კბიღები. არის თანხობილვა, ანუ მაკრატლისებული, როცა ზედა ყბის კბიღები ქვედაზე გადადის. მეორე არის პირდაპირი, როცა კბიღები ერთმანეთს პირი პირზე ედებ. მესამე კი პროგენია, ანუ წინ გამოწეული ქვედა ყბა, როცა ქვედა ყბის კბიღები უფრო წინაა, ვიდრე ზედასი. კბიღების ასეთი მახასიათებლები ძალღის თავის ფორმაზეა დამოკიდებული. არის უფრო განიერთავიანი და შედარებით წვრილთავიანი ძალღიც. წვრილთავიანი ძალღს მჭრელი კბიღები ხშირად ერთმანეთთან მჭიდროდ აქვს მიჯრილი. ფართოთავიანი ძალღს კი, ეშვებს შორის მანძილი დიდი აქვს და 6 კბიღის ნაცვლად, უფრო მეტიც ეტევა. კბიღების მომეტებული რაოდენობა სასურველი არ არის, თუმცა არის შემთხვევა, როცა ძალღებს კბიღები, პირიქით – აკლავთ. ძირითადად, ეს პლემოლარებს ეხება, რაც გარკვეული დისბალანსის მანიშნებელია ძალღის გენეტიკაში.

კითხვა: ჩემი ძალღი უკვე 10 წლისაა და რაც ასაკში შევიდა, ხასიათი სულ შეცვალა. ის უკვე ვინებია, ჩვენი ეზოს მცველია. ბოლო დროს თუ ვინმეს უყვებს, ამის მერე თითქმის დალილიობისგან ქმინვას იწყებს. როგორ მოვიქცეთ?

პასუხი: ყურადღება უნდა მიაქციოთ ძალღ-

რუბრიკას უძღვება ვეტერინარიის მეცნიერებათა დოქტორი ზაქარ ბაჭიაშვილი

ადამიანებს ისევე რომ უყვარდეთ, როგორც ძალღებს, სამყარო სამოთხედ იქცეოდა. **ჯეიმს ღუბლასი**

ის ხასიათს. ის არავითარ შემთხვევაში, არ უნდა გაანერვილოთ. ძალღი, რომელიც ეზოში ცხოვრობს და გარკვეულ ტერიტორიას იცავს, გამეღელ-გამომეღელს უყვებს. როდესაც ასაკში შედის, უნდა ეცადოთ, შედარებით თვინიერი გახდეს უცხოებისადმი, ანუ ყველა დაუშალოთ და აუკრძალოთ. ძალღი რომ ბრავდება, იყვება. შესაბამისად, გაბრაზება გარკვეულ ნერვიულობას იწვევს, შედეგად, ის თავის აგრესიას უცხო ადამიანისადმი გამოხატავს. მოხუცი ცხოველის ორგანიზმი კი ნერვიულობასაც რთულად იტანს. ძალიან ბევრი შემთხვევა ყოფილა, როცა ზედმეტად გაბრაზებულ ძალღს გულის შეტევა დაფიქსირებია. უნდა შეეცადოთ, რომ ამას ძალღი მოარიდოთ.

**მთავრად
მარიკა ხიდურაძე**

გაფიის უპილოტი

გაგრძელება. დასაწყისი
იხ. „თბილისელები“ №28-47(726)

***

რუზგენ ჩოჩიანის ხალხმა მორფინა სიკვდილის პირამდე სცემეს, მაგრამ სიტყვაც ვერ დააცდენინეს.

– რას მერჩით, ძმებო? კარგ ხალხში გაიკ-

ითხეთ, ვინ ვარ, – ტირილდა მორფინა და იმ ქურდის სახელს იმეორებდა, ვის ცოლთანაც ინტიმური კავშირში ამხილა ის ვაჟა ზვიადაურმა.

სამსაათიანი ეგზეკუციის შემდეგ, ჩოჩიანის „გალავარეზებმა“ თავი დაანებეს მორფინას და თბილისში გამოემგზავრნენ. მანამდე კი თავის ბოსს შეატყობინეს, რომ მორფინა სუფთა იყო. სოჭში გამგზავრების წინა რუზგენ ჩოჩიანმა ზორბეგ შილბანს უთხრა:

– გივი ჯაფარიძე ჩვენთანაა, მაგრამ მინც ყურადღებით იყავი და თვალი არ მოაცილო. სიფრთხილეს თავი არ სტყივა.

– ყველაფერი რიგზე იქნება, ბოს. დარდი ნუ გაქვს, – დააიმედა შილბანმა ჩოჩიანი და სადგურზე წავიდა.

სოჭი-დუშანბე-ბათუმის ვოიაჟმა წარმატებით ჩაიარა. მორფინამ ჰეროინი მიიღო და ორმოცდაათი ათასი მანეთი გივი ჯაფარიძეს ჩაუთვალა. მან კი წილები შეთანხმებისამებრ გაყო. ოცი ათასი თავისთვის დაიტოვა. ოცდაათი ათასი კი ზორბეგ შილბანს გადასცა და რუზგენ ჩოჩიანთან დიდი მოკითხვა დააბარა.

– თბილისში არ მოდიხარ? – ჰკითხა შილბანმა გივის.

– ჯერ არა. ცოტას აქ, გავიგულავენ და მორფინას დაბრუნებას დაველოდები. გავიგებ, რა ამბავს ჩამოიტანს. თბილისში კი ერთ კვირაში ჩამოვალ და იქ შეგხვდებით.

– ერთი კვირა თბილისში ვერ გაეჩერდები, ლენინგრადში უნდა გავემგზავრო. იქაც ბევრი საქმეა გასაკეთებელი და ვერ მივატოვებ.

– მაშინ, პირდაპირ იქ ჩამოვალ და შემოგეშველები.

– ვფიქრობ, არ გამოვა. რუზგენმა შენზე მითხრა – აქ მჭირდებაო და მგონი, თბილისში დარჩენა მოგიწევს. მე კი ახალი პარტნიორი უნდა მოვძებნო.

– რა გაეწყობა. რუზგენი დასაფასებელი კაცია და უარის თქმა არ გამოვა. დაველოდები მორფინას. მერე კი თბილისში გავემგზავრები. ჩვენ კი ისევ შეგხვდებით ერთმანეთს. აბა, ნახვამდის.

– ნახვამდის, – მიუგო შილბანმა და ჯაფარიძეს გადაეხვია. შემდეგ „ვოლგაში“ ჩაჯდა და თბილისისკენ გაემგზავრა.

მორფინა თურქეთში მიმავალ საკრუიზო გემზე ავიდა. თავის კაიუტაში შევიდა და ტურისტებით გამოწყობილ ზვიადაურს ჰეროინი გადასცა.

– აი, უფროსო, ჩაიბარე „ტავარი“, – უთხრა ხრიკულმა პოდპოლკოვნიკს და სკამზე ჩამოჯდა.

ზვიადაურმა ნარკოტიკი შეამოწმა. პაკეტები ტყავის ჩანთაში ჩაალაგა და „ბარიგას“ უთხრა:

– პირველმა ეტაპმა წარმატებით ჩაიარა. გილოცავ!

მორფინამ გააბოლა და ირონიით მიუგო:

– ამის მოლოცვას, მერჩივნა, გენერლობა მოგელოცა.

– მაგის დროც მოვა.

– დამცინი, არა, უფროსო? არადა, ბავშვობაში მართლა გენერლობაზე ვოცნობობდი.

– მერე, შე დალოცვილო, გესწავლა, გემრომა და პატოსანი გზით გველო. შენ კი ბარიგობა აირჩიე და უამრავი ადამიანი გყავს გაუბედურებული.

– გემლება, უფროსო.

– რა მემლება. მუმიოს მალამოს არიგებდი უფასოდ და ხალხს კურნავდი ხომ?

– გინდა, მოგიყვე, რატომ გავბარიგდი? ზვიადაურმა საათს დახედა და უთხრა:

– მიდი. გემის გასვლამდე ორმოცი წუთი დარჩა.

მორფინამ გააბოლა და თქვა:

– ათი წლის ვიყავი, დედ-მამა რომ დამელეუბა და დავობლდი. ჩემი აღზრდა ბებია ითავა და თექვსმეტ წლამდე მპატრონობდა. კარგი ქალი იყო ცხოვრებული. სამ ადგილზე დამლაგებლად მუშაობდა, რომ ჩაცმა-დახურვა

და საქმელი არ მომკლებოდა.

– შენ მხოლოდ ისწავლე, შეილო. პატოსანი, კარგი კაცი გამოდი და თავს არ დავზოგავო, – ხშირად მეტყვოდა ხოლმე ბებია, გულში ჩამიკრავდა და მომიადრესებდა.

მე მართლაც კარგად ვსწავლობდი. სამხედროობა მინდოდა და გენერლობაზე ვოცნებობდი. მაგრამ, ხომ გავიგონა – „უბედურე კაცს ქვა აღმართში დაენევაო. თანდათან ბებია დაუძლურდა, ხშირად ავადმყოფობდა. ერთ მშვენიერ დღეს კი ლოვინად ჩავარდა. უამრავი წამალი სჭირდებოდა და ის პატარა დანაზოგი, რაც ბებიას ჩემთვის ჰქონდა გადანახული, მის წამლებში დაიხარჯა. ერთ მშვენიერ დღეს აღმოვაჩინე, რომ სახლში არც ფული გვექონდა, არც საქმელი – ხმელი პურიც კი არ მოგვეპოვებოდა. იმ დღეს პირველად გავაცდინე სკოლა. უთენია რკინიგზის სადგურზე წავედი, მატარებელს დავეხვი და მგზავრებს ბარგის გადაზიდვაში ვეხმარებოდი. შუადღემდე ათი მანეთი ვიმოვე. წამალი და საქმელი ვიყიდე და ბებიას მივუტანე. ერთი კვირის განმავლობაში, ყოველდღე სადგურზე მივდიოდი და ამგვარად ვმოულობდი ფულს. ერთ დღეს, როდესაც სადგურზე მივედი, ნასილშიჩქვებმა გვერდზე გამიყვანეს და იქ მისვლა ამიკრძალეს.

– ძმაო, ლუკმას გვაცლი პირიდან. წადი, სხვა ალაგი მონახეო, – მითხრეს მათ. მე კი ჯიუტად გავაგრძელე ჩემი საქმიანობა.

საქმე ის იყო, რომ მე, დანესტრულ ტარიფზე იფავდ, ნახევარ ფასში ვზიდავდი ტვირთს და კლიენტები არ მაკლდა. მიყურეს, მიყურეს ნასილშიჩქვებმა და დრო იხელეთეს. თავზე ტომარა ჩამომაცვეს, მიყურებულ ჩიხში წამათრეის, ჩამონეროლ ვაგონში შემამდგეს და სიკვდილის პირამდე მცემეს. თან, რაც ფული მქონდა, წამართვეს და წავიდნენ. გონს რომ მოვეგე და წამოდგომა შევძელი, უკვე ბნელოდა. რის ვაივალაბით მივედი სახლში და ბებიას ყველაფერი მოუყევი, თან ავტირიდი. მან გულზე მიმიკრა, მომეფერა და მითხრა:

– არა უშავს, შეილო, ცხოვრებაში ყველაფერი ხცდება და განსაცდელის გადატანა უნდა იცოდეო.

ისე ვიყავი დაუძლურებული, რომ ბებიის მკერდზე ჩამეძინა. დილით, თვალი რომ გავახილე, უცნაური გრძობა დამეუფლა, ბებიას ორივე ხელი ჩემს ლოყაზე ეწყო და მიუხედავად იმისა, რომ მაისი იყო და თბილოდა, ყინულივით გაჰყინვოდა. თავი წამოვნიე, ბებიას დავხედე და თავიდან ვერ მივხვდი, რომ მკედარი იყო. ეს რომ გავაგებობიერე, საზარლად ავეყვირდი და მთელი უბანი შევეყარე.

საცოდავი ბებია სახელმწიფო ხარჯებით დაკრძალეს კუკის სასაფლაოზე. მე იქ ყოველდღე ავდიოდი და ცხარე ცრემლით დავტიროდი ჩემს უღროდ გარდაცვლილ მშობლებსა და ბებიას. სახლში გვიან გბრუნდებოდი. მივეგებოდი ლოვინზე, ვტიროდი და მთელი ქვეყანა მძულდა, განსაკუთრებით კი – ნასილშიჩქები. გადავწყვიტე, ავტომობილი მეშოვა, სადგურზე მივსულიყავი და ყველანი დამეხოცა. რომ არა მეზობლები, შიმშილით მოკვდებოდი. მათ რიგრიგობით მოჰქონდათ საქმელი და ამით ვსულდგმულობდი. ერთ საღამოს ლო-

მოგავლის ხედვის უნიკალური მეთოდი

გაფრთხილება მოსალოდნელი საფრთხის შესახებ; უარყოფითი ენერგეტიკული ზემოქმედების (ჯადო, გათვალვა) დადგენა; ეზოთერიკულ-ფსიქოლოგიური დახმარება; წარსულის, აწმყოსა და მომავლის თავისებურებებზე მსჯელობა; პრობლემის გადაჭრის საუკეთესო გზის დადგენა; დასმულ შეკითხვებზე პირდაპირი პასუხების მიღება.

ყოველდღე ამის უძველესი და მეცნიერებით მესხუთე თაობაზე გადმოცემული მეთოდის დახმარებით გთავაზობთ ნინო ჯანელიძე.

ტელეფონები: 2-52-79-57, 2-52-87-58, 555-33-91-66.

გინზე ვიყავი მიგდებული და შურისძიებაზე ვფიქრობდი. უცებ კარი გაიღო, ოთახში ზაქ-ირა შემოვიდა და მითხრა:

- ზაურ-ჯან, სტუმრებს ღებულობ?

რა შესტუმრებოდა, მაგრამ უფროს კაცს ფეხზე წამოვუდექი. დაჯდომა შევთავაზე და ვუთხარი:

- ბოდიში ძია ზაქირ, სახლი არეული მაქვს და ნუ მინყენ-მეთქი.

ბევრი რომ არ გავაგრძელო, ზაქირამ საქმე შემომთავაზა. თურმე, ბარბაგა ყოფილა. ნარკოტიკებს ჰყიდდა და თავი რომ დაეზღვია, ჩემი გამოყენება გადაწყვიტა. იმ დღიდან ზაქირას დაგუბაძელნიკი და მარნეულოდან თბილისში ანაშას ვეზიდებოდი, ზაქირა კი - ყიდა. ჩემს საიმედოობაში რომ დარწმუნდა, უკვე წამალიც მანდო. თვითონ ხომ ბლომად მოულობდა, არც მე მწყვეტდა გულს და კარგად მიხლდა. სამი წელი ისე ვიმუშავებთ, არავის შევუწუხებიათ. ზაქირას მილიციაც წილში ჰყავდა და იმიტომ. ერთ მშვენიერ დღეს კი ზაქირა წამლის კაიფში გაიპარა. არ დავბნულვარ, ყველას ვიცნობდი და ყველა მიცნობდა. ზაქირას საქმე მე ავიღე და თანდათან გავაფართოვე. რომ იტყვიან, ავშენდი. იმდენი ფული ვიმოვე, სად დამხარჯა, არ ვიცოდი. მაგრამ, ყველაფერს დასასრული აქვს. ჩემი კრიმა მილიციელი დაიჭირეს და ციხეში ჩასვეს. მერე მეც მიმაიკლეს და ათი წელი მახვინეს. სროკიდან რომ გამოვედი, რაც მაყუთი მქონდა გადატეხილი, ყველაფერი საქმეში ჩავდე. კოოპერატივი ავანყვე და სოჩაში გადავსახლდი. თქვენ კი მაინც მომძებნეთ და ძველ საქმეში დამაბრუნეთ.

ზვიადურს გულწრფელად შეეცოდა მორფინა და უთხრა:

- რაც ადრე გითხარი, გაგიმეორებ. ვაჟკაცურ სიტყვას გაძღვე, რომ თუკი არასდროს დაუბრუნდები ძველ საქმიანობას, როგორც კი ამ ოპერაციას დაგასრულებთ, მეტი აღარაფერზე შეგანუხებ. პირიქით, დაგიცავთ და ყველაფერს ვილონებ, არავინ არაფერი დაგიმაზოლს.

- მოსულა, უფროსო. მასე ვქნათ.

ზვიადურმა საათს დახედა და მორფინას უთხრა:

- ათ წუთში გადიხარ. ერთი სიტყვით, ერთ კვირაში რომ დაბრუნდები, გივი ჯაფარიძე შეგხვდება და ეტყვი, რომ ნახევარი მილიონის ჰეროინი გჭირდება. იცოდე, არ დაიბნე. ჯაფარიძე ძალიან გამოცდილი პრისტუპნიკია და არ გაგმიფროს.

- დარდი ნუ გაქვს, უფროსო. ყველაფერი კარგად იქნება.

- აბა, ნავედი. ნახვამდის, - ზვიადურმა ხელი ჩამოართვა ხრიკულს. ჰეროინით სავსე ჩანთა მხარზე გადაიკიდა, მუქი სათვალე გაიკეთა და გემიდან ნაპირზე ჩავიდა.

პოლიციელები სასტუმრო „ინტერსიტისკენ“ გაემართა და ტანსაცმელი გამოიკვამა. შემდეგ, თავის ორ ხელქვეითთან ერთად გამოვიდა და თბილისში გაემგზავრა.

- ოპერაციის წარმატებით დასრულებას გილოცავთ, ამხანაგო პოლიციელებო, - უთხრა ზვიადურს კაპიტანმა მშვილდაძემ.

- ჯერ რა დროს ოპერაციის დასრულებაა, დათო. ყველაფერი ახლა იწყება. მოსალოცად მაშინ გვექნება საქმე, როცა მთელს მათ შიკას ავყრით და საბრალდებო სკამზე დავსვამთ, - მიუგო ზვიადურმა.

- არ არიან რომ, დასასმელები? - ლაპარ-

აკში ჩაერთო კაპიტანი უჩა ჩხეტია, რომელიც საჭესთან იჯდა და ემოციურად, ყესტებით გამოხატავდა თავის გრძობებს.

- გირჩევნია, რულს ჩაეჭიდა და წინ გაიხედო, თორემ ზღვაში გადაგყვრი და ჩვენთვის მართლა დასრულდება ყველაფერი, - მიუგო ზვიადურმა.

- საზიზღარი ხალხია. მართალს ამბობენ - მახინჯ სხეულში მახინჯი სულიაო, - თქვა მშვილდაძემ.

- რას გულისხმობ? - ჰკითხა ზვიადურმა.

- ნარკობარიგებს, ამხანაგო პოლიციელებო, - განუმარტა მშვილდაძემ.

- ა, გასაგებია, - თქვა ზვიადურმა.

- განსაკუთრებით კი ის ჯაფარიძე არ მომწონს, - არ ცხრებოდა მშვილდაძე.

- ვინ, ვინ? - ვითომ ვერ გაიგო პოლიციელებმა.

- გივი ჯაფარიძე, ამხანაგო პოლიციელებო, - გაიმეორა დათო მშვილდაძემ, - რა მახინჯიცაა, ის მახინჯი სული აქვს. რომ ვუთვალთვალდები, ერთი სული მქონდა, ყელში ვწვდომოდი და მიმეხრჩო. ისეთი სახე ჰქონდა, რომ გული აგეროდა კაცს.

სინამდვილეში, გივი ჯაფარიძე, მაღალი, ათლეტური აღნაგობის, სიმპათიური მამაკაცი იყო და მშვილდაძისნაირს ოთხს ერთად ისე დაანყობდა, არც ერთს ხელსაც არ გაანძრევინებდა. ამიტომ ზვიადურს გულში გაეცინა და კაპიტანს უთხრა:

- ყველა ბოროტმოქმედი საზიზღარია თავისი არსით. მაგრამ, ობიექტურობის გრძობა თუ დაეკარგეთ, მეტოქის დამარცხება გავგიჭირდება.

- დავამარცხებთ, ბატონო ვაჟა. დედას ვუტირებთ მაგ ნაძირლებს. ხომ დავაჯვებით კუდზე, ახლა ნახონ ჩვენი ძალა. მაგათ აყრას რომ დაიწყებთ, მაგ ჯაფარიძეს პირადად უნდა დავალო ნარუნნიკები, - შეჰპირდა პოლიციელებს ჩხეტია და ისე მოიღერა ყელი, ზვიადურს გულში გაეცინა, მაგრამ არაფერი უთქვამს, სიგარეტი გააბოლა.

უკვე ბინდებოდა, როდესაც მილიციელები თბილისში ჩავიდნენ და შინაგან საქმეთა სამინისტროს ეზოში შესრიალდნენ.

- ნადით და დაისვენეთ, ბიჭებო. მაგრამ, როგორც შევთანხმდით, სიტყვა არავისთან დაცდეთ, - უთხრა ზვიადურმა ხელქვეითებს.

- რას ბრძანებთ, ამხანაგო პოლიციელებო. ოპერატიულ საიდუმლოებას როგორ ვავთქვამთ, - ერთდროულად მიუგეს ზვიადურს კაპიტანებმა და „ჟოლიგით“ გაემგზავრნენ.

წინასწარ შეთანხმებული გეგმის მიხედვ-

ით, ჩოჩიანის ბანდის სალიკვიდაციო ოპერაცია სრული საიდუმლოების დაცვით ტარდებოდა და სხვა განყოფილებები საქმის კურსში არ ჩაუყენებიათ. არც ვაჟა ზვიადურის ხელქვეითებმა იცოდნენ ყველა ნიუანსი და პოლიციელები პირადად წყვეტდა, თუ ვინ და როდის, რა ეტაპზე ჩაერთო ამ ოპერაციაში. სწორედ ამიტომ შეასენა მან მშვილდაძეს და ჩხეტას, რომ სიტყვა არავისთან დაეძრა. მეტიც, ბათუმში ამოღებული ჰეროინი მან ოფიციალური პროცედურის გავლის გარეშე, პირდაპირ მინისტრთა კაბინეტში მიიტანა და ჩააბარა. მერაბ გამრეკელმა პირადად აწონა ნარკოტიკი და დაბეჭდა. შემდეგ ზვიადურის პატაკიც თან დაურთო. სეიფში შეინახა და პოლიციელებს უთხრა:

- გილოცავ, ოპერაციის პირველი ეტაპის წარმატებით დასრულებას. ყოჩაღ, გივი და შენ.

- მორფინაც, ამხანაგო გენერალო. ხრიკულმაც ბრწყინვალედ შეასრულა თავისი როლი, - უთხრა ზვიადურმა გამრეკელს.

- მაშინ, ყოჩაღ ხრიკულსაც, - გაელიმა გენერალს და ზვიადურს ჰკითხა, - მეორე ეტაპზე როდის გადავდივართ?

- თუ ყველაფერი კარგად იქნა, სავარაუდოდ, ერთ კვირაში, ათ დღეში. გააჩნია, რას იტყვის ჩოჩიანი. მორფინა რომ თურქეთიდან დაბრუნდება, გივის ეტყვის - ნახევარი მილიონის ჰეროინი მჭირდებაო. ჯაფარიძე რომ ამას ჩოჩიანს გადასცემს, საბოლოო სიტყვა იმ ნაძირალაზე იქნება.

- არ მგონია, რომ რუზენ ჩოჩიანმა ამ საქმეზე უარი თქვას ან თავი შეიკავოს.

- არც მე მგონია.

- ჰო და ყველაფერი გეგმის მიხედვით მიდის, - თქვა გამრეკელმა და ზვიადურს ჰკითხა, - სადაა ახლა ჯაფარიძე?

- ბათუმში, ამხანაგო გენერალო, „გულაობს“. ხრიკულს ელოდება. ყველაზე მთავარი კი ისაა, რომ ჩოჩიანის მოთვალთვალეებს აბითურებს.

- ესე იგი, მაინც დაახვოსტა ხალხი ჩოჩიანმა ჯაფარიძეს ხომ?

ქველ-სახსართა კათოლოგიების ცენტრი
კოქსართოზის, ოსტეოქონდროზის, ოსტეოპარეზის, ოსტეოართროზის, რევმატიკული ართროზის, ანკილოზივიური სპონდილიტის, პოდაგრული ართრიტისა და პოლიართრიტის მკურნალობა; დაზიანებული ხრტილისა და გაცვეთილი ძვლის სტრუქტურის აღდგენა, სითხის დაბალანსება სახსარში, ტკივილების მოხსნა; მკურნალობა საოპერაციო და ნაოპერაციებ სახსრებზე ძვლის მკვებავებით; წონის დაკლება თვეში 5-18 კილოგრამამდე, დიეტების, აკრძალვებისა და ვარჯიშების გარეშე, მიღებული შედეგის სტაბილურად შენარჩუნებით; ასევე, სიმალეში ზრდა 2-დან 25 წლამდე, კურსის განმავლობაში 3-5 სანტიმეტრის მომატებით, იმუნიტეტის გაძლიერებით; ინდივიდუალურად შედგენილი პროგრამა - დანიშნულებით+ვარჯიშებით. მაღალეფექტურია გენეტიკური სიდაბლის დროსაც.
599-91-37-65 - ქ-60 ქაქიჯანი; 2-47-58-83 - ოფისი.

ყელი გამოეჭრა. მაგრამ, თავი მოთოკა. არაფერი შეიმჩნია, გაუღიმა და უთხრა:

- ზედმეტი დაზღვევა არ გვანწყენს. თეთრი და შავი ტრაკი კი აბანოში გამოიწნდება. თუ ჯაფარიძე სუფთაა, ამას რა ჯობია და გვერდში დავიყენებთ. ხოლო თუ ნასუფთა აღმოჩნდა, ისეთ პარნოი აბანოს მოვუწყობ, ნამეზით გაძვრება სული.

- ისევ გამოცანებით მელაპარაკებ, კალმარო? - ჰკითხა ჩოჩინამ კალმარს.

- სულაც არა, რუზენ, რა გამოცანებით. მოდუნდი და დატკი მორიგი გამარჯვებით, - კალმარმა კონიაკის სირჩა ასწია და დაამატა: - გაგიმარჯოს! გილოცავ ნარმატებას!

რუზენ ჩოჩინას არ გამოჰპარვია კალმარის ირონია, მაგრამ, არაფერი შეიმჩნია და გაიფიქრა: „მოვა დრო და დედას ვიტყვი! ტყუილად გგონია, რომ ყოველთვის ყელსაბამგამობმული ძაღლივით შეძლებ ჩემს ტარებას. ისე შევიხრებ, რომ თვალის დახამამებასაც კი ვერ მოასწრებ...“ მან კალმარს გაუღიმა და უთხრა:

- მაღლობელი ვარ. ეს ერთი და სხვა ათასი.

კალმარმაც გაიღიმა, სიგარეტი მოქაჩა და გაიფიქრა: „კრეტინო! ჩემი მოშორება გინდა და ჩემი კლანჭებიდან თავის დაძვრენა გაქვს გადაწყვეტილი, ხომ? ვერ ეღირსები. ჯერ მჭირდები და იმიტომ არ გახლებ ხელს, თუმცა, შენი დროც მოვა და შენს ადგილს სხვა დაიკავებს. ჯერ იცოცხლე...“

- ათასიც იქნება და ათასჯერ ათასიც. მთავარია, იაღლიში არ მოგვივიდეს, - მიუგო კალმარმა მასპინძელს, შემდეგ წამოდგა, დაემშვიდობა და ჩვეული გზით დატოვა რუზენ ჩოჩინას სახლი.

კალმარმა ტრადიციული მანევრი გააკეთა და, რომ დარწმუნდა, არავინ უთვალთვალებდა, „დინამოს“ სტადიონისკენ გაემართა. მანქანა სტადიონის მიმდებარე ტერიტორიაზე გაჩერდა, ფეხით განაგრძო გზა და ახლომდებარე სახლის სადარბაზოში შევიდა. ბინის კარი უხმაუროდ გააღო, ოთახში შევიდა და სავარძელში მოკალათდა.

- რატომ დამიბარე? - ჰკითხა კალმარს მეორე სავარძელში მჯდარმა ორმოციოდე წლის მამაკაცმა, რომელიც კროსვორდს ავსებდა და ახალმოსულისთვის არც კი შეუხედავს.

- კროსვორდების შესავსებად, - ირონიულად მიუგო კალმარმა.

- ჰუნების წინამძღოლი... - ხმამაღლა თქვა მამაკაცმა და ჩაფიქრდა.

- ატილა, - თქვა კალმარმა და შეუღრინა, - თავი დანებე მაგ კრეტინობას და მომიშინე!

- ატილა, - გაიმეორა მამაკაცმა და კროსვორდის ცარიელი უჯრა მშვიდად შეავსო, მერე გაზეთი გვერდზე გადადო და კალმარს უხმოდ მიაჩერდა.

- რა ქენი, იძოვე, რაც დაგაბარე? - ჰკითხა კალმარმა კროსვორდების მოყვარულს.

- მალე იქნება, - მოკლედ მიუგო მამაკაცმა კალმარს.

- როდის მალე? სასწრაფოდ მჭირდება, - გაღიზიანდა კალმარი.

- ორ-სამ კვირაში, მაქსიმუმ ერთ თვეში.

- ერთი თვე მალეა? იარაღის პარტია ხომ არ შემოგაქვს, - თქვა კალმარმა.

- იარაღის პარტია რომ იყოს, ორ დღეში მოგიტანდი, ის კი დეფიციტია. თანაც, შენ უახლესი და საუკეთესო გჭირდება, ამას კი დრო უნდა.

- დრო არ ითმენს, თანაც, კარგ ფულს გიხდი. ცოტა მეტად გაანძრიე ტრაკი!

- რომ გაგანძრიე, სწორედ ამიტომ იქნება მაქსიმუმ ერთ თვეში. შენ ეგ ნიახური ხომ არ გგონია - ნახვილ და ბაზარში იყიდი!

- კარგი, იყოს ერთი თვე. შენ ეს მითხარი, ხომ სუფთად შემოვა და კუდი არ მოჰყვება?

- საკუთარი თავით ვაგებ პასუხს.

- მაინც, საიდან მოგაქვს, ამდენი დრო რომ მჭირდება?

- ფირმის საიდუმლოებაა, - გაეცინა კროსვორდების მოყვარულს.

- ხომ არ გაგვეერთიანებინა ჩვენი ფირმები?

- მარტო ვმუშაობ.

- მარტო კაცი ჭამამიაც ბრალიო... - ირონიით მიუგო კალმარმა.

- თავს არ ვზოგავ, - ირონიითვე უთხრა კროსვორდების მოყვარულმა.

- მარტოხელა მგელი ხარ, - გაეცინა კალმარს და ჰკითხა: - სხვაგან რა ხდება?

- მაინც, სად სხვაგან?

- მაგალითად, კანტორაში.

- ისევ იქაა. ძველებურად დგას.

- მეტი არაფერი?

- მეტი რა განიტერესებს?

- რა განწყობაა, რას ამბობენ და, საერთოდ, ახალი დროებაა და ხალხმა ენა ამოიდგა...

- სულელები ლაპარაკობენ, ჭკვიანები კი უსმენენ.

- ჭკვიანი კაცი ხარ, ამიტომაც გაფასებდი ყოველთვის.

- ვცდილობ.

- კარგი, ყველაფერი გასაგებია, ორ კვირაში შეგეზმინებ.

- ორი-სამი, მაქსიმუმ - ოთხი. ერთ თვეს არ გადასცდება.

- შევთანხმდით. ახლა კი ნავედი, - კალმარი სავარძლიდან წამოდგა და კარისკენ გაემართა. კროსვორდების მოყვარული კი გაზეთის მიუბრუნდა და ხმამაღლა ამოიკითხა:

- გიგანტური მედუზა, შვიდი ასო, მეოთხეა „მ“.

- კალმარი, - თქვა კალმარმა და ბინიდან უხმაუროდ გავიდა.

***

მორფინა ერთ კვირაში დაბრუნდა თურქეთიდან, გივი ჯაფარიძეს ზღვისპირა, ღია კაფეში შეხვდა და უთხრა:

- ჩვენი პარტნიორები კმაყოფილები დარჩნენ და მზად არიან, ჰეროინის მორიგი პარტია იყიდონ.

- დიხ, ბატონო მერაბ, როგორც ვვარაუდობდით.

- რაიმე ხიფათი ხომ არ ელოდება ჯაფარიძეს? ხომ ნამდვილად ყველაფერი უზადოდ ჩატარდა, ვაჟა?

- თავს დავდებ, ბატონო მერაბ, რომ გივის არანაირი ხიფათი არ ელოდება. ნუ ლეღავთ.

- მე რომ ვიყო ჯაფარიძის ადგილზე, ნამდვილად არ ვიღელვებდი, მაგრამ, ჩემს ხელქვეითებს რომ ეხება საქმე, ცოტა არ იყოს, გნერვიულობ, - მიუგო გამრეკელმა ზვიადაურს.

***

თბილისში დაბრუნებული ზორბეგ შილბანი გახარებული ეხლა რუზენ ჩოჩინას. ოცდაათი ათასი მანეთი ჩაუთვალა და უთხრა:

- გილოცავთ, ბოს. ყველაფერმა ნარმატებით ჩაიარა. აი, ფული.

ჩოჩინამ ოცი ათასი მანეთი უჯრაში შეინახა. ათი ათასი შილბანს დაუბრუნა და უთხრა:

- ბიჭებსაც გაუნანილე.

- გამდლობთ, ბოს, - შილბანმა დასტუბი ვიბეში ჩაიღო და ჩოჩინას უთხრა, - ერთ კვირაში თურქეთიდან მორფინა დაბრუნდება და ახალ მოთხოვნას ჩამოიტანს. მე, ალბათ, აღარ ვარ საჭირო. დანარჩენს გივი ჯაფარიძე გაუძღვება და თუ სხვა საქმე არ არის, მაშინ სხვალ დილითვე დაბრუნდები ლენინგრადში.

- შენ ყოველთვის საჭირო ხარ, ზორბეგ. ამჟამად კი შეგიძლია, ლენინგრადში დაბრუნდე. თუ საჭირო გახდა, დაგირეკავ, - მიუგო ჩოჩინამ შილბანს და გაისტუმრა. შემდეგ საიდუმლო ოთახში გავიდა და სავარძელში მოკალათებულ კალმარს უთხრა:

- გაიგონე, ალბათ. ყველაფერი რიგზეა.

- ერთი შეხედვით - კი. ჯაფარიძესთან დაკავშირებით რა ხდება, მიუჩინე კუდი?

- მიეუჩინე. სამი კაცი ოცდაოთხი საათის განმავლობაში უთვალთვალეს. მაგრამ, ვფიქრობ, რომ ტყუილად ვაცდენთ ხალხს. არ ჰგავს ჯაფარიძე ნაბოზარს. მე მგონი, ცდები. კალმარს საკუთარი თავი შეუცდომელად ამიანად მიაჩნდა და ჩოჩინას სიტყვებზე ისე გაღიზიანდა, რომ მზად იყო, მისთვის იქვე,

ნათელხილველი - ნელი ბიჩიკაშვილი

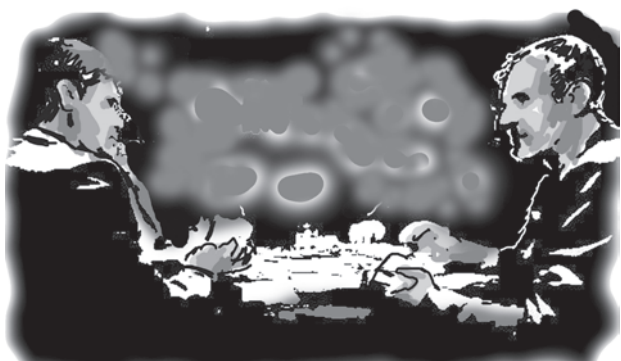
თუ ბევრი გასაჭირი დაგატყდათ თავს, როგორიცაა უბარაქობა, ბედის ჩაკეტვა, უშვილობა, ჯადოს ზემოქმედება, ნარკომანია, ლოთობა, კაზინოდამოკიდებულება და სხვა. მიმართეთ ნათელხილველ ნელი ბიჩიკაშვილს! ქალბატონი ნელი იმ ერთეულთა შორისაა, ვისაც შეუძლია უზუსტესად იწინასწარმეტყველოს თქვენს თავს დატყეხილი უბედურების მიზეზი და ამ მიზეზის განეიტრალება მოახდინოს... ქალბატონმა ნელიმ ბევრ უშვილო წყვილს აჩუქა შვილის ყოლის ბედნიერება...

ჩანერა ხდება წინასწარ.
ტ: 214-20-65 (ბიძა). 593-30-65-51, 599-20-37-64, 597-10-23-37.

- მაინც, რამდენი უნდათ?
 - ნახევარი მილიონის.
 - ესე იგი, წინა პარტიაზე ათჯერ მეტი.
 - რა, ვერ შეძლებ?
 - რამდენ ხანში სჭირდებათ?
 - ერთ კვირაში. ათ დღეს არ უნდა გადასცდეს.
 - კარგი, ოთხ-ხუთ დღეში დაგიკავშირდები.
 - სოჩაში ვიქნები და კანტორაში დამირეკე. თუ იქნება, მითხარი, ჩამოვდივარ-თქო.
 - გასაგებია. წავედი, - მიუგო ჯაფარიძემ მორფინას და შეხვედრის ადგილი პირველმა დატოვა.
 გვიმ ფეხით გაიარა ბულვარი, კიდევ ერთხელ დარწმუნდა, რომ არ უთვალთვალდებდნენ და მშვიდად ავტოსადგურისკენ გაემართა, სადაც თბილისისკენ მიმავალი კერძო ტაქსები იდგნენ. ის ერთ-ერთ მანქანაში ჩაჯდა და თბილისში გაემგზავრა. „კუდზე“ მას ორი მოთვალთვალები „დააჯდა“, რომლებიც თეთრი „ჟიგულის“ მისდევდნენ. საქართველოს დედ-აქალაქში რომ ჩავიდნენ, გივი ჯაფარიძე პირდაპირ რუზგენ ჩოჩიანთან გაემართა, მანქანა ორასოდე მეტრის მოშორებით გააჩერა და გზა ფეხით განაგრძო.
 - როგორ ხარ, ძმაო? - რუზგენ ჩოჩიანი კეთილგანწყობით შეხვდა ჯაფარიძეს, ხელი ჩამოართვა და სავარძელზე მიუთითა.
 - კარგად. შენ?
 - მეც კარგად. გილოცავ პირველ წარმატებას.
 - მეც გილოცავ.
 - დალმე რა ხდება?
 - ამ დღით მორფინა ჩამოვიდა და ველ-აპარაკე.
 - მერე, რაო?
 - ცოტა რთულადაა საქმე.
 - რთულად რატომ? - ჩოჩიანმა კოპები შეკრა.
 - ათჯერ მეტ ტავარს ითხოვენ.
 - მერე, ამას რა ჯობია?! რა, ვერ იშოვი?
 - შოვნით ასჯერ მეტსაც ვიშოვი, მაგრამ, ამდენი ჰეროინის ჩამოტანას შეძლებ?
 ჩოჩიანს გულზე მოეშვა, ხელი ჩაიქნია და ღიმილით მიუგო.
 - არაა პრობლემა. შენი თქმის არ იყოს, ასჯერ მეტს ჩამოვიტან, მთავარია, კანალი აენყოს.
 - მეორე ზახოდმაც თუ ასეთი წარმატებით ჩაიარა, ჩათვალე, რომ აწყობილია.
 - მაინც, რა გაეჭვება?
 - მეშინია, რომ ტავიკეთიდან ბათუმამდე ტრანსპორტირებისას შენს ბიჭებს იაღლიში არ მოუვიდეთ. ნახევარი მილიონის ჰეროინი ხუმრობა არაა. რამე რომ მოხდეს, ტავარსაც დავკარგავთ. ვალიც დაგვედება და ველარც კანალს ავანყობთ.
 - არ მენდობი? - თვალები აენტო ჩოჩიანს.
 - რა სისულელეა! უბრალოდ, ძალიან დიდი პარტიაა და ვნერვიულობ.
 - ნუ ნერვიულობ.
 - თანაც, გამოცდილება არ გვაქვს.
 - თავს ვდებ, რომ გზაში არაფერი მოხდება და მორფინას ნახევარი მილიონის ჰეროინს ჩავაბარებ, - მტკიცედ თქვა ჩოჩიანმა.
 - კიდევ ერთი ნიუანსია...
 - რა ნიუანსი?
 - რა და, ფულს ტავარის ჩატანიდან ერთ კვირაში გადაიხდიან.

- პოსტზე უნდათ?
 - ჰო, პოსტზე.
 - ერთ კვირას კი მოითმენს კაცი, მაგრამ, რომ გადაგვაგდონ?
 - ამაზე კი უკვე მე ვდებ თავს.
 - კარგი, მასე იყოს.
 - მაშინ, მე სვალე გავემგზავრები ლენინგრადში და ზორბეგთან ერთად მუშაბედოვს ჩავაკითხავთ.
 - ზორბეგს სხვა საქმე აქვს.
 - მარტო გავემგზავრო?
 - რატომ მარტო? რომ არ მოიწყინო, ნონას გამოგაყოლებ.
 - ქალს?
 - ნუ ნერვიულობ, ნონა ათ კაცს უდრის, - გაეღიმა ჩოჩიანს, ერთ-ერთ თანაშემწეს ნონას მოყვანა დაავალა და ისევ ჯაფარიძეს მიუბრუნდა, - ახლავე გაიცნობ და ჩემს სიტყვებში დარწმუნდები.
 სამოდე წუთის შემდეგ ოთახში ტანწერნეტა, ქერათმიანი, ოცდახუთი წლის გოგონა შემოვიდა, მამაკაცებს გაუღიმა და ჩოჩიანს უთხრა:
 - მეძახდით, ბატონო რუზგენ?
 - ნონაჩკა, ეს გივი ჯაფარიძეა, გაიცანი, - მიუგო ჩოჩიანმა ნონას, - ხვალ დუშანბეში მიემგზავრებით.
 ნონამ გივის გაუღიმა და ხელი გაუნოდა. ჯაფარიძემ ხელზე აკოცა და თქვა:
 - თქვენნაირი ლამაზი ქალი იშვიათობაა.
 - გმადლობთ, ბატონო გივი, - მიუგო ნონამ.
 - გივი დამიძახეთ, ნონა.
 - გმადლობთ, გივი, - გაიმეორა ნონამ.
 - ნონაჩკა, წადი და სახვალიოდ მოემზადე, ხვალ დღით მიფრინავთ, - უთხრა გოგონას ჩოჩიანმა და გაისტუმრა, შემდეგ კი ისევ გივის მიუბრუნდა:
 - რას იტყვი, ძმაო, როგორია?
 - ულამაზესი გოგოა, - გაეღიმა ჯაფარიძეს.
 - ოთხი ენა იცის, ძალიან ჭკვიანია და ერთგული.
 - ათ კაცს უდრისო?
 - კარატისტია. ორივე ხელით ისერის დანასა და ნაჯახს და ტყვიას ტყვიაში აჯენს. უშიშარია და, შეუძლია, მარტო დაუდგეს მთელ პოლკს.
 - ამდენი რამ სად ისწავლა?
 - უმაღლესში მე მოვანყვე, მანამდე კი მთიან სოფელში გაიზარდა და დანარჩენი იქ ისწავლა.
 - გათხოვილია?
 - ქალიშვილია - გაეცინა ჩოჩიანს, - გულში ხომ არ ჩავივარდა?
 - მომეწონა.
 - ეგ უკვე შენ იცი. მე არაფერი მაქვს სანინაღმდეგო, თუმცა, ვინც გაარძიებდა სცადა, ყველა ტრაკზე დასვა და ცეცხლივით უფრთხიან.
 - ეგ მართალია.
 - რა? - ვერ მიხვდა ჩოჩიანი.
 - ცეცხლივით ქალია. თუმცა, ძალიან თვინიერი ჩანს.
 - მე ძალიან დიდ პატივს მცემს და მამად მივაჩნევარ. ისე კი, ობოლია.
 - ობოლი?

- ჰო. დედამისი მის მშობიარობას გადააწყვა. მამა კი „ძალღებმა“ მოუკლეს ერთ-ერთი შეტაკების დროს. პაქელნიკები ვიყავით - დომარი ქურდი იყო.
 - რა უჩვეულო სახელია.
 - დომარ ბუთბა. არ გაგიგონია?
 - კი, როგორ არა. თუ არ მეშლება, ძმები ბუთბები ტყულები იყვნენ.
 - არ გეშლება. დაუირიც „ძალღმა“ მოკლა, უფრო სწორად, ვილაც ექსპერტმა.
 გივი ჯაფარიძეს საფუძვლიანად ჰქონდა შესწავლილი ჩოჩიანის ბანდის მრავალწლიანი საქმე და ბუთბების ამბავიც იქიდან იცოდა. თუმცა, ერთმა გარემოებამ გააოცა: საქმეში ენერა, რომ დომარ ბუთბა მოკლული აღმოჩინეს თბილისის ერთ-ერთ ბინაში, შეტაკების შესახებ კი იქ არაფერი იყო ნათქვამი.
 - კარგი კაცის შვილი ყოფილა, - თავი გააქნია ჯაფარიძემ, - თუ მეტი არაფერია, წავედი. ხვალ დილის ცხრაზე აეროპორტში ვიქნები და ნონას იქ შევხვდები.
 - ნახვამდის, - მიუგო ჩოჩიანმა და ჯაფარიძე გაისტუმრა, შემდეგ საიდუმლო ოთახში გადაინაცვლა და კალმარს ჰკითხა:
 - რას ფიქრობ?
 - რაზე? - კითხვითვე მიუგო კალმარმა და კონიაკი მოსვა.
 - ჯაფარიძეზე.
 - სუფთად მუშაობს, - ირონიულად გაეღიმა კალმარს.
 - მე სერიოზულად გეკითხები.
 - მეც სერიოზულად გასაუხობ.
 - შენ რა, ჯაფარიძე ისევ „ძალღი“ გგონია?
 - ეგ როდის ვთქვი?
 - აბა, რას ნიშნავს, სუფთად მუშაობსო?
 - რაც ვთქვი, იმას და მეტს არაფერს. სუფთად მუშაობს, - მრავალმნიშვნელოვნად თქვა კალმარმა.
 - ნონა ძალიან მოეწონა.
 - ვის არ მოსწონს ასეთი ქალი, - მხრები აიჩეჩა კალმარმა.
 - სწორია, - თქვა ჩოჩიანმა, - კარგად მიდის საქმე. კანალი აენყობა და სულ მალე ჩვენ დავაჯდებით.
 - ნუ ჩქარობ. ვერ აენყოს და მერე ვილაპარაკოთ. ნონა სად არის?
 - სახლში წავიდა. ასე მითხრა, უნდა გამოვიძინოო.
 - კარგი. მეც წავედი, - მიუგო ჩოჩიანს კალმარმა და საიდუმლო ოთახი ჩვეული კონსპირაციულობით დატოვა. შემდეგ, ასევე ჩვეული მანერა გაიმეორა და დიდუბეში გააჩერა მანქანა. „დინამოს“ სტადიონს ფეხით ჩაუარა და პლენხანოვზე მდებარე ბინაში მივიდა.

გაგრძელება შემდეგ ნომერში

ჩოგორ ჩაუპარა ხელში ქართულ თავალს ნაპოლენ ბონაპარტისთვის დაზღვეული კვირფასი ბროში

მზის ნიშანი

1800 წელს ამსტერდამელმა ოუველირმა, გეორგ ვან ჰაიკენმა, იმპერატორ ნაპოლენის საკუთარი ხელით დამზადებული ძვირფასი ბროში უბოძა. ბროში ბავჯალო ოქროსი იყო და მისი სუფთა წონა ორას გრამს შეადგენდა; შუაგულში ყვითელი ბრილიანტი ჰქონდა ჩასმული, ირგვლივ კი თითოკარატიანი, თორმეტი ცალი ლალის თვალის სიმეტრიულად იყო განლაგებული. ოუველირმა, რომელიც საუკეთესო ასტროლოგიც იყო, იმპერატორს ურჩია, ბროში სულ თან ჰქონოდა. ვან ჰაიკენს თავისი სიტყვები ასტროლოგიურად დაუსაბუთებია – უთქვამს, რომ ეს ბროში მზის ნიშანი იყო, მზის ენერჯიას გამოიმუშავებდა და მის მფლობელს წარმატების მიღწევაში დაეხმარებოდა. იმპერატორი სკეპტიკურად შეხვედრია ოუველირის სიტყვებს, თუმცა, საჩუქარი მაინც მიიღო და ძვირფასეულობის შესახებ, საილის ძვლისგან დამზადებულ, ინკრუსტირებულ პატარა ზანდუკში მიუჩენია ადგილი. ძვირფას ზანდუკს მისი ერთ-ერთი ადიუტანტი ინახავდა და ყველგან თან დაჰქონდა, სადაც კი იმპერატორი მიემგზავრებოდა ხოლმე. 1812 წელს რუსული სამხედრო კამპანიის დროს ზანდუკი მოსკოვში ჩაიტანეს, ხოლო როცა ფრანგები სასტიკად დაემარცხდნენ და ნაპოლენი გაიქცა ზანდუკი მის ადიუტანტს მოსკოვში დარჩა. ამ ძვირფასი ყუთის დანარჩენი შიგთავსის ბედი უცნობია, ძვირფასი ბროში კი ქართველ დრაგუნთა პოლკის ახალგაზრდა ოფიცერს, თავადიშვილ არჩილ ამირეჯიბს ჩაუფარდა ხელში. მან ეს ალაფი თან წამოიღო და ისე ინახავდა, როგორც უძვირფასეს რელიკვიას. არჩილ ამირეჯიბის ოჯახი მოსკოვში ცხოვრობდა და სამეფო კართან იყო დაახლოებული. მზის ნიშანს კი ამირეჯიბები თაობიდან თაობას გადასცემდნენ და დიდი რუდუნებით ინახავდნენ, თუმცა, არ იცოდნენ მისი ისტორია და პატრონის ვინაობა. ოქტომბრის რევოლუციის შემდეგ, 1918 წლის დეკემბერში, ძვირფასი ბროში ერთ ტომარა პურის ფეკილზე გადაიკვალეს – არჩილ ამირეჯიბის ერთ-ერთმა შთამომავალმა, ბაკურ ამირეჯიბმა, მზის ნიშანი ებრაელ სპეკულანტს, მიხაილ ვაისმანს გადასცა, სანაცვლოდ კი ფეკილი წამოიღო სახლში ცოლ-შვილის გამოსაკვებად, 1919 წელს კი ამირეჯიბების ოჯახი საფრანგეთში გაიქცა, რათა კომუნისტების რეპრესიებისგან დაეღწია თავი.

საზინის ინსპექტორი

1919 წელს, ლენინის უშუალო მითითებით, „ჩეკას“ საგანგებო ჯგუფები საყოველთაო ექსპროპრიაციას ატარებდნენ. წინასწარ შედგენილი სიების მიხედვით, „ჩეკისტები“ მოქალაქეთა ბინებში შედიოდნენ და ძვირფასეულობას ართმევდნენ, ჩამორთმეული ქონება კი სახელმწიფო ბანკში მიჰქონდათ. წესისამებრ, თითოეულ ნივთს სპეციალური საზინის ინსპექტორები აფასებდნენ, ისტორიული მნიშვნელობის ან განსაკუთრებით ძვირფას ნივთებს მუზეუმში გზავნიდნენ, დანარჩენ ქონებას კი ინახავდნენ და ახალშექმნილი ქვეყნის საჭიროებისამებრ იყენებდნენ. 1919 წლის მინიურულს „ჩეკისტებმა“ სპეკულანტ ვაისმანის ქონების ექსპროპრიაცია მოახდინეს. უამრავ ძვირფას ნივთს შორის ზემოთ ნახსენები ბროშიც იყო. მათ ნივთები

ბანკს ჩააბარეს და, საზინის ინსპექტორს, აბრაამ რივიკის, მისი შეფასება და დახარისხება დაევალა. რივიკი პროფესიით ხელოვნებათმცოდნე იყო და, როდესაც ბროში დაათვალიერა, მაშინვე მიხვდა, რასთან ჰქონდა საქმე. მას ეს ნივთი საფრანგეთში, 1807 წელს გამოცემულ კატალოგში ჰქონდა ნახაზი, სადაც დაწვრილებით იყო მითითებული ბროშის ისტორია და მისი შემქმნელის ვინაობა. ამიტომ, რივიკმა ბროში და სხვა ძვირფასეულობა, მათ შორის – ოქროს მონეტები, ფარულად გამოიტანა ბანკიდან და მიიმალა. „ჩეკაში“ ამ ფაქტის გამო სისხლის სამართლის საქმე აღძრეს და გაქცეულ საზინის ინსპექტორს ძებნა დაუწყეს. 1920 წელს რივიკი ქალაქ ტულაში დააპატიმრეს, გატაცებული ქონება, მათ შორის მზის ნიშანიც, ჩამოართვეს და დახვრიტეს, შემდეგ კი ეს ყველაფერი სხვა ინსპექტორს შეაფასებინეს და დაანაწილეს, ნაპოლენის მზის ნიშანი კი მოსკოვის ხელოვნების მუზეუმს გადასცეს.

წინაპრი კარცვა

1957 წლის 6 მარტს გაძარცვეს მოსკოვის ხელოვნების მუზეუმი. შემთხვევის ადგილზე მისულ გამომძიებლებს №6 ექსპონატიც (დარბაზში ერთ-ერთი ვიტრინა გახსნილი დახვდათ, საიდანაც მხოლოდ №4 ექსპონატი იყო ნაღებული. გამომძიებელმა შალვა მიქაძემ მუზეუმის დირექტორი დაიმარტოხელა და ჰკითხა:

– ივან ლუკინ, მე ხელოვნებათმცოდნე არ ვარ და ექსპონატების შეფასება არ შემიძლია, მაგრამ, ვეჭვობ, რომ ხელუხლებელი ნივთები

მილიონ 250 ათას პანაშაღ შეფასებული ბროში მძიმე ტომარა შპის ფაქტობრივ გახიზნულს

იც იმ დაკარგულ ბროშზე არანაკლებ ძვირფასია.

– თავისი მნიშვნელობით, ბროში ბევრ ექსპონატს გადაწინის, რატომ არ ახლეს ხელი მძარცველებმა დანარჩენ ნივთებს. უცნაური ძარცვაა, ძალიან უცნაური...

მუზეუმის ხელუხლებელი ნივთები 6 მილიონ მანეთად იყო შეფასებული, ნაპოლენის მოპარული ბროში კი – 1 მილიონ 250 ათასი მანეთად. გამომძიებლები საგონებელში იყვნენ. მათ აღმოკვირდა მიაჩნდათ დანარჩენი ნივთების დატოვება, მით უმეტეს, რომ, საგამომძიებო ექსპერიმენტის შედეგად, ძარცვისთვის არავის შეუშლია ხელი და არც დატოვებული ნივთები იყო მძიმე და დიდი მოცულობის, რომ მათი გატანა გასჭირვებოდათ. ისიც გამოირიყნა, რომ დატოვებული ნივთების ფასი არ სცოდნოდათ ბოროტმოქმედებს. კვალის შესწავლამ და სხვა ექსპერიმენტებმა ისიც ზუსტად დაადგინა, რომ მუზეუმში ერთმა ბოროტმოქმედმა გაძარცვა და რომ ეს ბოროტმოქმედი უმაღლესი დონის პროფესიონალი იყო – მას არანაირი კვალი არ დაუტოვებია შემთხვევის ადგილზე და უჩინარი კაცივით მოქმედებდა. როდესაც მიქაძემ ყველაფერი გაანალიზა, იმ დასკვნამდე მივიდა, რომ ბოროტმოქმედს მხოლოდ იმისი ნაღება უნდოდა, რაც ნაიღო...

– შეკვეთილი ქურდობა იყო, ამხანაგო პოლკოვნიკო, – მოახსენა მიქაძემ თავის უფროსს, სტეპან კოლცოვს, – უცნაურია, ვის და

რატომ დასჭირდა ამ ბროშის შეკვეთით მოპარვა?

– ინტიუცია მკარნახობს, რომ ზნელ საქმესთან გვაქვს საქმე. შენი პროფესიონალიზმის იმედი მაქვს, იმოქმედე! – მიუგო კოლცოვმა მიქაძეს.

ბრიფინგ – „საიდუმლო“

შალვა მიქაძე ძალიან გამომცდილი გამომძიებელი იყო. მან ბროშის საქმე საფუძვლიანად გამოიძია და, 1957 წლის 28 მარტს, ანუ, ძარცვიდან ზუსტად სამ კვირაში, 41 წლის რეციდივისტი, უმაღლესი კვალიფიკაციის ქურდი ანტონ სავოსტიკოვი დააპატიმრა. სავოსტიკოვი ციხიდან ახალი გამოსული იყო და მიქაძეს გამოუტყდა, რომ ბროშის მოპარვა მას ვინმე ანატოლი კრუგლოვმა შეუკვეთა. კრუგლოვი სპეკულანტი იყო და საიუველირო ნაკეთობებით ვაჭრობდა. სპეკულანტი იმავე ღამეს აიყვანეს, თუმცა დაკითხვაზე დანაშაულთან კავშირს უარყოფდა. სამი დღის შემდეგ კი გამოტყდა, რომ მასაც შეკვეთილი ჰქონდა ეს ძარცვა და შემკვეთი ვინმე ოსტაბ რივიკი იყო, იმ აბრაამ რივიკის (საზინის ინსპექტორის, რომელიც 1920 წელს დახვრიტეს) ვაჟი, რომელსაც ნაქურდალი გადასცა. ოსტაბ რივიკი 3 აპრილს დააპატიმრეს და დასაკითხად „მურში“ მიიყვანეს. მას მიქაძე ესაუბრა, ჩვენება ჩამოართვა და საქმეში ჩააკრა. ოსტაბ რივიკმა თქვა დაკითხვისას, რომ ბროში შემკვეთს გადასცა. პატიმარიც და მისი ჩვენებაც უშინძრობის კომიტეტმა იმავე დღეს გადაიბარა, მიქაძეს კი მაიორმა სიდოროვმა უთხრა:

– ამხანაგო მიქაძე, საქმე გვაქვს სახელმწიფო დანაშაულთან, და ეს უკვე ჩვენი კომპეტენციაა. რაც გაიგონეთ და ნაიკითხეთ, სამუდამოდ დაივიწყეთ. ამ საქმეს გრიფი „საიდუმლო“ ადევს და მისი ნებისმიერი დეტალის გამჟღავნებისათვის პასუხისმგებლობა გენიჭებათ.

შალვა მიქაძე მეორე დღესვე დაანინაურეს, მაიორის ჩინი უბოძეს და სამუშაოდ შორეულ აღმოსავლეთში გადაიყვანეს. მან პოლკოვნიკობას მიაღწია და 1993 წელს გარდაიცვალა.

მართალია, ბროშს ვეღარ მიაკვლიეს, მაგრამ, გრიფდადებული საქმე უშინძრობამ გამოიძია და ეგრეთ წოდებული „მზის თაყვანისმცემელთა“ ორდენის საქმე გახსნა. მოგვიანებით ამ საქმეს გრიფი „საიდუმლო“ მოუხსნა და გამოქვეყნებული მასალებით გაირკვა, რომ ორდენის წევრები ფარული ძალაუფლების ხელში ჩაგდებას და მართვის სადავების ერთ ხელში მოქცევის ცდილობდნენ. მათი გეგმით, იმ ფარულ ხელისუფალს, რომელიც ფინანსურ-ეკონომიკურ და სულიერ სადავებებს დაუფლებოდა, მზის ნიშანი უნდა ჰქონოდა და ქურდობაც ამიტომ შეუკვეთეს. ორდენის წევრთა უმრავლესობა 15-15 წლით ჩასვეს ციხეში, მათი ხელმძღვანელი კი უკვალოდ გაქრა, ისევე უკვალოდ, როგორც 1800 წელს დაზღვეული ნაპოლენის ძვირფასი ბროში.

ნიკა ლაშაური

როგორ აღმოაჩინეს მოკლული ახალგაზრდა მამაკაცის გვამი ქარაღაში და რას მალავდა მისი სახლის მესაზრდენი

ნარსულში ქურდობისთვის ნასამართლ-ევი 55 წლის ლიზა ხ-ია სამართალდამც-ველებმა ახალგაზრდა მამაკაცის განზრახ მკვლელობისთვის დააკავეს. მას ბრალად დაედო 29 წლის ვოვა კ-შვილის მკვლელობა, რომელიც მის ბინაში დროებით ცხოვრობდა. მკვლელობის შესახებ სამართალ-დამცველებისთვის კონფიდენციალური წყაროს მიერ, ანონიმური ზარის შემდეგ გახდა ცნობილი. შემთხვევის ადგილზე მისულ სამართალდამცველებს, ახალგაზრდა მამაკაცის გვამი კარაღაში დახვდათ გადაამალული.

გარდაცვლილს დანით ორი ჭრილობა ჰქონდა მიყენებული, სამედიცინო ექსპერტის დასკვნის მიხედვით, ორივე ჭრილობა ვოვა კ-შვილს გულ-მკერდის არეში ჰქონდა მიყენებული. შემთხვევის ადგილზე, იმის მიუხედავად, რომ როგორც მოგვიანებით აღმოჩნდა, მკვლელობა ერთი დღით ადრე იყო ჩადენილი, დანაშაულის კვალი ჯერ კიდევ არ გამოქრალიყო – სისხლიანი გახლდათ იმ პატარა ბინის ყველა კუთხე, სადაც ვოვა კ-შვილი ქირით ცხოვრობდა. მისი გასისხლიანებული გვამი კი ტანსაცმლის კარაღაში იყო დამალული. როგორც გამოძიების მასალებით გახდა ცნობილი, სამართალ-დამცველებს მკვლელობის შესახებ ლიზა ხ-იას მეზობელმა შეატყობინა. მისი განცხადებით, ქალი გვიან ღამით მდგმურის სახლში საეჭვოდ გადაადგილდებოდა და უცნაურად იქცეოდა. ამონაწერი მოწმის ჩვენებით: „მე და ლიზა ვერბო წოდებულ იტალიურ ეზოში ვცხოვრობთ, ლიზა პირველ სართულზე, მე – მეორეზე. ჩემი სახლიდან მისი ბინის კარი და ფანჯრები კარგად ჩანს. ლიზა უცნაური ქალია, კონფლიქტური, შესაბამისად, არც ჩემთან და არც სხვა მეზობლებთან ურთიერთობა არ აქვს. ექვს თვეზე მეტია, არ მელაპარაკება, მაგრამ იმ ღამეს, ჩემდა გასაოცრად, ეზოდან დამიძახა და წვევის აპარატი მხოვოდა. როგორც მერე გავიგე, თურმე, უკვე მოკლული ბიჭისთვის წვევის გაზომვას ცდილობდა.“

როგორც სამართალდამცველებისთვის გახდა ცნობილი, მკვლელობამდე ცოტა ხნით ადრე, მეზობლებმა ვოვა კ-შვილის დროებით საცხოვრებელ ბინაში ერთი უცხო მამაკაცი და ორი ახალგაზრდა ქალბატონი შენიშნეს. ბინიდან ისმოდა ქეიფის ხმა. ცოტა უფრო მოგვიანებით, როცა სავარაუდოდ, სტუმრებმა ახალგაზრდა ბიჭის ბინა დატოვეს, მეზობლებმა შენიშნეს ლიზა ხ-ია, რომელიც მდგმურის სახლიდან გინებით და ჩხუბით გამოვიდა. ამონაწერი მოწმის თამილა ქ-ძის ჩვენებით: „ღამის თორმეტი საათი იქნებოდა, დაეინახე, როგორ გამოვიდა პირველ სართულზე მდებარე ბინიდან ლიზა, ეტყობა, ნასვამი იყო, რადგან

ხმამალა იგინებოდა. ზოგადად, ლიზა ბევრს სვამდა და საკმაოდ კონფლიქტურიც იყო. ალბათ, ორი საათი იქნებოდა გასული, როცა გავიგონე როგორ დაუძახა მეზობელს და წვევის აპარატი სთხოვა. მეზობელმა აპარატი ათხოვა. მე დავიძინე, არაფერი აღარ გამიგია, რა ხდებოდა ეზოში. მეორე დღეს ჩემმა მეზობელმა ნანამ მითხრა: ნუხელ ლიზამ წვევის აპარატი გამომართვა, მდგმური მყავს ცუდადო. დღესაც ძალიან საეჭვოდ რამდენჯერმე შევიდა მის ბინაში, თუმცა თავად ვოვა არ ჩანსო. მეზობლებს ეჭვი ჰქონდათ, რომ ლიზას ახალგაზრდა მდგმურთან ინტიმური ურთიერთობა ჰქონდა. ამას ვერც დავადასტურებდით და ვერც უარყვოდით. ეს არც იყო ჩვენი საქმე, თუმცა, ლიზა რომ ბიჭის მიმართ განსაკუთრებულ მზრუნველობას იჩენდა, ყველა ვხვდებოდით. მისი მძიმე ხასიათიდან გამომდინარე, ეს ცოტა უცნაურად გვეჩვენებდა.“

საქმის მასალების მიხედვით, ლიზა ხ-იამ, რომელიც ნარსულშიც ნასამართლ-ევი იყო, ახალგაზრდა მდგმური ეჭვიანობ-

ზა ხ-იასგან გახდა ცნობილი, მკვლელობის დღეს მან ვოვასთან სტუმრად მოსული ის ახალგაზრდა ქალი ნახა, ვისზეც ეჭვიანობდა. ნასვამი ლიზა ხ-ია გვიან ღამემდე დაელოდა, როდის წავიდოდნენ სტუმრები მდგმურის ბინიდან. სახლის მეპატრონე ბიჭს თავზე დაადგა და საქმის გარჩევა დაუნყოფა, რასაც მათ შორის შელაპარაკება მოჰყვა. ლიზა ხ-ია ბინიდან ჩხუბითა და გინებით გამოვიდა. თუმცა, ერთი საათის შემდეგ, საკუთარი გასაღებით მალულად შევიდა ბინაში და მიძინარე ვოვა კ-შვილს, რომელიც საწოლში იწვა, დანა ორჯერ დაარტყა. მოგვიანებით, დაკავებულმა ქალმა განაცხადა, რომ მდგმურს დანით ისე გაუსწორდა, საკუთარ საქციელს არ აცნობიერებდა. ბიჭი საწოლში, მიყენებული ჭრილობებისგან გარდაიცვალა. ლიზა ხ-იას განცხადებით, მეზობელს წვევის აპარატი გამოართვა და გარდაცვლილს წვევა გაუზომა. შემდეგ კი ბიჭის ცხედარი საწოლიდან გადმოათრია და ტანსაცმლის კარაღაში დამალა. გამოძიების კითხვაზე, თუ რატომ გაუსწორდა მკვლელობა წვევა გარდაცვლილს და რატომ დამალა გვამი კარაღაში, ბრალდებულმა უპასუხა, რომ ეს ქმედებები სიმთვრალის გამო ჩადინა. თუმცა, გამოძიებამ დაადგინა, რომ ქალს სურდა, დანაშაული ისე შეენიღებოდა, მკვლელობა რომელიმე სტუმარს, მათ შორის, ახალგაზრდა მამაკაცის მეგობარ ქალს დაბრალდებოდა და მისი ქმედებებიც ამით იყო განპირობებული. სასამართლო პროცესზე განსაჯელმა კიდევ ერთხელ დაადასტურა მის მიერ ჩადენილი მკვლელობა. დამნაშავეს სასტიკად დასჯას მოითხოვდა დაზარალებული მხარე. ბრალდებული ქალის ახლობლები – და და დისშვილები მისთვის სასჯელის შემსუბუქებას მოითხოვდნენ. მათი განცხადებით, ლიზა ხ-ია ფსიქიკურად გაუნონანსორებელი პიროვნება იყო, თუმცა სამედიცინო ექსპერტებმა არ დაადასტურა ქალის არაჯანსაღი ფსიქიკური მდგომარეობა. მის მიერ ჩადენილი არაადეკვატური ქმედებები ალკოჰოლისადმი დამოკიდებულებით აიხსნა. სასამართლომ ლიზა ხ-ია დამნაშავედ ცნო განზრახ მკვლელობის ბრალდებით და მას 11 წლით თავისუფლების აღკვეთა მიუსაჯა.

ჯა პარაპაი

ქალი მის მიხედვით მოკლული ბიჭისთვის წვევის გაზომვას ცდილობდა

ის ნიდავზე მოკლა. ამის შესახებ, მოგვიანებით, თავად დაკავებულმაც აღიარა. ამონაწერი ლიზა ხ-იას ჩვენებიდან: „ვოვა ერთ წელზე მეტხანს ცხოვრობდა ჩემს ბინაში. თავიდან ერთმანეთს ვერ შევეწყვეთ, ხშირად ვჩხუბობდით. მერე ძალიან მივეჩვიე. მის მიმართ სიმპათია გამიჩნდა. როცა ვოვას ეს ვუთხარი, მითხრა, მეგობარი ქალი მყავსო. ამის მიუხედავად, მის მიმართ ისეთი გრძნობა მქონდა, ვერ ვმალავდი. როცა ვოვასთან სტუმრად ახალგაზრდა გოგონები მოდიოდნენ, ძალიან ვეჭვიანობდი. ბოლოს გოგონების მოყვანა აუუკრძალე. დამმორჩილდა, სახლში არავინ მოჰყავდა, მაგრამ ვცოდი, რომ ერთ ახალგაზრდა ქალს ხვდებოდა, რის გამოც ძალიან გაბრაზებული ვიყავი.“ როგორც სამართალდამცველებისთვის თავად ლი-

მამაკაცების გაჯანსაღების ცენტრი

პოტენციის დაქვეითება, პროსტატიტი, ადენომა (ავთვისებიან გადაგვარებაზეც); შარდვის პრობლემები: ხშირი და უნებლიე შარდვა, შეკავება, შეუკავებლობა, წვა, ქავილი, ტკივილი; განმეხდა ვირუსებისა და მიკრობებისაგან; ასევე, ალკოჰოლიზმისა და ნარკომანიისგან სამუდამოდ და სწრაფად გაათავისუფლება, დამოკიდებულების მოხსნა; „თეთრი ცხელების“, ნევროზების, დეპრესიის, უძილობის, შოშების, აკვიატებების, აგრესიულობის, ტვინში სისხლმომარაგების მოშლის მკურნალობა; ღვიძლის განმეხდა, ფუნქციის აღდგენა. საჭირო გამოკვლევები და დიაგნოსტიკა უახლოესი აპარატურით, ანონიმურობის დაცვით, მყარი, 100-პროცენტული შედეგით.

599-90-54-78; 2-34-02-38. – ოფისი. ქ-ნი მარიამი

ქალური ლოგიკა

დავიდ კუპი

უები. ვივანხმოთ და ვილაპარაკოთ ფირმის მომავალზე. ახლა, როცა მისი ერთადერთი მფლობელი ვარ, ყველა იმ ჩანაფიქრს განვახორციელებ, რომლებზეც ნორმანი უარს მეუბნებოდა... შენი ცხოვრებაც შეიცვლება, ვირჯინია...

ქალშვილმა თავი დახარა. აშკარად არ იზიარებდა მის აღფრთოვანებას. თვალბეც ნამტრალევი ჰქონდა და ბეინსლიმ ეს თავისებურად გაიგო.

– ვიცი, ნორმანი შენს მოხიბვლას შოკოლადითა და სუნამოებით ცდილობდა... მე უფრო ძვირად მიღირხარ. როცა კომპანიას განვაახლებ, შენზეც ვიზრუნებ – საუცხოო ტანსაცმელს გიყიდი...

– დღეს ვერსად ნამოგყვებით...

– არა უშავს, ხვალ იყოს. ფრანგულ რესტორანში წავიდეთ...

ქალმა არაფერი უპასუხა. მაგრამ მეორე დღეს, დათქმულ დროზე რესტორანში მივიდა. საოცრად ლამაზი იყო თავისი საღამოს მწვანე კაბითა და დახვეწილი პატარა შლაპით. ბეინსლი უყურებდა და სხეულში ჟრუანტელი უვლიდა. ფიქრობდა, ახლა ეთხოვა ხელი თუ მერე... სახლში რომ მიაცილა, სთხოვა, ყავაზე ამოვალ ბინაში... ვირჯინიამ უარი უთხრა – ახლა ძალიან დაღლილი ვარო. ჰარიმაც გაუგო...

მეორე დღით კომპანიაში მისულს კაბიტანი თავის კაბინეტში დაუხვდა. არ მოეწონა ეს ამბავი, მაგრამ, არ შეიძინა.

– რამე ახალია, კაბიტანო?

– სამედიცინო ექსპერტის დასკვნა მივიღე – თქვენი კომპანიონი მოკლეს. ვის შეიძლება, ნდომოდა მისი სიკვდილი, მტრები ჰყავდა?

– წარმოდგენა არ მაქვს. ხომ გითხარი, მეგობრობა არ გვაკავშირებდა-მეთქი. თქვენ რაიმე იდეა გაქვთ, კაბიტანო? მე ვიცი, რომ მკვლელები ტოვებენ საშიხლებს.

– ყოველთვის არა, – თავი გააქნია კაბიტანმა, – მაგრამ, მკვლელს აუცილებლად სჭირდება მოტივი. რა თქმა უნდა, მკვლელი მამაკაციც შეიძლება იყოს და ქალიც...

– იმის თქმა გინდათ, რომ ჩვენ ყველანი ეჭვის ქვეშ ვართ, უპირველესად კი – მე! რატომ? იმიტომ, რომ ნორმანის სიკვდილით მე კომპანიის ერთპიროვნული მფლობელი ვხდები?! თუმცა, ისიც უნდა აღიაროთ, რომ ჩემი მხრიდან ასეთ სისულელეზე წასვლა ყუღვში ნებაყოფლობით თავის გაყოფა იქნებოდა.

დეტექტივმა გაიღმა:

– სრულ სიმართლეს ბრძანებთ, მისტერ ბეინსლი. გულახდილი ვიქნები თქვენთან: თავიდანვე თქვენზე მივიტანე ეჭვი. იმაშიც დავერწმუნდი, რომ მკვლელობა იყო. ძალიან ცდილობდა, რამეში გამომეჭიროთ, მაგრამ, თავი ძალიან კარგად გეჭირათ – გაუცლით გამოცდას. ნავედი, მკვლელი უნდა ვეძებო.

– მე ისევე ეჭვის ქვეშ ვარ?
– დიახ. ასე იქნება, სანამ ნამდვილ

მკვლელს არ დავიჭერთ.

– მისი ბინა უკვე დაათვალიერეთ? – ფრთხილად იკითხა ბეინსლიმ.

– დიახ. ყველა საეჭვო ნივთიც ამოვიღეთ. კარგად ბრძანდებოდა.

კაბიტანი რომ წავიდა, ბეინსლი დაფიქრდა. შედიოდა თუ არა საეჭვო ნივთებში მონამულუბურბონიანი ბოთლი, მან არ იცოდა. მაგრამ, ახლა ვირჯინიაზე ფიქრობდა. ზარს თითი დააჭირა და თავის კაბინეტში მოიხმო...

– ვირჯინია, რატომ უნდა გადავლო ეს ამბავი? მე თქვენ მიყვარხართ და, მინდა, ცოლად შევიერთოთ. ვიზრუნო თქვენზე, მოგიაროთ და გაგანებიეროთ.

– თქვენ იდიოტი ხართ! – მიახალა უცებ ქალმა და ბეინსლის შუბლზე ცივმა ოფლმა გამოყოხა.

– რესტორანში რატომ გამომყევით?

– კაბიტანმა მთხოვა. რომ იცოდეთ, როგორ მეზიზღებით, უტყვიანო, საცოდავო არსებავ! თავი კომპანიის ერთადერთი მფლობელი გგონიათ? არც კი იცით, რომ სიკვდილამდე ორი კვირით ადრე მე და შენმა პარტნიორმა ოფიციალურად ვიქორწინეთ! დიახ, თანაც, მთელი მისი ნილი ჩემს სახელზე გადმოვიდა!

ბეინსლის სუნთქვა შეეკრა:

– ეს... ეს შეუძლებელია...

– ძალიანაც შესაძლებელია... მე ისიც ვუთხარი კაბიტანს, რომ მხოლოდ თქვენ გქონდათ ჩვენი საწყობის გასაღები.

– საწყობის გასაღები? ეგ საერთოდ რა შუაშია ნორმანის სიკვდილთან?

ვირჯინიამ გაიცინა:

– როგორ, თქვენ არ იცით, როგორ მოკვდა ჩემი საწყალი ქმარი?

– აარა... – ენა დაება ბეინსლის – მე საერთოდც ვფიქრობდი, რომ ეს მკვლელობა კი არა, უბედური შემთხვევაა – საბუნებრივო ნივთების შემონახვისას გული გაუჩერდა.

– არა, გული ნამდვილად არ გაუჩერდა! ჩემი საყვარელი მეუღლე მოკლეს იმ ქინძისთავით, რომელიც თქვენი ნოვაცია იყო შლაპების მოსართავად – გრძელი, ლლისთვლიანი ქინძისთავი... გეთანხმებით, მშვენიერი აქსესუარია, მაგრამ, იმისთვის არა, რომ ვინმეს ყურში შეერჭო.

– ეს, ეს შეუძლებელია... წარმოდგენელია... გამოდის, თქვენ მოკალით ის?..

ქალიშვილმა ეშმაკურად ჩაიცინა:

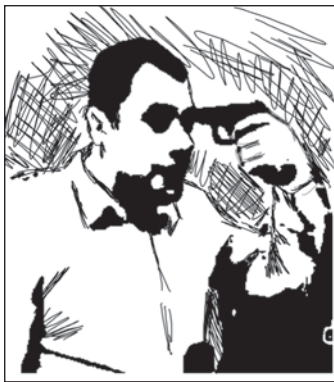
– ხომ არ აპირებთ, კაბიტანს დაურეკოთ და მოუყვიოთ, როგორ მოვიმორე თავიდან ქმარი, რომ მისი ქონება მიმეთვისებინა? სცადეთ, მაგრამ, ამას დამტკიცება სჭირდება. თანაც, თქვენ ის კაცი ხართ, რომელიც დიდ სიყვარულს მეფიცებოდა...

– გადით, გადით ჩემი ოთახიდან!.. – ამოიხრიალა ბეინსლიმ...

ვირჯინიამ გადაიკისკისა და გავიდა. ბეინსლი ცოტა ხანს თავდახრილი იჯდა, მერე სანერი მაგიდის უჯრიდან რევილვერი ამოიღო და დამცველი გახსნა...

ვირჯინიამ გარკვევით გაიგონა გასროლის ხმა – ის ახლა კომპანიის ერთადერთი მეპატრონე იყო, თანაც – ქვრივი და აბეზარი თაყვანისმცემლისგანაც თავისუფალი...

ყველაფერი იდეალურად გათვალა: ბურბონის ბოთლი დიდი ხნით ადრე მონამლა – დარიშხანი ჩაყარა, მერე კი მათ ერთ-ერთ შემკვეთს სავიზიტო ბარათი გაუგზავნა... ლოინი უსასრულოდ გაიწვია. ჰარი ბეინსლიმ ლამის იმედი დაკარგა, რომ ეს ოდესმე მოხდებოდა. ფირმას პრობლემები ჰქონდა. ქალბის მოღუერი შლაპების კერვა და გაყიდვა მომგებიანი საქმე იყო, მაგრამ, ბეინსლის ნოვაციურულ იდეებს ნორმანი არ იზიარებდა, ჰარის კი ისე უნდოდა ფირმაში ახალი სიცოცხლე შემოეტანა! აი, ფირმის ერთპიროვნული მფლობელი რომ ყოფილიყო და არა მხოლოდ კომპანიონი... ჰარი ბეინსლიზე ვერაფერ იფიქრებდა, რომ მას ადამიანის მოკვლა შეეძლო. პირდაპირ არც მოუკლავს, მხოლოდ განიზრახა, მერე კი დაელოდა... და, აი, ნორმანი მკვდარი იპოვეს თავის კაბინეტში და არა საკუთარ სახლში, როგორც ამას ბეინსლი ვარაუდობდა. გარდაცვლილს თავი პირდაპირ საბუნებრივო ნივთებზე ედო... შეიძლება, ეს კარგიც იყო – ჰოლიციას შეეძლო, ეფიქრა, რომ ფირმის ფინანსურ პრობლემებზე ფიქრმა გაუხეთქა გული... მერე ექსპერტის ჩაუტარებდნენ, დაადგენდნენ, დარიშხანით რომ იყო მონამულუი; გამოიძიებდნენ, როგორ აღმოჩნდა ბურბონი ნომანთან და იპოვიდნენ ღია ბარათს... ის კაცი ყველაფერს უარყოფდა... – ერთი სიტყვით, ბეინსლიზე არავინ მიიტანდა ეჭვს, რამდენიმე კვირის შემდეგ კი ახალი ცხოვრება დაიწყებოდა: ფირმას განაახლებდა, მერე ვირჯინია ჰენრის შეერთავდა ცოლად – ეს ოქროსფერკულულებიანი, ბავშვურად გაბუსხულტურქებიანი ქალიშვილი თავგზას ურევდა... საზიზღარი ნორმანი მასთან ფამილარულად იქცეოდა და გოგოც ადამსს ეხატდა, მას კი მხოლოდ „მისტერ ბეინსლი“ მიმართავდა, რაც ჰარის აცოფებდა. ვირჯინია ორივე კომპანიონის მდივან-სტენოგრაფისტად მუშაობდა. ადამს ნორმანის კაბინეტთან მზიარული სიცილით გამოდიოდა ხოლმე და სახეზე ბედნიერი გამომეტყველება ჰქონდა ალბექლილი. ბეინსლიმ არ იცოდა, რა დამოკიდებულება იყო მათ შორის, ამიტომ, ეჭვები კლავდა და უფრო მეტად იბოლმებოდა.

პოლიციის კაბიტანი მაქს პირსი ბეინსლისთან კაბინეტში მივიდა. ჰარის თავი მშვიდად და ცოტათი ირონიულად კი ეჭირა. ის ელოდა, როდის დაიწყებდა კაბიტანი ლაპარაკს... პასუხებისთვისაც მზად იყო...
– დიახ, ფირმას ფინანსური პრობლემები ჰქონდა, მაგრამ, არც ისეთი საგანგაშო... შეიძლებოდა, ეს ნორმანის თვითმკვლელობის მიზეზი გამხდარიყო? ამაზე არ უფიქრია... კომპანიონები კი იყვნენ, მაგრამ, მეგობრები – არასოდეს... მასთან სახლშიც მხოლოდ ორჯერ იყო ნამყოფი... არა, მისი საყვარლების შესახებ არაფერი იცის... რამდენიმე ნამდვილად ჰყავდა... დაღვევაზეც არ ამბობდა უარს... თუ რამე კიდევ გამახსენდება, აუცილებლად შეგატყობინებთ, – უთხრა ბოლოს.
იმავ დღეს, კაბიტანის წასვლის შემდეგ, ჰარი ვირჯინია თავისთან დაიბარა. კაბიტანი თავისი კითხვებით იმ ვერსიის სისწორეში არწმუნებდა, რომელიც დეტალურად შეიმუშავა. – ვირჯინია, საღამოს რესტორანში გეპატი-

ჩვენი რუბრიკაში ერთი და იმავე კითხვებით მივმართავთ სხვადასხვა სფეროში მოღვაწეებს და სხვადასხვა სოციალურ საფეხურზე მდგომ ცნობილ ადამიანებს.

რატომ ვერ გახდა ღონეუანი იური მეჩითოვი

– ვინ ხართ? გავვეცანით.

– ერთი გიჟი ადამიანი – იური ვარ მეჩითოვი. მეჩითოვი ვარ პასპორტით – „ტ“ და „თ“ – მეჩითოვი ვარ არსით. იმიტომ რომ, ჩვენი გვარი მოდის მეჩითიშვილებიდან. გორის რაიონი სოფელი ზერტია ჩვენი საბუდარი, იქიდან მოვედივართ.

– ყველაზე მძაფრი შეგრძნება ბავშვობიდან...

– წლისა და 3 თვის ვიყავი, არ მახსოვს, რა თქმა უნდა ეს, მაგრამ დამრჩა, თუ გამყვა ამის შემდეგ დიდხანს შიშის გრძნობა, რადგან ვკვებდობდი. ჩემმა „გამოუცდელმა“ მშობლებმა გამიყვანეს ქობულეთში პლაჟზე, აგვისტოში და 3 საათი დამავდეს სანაპიროზე, წყალში. ვთამაშობდი, იმათაც უხაროდ, რომ მე არ ვაწუხებდი. დავიწყე, დამენვა ყველაფერი. სისხლის გადასხმა დამჭირდა ძლივს გადამარჩინეს. ეს შიში ისე ჩამენერგა გაუცნობიერებლად, ლამის მთელი ცხოვრება დამჭირდა მისგან გასათავისუფლებლად.

– დაახასიათეთ საკუთარი თავი.

– სევდიანი მოხალისე ვარ... ხალისიანი სევდიანი... ტრაგიკული, თუ როგორ ვითხვართ... უფრო ტრაგიკომედიური ვარ.

– ყველაზე სასაცილო და არარეალური, რაც საკუთარ თავზე გსმენიათ.

– სასაცილო და არარეალური იყო ის, რომ სადაც სოციალურ ქსელში „ქართველი ერის მოძულე იური მეჩითოვი“ – მიწოდეს.

– სწორი არჩევანი გავაკეთეთ ცხოვრებაში?

– მე მგონი, ძალიან სწორი არჩევანი გავაკეთე. ახლა ვფიქრობ კიდევ, ფოტოგრაფია, რომ არ ყოფილიყო ჩემს ცხოვრებაში, რა ჩემ ფეხებს გავაკეთებდი?!

– როგორიც სხვებს პგონახართ, სინამდვილეშიც ისეთივე ხართ?

– ყველას ვგონივარ უდარდელი, ფეხებზემკიდა ადამიანი. სინამდვილეში, ძალიან დარდიანი ვარ. მაგრამ, ვდარდობ მთელ უგუნურ კაცობრიობაზე. ერთი ანეკდოტი ამაზე: კაცი პიჯაკს იკერავს და ბევრჯერ მიიყვანა მკერავმა – ხან ზომის აღება დაავიწყდა, ხან რა, ხანაც რა... გაბრაზდა ეს კაცი და უსაყვედურა: რა არის, კაცო, ღმერთმა ერთ კვირაში სამყარო შექმნა და შენ ერთი პიჯაკი ვერ შეეკერე?! მკერავი არ დაიბნა და კითხვა შეუბრუნა: მერე, მოგწონს შენ ეს სამყარო? (იცინის)...

– ვინ გინდობდა ყოფილიყავით და ვინ ხართ რეალურად დღეს?

– უკეთესი იქნებოდა, ღონეუანი ვყოფილიყავი, მაგრამ არ გამოვიდა ჩემგან ღონეუანი... მგონი, დაბალი წნევის გამო (იცინის).

– რა მოგწონთ და რა არ მოგწონთ საკუთარ თავში?

– მომწონს, რომ ხალისიანი ვარ ცხოვრებისადმი და ბავშვური აღქმა მაქვს. ხელოვნებისთვის ეს მთავარია. არ მომწონს, რომ ზოგჯერ უიმედობა მიპყრობს, მაგრამ ეს

გლობალური უიმედობაა და არა ყოველდღიური.

– ყველაზე დიდი სისულელე, რაც ცხოვრებაში ჩაგიდენიათ?

– არ ჩამიდენია დიდი სისულელები. ეს შეიძლება, ცუდად მეტყველებს ჩემზეც, იმიტომ რომ, მასშტაბი ადამიანის ასეთია: როცა დიდი ადამიანი ხარ – დიდ სისულელებს ჩაიღებ. მე – არა... თუმცა, ჩემს ცოლს რომ ჰკითხოთ, ის სხვაგვარად ფიქრობს (იცინის).

– ყველაზე მეტად მიყვარს...

– რალაცის შექმნა, შეიძლება იყოს ეს ტექსტი, ფოტოგრაფია, შეიძლება – სიყვარულის აქტიც.

– როდის გრძნობთ თავს უხერხულად და როგორი ხართ ამ დროს?

– ზოგჯერ, როცა არ დავიჭრი დროზე ფრჩხილებს, უხერხულად ვარ, მეშინია, არ დამინახონ. მაგრამ მაინც, ყველაზე მეტად უხერხულად ვგრძნობ თავს, როცა ჯიბეში ფული არ მაქვს.

– საერთოდ ფიცხი ხართ?

– ფიცხი ვარ, როცა რალაც მრწამსს ეხებიან, იმიტომ რომ, მე გამაჩნია რალაც პასუხისმგებლობა კაცობრიობის წინაშე, ჩემი შვილიშვილებიც კაცობრიობის წინაშეა, მოგესხნებათ. როცა ხალხი ლახავს ამ ჩემს პასუხისმგებლობას და ამბობს: შენზე დამოკიდებული არაფერი არ არის, შენ ნუ ხიპილობ და დაეტი შენს კოლოფშიო, ყველაზე მეტად ეს მალიზიანებს. ამაზე შეიძლება, გავაფრინო ძალიან სერიოზულად.

– როგორი ხართ გაბრაზებული?

– გაბრაზებული როცა ვარ, ვნივივარ და ვკვივივარ. საერთოდ, არ უნდა დაიგროვო ბოლმა და ყველაფერი უნდა ამოაფრქვიო. ოჰ თქვენი... საგინებელი უნდა შეაგინო!

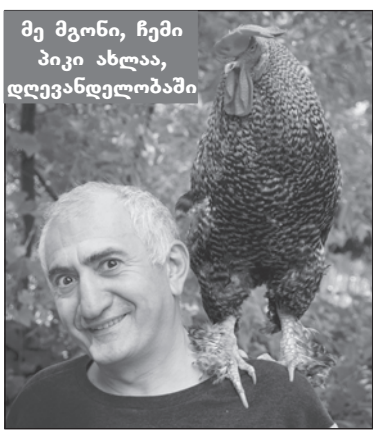
– მეშინია...

– რომ შემემინდეს.

– ვის ეკუთვნოდა რჩევა, რომელიც ცხოვრებაში გამოვადგათ და რა იყო მისი შინაარსი?

– ყველაზე მეტად, რომელიც გამომადგა და რომელმაც გამირთულა ცხოვრება, რადგან მე ხელოვნებაში შემტენა, არის ჩემი დიდი მეგობრის, მარკ პოლიაკოვის სიტყვები: „შენ იურა, კი იღებ ფოტოებს, მაგრამ არ აკეთებ ამ საქმიდან ხელოვნების აქტს. ხელოვნება არის გზავნილი, შენ კი წინასწარ არ ფიქრობ იმ გზავნილზე, რომელსაც შენი ნამუშევრით იტყვი.“

ერთხელ ფარაჯანოვთან მივიტანე ჩემი გადაღებული სურათი, რომელიც მომწონდა.

მე მგონი, ჩემი პიჯაკი ახლაც, დღევანდლობაში

მან კი გადამიგდო – ასეთი ასობით უნდა მომიტანო. მერე დამარია. თუ რამეს არ აკეთებ ნებისმიერ, ის არ გამოვივაო. ვნება უნდა იყოს ნაღებული ნებისმიერ საქმეში, რომელსაც მოეკიდები.

თუ გინდა, იცოდე ბედნიერი კაცი ვინ არის, იცოდე, ბედნიერი კაცი ვარ მე. იმიტომ რომ, უამრავი ადამიანი დამხვდა გზაზე ზუსტად იმ დროს, როცა მჭირდებოდა. მათ დამარიავეს, მიმართულება შემიცვალეს. ყველაფერი გამიკეთეს. მე მათი ძალიან მაღლივი ვარ. ამ მაღლივების გადახდა შემიძლია მხოლოდ ერთით – ვინც ცოცხალია, ხომ ახლაც პატივს ვცემ და ვეთაყვანები, ვინც წავიდა, იმათაც ვეთაყვანები.

– ცხოვრებამ მასწავლა, რომ...

– უნდა იყო ბედნიერი, მიუხედავად ყველაფრისა.

– რისთვის ღირდა ცხოვრება?

– ცხოვრება ღირს მაშინ, როცა შენ ერთხელ გეძლევა შანსი, რალაცით დაამტკიცო შენი მეობა. ყველა გრძნობს ღვთის წინაშე, რომ განუმეორებელია. ბევრი დაჩაგრულია იმით, რომ ამ განუმეორებლობას ვერ ამჟღავნებს. ადამიანის ყველაზე დიდი ჩავკრა ხდება მაშინ, როცა ის რალაც კალაპოტში ჯდება და ვერ გამოდის იქიდან, ვერ ავლენს თავის პოტენციალს, რომელიც ჩადებულია. ანუ, უკეთესია, რომ ის კმაყოფილი იყოს თავის ცხოვრებით. იმიტომ რომ, უკმაყოფილო ხალხი ბოროტებისკენა მიდრეკილი.

– რას არ გავაკეთებთ არასდროს, რამდენი წელით დაბოლოებული თანხაც არ უნდა შემოგაძლიონ?

– ბევრ რამეს არ გავაკეთებ. ჩემთვის ფული ბევრს არ ნიშნავს. არის რალაცები, რომლისთვისაც არ გავიყიდები არასდროს. მაგალითად: ბოროტებას არ ჩავიდენ არასდროს გაცნობიერებულად.

– რაზე არ ამბობთ არასდროს უარს?

– ღვინოზე. ნებისმიერ დროს, საჭესთანაც რომ ვიყო, თუმცა, მაშინ მხოლოდ ერთი ჭიქით შემოვიფარებელი.

– ყველაზე ჭკვიანური გადანყვეტილება, რაც კი ოდესმე მიგიღიათ...

– ჭკვიანური გადანყვეტილება იყო, რის გამოც მამაჩემი არ მელაპარაკებოდა ერთი თვე, როცა ინჟინრობას დავანებე თავი. მე ვიყავი ინჟინერი და მამაჩემს ეს ძალიან უხაროდა. სამანხევარი წელი ერთ უწყებაში ვიმუშავე, მერე ნახევარი წელი მეორეში. 95-100-მანეთიანი ინჟინერი ვიყავი. ანუ, მამაჩემს ძალიან ეწყინა, მაგრამ მიმანჩია, რომ ეს იყო ძალიან სწორი გადანყვეტილება.

– როგორი წარმოგიდგენიათ საკუთარი თავი სიბერეში?

– ვერ წარმოგიდგენია. ახლაც, 64 წლის კაცი ვარ და ზოგჯერ რალაც მისრა-მისრას რომ ვერ გავაკეთებ, ეს უკვე მადლეებს.

– რელიგიური ხართ?

– არც ერთი აღმსარებლობის არ ვარ, მაგრამ მოწინება მაქვს რალაც დიდი, გაუცნობიერებული ძალების მიმართ.

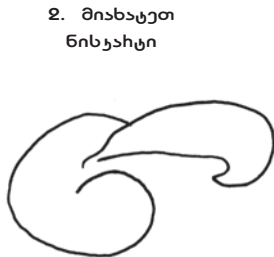

ღმწავლოეთ ხაყვას ზალოიონისონ ერითაძე

1. ექვსიანით დაიწყეთ მუცტირის გმიხის ხატვა

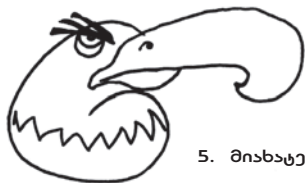
2. მიხატეთ ნისჯახტი

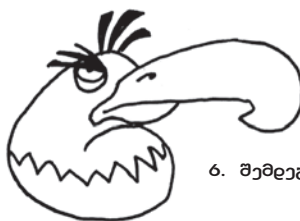
3. დასხუდეთ ნისჯახტის ხატვა

4. გამოიყვითეთ ყელი

5. მიხატეთ თვალი

6. შემდეგ – ქონჩი

7. დასხუდეთ ნახატი

თაგუპაპუროსის №36
ტელ.: 272 9191
გაალ სულაპარის სამსახრო სტულია

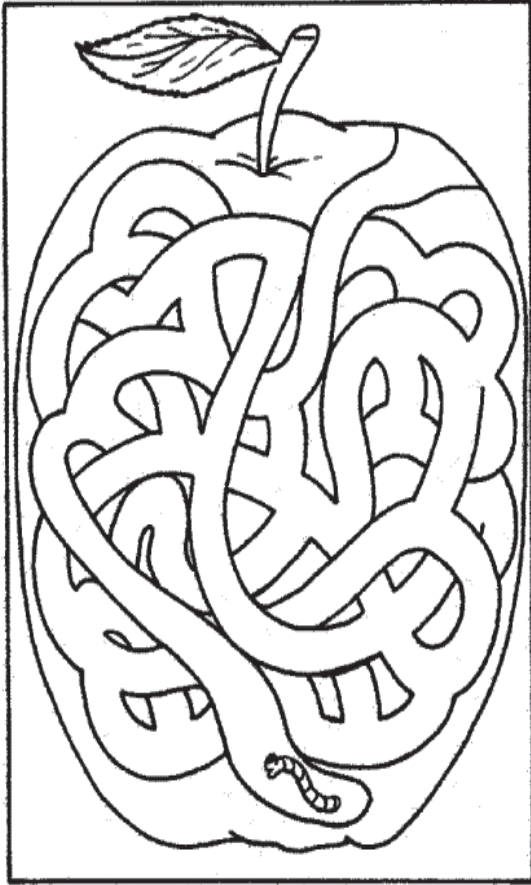

იპოვეთ 10 განსხვავება

დახმარე გზის გაკვლევას

რიცხვრეზუსი
 ,,20,, 1,,, 0,,

მგელი და მწყემსი (იბავ-არაკი)

ერთი მგელი ფარას უვლიდა, ცხვარს კი არ ეკარებოდა, მწყემსი ჯერ ფრთხილობდა და მგელს გულდაგულად დარაჯობდა, მერე კი როცა ნახა, მგელი ავს არაფერს კადრულობდა, იფიქრა, მოყვრულად მოსულა და ფარას დარაჯობსო.

მწყემსი ერთხელ სავაჭროდ ქალაქს წავიდა. ცხვარი მგლის ამარა დატოვა და უპატრონეო, დაუბარა. მგელსაც ეს უნდოდა, დრო იხელთა და ფარას მუსრი გაავლო. მწყემსი შინ დაბრუნდა, გაჩანაგებული ფარა რომ ნახა, თქვა: ახია ჩემზე, მგელს როგორ მივენდეო.

თუ კაცი თავის ქონებას ხარბსა და ვერცხლის მოყვარულს ანდობს, უნდა იცოდეს, რომ ჰკარგავს მას.

ქალაქის პერსხალი

მერცხალი თქვენთანაც დაიდებს ბინას, თუკი ცოტას გაირჯვებით. დაგჭირდებათ მაგარი ძაფი, შავი ქაღალდი, თეთრი ქაღალდი და ნებო. თვალების გასაკეთებლად ან ძველი სათამაშოს „მბრუნავი“ თვალები გამოიყენეთ, ან თქვენ თავად გაუკეთეთ, ან – მიხატეთ.

დახედეთ სურათებს. შავი ფურცელი გადმოაბრუნეთ თეთრი მხრიდან და დახაზეთ ისე, როგორც ეს სურათზეა ნაჩვენები, მერე გამოჭერით და ააწყვეთ. მერცხლის ტანის შესაკვრელად გამოიყენეთ სტებლერი. გირჩევთ, ყველა დეტალი ორ-ორი გამოჭრათ და ერთმანეთზე დაანებოთ – ასე თქვენი სათამაშო უფრო ლამაზი და მყარი გამოვა.

მშობლის დედა			მიწის დასაგეგმავი იარაღი	
შენი შვილი				
კერძისთვის განკუთვნილი თეთრი ფხვნილი			... შავ-თეთრი	

გურჯი ხათუნი, იგივე თამარ ბაგრატიონი, თამარ მეფის შვილიშვილი და რუსულად მეფის ქალიშვილი იყო. ის ახლო აღმოსავლეთის ისტორიაში ერთ-ერთი მძლავრი პოლიტიკოსი გახლდათ. გურჯი ხათუნი გათხოვდა 13 წლის ასაკში და მიათხოვეს რუმის სელჩუკთა 17 წლის სულთანს ქეიჰუსრევ მეორეს. რა თქმა უნდა, ეს ქორწინება, როგორც ყოველთვის, ამ შემთხვევაშიც, პოლიტიკურ ხასიათს ატარებდა. თუმცა, გურჯი ხათუნის სილამაზემ პოლიტიკა უკან გადადო. ის სულთანს თავდავინებებით შეუყვარდა.

სილამაზით განთქმულ თამარს უამრავი ხელის მთხოველი ეყოლებოდა. ამიტომ ჩნდება კითხვა: რატომ დაუმოყვრდნენ ქართველები, მაინცდამაინც რუმის სულთანს. საქმე ისაა, რომ ორივე ქვეყანა დიდ პოლიტიკურ როლს ასრულებდა იმდროინდელ მახლობელ აღმოსავლეთში. ქორწინლს შესაძლებელია, შეეკრა კავშირი მონღოლთა ბატონობის წინააღმდეგ, რადგანაც როგორც საქართველოსთვის, ისე რუმის სელჩუკთა სახელმწიფოსთვისაც, ამ პერიოდში საფრთხეს ილხანთა მონღოლები წარმოადგენდნენ. ეს ქორწინილი დიდი მოვლენა იყო, რასაც მრავალი იმდროინდელი აღმოსავლური წყაროები აღწერენ. სელჩუკთა სახელმწიფოში მრავალი მომლოდინე გაოგნებული იყო ამ 13 წლის ქართველი ქალწულის სილამაზით, სათნოებითა და გულუხვობით. მნახველები თამარს არ აკლდებოდა. საქართველოდანაც კი მას ასამდე დიდებული და ურიცხვი მდაბიო გაჰყვა. მაგალითისთვის იზნ ბიბის გადმოცემით, მრავალი ქართველი ქორწინლის შემდეგ უკან არ გაბრუნებულა და სამუდამოდ დარჩა კონიაში (რუმის სელჩუკთა დედაქალაქში).

აღსანიშნავია, რომ სელჩუკთა დიდი ისტორიკოსი იზნ ბიბი არ გამოიჩინებდა ქართველებისადმი კეთილგანწყობით. მეტიც, სულ დამამცირებელი ეპითეტებით ამკობს მათ. თუმცა, კარდინალურად განსხვავებულია მისი შეხედულებები თამარ ბაგრატიონზე. ისე აღტაცებულია მისი გარეგნობითა და ყველა ქმედებით, ფაქტობრივად, ღმერთის წყალობადაც კი აფასებს ამ ქალის სელჩუკეთის მიწაზე მიბრძანებას.

არის გადმოცემები, რომ თვითონ ცნობილი მოხეტიალე მოარაკე, მოლა ნასრედინი, რომლის ოსუნჯობანი დღესაც კი აქტუალურია, უზომოდ იყო გურჯ ხათუნზე შეყვარებული, რის გამოც სულთანმა ის სამაგალითოდ გააჩუქებინა. გარდა ამის, გურჯი ხათუნი უამრავი პოეტისა და მხატვრის მუზა გახლდათ.

მუსლიმ მამაკაცებს ოთხი კანონიერი ცოლის ყოლის უფლება ჰქონდათ, თუმცა მათი ჰარამხანებები, საევი იყო ათეულობით და ხანდახან ასეულობით მანდილოსნით, რომელთა შვილებსაც შემდეგ არანაირი პრეტენზია სასულთნოზე არ უნდა გამოეხატათ. წესის თანახმად, პირველი ცოლის შვილს ჰქონდა ყველაზე დიდი შანსი, გამხდარიყო მემკვიდრის დედა.

რაც შეეხება თამარს, ის ქეიჰუსრევის მესამე ცოლი იყო, თუმცა მისმა სილამაზემ და გამჭრიახობამ, ის ქეიჰუსრევის უსაყვარლეს მეუღლედ აქცია, რამაც ძალიან გააღიზიანა სულთნის დანარჩენი მეუღლეები და გურჯი ხათუნის მონამვლაც კი სცადეს მისი პირველი მეუღლის თაოსნობით. ამით განრისხებ-

თამარ მეფის შვილიშვილი გურჯი ხათუნი 13 წლის ასაკში გაუთხოვებიათ რუმის სულთანზე, სადაც მას დიდი სიყვარული და პატივისცემა დაუმასხურებია. აღსანიშნავია, რომ ქართველების მიმართ არაკეთილგანწყობილი რუმის უდიდესი ისტორიკოსი იზნ ბიბი გურჯი ხათუნის შებრძანებას მათ მიწაზე, უფლის წყალობად აფასებს. თუ როგორ იქცა ეს ქალბატონი სულთნის უსაყვარლეს მეუღლედ, როგორ მოესწრო გურჯი ხათუნი ქმრის სიკვდილს და ამის შემდეგ, როგორ გათხოვდა ხელმეორედ ქმრის მკვლელზე, ამაზე ჩვენს სტატიაში ვიამბობთ.

როგორ იქორწინა გურჯმა ხათუნმა ქმრის მკვლელზე და რატომ შეიძვალა მან ჩვეული

ულმა სულთანმა პირველი ცოლი სიკვდილით დასაჯა.

ქორწინლის პირობების თანახმად, თამარი ქრისტიანად უნდა დარჩენილიყო ქორწინების შემდეგაც, თუმცა რუსულად მეფის უსაქციელობის გამო, მას არჩევანი აღარ დარჩა და ქმრის დაჟინებული მოთხოვნის

შემდეგ რჯული შეიცვალა. საქმე ისაა, რომ რუსულდამა თამართან გააგზავნა ლაშა გიორგის შვილი – დავითი, შემდგომში ულუდ ნოდებელი. რუსულდანი, დავით ლაშას ძემი თავისი შვილის, დავით რუსულდანის ძის კონკურენტს ხედავდა საქართველოს ტახტზე და ამიტომ, გურჯ ხათუნს მისი მოკვლა დაავალა. თუმცა, გურჯმა ხათუნმა, არა თუ შეასრულა დედამისის ეს დავალება, არამედ პირიქით, სრულ მოფორტსა და კმაყოფილებაში ამყოფებდა თავის ბიძაშვილს. ამით განრისხებულმა მეფე რუსულდამა, საკუთარი შვილის წინააღმდეგაც გაილაშქრა და სიძეს, რუმის სულთანს მისწერა: დაბრძანებულხარ და ვერ ხედავ, როგორ გღალატობს ცოლი ლაშა-გიორგის ძესთანო. ამ ამბით განრისხებულმა ქეიჰუსრევმა ცოლი ისე

ქეიჰუსრევის ბურუსით მოცულ სიკვდილამდე გაგრძელდა.

წყაროების მიხედვით, ქეიჰუსრევი აბანოში დაიხრჩო. თუმცა, ამბობენ, რომ ამ დახრჩობაში დიდი წვლილი მის პირველ ვეზირს ფერვანეს მიუძღოდა. ქეიჰუსრევის გარდაცვალების შემდეგ, რუმის სულთანს და ბატონი სწორედ ეს ფერვანე შეიქმნა. აღსანიშნავია, რომ გურჯი ხათუნის ქმრის მკვლელმა, იძულებითა და ძალდატანებით იქორწინა გურჯ ხათუნზეც. ფერვანეს ის სიგეჟმდე უყვარდა, ყველაფერს უსრულებდა და იმდენად ანებივრებდა, რომ უბრალო მიზეზის გამო, გურჯმა ხათუნმა, სასახლე დატოვა და ფერვანეს განერიდა. სულთანმა მის დასაბრუნებლად და პატივის სათხოვნელად, ჯალალ ედ დინ რუმში კი გაგზავნა შუამავლად. თავდაპირველად, გურჯი ხათუნი შერიგებას იმ პირობით დათანხმდა, თუ მას ფერვანე გაეყრებოდა, მაგრამ შემდეგ ჯალალ ედ დინ რუმის დიდი მეცადინეობითა და მოთხოვნით, გურჯი ხათუნი შეურიგდა სულთანს. ამის შემდეგ მოხდა ის, რომ რუმის სელჩუკთა სასულთნოს მონღოლები შემოესივნენ და თამარი იძულებული გახდა, თავის ვაჟთან ერთად კონია დაეტოვებინა და ლტოლვილობაში წასულიყო. თუმცა, ლტოლვილობამ ის დიდ განსაცდელს ვერ აარიდა. ნახევარძმების მოთხოვნით თამარისა და ქეიჰუსრევის შვილი მოკლეს. საქმე ისაა, რომ ქეიჰუსრევმა სიკვდილამდე, მის შემცვლელად, თამართან შეძენილი ვაჟი აღიარა. სწორედ ეს გახდა მისი სიკვდილის მიზეზიც. შვილის სიკვდილმა საბოლოოდ გატყნა ნელში გურჯი ხათუნი.

გურჯი ხათუნის სიკვდილის შესახებ წყაროები არაფერს მოგვითხრობენ და ურთიერთგამომრიცხავ გადმოცემებს გვამბობენ. ზოგი გადმოცემით, ის კონიაში გარდაიცვალა, ზოგის მიხედვით, საქართველოში გამოიპარა და აქ განისვენებდა.

გურჯმა ხათუნმა დიდი კვალი დატოვა, როგორც აღმოსავლეთის, ისე საქართველოს ისტორიაში. აღსანიშნავია, რომ მისი მოღვაწეობის პერიოდში კიდევ ცხოვრობდა ის ხალხი, რომლებიც მოსწრებული იყო დიდი თამარ მეფის ეპოქას და მართებულ სახელმწიფოს. რუსულდანის გამეფებამ, მონღოლთა შემოსევებმა, მართებული სახელმწიფო მთლიანად მოშლა. რენესანსის ეპოქაში მყოფი საქართველო დეგრადაციის გზას დაადგა. ამიტომ, ქართველებმა დაიწყეს დიდი თამარ მეფის ტრადიციების გამგრძელებლის ძიება, ეს ზოგიერთმა ქართველმა გურჯ ხათუნში იპოვა. არის გადმოცემები, თუ როგორ აგროვებენ ქართველები ოქროსა და ფულს სელჩუკებისგან გურჯი ხათუნის გამოსახსნელად, რადგანაც სჯეროდათ, რომ სწორედ ეს თამარი დაგებულენებდა მათ დიდი თამარის საქართველოს.

მელა ნასრედინი უბოძოდ იყო გურჯ ხათუნზე შეყვარებული, რის გამოც სულთანმა ის სამაგალითოდ გააჩუქებინა.

სცემა, რომ სიკვდილის პირას მიიყვანა. დავითი კი დილეგში ჩაავადო. სულთანმა გურჯ ცოლს ულტიმატუმი წაუყენა, რომ აუცილებლად რჯული შეეცვალა. გურჯმა ხათუნმა ისლამი მიიღო, მაგრამ ქრისტიანული სათნოება, ისლამურ სათნოებაში ჰპოვა. ამ პერიოდში რუმის სასულთნოში მოღვაწეობდა შუა საუკუნეების დიდი მოაზროვნე და პოეტი ჯალალ ედ დინ რუმი. გურჯი ხათუნი ამ პიროვნებას დაუახლოვდა და მისი მონაფე, მფარველი შეიქმნა. ქეიჰუსრევი მაღლედ მისვდა, რომ რუსულდამა ის საკუთარი მიზნებისთვის გამოიყენა და გურჯ ხათუნს პატიება სთხოვა. მათი სიყვარული

ადამიანთა მსხვერპლშენიკვებს მექსიკელი ინდიელები დაკრძალვებზეც ახდენდნენ. მაგალითად, აცტეკთა ბოლოსწინა მმართველის (ესპანელთა მოსვლამდე) – აუიტსოტლის კრემაციის დროს, მათ ორასი ადამიანი შესწირეს მსხვერპლად – გულები ამოვიწყეს და სხეულთან ერთად იმ ცოცონში ჩაყარეს, რომელშიც მათი მშობანების სხეული ინვოდა. დაკრძალვებზე არა მარტო ტყვეებსა და მონებს სწირავდნენ მსხვერპლად, არამედ, ქურუმებსაც, რომლებსაც იმპერატორ (ცხოვრებაში უნდა დაეკმაყოფილებინათ თავიანთი მშობანების რელიგიური და სულეირი მოთხოვნილებები.

ადამიანთა მსხვერპლშენიკვებს მექსიკელი ინდიელები დაკრძალვებზეც ახდენდნენ. მაგალითად, აცტეკთა ბოლოსწინა მმართველის (ესპანელთა მოსვლამდე) – აუიტსოტლის კრემაციის დროს, მათ ორასი ადამიანი შესწირეს მსხვერპლად – გულები ამოვიწყეს და სხეულთან ერთად იმ ცოცონში ჩაყარეს, რომელშიც მათი მშობანების სხეული ინვოდა. დაკრძალვებზე არა მარტო ტყვეებსა და მონებს სწირავდნენ მსხვერპლად, არამედ, ქურუმებსაც, რომლებსაც იმპერატორ (ცხოვრებაში უნდა დაეკმაყოფილებინათ თავიანთი მშობანების რელიგიური და სულეირი მოთხოვნილებები.

ეგრეთ წოდებულ „მალია-ბეკიანოს კოდექსში“ – მეთექვსმეტე საუკუნის წიგნში, რომლის ავტორიც, სავარაუდოდ, ესპანელი მეცნიერი სერვანტეს დე სალასარია, ხოლო მხატვარ-ილუსტრატორი – უცნობი ინდიელი, წარმოდგენილია დაკრძალვის რიტუალი. ნახატზე გამოსახულია დაკრძალვის კოცონი, რომელშიც უნდა დაწვან მიცვალებული და მისი თანმხლებნი. თვით მიცვალებული საგლოვიარო სამოსელშია გახვეული და, თოკებით შეკრული, ქვის პოსტამენტზეა დაბრძანებული, მის წინ კი მსხვერპლის ფიგურა ამოვლებული გულით. როდესაც წარჩინებული ბატონი ან ბელადი კვდებოდა, მას სუდარით მოსავდნენ, ჩაცუცქულ პოზაში სვამდნენ – ისე, როგორც ინდიელებმა იკვადნენ ჯდომამა, შემდეგ მისი ნათესავები ბლომად შეშას შემოუნყობდნენ და დაფერფლვამდე წვავდნენ, როგორც ეს ძველად რომელებში იყო მიღებული. თავიანთი წარმართობის კვალობაზე, ერთ ან ორ მონას სწირავდნენ მიცვალებულს მსხვერპლად, რათა ისინი მასთან ერთად დაემარხათ. ზოგან ნესად ჰქონდათ, მიცვალებულთან ერთად ცოლიც დაემარხათ, რათა საიქიოში ქმარს მომსახურებოდა. მათთან ერთად მარხავდნენ ძვირფასეულობას, თუკი მათ ის გააჩნდათ. განსაკუთრებით წარჩინებულ ტყვეებს წინასწარ ამზადებდნენ რიტუალისთვის – საზეიმო ტანსაცმლით მოსავდნენ და ზეიმით მიაცვლებდნენ პირამიდის ვენამდე. ამ მომენტში ტყვე თვით ღვთაების განსახიერება ხდებოდა და ქურუმები მოკრძალებული თხოვნით

მიმართავდნენ მას. უბრალო ტყვეებს ისინი განსაკუთრებული ცერემონიის გარეშე ხოცავდნენ. ესპანელი ისტორიკოსები ინდიელთა მონათხრობის მიხედვით წერდნენ, რომ, 1487 წელს, დიდი პირამიდის კურთხევისას, მის წინ ორი მილის გაყოლებაზე, ტყვეები ოთხ მწკრივად დაანწყეს და ქურუმები ოთხი დღის განმავლობაში „მუშაობდნენ“ დღისით და ღამით. დემოგრაფმა შერბორენ ფრენდ კუკმა გამოთვალა, რომ, თუ თითოეული ადამიანის შენიკვზე ქურუმები ორ წუთს მოიხმარდნენ, მსხვერპლად შეწირულთა რაოდენობა შეიძლება 14 ათასზე მეტი ყოფილიყო. სხვა წყაროები ასახელებენ რიცხვს, რომელიც 80 ათასს აჭარბებს.

ეს ფაქტი მექსიკის დამპყრობის, ურან კორტესის თანამებრძოლთა დამონებებითაც დასტურდება. მაგალითად, ბერნალ დიასი წერდა, რომ ქალაქ ქსიკოტლანის მოედანზე „დიდ ფართობზე, საგულდაგულოდ იყო მოწყობილი პირამიდები, რომლებიც არანაკლებ 100 ათასი თავის ქალისგან იყო აგებული. კარგად ვიცი, რას ნიშნავს ამხელა რიცხვი, მაგრამ, იქ ნამდვილად ამ რაოდენობის თავის ქალა იყო. სხვა მხარეს ჩონჩხის დანარჩენი ნაწილების ვეებერ-

ნესად ჰქონდათ, მიცვალებულთან ერთად ცოლიც დაემარხათ, რათა საიქიოში ქმარს მომსახურებოდა. მათთან ერთად მარხავდნენ ძვირფასეულობას, თუკი მათ ის გააჩნდათ. განსაკუთრებით წარჩინებულ ტყვეებს წინასწარ ამზადებდნენ რიტუალისთვის – საზეიმო ტანსაცმლით მოსავდნენ და ზეიმით მიაცვლებდნენ პირამიდის ვენამდე. ამ მომენტში ტყვე თვით ღვთაების განსახიერება ხდებოდა და ქურუმები მოკრძალებული თხოვნით

თელა გროვები იყო აღმართული. ამ ყველაფერს მესერი ჰქონდა შემოვლებული, რომლის წვერებზე თავის ქალები იყო წამოცმული“.

ზოგი მეცნიერის აზრით, ინდიელები ასეთი ფორმით არეგულირებდნენ მოსახლეობის რიცხოვნობას – ცდილობდნენ, იმ რაოდენობით შეენარჩუნებინათ, რამდენის გამოკვებასაც შეძლებდა მექსიკის მიწა. მაგრამ, საკითხის ამ სახით განხილვას მნიშვნელოვანი ნაკლი აქვს: დემოგრაფიული ზრდის შესაჩერებლად მართებული იქნებოდა, მსხვერპლად შეწირათ შვილიერების ასაკის მქონე ქალები. რაც შეეხება აცტეკებს, ისინი, უპირველეს ყოვლისა, ანადგურებდნენ კაცებს, რომელთა რიცხოვნობა უმნიშვნელოდ მოქმედებს დემოგრაფიაზე. აცტე-

კებში მოქმედებდა მრავალცოლიანობა; ამასთანავე, გაუთხოვარი ქალებიც საკმაო თავისუფლებით სარგებლობდნენ და, შეეძლოთ, ცოცხლად გადარჩენილი მამაკაცებისგან ნებისმიერი რაოდენობის ბავშვი გაეჩინათ.

მექსიკის ტერიტორიაზე შემონახულია მსხვერპლშენიკვისთვის განკუთვნილი მრავალი ასეთი ქვა. ეს ქვები იყო სხვადასხვა ზომის, მაგრამ, როგორც წესი, ყველა შემკობილია რელიგიური ან საომარი თემის სიუჟეტებზე შესრულებული ჩუქურთმით; მათ ერთვოდა სისხლის შესაგროვებელი ქვის ფიგურები. მეხიკოს ანთროპოლოგიის ეროვნულ მუზეუმში ინახება გიგანტური, 24-ტონიანი ქვა, რომლის დიამეტრი 3,6 მეტრია. ქვა დაფარულია ასტრონომიულ თემატიკაზე შესრულებული რთული ჩუქურთმით. მის ცენტრში მზის ღმერთის გამოსახულებაა. შესაძლოა, რომ ეს ქვა ტემალაკატლი (ასე ეწოდებოდა სამსხვერპლო ქვას) უნდა გამხდარიყო, მაგრამ, მან ვერ „იგემა“ ადამიანის სისხლი – ის დამუშავებისას გაიზარა. იქვე ინახება სხვა, „მუშა“ ტემალაკატლი, რომელიც აგებული იქნა აცტეკების მმართველ ტისოკის მიერ. ეს არის ვეებერთელა ქვის ცილინდრი, რომელსაც პერიმეტრზე გასდევს ტისოკის საბრძოლო გმირობებისათვის ხოტბის შემსხმელი ბარელიეფი. გვერდიდან მოჩანს სისხლის შესაგროვებლად დეტანებული ღარი.

მას შემდეგ, რაც მსხვერპლს გულს ამოვლევდნენ და საკურთხეველზე დაწვავდნენ, ხოლო სისხლს ფიალაში შეაგროვებდნენ, სხეულს პირამიდის წვერთან ქვემოთ ადგებდნენ, რის შემდეგაც აცტეკები მას ჭამდნენ. „მალია-ბეკიანოს კოდექსში“ არის ნახატები, რომლებშიც გამოსახულია აცტეკების რიტუალური ტრაპეზობა, სადაც, ამასთანავე, მოჩანს ქოთნებიდან ამოშვერილი ადამიანის ხელები და თავები. შესაბამისი ტექსტი გვამცნობს:

ეს ნახატი გვაჩვენებს საძაგულ წეს-ჩვეულებას, რომელსაც ინდიელები ასრულებდნენ იმ დღეს, როდესაც ისინი თავიანთ კერაებს სწირავდნენ ადამიანებს დემონის წინაშე, რომელსაც ჰქვია მიკტლანტეკუტლი, რაც ნიშნავს – „მიცვალებულთა მინის მუფუს“. ისინი დგამდნენ ადამიანის ხორციით სავსე ბევრ თიხის ქოთანს, რომლებსაც უწინაილებდნენ ბელადებს, მმართველებსა და ტლამაგატლებს (ქურუმებს), ანუ იმათ, ვინც დემონის ტაძარში მსახურობდა. ისინი კი ამ „კერას“ შეგობრებასა და ნათესავებს უწინაილებდნენ.

მოამზადა რაჰაჰ ტომარაჰაჰი

წინა ნომერი გამოქვეყნებული სანვორდისა და სუდოკუს პასუხები

ი	მ	ა	შ	შ	მ	ს	ა	კ	ა
ა	ი	ნ	ვ	ი	ლ	რ	რ		
ფ	ა	ბ	ე	ი	ქ	ი	შ	ი	
ი	რ	მ	ნ	ი	ო	ქ	ა	ქ	
ა	უ	ნ	თ	ა	ნ	ა	ბ	ა	
ა	ლ	ბ	ა	ნ	ა				
რ			ი	ზ	ო	ქ	ა	ნ	ს
ა	რ	ა	პ	ზ	ი	რ	უ	ლ	ა
ნ	ი	მ	ა	ბ	ი	ქ	ო	რ	ი
ი	ნ	ა	პ	ი	ა	ბ	ა	ლ	ნ
ნ	ი	ნ	ა	ბ	ა	ლ	ნ	ი	რ
ნ	ი	ნ	ა	ბ	ა	ლ	ნ	ი	რ
ა	ბ	ი	ქ	ი	ა	ნ	ს	ა	ქ
ა	ლ	ნ	ა	ბ	ა	ლ	ნ	ი	რ
ი	ნ	ი	ლ	ა	ბ	ა	ლ	ნ	ი
ა	ი	ს	ა	პ	ა	ს	ა	ქ	ა
ი	ლ	ა	ქ	ი	ს	ო	ქ	ი	რ
ა	ი	რ	ა	პ	ა	ს	ა	ქ	ა
ფ	ა	ბ	ე	ი	ქ	ი	შ	ი	
ი	ნ	ა	ბ	ა	ი	რ	ა	ქ	ს

ადვილი ამოცანა									
5	7	9	4	6	3	2	8	1	
2	4	8	5	1	9	7	3	6	
6	1	3	8	2	7	4	9	5	
3	2	4	1	5	8	9	6	7	
7	5	6	9	3	2	1	4	8	
9	8	1	7	4	6	5	2	3	
1	9	5	6	8	4	3	7	2	
4	6	2	3	7	1	8	5	9	
8	3	7	2	9	5	6	1	4	

რთული ამოცანა									
3	2	4	7	5	6	1	9	8	
9	8	1	3	2	4	7	5	6	
5	7	6	1	9	8	3	2	4	
1	4	5	2	7	9	8	6	3	
8	9	7	6	1	3	5	4	2	
2	6	3	4	8	5	9	7	1	
4	1	8	5	6	7	2	3	9	
7	3	9	8	4	2	6	1	5	
6	5	2	9	3	1	4	8	7	

„თუ გამოიკვლიათ“ რუბრიკის პასუხები: 1. ზღვასთან დაქორწინება. 2. არჩევის დროს გამოყენებულ ბიულეტენებს. 3. ნიურები არიან – უდაბნოს ფერები. 4. ქარვის კრილონის – ნესიერები ლეცეებს ითვლიდნენ, უნესები – ვაჭრობისას ანგარიშობდნენ. 5. ნიურ დროშას. 6. ტაბუ. 7. პუანტების. 8. გეომეტრია და ალგებრა. 9. „კონცერტი – ეს მე ვარ“. 10. ბავშვებს ტანსაცმელს უკერავდნენ.

– ბატონოთი დიმიტრიუსის კლიპის შემდეგ მომმართავდნენ. კოსტოუმში ჩავიკე და უფრო სერიოზულად გამოვიყურებოდი (იკინის). შეხვედრებზეც კარგი მანქანებით დავდიოდი. შეხედეს თუ არა ულვაშებს, კოსტუმს, პალსტუხს, „ჯიპებს“ და ასე შემდეგ, ყველამ ბატონოთი დამინყო ლაპარაკი. პირველივე შეხვედრაზე ჰქონდა ეფექტი ჩემი იმიჯის შეცვლას. ერთ-ერთი ტელევიზიიდან დამიკავშირდნენ, გადაცემაში უნდა მიმელო მონაწილეობა. მითხრეს, რომ მანქანა მომაკითხავდა და მიმიყვანდა ტელევიზიაში. ამაზე უარი ვთქვი, ჩვენი მანქანით მოვალთ-მეთქი. მივედი ტელევიზიაში და გადავურეკე ვინც მიკავშირდებოდა, ახლოს ვიყავი იმ ბიჭთან, კარგად ვიცნობდი. პირველი, რაც იყო, მკითხა, ძალიან მთვრალი ვიყავი თუ არა. რას მეუბნები, რა მთვრალი, საქმეზე ვარ მოსული და ნახვამი როგორ მოვიდოდი-მეთქი (იკინის). მაინც არ დამიჯერა, კია ახლა რობერტია, ნუ მატყუებო. რას ვატყუებ, თუ ჩემთან საქმე გაქვს, აქ ვარ, თუ არა და წავედი-მეთქი. ჩამოვიდა და არტყამს „კრუგებს“, ვერ დამინახა, თითქმის ყველა მანქანაში შეიხედა. ოღონდ იცი, როგორ მანქანაში? აი, სადაცაა, რომ დაიშლება. ჩვენ „ჯიპში“ ვისხედით. გადავურეკე ისევ და ვუთხარი, შემობრუნებულიყო. რომ დამინახა, გაოცდა, თვალები შუბლზე აუვიდა, ეს შენ ხარო (იკინის). ისეთ „ზმანზე“ ვიყავი, ტყავის კოსტოუმში მეცვა, მაგრამ „მიტყედობდა.“ ასე რომ გამოვიყურებოდი (იკინის). მაშინ ასეთი ჩაცმულობა ფუფუნების საგნად ითვლებოდა და ფულიანი ბიჭები „იზმანებოდნენ“ ხოლმე. აკორდეონზე ვინც უკრავდა, გადმოხტა მანქანიდან და კარი გაშიღო. გვეგონებოდა, ეს დადგმული მქონდა, მაგრამ არა, საერთოდ არ მქონია მიზნად დასახული, ვინმეს ვაკვირებდა. რატომ უნდა მომმართონ ბატონობით, როცა შეუძლიათ რობი, რობერტია დამიძახონ (იკინის). ბატონი და ქალბატონი ის იყოს, ვინც თავს მიჩნევს ბატონად და ქალბატონად.

– როდის ჰქონდა „აუტსაიდერს“ რთული პერიოდი?
– სულ თავიდან, ვიდრე ხალხი გაგვიცნობდა და მოგვისმენდა. „აუტსაიდერს“ შექმნა 1989 წლიდან დაიწყო. „აუტსაიდერი“ ანუ წრის გარეთ. ქუთაისურად, ჯგუფის სახელს, სულ სხვაგვარად ვხსნი – „გარე წრები“, ანუ წრის გარეთ მყოფები (იკინის). 90-იან წლებში ურთიერთობა დავამყარეთ ესტონელებთან. პირველი კონცერტიც ესტონეთში გვექონდა. იყო სხვადასხვა ხელშეკრულება და შემოთავაზებები. თუმცა, ჩემი ავადმყოფობის გამო, ყველაფერი ჩაგვეშალა. 7 თვის განმავლობაში სამი ოპერაცია გავიკეთე. თავიდან ძირითადად გამოვდიოდით ქუთაისში ან საქართველოს საზღვრებს გარეთ. თბილისში ქუთაისელებს არ გვამღერებდნენ (იკინის). ამდენს „დავანანალებდით“, სხვადასხვა ქვეყანაში ვმღეროდით და ყველაზე მეტად თბილისში გვინდოდა კონცერტის ჩატარება. დედაქალაქში ისე გვიყურებდნენ, თითქოს ქუთაისში პანკები რა იყო, არ ვიცოდით. ამიტომ, არ გვაძლევდნენ სიმღერის უფლებას. ბოლო-ბოლო თბილისში, ჯგუფის შექმნიდან 4 წლის მერე დაუკარით. ერთხელ ასეთი ინციდენტიც მოხდა – რადიოში „აუტსაიდერს“, რეიტინგის მიხედვით, პირველი სა-

50 წლის ვარ, პირველი 20 წელიწადი უსახლკარობა ცოტა რთულია, მერე ეჩვევი

ქართული პანკი, ყოველთვის რომი კუნინიძის სახელთან ასოცირდება. ეს ადამიანი რომ ნიჭიერი მუსიკოსია, ამაზე არავინ დავობს. უფრო მეტც, ის ერთ-ერთი საყვარელი მომღერალია, რომლის სიმღერებიც ყველა თაობასაა მორგებული. საინტერესო და გულწრფელი რესპონდენტი თავისი ცხოვრების შესახებ გვიამბობს. რაც არ უნდა გაგიკვირდეთ, იყო დრო, როცა მას სიმღერის უფლებას არ აძლევდნენ, კიდევ ბევრი რამე იყო მის და „აუტსაიდერის“ ცხოვრებაში. თუმცა, ეს ორი ერთმანეთისგან რამ გაყო. როდესაც ინტერვიუს ჩასანერად დაუკავშირდი, ბატონობით მივმართე, რაზეც გამინახყენდა და თუ რატომ, თავად რომის პასუხიდან გაიგებთ.

რატომ არ აქლავდნენ რომი კუნინიძეს თბილისში სიმღერის უფლებას და რატომ მოუწია მას საკუთარ დაჯილდოებაზე, ფილარმონიის ღივ საკონსერტო დარბაზში შეპარკვა

მი ადგილი ეჭირა. ეს ჩვენ არ ვიცოდით. ამასთან დაკავშირებით, წლის ბოლოს ყველაზე რეიტინგულ მუსიკოსებს აჯილდოებდნენ. მაშინ დაგვირეკეს და გვითხრეს, რომ თუ გვსურდა, თბილისში უნდა ჩავსულიყავით პრიზის ასაღებად. არ მინდოდა ნასვლა, მაგათი პრიზი რაში გამომადგება-მეთქი, მაგრამ თბილისიდან დაქირავებული მანქანით ჩამოვავაკითხა ერთმა კაცმა. დავილდოება ფილარმონიაში იყო. მოსანვლზე არ ენერა ჩემი სახელი და გვარი, ამიტომ დაცვის წევრები დარბაზში არ მიშვებდნენ. ეს იყო ყველაზე სასაცილო, პირველი ადგილის მფლობელი ვიყავი და ფილარმონიაში არ მიშვებდნენ (იკინის). ზემოდან მუსიკოსები გვიყუებდნენ, გვიცნობდა ის ხალხი და მათ „იჩალოჩეს“, რომ შევეყვანა. მოასვრეს და შემპარეს. ორგანიზატორები საერთოდ არ გვაქცევდნენ ყურადღებას. დავეჯექი დარბაზში და გამაფრთხილეს, ჩემს

შემეხედა, შეიძლება, მუსიკისკენ საერთოდ აღარ გამეხედა. იმ პერიოდში, სადაც თბილისში უკრავდით ყველგან კონფლიქტით ინცეპობა ან მთავრდებოდა. ისე, რომ ჩვენ არ ვმონაწილეობდით ამ ყოველივეში.

– მსგავსი უსამართლობის წინაშე კიდევ ყოფილხართ?

– ასეთი რაღაცეები იყო თავიდან, ვიდრე ხალხი კარგად გაგვიცნობდა. ახლოს რომ მოდიოდნენ, გაგვიცნობდნენ და მოგვისმენდნენ, მერე უკვე „ჯიგურულად“ იყვნენ ჩვენთან. ერთი ფესტივალი იყო თბილისში, სახელწოდებით „ხელეები“. იქ მონაწილეობა დათო ევგენიძის ინიციატივით მივიღეთ. მე-2 არხი უჩვენებდა ტელევიზიით ამ ფესტივალს. მაშინ ცენზურა იყო ტელევიზიებში, ახლაცაა, მაგრამ ვითომ არაა (იკინის). ანუ, მაშინ იცოდი, რომ არ შეიძლებოდა, ახლა გეტყვიან შეგიძლია ის იმდრო, რაც გინდა, მაგრამ თუ არ მოეწონათ, მთელ სიცოცხლეს გაგიმწარებენ. ამ ტელევიზიიდან მოგვთხოვეს სიმღერის ტექსტები, რომელიც არ მქონდა. მაშინ სათაურები მაინც უნდა დამენერა. ჩვენს პროდიუსერს დაევაგალე ეს საქმე, მანაც ჩამოწერა და შემომიბრუნდა: რომი ამას ვერ მივცემ, თავად გადახედეთ. ჩაზეხედე და რას წაიკითხავდი უკეთესს, ისეთი სათაურები იყო, რომ მართლა არ შეიძლებოდა მათი საჯაროდ განმარტება. მაინც მივეცი ეს ფურცელი ტელევიზიის წარმომადგენელს, დაიწყო კითხვა, შეხედა ერთს, მეორეს და თქვა: ასეა რა, ჩამოერთვეთ თბილისში და ისიც არ იცით, რა უნდა გააკეთოთ, როგორ უნდა მოიქცეთ. ახლა კიდევ ტელევიზორში მომინდომეთ მე-2 არხზე გამოჩენა“, ალაგა კამერები, მთელი ტექნიკა და არ გადავიღეთ (იკინის). მათი ჩალაგება იყო და ჩვენ ამოვალაგეთ საკუთარი ტექნიკა – მაინც გადავიღეთ და დაუკარით.

– რატომ გადმოხვედი თბილისში საცხოვრებლად?

– არსადაც არ გადმოვსულვარ. არ მაქვს სახლი თბილისში. აქ უბრალოდ, გამიგრძელდა ყოფნა. 15 წელია თბილისში ვარ. არც ქუთაისში ცხოვრობ. საქართველოს მოქალაქე ვარ და სადაც მინდა, იქ ვიცხოვრებ. კომფორტს არ ვაღიარებ. კარგია სახლი თუ გაქვს, მაგრამ ეს ჩემში არ იწვევს აუცილებლობას. 50 წლის ვარ. პირველი 20 წელიწადი უსახლკარობა ცოტა რთულია, მერე ეჩვევი. ახლა საშუალება რომ მქონდეს, სახლი არა, მაგრამ კარგი სტუდია მექნებოდა. ალბათ, სახლი ისეთ ადამიანს სჭირდება, ვისაც რაღაც აქვს შესანახი, დაცვა დასაყენებელი და ასე შემდეგ (იკინის). რაღაც მატერიალურის „ყარაული“ არასოდეს გავხდები. დარაჯობა არ „მიტყდება“, მაგრამ დიდი ფულისა და ქონების მცველი არ ვიქნები. საქართველოში არც ფული მჭირდება და არც სახლი. ასეთ გაჭირვებულ სახელმწიფოში ვმღერი და ფული რაში მჭირდება. გვეულისხმობ ღორობას – დინგი თუ არ გაქვს, ეგ იმას

გვარს გამოაცხადებდნენ და სცენიდან მადლობა უნდა გადამეხადა. ველოდები, ველოდები, დამთავრდა კონცერტი და ჩემი გვარი არ გამოაცხადეს.

– არაფერი ვითქვამთ ორგანიზატორებისთვის? თუნდაც ფილარმონიაში შესვლასთან დაკავშირებით, ან საერთოდ, უკან გაბრუნებაზე არ გიფიქრიათ?

– რა აზრი ჰქონდა ვინმესთვის რამის თქმას. სად უნდა წავსულიყავი, არც სახლი მქონდა და არაფერი. ასეთ დამოკიდებულებას, ახლაც არ ვაქცევ ყურადღებას. თუ რაღაცეები არ „გაათარე“, ვერასოდეს გააკეთებ იმას, რაც გინდა. ყველაზე მთავარი არ მითქვამს ამ დაჯილდოებასთან დაკავშირებით. ის პრიზი, რომელიც ჩემთვის უნდა გადმოეცათ, სხვას მისცეს, ისეთ ადამიანს, რომელიც საერთოდ კონკურსს გარეთ იყო. ჩვენ კი ვისხედით ასე ხმის ამოუღებლად (იკინის). ჟურის ერთ-ერთმა წევრმა შეამჩნია ეს უსამართლობა და „გაჭყადა“. კაცი ამხელა გზიდან ჩამოიყვანე და პრიზი როგორ არ მიეცითო (იკინის). საბოლოოდ, ყველაფერი მიფუჩქდა. ყველაზე დიდი უბედურება ის იყო, რომ რიკითზე მანქანა გაგიფუჭდა, ორმოში ჩავარდა. ვანგებოდით, ორმოდან რომ ამოვეყვანა და „იმენა“ ტალახიანები ვიყავით (იკინის). ყველაფერი რომ დამთავრდა, მამშვიდებდნენ, არ მენერვოლა. მაშინ ვთქვი, რას მანყნარებთ, არ მქონია ეს პრიზები და დღემდე მოვალნივ-მეთქი (იკინის). ამ ფაქტისთვის ცოტა ემოციურად რომ

სკანდალურმა ტელეწამყვანმა, მერსი სულხანიშვილმა, პროდიუსერის ასისტენტად გადაინაცვლა. მის ირგვლივ არაერთხელ ყოფილა მითქმა-მოთქმა. 22 წლის ჟურნალისტი და მოდის ბლოგერი ცნობილი მას შემდეგ გახდა, რაც ერთ-ერთ გადაცემაში მკერდი მოიშველია. ის ამ ყოველივეს შემთხვევითობას უწოდებს და თავის ქმედებაში სკანდალურსაც ვერაფერს ხედავს.

რატომ მიიჩნევენ მერსი სულხანიშვილი ქართველს უგემოვნოებად და რის გამო უწევენ მას მოსახლეობის ერთი პროცენტის უფასოებას

– ამ სეზონზე, ტელეეკრანს მოგწყნდი. დროებით, წამყვანის ამბოღაში აღარ ვარ. ვინაა ჯაჯანიძის შოუში, პროდიუსერის ასისტენტი ვარ, თუმცა ამ გადაცემის ფარგლებში ეკრანზეც მნახავთ. კამერასთან მუშაობა ჩემთვის რას ნიშნავს, ვერ ავხსნი. უბრალოდ, ეს ყოველივე ჩემთვის სასიცოცხლოდ მნიშვნელოვანია. ამიტომ, პარალელურად, საინტერესო სიუჟეტებს შევთავაზებ მაყურებელს. ერთი წლის უკან, ვერ ვიფიქრებდი, რომ მუშაობა მომინევედა ისეთ პროდიუსერთან, როგორც მათაა. ეს შემოთავაზება ჩემთვის მოულოდნელია და ახალი ეტაპია ჩემს სატელევიზიო ცხოვრებაში. სულ მინდოდა, ძლიერ გუნდთან ერთად მემუშავა, ასე ვთქვათ და სურვილი ამხდა. ბევრად საინტერესო ყოფილა კადრს მიღება მუშაობა. 22 წლის ვარ, ამიტომ ახლა ძალიან ბევრი უნდა ვისწავლო ტელევიზიაში. საუკეთესო შანსია, ეს ჩემთვის.

– ისეთი მონდომებული ხარ, ალბათ ამ განხრით, მაგისტრატურაში ჩაბარებასაც აპირებ.

– არა. იმიტომ, რომ ჩემთვის ტელევიზიასთან ერთად, მეორე მხარეს მოდის სფერო. ორივე მინდა, დაეხმარებოდნენ. საგარეოდ, ბოლოს მაინც მოდის ჟურნალისტიკას ავირჩევ. არ დავზოგავ თავს ამ ორ სფეროში, მართლა პროფესიონალი რომ ვიყო.

– მოდის სფეროსთან ახლოს ხარ, ქართველების ჩაცმულობაზე რას ფიქრობ?

– ზოგადად, როდესაც მოდის სფეროზე ვსაუბრობ, არ მინდა ქართველებზე ლაპარაკი. იმიტომ რომ, მოსახლეობის ერთი პროცენტის უფასოება მინეცხ. მოუხედავად იმისა, რომ ქართველები გემოვნებიან ხალხად ითვლებიან, მე ასე ვერ ვიტყვი. ქვეყანას ამ ეტაპზე იმდენი პრობლემა აქვს, რომ ჩაცმისა და მოდისთვის, არ სცალია. ხალხს საშუალება არ აქვს, რომ წესიერად ჩაიცვას.

– ანუ ქართველებს უგემოვნოებად მიიჩნევენ?

– არა, რა თქმა უნდა. უბრალოდ, დღევანდელიდან გამომდინარე, გემოვნებიანი ადამიანი, საქართველოში ძალიან ცოტაა. ჩვენთან, ძირითადად ყველას ერთნაირად აცვია. ვიღაცას შეიძლება უნებოდეს, მაგრამ ეს რეალობაა. იშვიათია გოგონა, რომელსაც საკუთარი სტილი აქვს და იცის, სად რა უნდა ჩაიცვას.

– საკუთარ სტილზე რას იტყვი? იმიჯს ხშირად იცვლი...

– ჩემი სფეროს ერთ-ერთი ნაწილია იმიჯის შეცვლა. ჩემი ყოველდღიური სტილი ძალიან სადაა. რეჟიმიდან გამომდინარე, მაცვია თავისუფლად. ქუსლებსაც არაჩვეულებრივად ვვარჯიშებ, მაგრამ ხშირად არ ვიცვამ. 15 წლიდან ქუსლებზე ვდგავარ. დღეს მეციხება ამაზე. ახლა რომ ვისხენებ, ეს იყო ჩემი ცხოვრების კოშმარი (იცინის). მაშინ ასეთი ტენდენცია იყო, რომ თუ სადმე მიდიოდი, ქუსლებზე უნდა ყოფილიყავი.

– მერსი, შენი სკანდალური გამოსვლები ითქვამდა მივიწყა საზოგადოებამ, როგორ ფიქრობ, რატომ?

– ეს იყო შემთხვევითობა, რომელიც კარგად შემომიბრუნდა. არაფრის მტკიცებას არ ვაპირებ და არც ჩემი ბრძნული აზრებით მოგაბეზრებთ თავს, არც ვინმეს კრიტიკასა და ლანძღვას დავინეცებ. ვისაც როგორ უნდა, ისე გაგიოს ჩემი ქმედებები. დღესაც ისეთი ვარ, როგორც მკერდის მოშველივამდე ვიყავი. შოუ-ბიზნესი ისეთი სფეროა, რომ სკანდალები უყვარს. ეს ფაქტი საზოგადოებამ აქცია სკანდალად, მე არ მიბიძგებია მათთვის.

– მკერდი ერთხელ არ მოგიშველიებია საჯაროდ და ყოველ ჯერზე ეს შემთხვევითობა იყო?

– არ გეულისხმობ შოუებს, სადაც ეს დაფ-

რომ მცოდნოდა, ასე აშკარა ფორმები ჰქონდა ჩემს მკერდს, შეიძლება, ეს არ გამეკეთებინა

იქსირდა, ზოგადად ეს იყო შემთხვევითობა. ყველას აქვს მკერდი და სასქესო ორგანო. ვფიქრობ, ეს არავის არ უნდა გაუკვირდეს (იცინის). რომ მცოდნოდა ასე აშკარა ფორმები ჰქონდა ჩემს მკერდს, შეიძლება ეს არ გამეკეთებინა. ჩემი მკერდი უფრო პატარა და „დაპრტყელებული“ მეოცნა.

– თუმცა, ამ „შემთხვევითობით“ გავიცნო ხალხმა ფართო მასშტაბით...

– შეიძლება, არ ვუარყო. ჩემს სფეროში სკანდალი ყოველთვის საჭიროა. რომ მდომოდა სკანდალების გარეშე ცხოვრება, მაშინ სხვა პროფესიას ავირჩევდი. რადგანაც არჩევანი ეკრანზე გავაკეთე, მას უამრავი რამ სდევს თან, მათ შორის, მკერდის მოშველივაც. თუ საქმეს სჭირდება, უნდა გავაკეთო კიდევ. ჩემდა უნებურად გავეხვიე ამ ემერეთ ნოდებულ სკანდალში. საერთოდ არ მიამჩნია, რომ ჩემი ნაბიჯი სკანდალური იყო.

– ანუ, იცოდი, რაც მოჰყვებოდა შენს ქმედებას?

– არა არ ვიცოდი, წინააღმდეგ შემთხვევაში, შეიძლება, არ გამეკეთებინა. თუმცა ცხადია, რომ გავეხვიე სკანდალში, რომელმაც, შეიძლება, ითქვას, პოპულარობა მომიტანა. არსებობს იაფფასიანი სკანდალი, რომელიც ჩემგან ძალიან შორსაა. იაფფასიანი მაქსიმუმ 15 წუთი ძღვს და ის, რაც ჩემს გარშემო „აბყვდა“, წლებია უკვე, მაგრამ დავინეცებს არ მიც-

ემია. რაც გავაკეთე, ეს იყო შოუსთვის.

– შოუს გამო კიდევ რისი გაკეთება შეგიძლია?

– შოუს ხარისხს გააჩნია. თუ ეკრანი მომთხოვს, შემიძლია, გავიხადო კიდევ. მაგრამ, ეკრანი სრულ სიმშველეს არასდროს მომთხოვს. ამაში დარწმუნებული ვარ. მეორედ მკერდის მოშველივასაც არავინ მომთხოვს. პროფესიონალები იგივეს არ იმეორებენ. მერსი სულხანიშვილს იგივეს ვერ მოსთხოვენ, ამაში დარწმუნებული ვარ.

– გავიფიქრებ, რამდენად შეესაბამება ეს სიმარტოვებს?

– იმდენჯერ გამათხოვეს და გამაცილეს სხვადასხვა ადამიანს, რომ რა ვიცი. არა, არ ვაპირებ ამ ეტაპზე ოჯახის შექმნას. ხან ვისი შეყვარებული ვიყავი და ხან ვისი. ამას თქვენ კი არა, მეც ვერ გავიგებ ბოლომდე (იცინის).

– პირადში ხომ არ გაქვს სიახლე?

– პირადში ყველაფერი კარგად და იდეალურად მქვს. მეტს არაფერს გეტყვით. არ უარყოფ არაფერს, მაგრამ არც გიკონკრეტებთ ვინმეს. სულ შეყვარებული ვარ. რა მნიშვნელობა აქვს, ვისთან ვარ. ძალიან ბედნიერი ვარ, მთავარი ესაა ჩემთვის. გაიხაროს ყველამ ჩემი ბედნიერებით (იცინის).

– თაყვანისმცემლები ხშირად გიკეთებენ სიურპრიზებს?

– ზოგადად, თუ პიროვნება არ მიყვარს, არანაირ იმედს არ ვაძლევ. ძალიან პირდაპირი ვარ, ამიტომ მაშინვე ვეუბნები ჩემი დამოკიდებულების შესახებ. ვერ ვხვდები, ადამიანი რატომ უნდა დაავალდებულო, რომ რაღაცეები გაჩუქოს, მაშინ, როცა არ პასუხობ მის გრძობას. ეს ყველაზე დამამცირებელია. ამიტომ, ჯობია, თავიდანვე ყველაფერი გარკვეული იყოს. არავინ მიმყავს იქამდე, რომ ჩემ გამო რაღაც გააკეთოს. ეს არ მჭირდება. იმ ადამიანისგან, რომლის მიმართაც არაფერს ვგრძნობ, სიურპრიზს არ მივიღებ. ვფიქრობ, როცა რაღაცას იღებ, შენც ავტომატურად უნდა გასცე. ჩემსა და მათ შორის არსებობს ზღვარი, რომელსაც ვერავინ გადმოკვეთს. ჩემი პასუხი ყოველთვის ასეთია: მაღლობა, სასიამოვნოა, ნახვამდის.

– საყვარელი მამაკაცის გამო რამე დაგიბრუნებია?

– არასოდეს არაფერი და საერთოდ, ვფიქრობ, ძალი ყოველთვის თავის ადგილზე უნდა იდგეს. ზოგადად, არ ვარ რომანტიკოსი და ყველაფერს მარტივად ვეუბნი. ძალიან მიხარია და ბედნიერი ვარ, მაგრამ არასწორად გამოვხატავ. არ შემიძლია, ჩემი გრძობების გამოვხატება. ეს შეიძლება, ჩემი ნაკლია, ან – პიროქი. დღეს ერთი მყავდეს, ხვალ მეორე – ესეც არ ზის ჩემში. მოკლე ურთიერთობებიდან ცოტა სხვა სახელამდე მივდივართ. ამაზე არაფერს აღარ ვიტყვი, უბრალოდ, ყველას თავისი ცხოვრება აქვს.

– როგორი მამაკაცები მოგწონს?

– ასე ვერ გეტყვით, ზოგი შეიძლება, იყოს ქერა, ცისფერთვალება, ზოგიც პიროქი – შავგვრემანი. კრიტერიუმები არ მქვს. შეიძლება, დავინახო და ძალიან მაგრად მომეწონოს, ასეთი მომენტებიც ბევრჯერ მქონია ცხოვრებამდე. ყველაზე მნიშვნელოვანი ჩემთვის განათლებაა. ფიზიკურობას საერთოდ არ ვაქცევ ყურადღებას. მთავარია ჩემთვის იყოს სიმპათიური და სხვა რას იტყვის, არ მანაღვლებს.

ფონდი „ნატახტარის“ პროექტი - „იზრუნე მომავალზე“ - მეოთხე ტალღას იწყებს

2014 წელი - 164 ადამიანის უკეთესობისკენ შეცვლილი ცხოვრება!

27 ნოემბერს „ფონდი ნატახტარის“ პროექტ „იზრუნე მომავალზე“ წლიური ანგარიშის წარდგენის ღონ-

მოუკიდებელი ცხოვრებისთვის. თორნიკე ნიკოლაიშვილი (კომპანია „ნატახტარის“ მარკეტინგის დირექტორი):

შუალედის მიცემას ბავშვისთვის, რაც აუცილებელია; ეს შეიძლება იყოს: დასაქმება, პროფესია, განათლება, ცხოვრებისეული უნარების განვითარება. ამას ჩვენ ვაკეთებთ ფსიქოლოგთა გუნდთან, სოციალურ მუშაკებთან, აღმზრდელებთან, უამრავ სპეციალისტთან ერთად და, აგრეთვე, მოქალაქეების უშუალო ჩართულობით, რადგან, ქველმოქმედება გადამდები აღმოჩნდა - ამ პროცესში უამრავი ადამიანი ჩაერთო პოზიტიური ენერგიით და გვაქვს არაჩვეულებრივი შედეგები.

ისძიება სასტუმრო „რუმს პოტელ თბილისში“ გაიმართა. სტუმრებს დეტალური ინფორმაცია მიეწოდათ 2014 წელს გაწეული საქმიანობის შესახებ და, ამასთან ერთად, ეცნობათ საზოგადოების ფონდში მეოთხე ტალღის დაწყების შესახებ. ღონისძიებას ასევე დაესწრნენ და საკუთარ გამოცდილებაზე ისაუბრეს ფონდის ფსიქოლოგთა გუნდის წევრებმა, ადგილობრივმა პარტნიორებმა და ბენეფიციარებმა.

ფარგლებში აქამდე შეზღუდული იყო ასაკობრივი კატეგორიები, თუმცა, როდესაც ფონდის შემოსავალმა საშუალება მოგვცა, ეს ასაკობრივი ზღვარი გაიზარდა და ახლა უკვე პროექტი მიჰყვება მოზარდს მანამდე, სანამ ის შეძლებს დამოუკიდებლად ცხოვრებას. წელს ჩვენ 164 ბენეფიციარი გვყავს, რაც ნიშნავს იმას, რომ 164 ადამიანის ცხოვრება იცვლება უკეთესობისკენ.

„ფონდი ნატახტარი“ საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქის თანადგომითა და ლოცვა კურთხევით შეიქმნა 2010 წლის ნოემბერში. პროექტი „იზრუნე მომავალზე“ მზრუნველობამოკლებულ ბავშვებს აძლევს საზოგადოებაში თავის დამკვიდრების შესაძლებლობას და ხელს უწყობს მცირე საოჯახო ტიპის ბავშვთა აღსაზრდელებს, მომზადებულები შეხვდნენ დამოუკიდებელ ცხოვრებას. მოზარდების დახმარების სხვადასხვა პროგრამას კი არასამთავრობო ორგანიზაცია, ასოციაცია „ჩვენი

ფონდში თანხის შეგროვების ახალი ტალღის დაწყებას მიეძღვნა ახალი სარეკლამო რგოლიც, აღსანიშნავია, რომ ამ რგოლში მონაწილე მოზარდები მსახიობები არიან.

მანანა ობაიაშვილი (ასოციაცია „ჩვენი სახლი - საქართველო“):

წელს პროექტის ფარგლებში შემოსული თანხა 420 000 ლარი მზრუნველობამოკლებული მოზარდების დამოუკიდებელი ცხოვრების მომზადების ხელშეწყობისთვის იქნა გამოყენებული. 2014 წელს ფონდს 164 ბენეფიციარი ჰყავდა, რომელთაგან 44 უკვე დასაქმდა, დანარჩენები კი ამ ეტაპზე ეუფლებიან პროფესიას ან სწავლობენ უმაღლეს სასწავლებლებში. „ფონდი ნატახტარის“ უნიკალური იმპაქტი მდგომარეობს, რომ ის უშუალოდ კონკრეტულ ბენეფიციარზეა მორგებული, თითოეულის ინტერესებსა და შესაძლებლობებს ითვალისწინებს და გრძელდება მანამ, სანამ მოზარდი მზად არ იქნება და-

სახლი - საქართველო“ და კვალიფიციური ფსიქოლოგების გუნდი ახორციელებენ. „ფონდი ნატახტარის“ საქმიანობა გულისხმობს საქართველოს მოსახლეობის ფართო ჩართულობას საქველმოქმედო პროცესში. ყოველ წელს, ნოემბრიდან თებერვლამდე პერიოდში, „ნატახტარის ლიმონათის“ თითოეული გაყიდული ბოთლიდან თანხა ფონდში გადაირიცხება. თანხის რაოდენობა, ბოთლის მოცულობის შესაბამისად, 0,33ლ. 0,5ლ. 1ლ. და 2ლ 1,3 და 5 თეთრია.

იპა სალაღია

(მე-10 გვერდიდან)

„თავისუფლების“ აფხაზური ფაზი

ამ ყველაფრის საფასური კი ხელშეკრულების იმ მუხლშია თავმოყრილი, რომელიც აფხაზეთის სოციალურ პრობლემატიკას ეხება. ცნობილია, რომ აფხაზეთის ბიუჯეტი 75 პროცენტამდე დოტაციურია და იკვება რუსეთის ფედერაციიდან მიღებული, კერძოდ, ნაწიქარი ტრანსფერების ხარჯზე. სწორედ ამ ტრანსფერების შემცირება (ყოველწლიური 4 მილიარდი რუბლიდან ერთ მილიარდამდე) გახდა ალექსანდრ ანქევაბის ვადამდე გადაყენების მიზეზით. ამ ხელშეკრულებაზე ხელმოწერის შემდეგ კი აფხაზეთი რუსეთის ფედერაციისგან ყოველწლიურად 5 მილიარდ რუბლს მიიღებს, რაც დღევანდელი კურსით, 110 მილიონი აშშ დოლარია.

ამის პარალელურად კი, რუსეთის ფედერაცია თავის თავზე იღებს ვალდებულებას, რის მიხედვითაც, აფხაზეთის ტერიტორიაზე ეტაპობრივად გაიზრდება სახელმწიფო დაწესებულებების თანამშრომლების ხელფასები იმ დონემდე, რაც ამჟამად არის რუსეთის სამხრეთ ფედერალურ ოლქში.

ამას გარდა, რუსეთის ფედერაცია იღებს ვალდებულებას, რომ 2015 წლის პირველი იანვრიდან უზრუნველყოს აფხაზეთის ტერიტორიაზე მცხოვრები რუსეთის ფედერაციის მოქალაქეებისთვის პენსიის ზრდას, რუსეთის კანონმდებლობის მიხედვით, რაც იმას ნიშნავს, რომ აფხაზეთში მცხოვრები რუსეთის ფედერაციის მოქალაქეების პენსია გაუტოვებლად უნდა იქნას ოდენობას რუსეთის ფედერაციის სამხრეთ ფედერალურ ოლქში.

პენსიის ზრდის შესახებ შეთანხმება გაფორმდება ცალკე, ამ მთავარი ხელშეკრულების ძალაში შესვლიდან არა უგვიანეს სამი თვის ვადაში.

მიუხედავად იმისა, რომ აფხაზეთის მოსახლეობის დიდ ნაწილს აქამდეც ჰქონდა რუსეთის ფედერაციის მოქალაქეობა, ისინი ვერ სარგებლობდნენ სამედიცინო დაზღვევით, რაც გათვალისწინებულია რუსეთის ტერიტორიაზე მცხოვრები რუსეთის მოქალაქეებისთვის. თუმცა ეს ხელშეკრულება ამ ლაფსუსსაც აღმოფხვრის და ამიერიდან აფხაზეთის ტერიტორიაზე მცხოვრები რუსეთის მოქალაქეები ისარგებლებენ რუსეთის ფედერაციის ტერიტორიაზე მოქმედი სამედიცინო დაზღვევით რუსეთის ფედერაციაში.

შესაბამისად, ამ შეთანხმების ძალაში შესვ-

რამდენ მილიარდ რუბლად გაიყიდა აფხაზეთი და როგორ დაეპყრო აფხაზეთს აფხაზეთში სხოვრების სერვილის მქონე რუსი სამხედროების სასწრაფო ზეპირი

ლიდან არა უგვიანეს ერთი წლის განმავლობაში აფხაზეთის ტერიტორიაზე მცხოვრები რუსეთის მოქალაქეები მიიღებენ ჯანმრთელობის დაზღვევას.

სოხუმი - ცხინვალის მიერ ბატაკანილ გზაზე

რაკი ცხინვალის რეგიონი, არათუ 2008 წლის 26 აგვისტოს აღიარების შემდეგ, ლამის 1990-ანი წლებიდან ლამობდა რუსეთის ფედერაციის სუბიექტად გახდომას, გულდანყვეტილია, რომ მსგავსი შეთანხმება მისთვის არც კი შეუთავაზებია მხოლოდამდღარებულს, თუმცა გულს არ იტყენ, თავად შეუდგნენ მუშაობას ხელშეკრულებაზე და იმედოვნებენ, რომ 2015 წლის დასაწყისში ხელსაც მოაწერენ და ამთავითვე ირწმუნებიან, რომ შეთანხმების ოსური ვერსია აფხაზეთზე მჭიდრო ინტეგრაციას იგულისხმებს რუსეთის ფედერაციასთან.

მეორე მხრივ, თუ ოსური სეპარატისტული საზოგადოებისთვის რუსეთთან შეერთების სურვილი ორგანული იყო და არის, რასაც ვერ ვიტყვით აფხაზ საზოგადოებაზე, რომელიც „დამოუკიდებლობის“ ვერსიას ჯიუტად აწვევობდა. აღმოჩნდა, რომ დამოუკიდებლობა დამოუკიდებლობად, მაგრამ - მხოლოდ სხვის ხარჯზე. შესაბამისად, აფხაზი ოპოზიციის ნაწილის პროტესტის მიუხედავად, ვლადიმერ პუტინმა და რაულ ხაჯიმბამ სოჭში შეთანხმებას ხელი სოხუმის ცენტრში მიმდინარე მხარდაჭერი აქციის ფონზე მოაწერეს. მეტიც, რაულ ხაჯიმბას მხარდაჭერა გამოუცხადა ორგანიზაციამ - „აფხაზეთის დედატი მშვიდობისა და სოციალური სამართლიანობისთვის“. ეს მხარდაჭერის გამოხატვა კი იმისთვის გახდა აუცილებელი, რომ 2014 წლის 23-24 ნოემბერს ფსოუზე აფხაზმა ქალებმა საპროტესტო აქცია მოაწყვეს.

როგორც მოსალოდნელი იყო, აფხაზეთის სომეხმა მოსახლეობამ ერთხმად დაუჭირა მხარი რუსულ-აფხაზურ შეთანხმებას. მეტიც, ისინი სოციალურ ქსელშიც აქტიურობენ და ერთერთ მთავარ დამრტყმელ ძალას წარმოადგენენ ალექსანდრ ანქევაბის მომხრეების გასაწეიტრალებლად, რომლებიც აფხაზ საზოგადოებას მოსალოდნელ საფრთხეზე აფრთხილებენ.

კერძოდ: „სანდო წყაროების ცნობით, შეთანხმების საბოლოო ვარიანტი ალექსანდრ ანქევაბს, როდესაც ის პრეზიდენტი იყო, პირადად გადაცნო რუსეთის პრეზიდენტის წარმომადგენელმა ვლადისლავ სურკოვმა. ანქევაბს შეთხმება არ მოეწონა, რადგან ის არათუ აკნინებდა აფხაზურ სახელმწიფოებრიობას, არამედ აქრობდა რუსეთ-აფხაზეთის საზღვარს, რომელიც, ფაქტობრივად, აფხაზურ-ქართულ საზღვრამდე გადაჰქონდა.“

„ანქევაბთან ერთი ერთზე საუბრისას სურკოვმა მას ურჩია, უზრუნველყო მისადმი უფრო ლოიალური პარლამენტის არჩევა, რომ უფრო მტკიცე ნაბიჯებით ემოძრაოთ რუსეთთან ინტეგრაციისკენ. ამასთან, დაინტერესდა, ნუთუ არ აღაფრთოვანებდა მას ყირიმის მაგალითი. სურკოვმა პასუხად მიიღო, რომ არა მხოლოდ ანქევაბი, არამედ მისი მოწინააღმდეგე ოპოზიციონერებიც კი არ აპირებენ, მოაწიონ ყირიმის მსგავსი რეფერენდუმი და აფხაზეთის მიერ დამოუკიდებლობის დაკარგვა მათ გეგმებში არ შედის.“

იმ მარტივი მიზეზით, რომ ეს რუსეთის გეგმები შედიოდა, ალექსანდრ ანქევაბი პოსტიდან საპროტესტო აქციების ფონზე წავიდა, მისი ადგილი რაულ ხაჯიმბამ დაიკავა, რომელიც მოსახლეობას რეფორმებსა და სოციალური პრობლემების გადაჭრას დაჰპირდა. ამ დრამატულ ვითარებაშიც კი შეთანხმების მოწინააღმდეგეები ბრალს თბილისს სდებენ, რადგან მიაჩნიათ, რომ სწორედ თბილისის სიჯიუტის გამო გახდნენ იძულებულები, დასთანხმებოდნენ რუსეთთან ინტეგრაციას.

იმ იზოლაციის გათვალისწინებით, რომელიც რუსეთის ფედერაციამ აფხაზეთი მოაქცია, მათ მხოლოდ ერთი - მოსკოვის - მიმართულებით შეუძლიათ მოძრაობა. მით უფრო, რომ აფხაზეთის შესაძენად დიდი ფული საჭირო არ არის, ზოგჯერ ხურდაც საკმარისია: შეპირებული 5 მილიარდი რუბლი, დღევანდელი კურსით, 110 მილიონ დოლარია, ხოლო სანქციების ფონზე ის შესაძლოა, მომავალი წლისთვის, როდესაც მისი გაცემა ნავარაუდები, სულაც, განახევრდეს...

ნიკო ხაჩიკა

(70-ე გვერდიდან)

არ ნიშნავს, რომ ღორი არ ხარ.

ერთხელ თქვით, რომ ადრე ქუთაისში სამაგალითო ბიჭი ვიყავი, მერე ჭორები გამივრცელესო. რას გულისხმობდით?

საერთოდ წყნარი, მორცხვი, მშვიდი ბიჭი ვიყავი. მერე დაიწყო ცუდი რაღაცები (იცინის). ბევრს ვესამდი, სხვა რამე კი იფიქროთ, მხოლოდ სასმელი იყო ჩემი სიცუდე. დალევდა ძალიან ცუდია, ეს ყველა უნდა იცოდეს. მეც ვიცოდი, მაგრამ მაინც ვესამდი. ბევრჯერ „მილოთავებია“. ამ ბოლო დროს შევეცალი და უარი ვთქვი სასმელზე. უფრო მეტიც, საერთოდ აღარ ვესამ. საქართველოში ერთი ბოთლი ღვინო უნდა ღირდეს ერთი საშუალო გიტარის ფასი - 2 000 დოლარი მაინც, მისი ყიდვა რომ ვერ შეძლო. საბედნიეროდ, წამალს ვარჩიე, მაგრამ მქ თუ მკითხავ, არავითარი განსხვავება არაა მათ შორის.

ბაბუა ხართ, ერთი შვილიშვილი გყავთ ხომ?

კი ერთი შვილიშვილი მყავს, სანდრო. არ

რატომ არ აქლავდნენ რობი ქუხინიქანს თბილისში სიმღერის უფლებას და რატომ მოუწია მას საკუთარ დაჯილდოებაზე, ფილარმონიის ღიღ საკონცერტო დარბაზში შეპარკა

ვერევი მის გავრდაში. როცა პიროვნება ყალიბდება, ძალიან სათუთი უნდა იყო, რომ მაგალითი არ გახდეს მისთვის. ამიტომ, ყოველთვის ვცდილობ, ჩვენს შორის ბარიერი იყოს. ვუფროთხილებდი და ვარედან ვუყურებ. თუმცა მისგან მინდა ვისწავლო რამე, ვიდრე ჩემგან რაღაცეები აიღოს და შეითვისოს. ჩემში სამაგალითოს ვერაფერს ვხედავ (იცინის). თან, იმიტომ კი არა, რომ ცუდ რამეს ვაკეთებ, უბრალოდ სხვა თაობის ვარ. მიჩვენებია, რომ თამაშობს, დაეკვირდებ. ბავშვს არაფერი არ უნდა ასწავლოს ბებიამ და ბაბუამ.

ცოლი როგორ მოიყვანე?

მაგავდ დიდხანს რომ მეფიქრა, უცოლო ვიქნებოდი, ან ბევრი ცოლი მეყოლებოდა (იცინის). მიყვარდა ბევრი, მართლაც ბევრი შეყვარებული მყავდა. ბოლოს, ისე მაგრად შემიყვარდებოდა რომელიმე და ისე შინაური ხდებო-

და ჩემთვის, მერე „მიტყებოდა“, ვერ წარმომედგინა, ცოლად როგორ უნდა მომეყვანა. ერთი მუეულდ მყავს და მეტი არ მყოლია. როგორც ხელოვანი ამაში მოვიყოლები (იცინის). ჩვენი შეუღლება ძალიან უცებ მოხდა. ესტონეთში ვიყავი კონცერტზე და იქ გამეხსნა მისადმი სიყვარული. ბევრი შეყვარებული ხომ მყავდა, ერთი მომენატრა, ორი, სამი და ბოლოს ესცე მომენატრა. ამაზე ვა, ეს, რატომ? ჩემს თავს ვკითხვ, ვერ მივხვდები. რომ ჩამოვყავი, ერთი ჩემოდანი რეზინის სათამაშოები ჩამოვუტანე - კვატები, გოჭები და სხვადასხვა ცხოველი. ამ სათამაშოებს ხელს რომ მოუჭვრდი, „წრუპუნება“. მაშინ პატარები ვიყავი. მივედი მასთან, დავლიეთ და ავუქვარაში ამოვყავით თავი. ასე შეუღლდით და 22 წელია, რაც ერთად ვართ.

თომ ხაჩიკა

- რომ გიყურებ, ფაქტობრივად, კარგად მოვლული გოგოსავით ხარ: თვალბუბუ შავი ფანქრის ნარჩენი, ხელებზე ერთი ბუნჯი არ გაქვს... რა გიქნეს ამისთანა?

- უბუნჯო კატები რომ არიან, ძალიან ცუდი შესახედი, ხელს რომ მოჰკიდებ და სლიკინებს, ასე ვარ. ერთი სული მაქვს, როდის ამოინერვება. ტანზეც ასე ვარ. შეიძლება, ქართველმა ვაჟკაცებმა რაღაც იფიქრონ, მაგრამ, იმის გამო, რომ ვვარჯიშობ, მინევს ხოლმე კონკრეტულ ადგილას, მაგალითად, ფეხებზე თმის მოშორება, რადგან, როცა კუნთი გეჭიმება, სპეციალურ ლენტებს გაკარავენ - კუნთის დამჭიმს და, თან რომ არ აპყვეს, კრემით ვიყრევიან იმ ადგილას. მხარზეც მქონია დაჭიმულობა, ფეხზეც - ამას კარგად გამოგებენ სპორტსმენები. ეს დიდად უცხო არ ყოფილა. როცა რაღაც საჭიროა, აუცილებლად უნდა გააკეთო. დამიჯერეთ, მამაკაცობას ბენჯი ვერ წაიღებს, სხვა რაღაცეებს გაუფრთხილდნენ. როდესაც ამ შოუში დავაპირე მონაწილეობა, მამინე ვთქვი: რომ დამჭირდეს თავის გადაპარავა და კბილის ამოღება, ყველაფერზე წავალ-მეთქი.

- დიდი ხანია, არცერთ სატელევიზიო შოუში ან კონკურსში არ გამოჩენილხარ. ახლა, როცა ამ პროექტში მონაწილეობ, შენი მხრიდან თუ იყო რამე მოთხოვნები?

- არ მინდოდა პაროდების კეთება; როგორც შევძლებდი, ისე უნდა გამეთავისებინა ის არტიტი, რომლის განსახიერებაც მომიწევდა. გამომდის თუ არა - ეს მაყურებელმა უნდა შეაფასოს. ანუ, ჩემი მოთხოვნა იყო, რომ ჩემ მიერ განსახიერება არ ნასულოყო პაროდიისკენ, სასაცილოსკენ. მაგალითად, ენრიკეს შემთხვევაში, ბოლოსკენ, შეიძლება, კრიზისი დამდგარიყო - სასაცილო ყოფილიყო, ზომიერება რომ არ დაგვეცვა. ასე იქნებოდა მაიკლ ბაბლეს შემთხვევაშიც, რომელიც, შესაძლოა, ელვის პრესლისკენ წასულიყო, რადგან, მისი ფეხის მოძრაობა მიახლოებულია ელვის ფეხის „ჩატეხვასთან“.

- პირადად მე, შენი ორივე გამოსვლა მომეწონა - საკმაოდ ჰგავდი, როგორც მხრამ-მხრით, ისე ხმის ტემპრითაც.

- არც მე ვარ უქმაცოფილო, მაიკლ ბაბლეს კარგი გამოვიდა. მიუხედავად იმისა, რომ გრიმორებზე აუგს ვერ ვიტყვი, რადგან, ყველაფერს აკეთებენ, უბრალოდ, ჩემი სახის მოყვანილობიდან გამომდინარე, რაღაც გამოდის და რაღაც - არა. მაიკ ბაბლეს შემთხვევაში ვერ მივიღე მაღალი შეფასება, მაგრამ, მაყურებელმა დამიჭირა მხარი. ანუ, იმის თქმა მინდა, რომ, ამ შემთხვევაში ვეცადე, მაქსიმუმი გამეკეთებინა. როცა საკუთარი თავის უქმაცოფილი ვიქნები, ამასაც ვიტყვი, ჯერჯერობით კი კმაცოფილი ვარ, თუნდაც იქიდან გამომდინარე, რომ შოუს სპეციფიკა საკმაოდ რთულია. მეორე ტურში უკვე გავიჭირა რაღაცეების გაკეთება: უნდა გაითავისო მანერა, რას უშვები ხელს, ფეხს; ფიქრობ სიტყვებზე, ხმის ტემპზე, თუ ცეკვა - შოუზე. მე რომ ჩემი ტემპით ვმღეროდე, ასმაგად ხალასი ვიქნებოდი, ახლა კი ყველა ნოტზე ვფიქრობ - სუბიტას ხმას არ უნდა ჰგავდეს.

ყველა მეკითხება, როდის ჩაიცვამ მოკლე კაბასო. ყველაფერი ლოტოტრონზეა დამოკიდებული. მე, რა თქმა უნდა, მაინტერესებს, როგორ გავაკეთებ

პროექტის, „ერთი ერთში“ მესამე სეზონი, შეიძლება ითქვას, საკმაოდ წარმატებული აღმოჩნდა, რადგან, ბევრი კარგი მომღერალი იღებს მონაწილეობას. ერთ-ერთი მათგანია, პირადად ჩემთვის ძალიან საყვარელი ადამიანი და ნიჭიერი მომღერალი ბიორამი სუნიტაშვილი, რომელმაც მაიკ ბაბლეს და ენრიკე იგლესიასიც, ძალიან კარგად განასახიერა ფიზიკურადაც და მუსიკალურადაც. ამიტომ, წამდვილად იმსახურებს მაყურებლის მხრიდან ყურადღებასა და დამეხიჯებას ნომერზე: 93905.

საქართველს დასტურდება მონაწილეობა შოუში „პრო-პრო“ და გეგმილია თუ არა მის სანოლზე, რაგონივე სესხაულკ მოგონასთან ერთად ენრიკე იგლესიასის როლი ყოფნა

- თან, ამ ყველაფერს ემატება გრიმი, ხელოვნური კბილები...

- კბილები დღეს მე მოვიძირე, „ჯიდიდის“ „შუადღეში“ უნდა ვყოფილიყავი და კბილებით ვერ შევიდოდი, რადგან, ცოტათი ვწლივინებდი. ყველაზე მთავარი ის არის, ლაივი რომ დამთავრდა ვანვალე, ერთი კბილი მომძვრა და ასე ხომ ვერ დავედგებოდი ეთერში.

- „ჯეოსტარში“ ყოურის მხრიდან თითქმის ყოველთვის მაღალ შეფასებებს იღებ; ზოგადად, შენი საქმის პროფესიონალი ხარ, კარგ შეფასებებს ხარ მიწვეული და, ახლა, როცა რაღაც შენიშვნას გაძღვევენ ან სხვას გადაგვრებენ, არცთუ მაღალი შეფასებებებია - ეს ხომ არ გიქმნის დისკომფორტს?

- „ჯეოსტარზე“ ექვსჯერ თუ შეიძვერ ვიყავი აუტსაიდერებში, თუმცა ყოურის მხრიდან კარგი შეფასებები იყო და, მერე ამიტომაც ლაპარაკობდნენ: პრეზიდენტია ამ საქმეში ჩართული, კარაღით, ომი და ასე შემდეგ. იმის მერე შევიღე წელი გავიდა; შესაბამისად, მეც შევიცვალე და საზოგადოებაც, რომელმაც უამრავი რამ ნახა, მათ შორის კონკურსები. რაც შეეხება დისკომფორტს, აქ ორი მხარეა: პირველი - ძალიან რთულია, როდესაც ადამიანი გამეცადინებს და შემდეგ ყოურში ზის, რადგან, მან იცის შენი ყველა პლუსი და მინუსი. სისი ძალიან მაგარი პედაგოგია, მაღალი დონის პროფესიონალი. ის ინდივიდუალურად მუშაობს ყველასთან. ჯერ თითოეულ ფრაზას ვაქცოვებთ, მერე ვაკონსინებთ, შემდეგ ამას მოძრაობებიც ემატება, მაგრამ, საბოლოო ჯამში, შეიძლება, კონცერტზე ცუდად კი არ გავაკეთო, უბრალოდ, რაღაც შეცვალე და ამ ცვლილებამ, შეიძლება, სისიში გამოიწვიოს ის, რომ მისი დავალება სრულად არ შესრულე და ამის გამო ქულები ჩამოგინოს. ეს, რა თქმა უნდა, მესმის და, მიჩვენია, სისი და ზაკი ისხდნენ ყოურში, ვიდრე ქართველი ხელოვნები. არ მინდა, ცუდად გამოვიდეს, მაგრამ, ყველამ უნდა გაითავისოს, რომ ყოურში ყოფნა მხოლოდ იმ სკამზე ჯდობა არ არის. მათ აუცილებლად უნდა ნახონ ის არტიტები, რომლებიც შემდეგ უნდა შეაფასონ, მაგალითად, ლორდზე, რომელიც ნინის შეხვდა, კიდევ სხვებზე იკითხეს, ეს ვინ არისო. შეიძლება, ვიზუალურად ყველა არ იცოდეს, მაგრამ, როდესაც მთელი კვირა შესაფასებლად, უკეთესი იქნება, ის არტიტი ნახონ და, შეისწავლონ, რომელიც შემდეგ უნდა შეაფასონ. ყოველ შემთხვევაში, ჩემი სურვილი და თხოვნა იქნება, რომ უფრო მე-

ტი ყურადღება მოგვაქციონ, რადგან, ჩვენ მათთვის ვაკეთებთ ამ ყველაფერს, მხოლოდ სისისთვის და ზაკისთვის კი არა, დანარჩენი ორი წევრისთვისაც.

- ძალიან მაინტერესებს როდის გადაიხსნები რომელიმე ქალ მომღერლად?

- ყველა მეკითხება, როდის ჩაიცვამ მოკლე კაბასო. ყველაფერი ლოტოტრონზეა დამოკიდებული. მე, რა თქმა უნდა, თვითონაც მაინტერესებს, როგორ გავაკეთებ. ძალიან რთული იქნება, მაგრამ, ჩემი ფეხების იმედი მაქვს. ვარჯიშები სპეციალურად შეგწყვიტე - ქალი რომ ამომივიდეს, არ მინდა, გაბერილი კუნთები მქონდეს და, ამიტომ, ფეხებზე დიდ დატვირთვას აღარ ვაკეთებ.

- ენრიკე იგლესიასის ნომერმა დიდი აუიოტაჟი გამოიწვია: ისეთი ამბები ხდებოდა სცენაზე...

- სპექტაკლებში მქონდა ასეთი სცენები, სექსის სცენებიც მქონია. ეს, უბრალოდ, იმით განსხვავდება, რომ თან მღერი. რა თქმა უნდა, რთულია, რადგან, იქ ბევრი რამ იქცევს შენს ყურადღებას; თან, ძალიან ლამაზი გოგონები არიან, კარგად მოძრაობენ, ცეკვავენ; თან - მაყურებელი გიყურებს და, თან - ენრიკე უნდა იყო და არა გიორგი. ვნებები მის მოთოკვა არ დამჭირვებია. ახლა, თუ „აზაზორჩენი“ რაღაცეები გჭირს და ვერ ხედე, რა დროს რაზე უნდა გამაზიხვილო ყურადღება, ჯობია, ასეთ პროექტში არ შეხვიდე. რა თქმა უნდა, აბსოლუტურად გამოთიშული არ უნდა იყო სიტუაციისგან, მაგალითად, როცა სანოლის სცენა გაქვს, შენ და ვარშემო ლამაზი გოგონები რაღაცეებს აკეთებენ, შენ კი ფიქრობ - მე ეს არ მაინტერესებსო. სხვათა შორის, ბევრმა გოგომ მომწერა - ხალს ხომ იკეთებო, ჰოდა, გავიკეთე.

- რას გნერენ ხოლმე გოგონები?

- ისეთი არაფერი, წარმატების სურვილებია, თუმცა, დაბოლოების სიაც ბევრი მაქვს - უცნაურ და ზედმეტ რაღაცეებს რომ გამოხატავენ, თან - ცუდად. უცნაური ურთიერთობისთვის რომ გწერენ, პირდაპირ რომ იწყებენ: „უცნაური ურთიერთობა“... - რომელიც მე არ მაინტერესებს და იქვე ვბლოკავ.

- აჩიკო გულელანი უნდა განასახიერო. ვფიქრობ, არ იქნება ადვილი.

- ძალიან რთული იქნება იქიდან გამომდინარე, რომ, იმ სიმღერაში, რომელსაც გავაკეთებ, ძალიან ცოტა დამახასიათებელი შტრიხი ჩანს. ალბათ, ჩაცმულობა, დეკორის მანერა იქნება იდენტური. ვეცდები, ვოკალურად გავაკეთო ზუსტად. აჩიკოს სიმღერის ტექსტი არ ვიცი, უნდა შევისწავლო. სხვათა შორის, ძალიან მომწონს ეს მანერა: მოუსიკოს კონკრეტული ფანრი ვერ იტანს, როდესაც ასოთა შეთანხმება ძალიან ბევრია. აჩიკოსთან ყველაფერი მელიოდიაშია გადატანილი და ძალიან მომწონს.

მიშა ნრეშოვი - „რეპი ჩემთვის ცხოვრებას ნიშნავს“

„რეპი ჩემთვის ცხოვრებას ნიშნავს. მიყვარს იმიტომ, რომ ცხოვრებისეული ჩემი ტექსტები ყოველთვის პრობლემური თემებით არის დატვირთული, რაც ძალიან მნიშვნელოვნად მიმაჩნია.

სამწუხაროა, რომ საქართველოში ამ ფანრს დიდად არ აფასებენ. მოუხედავად იმისა, რომ ჩვენ ბევრს ვშრომობთ, ხალხი ამ ყველაფერს ცუდი თვალით უყურებს და არ ხიბლავს ქართული რეპი, მაგრამ, ამ მიზეზით არასოდეს შევიცვლი არჩევანს. პირიქით, ძალიან ბევრს ვიშრომებ და ბევრ სიმღერას ჩავწერ. ჩვენს ქვეყანაში ძალიან ბევრი რეპერია, მაგრამ, ცოტაა ისეთი, ვინც მართლა აკეთებს რამეს და, მინდა, მათ მივესალმო. დანარჩენებსაც წარმატებებს ვუსურვებ – იქნებ მოხდეს რამე და ქართული რეპი ასახელონ“.

ამ სიტყვების ავტორი 16 წლის რეპმემსრულებელი მიშა ხრამოვია. მიშა ბავშვობიდან მღერის, მაგრამ, ამ საქმიანობისთვის ხელის მოკიდება

სერიოზულად წელიწად-ნახევრის წინ გადაწყვიტა. როგორც თავად ამბობს, ამისთვის ძალიან ბევრს შრომობს და, დაბრკოლებების მოუხედავად, უკან დახევას არ აპირებს, პირიქით, აკეთებს ყველაფერს, რასაც მუსიკა მისგან მოითხოვს, რადგან, გადანყვებილი აქვს, ბოლომდე გაჰყვეს მას, თუმცა, წინასწარ რამის დაგეგმვა და სამომავლო გეგმებზე საუბარი არ უყვარს. ცხოვრობს დღევანდელი დღით და, იმ პრობლემებს, რომლებსაც გარშემო ხედავს, საკუთარი სიმღერებით უცხადებს პროტესტს. მისი თითქმის ყველა სიმღერა თანამედროვე საზოგადოებაში არსებული და აქტიური პრობლემებით არის დატვირთული.

ერთ-ერთ სიმღერას სახელადაც „პრობლემა“ დაარქვა და მასში ის საკითხები წამოჭრა, რომლებიც მნიშვნელოვანია თითოეული ადამიანის ცხოვრებაში. მის სიმღერებში მნიშვნელოვანია, ასევე, ნარკომანიის თემაც.

საკუთარი შემოქმედებიდან გამოარჩევს სიმღერას, სახელწოდებით „საქართველო“ და, მიაჩნია, რომ მასში განსაკუთრებული აზრია ჩადებული, რომელსაც მსმენელი ყოველთვის გრძნობს.

მისი ასაკისთვის უკვე საკმაოდ ბევრი სიმღერა დაუგროვდა, რომელთა დიდი ნაწილი სოლოში აქვს შესრულებული, თუმცა, გარდა სოლო სიმღერებისა, აქვს დუეტებიც თავის უფროს მეგობართან, რეპერ ზურიკო კოკლიანთან, რომელსაც ქართველი რეპის მოყვარულები კარგად იცნობენ. მიშას იმედი აქვს, რომ თავდაუზოგავი შრომით აუცილებლად მიაღწევს მიზანს და რეპში თავის სიტყვას იტყვის.

„ნესტლე“ საქართველოში ყონთფრეზის კონფერენციას

„სიცოცხლის პირველი 1 000 დღე განსაზღვრავს ჯანმრთელობას“ – სწორედ ამისი თქმა უნდოდათ სამედიცინო კონფერენციაზე, რომელიც 26 ნოემბერს, სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის დარბაზში გაიმართა.

კონფერენციაზე წარმოდგენილი იქნა უწყვეტი სამედიცინო, საგანმანათლებლო და ექიმთა პროფესიული განვითარების პროგრამა, რომელიც საქართველოს ნეონატოლოგთა ასოციაციამ, თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის თანხმობით, შეიმუშავა.

პროგრამა „სიცოცხლის პირველი 1 000 დღე განსაზღვრავს ჯანმრთელობას“ მიზანია ექიმთა და საშუალო სამედიცინო პერსონალის პროფესიული დონის ამაღლება მილენიუმის ძირითად მიმართულებებში. პროგრამა მომზადდა საქართველოს ნეონატოლოგთა ასოციაციისა და კომპანია „ნესტლეს“ ინიციატივით. პროგრამის ფარგლებში ექიმები და ექთნები თბილისსა და რეგიონებში გაივლიან ტრენინგებს. მათ გადაეცემათ შესაბამისი სერტიფიკატები.

„შემოღობა 2014“ – საქართველოს თეოლოგთა სახელმწიფო

„შემოღობა 2014“ – ასე ერქვა გამოფენა-გაყიდვას, რომელიც სულ ცოტა ხნის წინ ჩატარდა საქართველოს ფოლკლორის სახელში. პროექტის ავტორები არიან და საინიციატივო ჯგუფში შედიან: თემურ დვალისვილი, გელა კენჭუაშვილი, შოთა ქურდიე და გია მარკოზაშვილი. ეს იყო მათ მიერ მოწყობილი მეორე გამოფენა (პირველი გამოფენის მიზანი, რომელიც გაზაფხულზე მოეწყო, იყო თანამედროვე მხატვართა პოპულარიზაცია და ჩატარდა სახელწოდებით – „გაზაფხული 2014“). გამოფენაში მონაწილეობას იღებდა 60 მხატვარი საქართველოდან – აფხაზეთიდან, აჭარაიდან, ქართლიდან და სხვა.

გამოფენა-გაყიდვამ ძალიან კარგად ჩაიარა და ეს მოვლენა პრესამ და ტელევიზიამაც გააშუქა. საგამოფენო დარბაზი ნამუშევრებს ველარ იტევედა, აღარაფერს ვამბობთ დამთვალიერებელთა რაოდენობასა და ინტერესზე.

დიდი ხანია, საქართველოში ასეთი მასშტაბური გამოფენა არ მოწყობილა; ძირითადად, ეწყობა მხოლოდ პერსონალური გამოფენები, რაც ყველა მხატვრისთვის არ არის შესაძლებელი სხვადასხვა მიზეზის გამო. იგეგმება, რომ ასეთი გამოფენების მოწყობა მომავალშიც გაგრძელდეს.

სტუდენტური თეატრის ფესტივალი „ნილაბი“

2-დან 10 დეკემბრის ჩათვლით, თბილისის სამედიცინო უნივერსიტეტში ჩატარდება ფესტივალი „ნილაბი“, რომლის ორგანიზატორებია მოყვარულ სტუდენტურ თეატრთა ასოციაცია – „ასტა“. ეს ორგანიზაცია სამი წლის წინ ჩამოყალიბდა. მათივე თაოსნობით, 2012 წელს პირველად ჩატარდა ფესტივალი „ნილაბი“.

ამ ფესტივალის ფარგლებში სტუდენტური თეატრალური დასები წარადგენენ თავიანთ სპექტაკლებს. პირველი და მთავარი წესი ამ ფესტივალისა არის ის, რომ მისი ყველა მონაწილე სტუდენტია. ამ პროექტში საქართველოში არსებული უმაღლესი სასწავლებლებების უმრავლესობაა ჩართული ბათუმიდან, ქუთაისიდან, თბილისიდან და სხვა ქალაქებიდან. გარდა ამისა, „ნილაბში“ მონაწილეობენ აზერბაიჯანის, თურქეთის, უკრაინისა და აზიური დასები. ამ სტუდენტურ თვითშემოქმედებას აფასებენ პროფესიონალი მსახიობები და რეჟისორები, ანუ, პროფესიონალი ჟიური, რომელიც გამოავლენს არა გამარჯვებულ უნივერსიტეტს ან სპექტაკლს, არამედ, 9 სხვადასხვა ნომინაციაში გამარჯვებულ სტუდენტს. ასევე, ორგანიზაცია „ასტას“ დაწესებული აქვს პრიზი – „ასტას რჩეული“, რომელიც, ასევე, გადაეცემა გამარჯვებულს. „ასტას“ ბევრი ორგანიზაცია უდგას მხარში, რომლებიც სხვადასხვა ნომინაციაში დააჯილდოებენ გამარჯვებულებს.

მაკა ქაბუჩია: 27 წლის ვარ, დავიბადე და გაგიზარდე ჩხორონყუს რაიონში, სოფელ კირცხში. დავამთავრე ოურიდიული ფაკულტეტი. ბავშვობიდან კარატეზე მიხდოდა სიარული, მაგრამ, რადგან კლასიკურ ვეცემდი, მშობლებმა უარი მითხრეს, ვიღაცას სცემო. აბიტურენტი რომ გავხდი, გადაწყვიტე, ერთი თვე მინც მევლო კარატეზე და მოყვარულების ჯგუფში ჩავეწერე პროფკავშირების კულტურის ცენტრში. იქ მავარჯიშებდა ჩემი მომავალი მწვრთნელი, ნოდარ კვანჭიანი, რომელიც შავი ქამრის, მეხუთე დანის მფლობელი, საერთაშორისო კლასის ოსტატი, უძლიერესია კიოკუშინ კარატეში და თავისი საქმის დიდოსტატი. ერთი თვის თავზე უკვე მასწავლებლის ყურადღება მივიქციე, რადგან ძალიან ყოჩაღი ვიყავი და პასუხისმგებლობის გრძნობა მქონდა. რასაც მავალეებდნენ, ხუთი-აზე ვაკეთებდი. სამ თვეში ჩავაბარე მათე „ქიუხ“, ეს არის პირველი ნაბიჯი – საფეხური კარატეში. წელიწადს და ორი თვეში მეორე „ქიუ“ მეკეთა – ყავისფერი ქამარი. ზუსტად ოთხი წლის თავზე ჩავაბარე პირველ დანზე, რაც რეკორდული მაჩვენებელია. როცა შავ ქამარზე აბარებ, დაახლოებით, 7-8 წლის ნავარჯიშები უნდა იყოს. ყველა მოთხოვნას უნდა აკმაყოფილებდე, რომ მიიღო შავი ქამარი, პირველი დანი და გერქვას ოსტატი. შეიძლება ითქვას, არანორმალურად ვვარჯიშობდი – დილის 6 საათზე იწყებოდა ჩემი დღე და ყველაფერს დიდი პასუხისმგებლობით ვუდგებოდი. ამიტომაც, ოთხი წლის თავზე ავიღე პირველი დანი და ოსტატის ნოდება. ამისთვის 20 ბრძოლა უნდა ჩაატარო გაუჩერებლად, თავისი ფიზიკური მონაცემებით, ტექნიკური დატვირთვით, კატებით. ეს არის 6-საათიანი გაბრუნება, რომელიც შეუჩერებლად მიმდინარეობს. სპარინგ-პარტნიორები უმეტესად ბიჭები იყვნენ.

რა გველაუბა ამ გამოცდის დროს?

– უპირატესობა შენი უნდა იყოს – არ ნაიქცე, არ გაითიშო, ფეხში არ გაითიშო, თავში არ მოგხვდეს. როდესაც 2012 წელს იაპონიაში მეორე დანზე ჩავაბარე, იქ უკვე 8-საათიანი გამოცდა მქონდა. საკმაოდ რთული იყო, რადგან ცენტრალურ დარბაზში ვაბარებდი, სადაც ისხდნენ: მსოფლიო ფედერაციის პრეზიდენტი, ვიცე-პრეზიდენტი, ევროპის ტექნიკური დირექტორი, მოკლედ, ყველანი. სხვადასხვა ქვეყნის წარმომადგენლები იყვნენ ჩემი სპარინგ-პარტნიორები. რადგან მსოფლიო ჩემპიონატზე ვიყავი, სადაც მეორე დღეს ჩატარდა დან-ტესტი, ამიტომ გადავწყვიტე იქ ჩაბარება. სხვათა შორის, 2009 წელს რომ ვასპარეზობდი პირველად, 84 კილოგრამი წონის მონინალმდე შემახვედრეს, მე 59 ვიყავი. პირველივე რაუნდში მოვიგე. მეორე ბრძოლაში შევხვდი უკრაინის მრავალგზის ჩემპიონს, ევროპის მრავალგზის ჩემპიონს, რომელიც სამ რაუნდში დავმარცხე. მე იმ დროს ყავისფერი ქამარი მეკეთა, მას კი – შავი და ძალიან დაძაბული მომენტი იყო, როდესაც პირველი დანის მფლობელი უგებდა მეორე დანს. ვერაფერი მიქნა გოგომ. ამის მერე მქონდა ფინალური ორთაბრძოლა, შევხვდი სამგზის მსოფლიოსა და ევროპის ჩემპიონს, რუსეთის ფავორტ სპორტსმენს, რომელიც 2000 წლიდან ჩემპიონია – ანა კუკარინას და დავმარცხდი. მძიმე წონაში ევროპის პრიზიორი გავხდი. შე-

27 წლის მაკა ქაბუჩია, თამამად შეიძლება ითქვას, რომ საქართველოში ერთ-ერთი ძლიერი ქალია და სახიფათო, რადგან, თუ ქუჩაში გააბრაზებთ და წყობიდან გამოიყვანთ მუდამ მოღმირა, ხალისიან მაკას, არც ის დაგრჩნება ვალში. მაკა 18 წლიდან კიოკუშინ-კარატეზე დადის, ამ ხნის განმავლობაში მან არაერთ ნარმატებას მიაღწია: ის არის საქართველოს ეროვნული ჩემპიონატის ხუთგზის გამარჯვებული, ევროპის ორგზის ჩემპიონი, მსოფლიო პრიზიორი, სამი დანის მფლობელი. მიუხედავად ამდენი ნარმატებისა, სამუნაროდ, როგორც მაკა ამბობს, მას სახელმწიფოს მხრიდან არანაირი ფინანსური დახმარება და აღიარება არ აქვს.

როგორ გახდა პირველი ქალი სენსეი მაკა ქაბუჩია

მდეგ მსოფლიო ჩემპიონატზე დამამარცხა. მაგრამ, ოთხი წლის თავზე ხომ მქონდა შავი ქამარი, ხუთი წლის თავზე, ანუ 2011 წელს, ევროპის ჩემპიონატი მოვიგე: პირველივე ბრძოლაში მოვხსენი ანა კუკარინა. ისე გავიშვი, მესამე ადგილზეც ვერ გავიდა. თან, ფინალი უნგრეთში იყო და უნგრელი ლილა ჰერეზეკი დავამარცხე – უნგრეთის მრავალგზის

მოცდას. სამი – პირველ დანზე, სამი – შავ დანზე. ექვსიდან ერთადერთი გოგონა მე ვიყავი, ასევე, პირველი ქალი ვარ საქართველოში, რომელმაც კიოკუშინ-კარატეში მესამე დანზე ჩააბარა გამოცდა. ახლა მესამე დანის მფლობელი ვარ და სენსეის ნოდება მაქვს, მესამე შავი ქამარი. დიპლომი მაღე ჩამომივა იაპონიიდან.

ერთხელ ქუჩაში ისე გამომიყვანა ადამიანმა წყობიდან, ერთი დარტყმით წავაქციე

ჩემპიონი და ევროპის მრავალგზის პრიზიორი, მსოფლიოს პრიზიორი. არადა, მთელი უნგრეთი ფეხზე იდგა, მის სახელს ყვიროდნენ, ჩემს სახელს მხოლოდ აზურბაიჯანელები იძახდნენ: მიდი, მაკა, მიდი! მეორე რაუნდში მოვიგე, მთელი უნგრეთი დალონდა – დიდ ემოციებთან იყო დაკავშირებული ჩემი მოგება. ამას მოჰყვა 2013 წელს ევროპის ჩემპიონატი, რომელიც ასევე მოვიგე, ანუ ზედიზედ ორჯერ გავხდი ევროპის ჩემპიონი. მსოფლიოში მეხუთე ადგილზე ვარ. მინდა პირველი ადგილი და მსოფლიო ტიტული მოვიპოვო. ჯერჯერობით ევროპის ორგზის ჩემპიონობით შემოვიფარგლები. 2014 წელს, 6 სექტემბერს მსოფლიო ჩემპიონატი ჩატარდა, სადაც ვერ მოვახერხე გამგზავრება ფინანსების არქონის გამო. 2 500 დოლარი ჯდება ჩემი გამგზავრება, მაგრამ ეს თანხა ვერ მოვიძიე. ჩემი ჯიბიდან ვერ შევძლებდი გადახდას. 14 წელია, ნაქირავებში ვცხოვრობ, 191-ე საჯარო სკოლაში ვმუშაობ და იქიდან აღებული 200 ლარით ვუვლი თავს. ასე რომ, წელს ჩავაგდე მსოფლიო ჩემპიონატი, რომელიც მოვიგე იმ გოგონამ, რომელიც მსოფლიო ჩემპიონატზე დავამარცხე. ახლახან, 22 ნოემბერს გამოცდა ჩავაბარე საერთაშორისო კლასის ოსტატს, შიპან ნოდარ კვანჭიანთან. გამოცდა დილის 9 საათზე დაიწყო და 6 საათზე დამთავრდა. საკმაოდ რთული და მკაცრი იყო. ყველაფერი ჩავაბარეთ, 30 ბრძოლა. 6 კაცი აბარებდა გა-

როგორც ვხვდები, სახელმწიფოს მხრიდან არანაირი დახმარება არ აქვს.

– დილის 6 საათიდან ვინცეხდი ცხოვრებას და არანორმალური ვარჯიშით რვა წელში შევძელი მიმეღწია ნარმატებისთვის რაიონიდან ჩამოსულმა გოგონამ, რომელიც არანორმალურად შრომობდა. საქართველოში არ აღიარეს ჩემი ევროპის ჩემპიონობა. მე შევძელი უცხოეთში ორჯერ ამეუღერებინა საქართველოს შიპინი. როგორც ჩემპიონს, არანაირი ანაზღაურება და ყურადღება არ მიგრძნია სახელმწიფოსგან. მხოლოდ 500 ლარი მაჩუქეს ჩემს რაიონში იმის გამო, რომ ევროპის ჩემპიონი გავხდი.

როთ არის კიოკუშინ-კარატე გამოჩენილი?

– ეს არის კონტაქტური, ქუჩასთან მისახლოებული, რეალურ ბრძოლასთან დაკავშირებული. შიშველი ხელებით ვხვდებით, ამიტომაც სახიფათო სპორტია. ერთხელ, მას-სოუს, მაღაზიაში გამაძვრებდა მითხრა: ჩემი-ანმა იცის მეჭყქების წამალი და მოგცემო. არა, ქალბატონო, ვარჯიშისგან ვარ ასე-მეთქი, ვუთხარი.

ქუჩაში ხომ არ დაგჭირვებია შენი ძაღლის გამოყენება?

– ერთხელ ქუჩაშიც ვიხვებე და ინსტიტუტშიც. ტაქსის მძღოლმა გამაბრაზა და უხეში პასუხი გამცა, შეტევაზე გადმოვიდა. რა თქმა უნდა, მეც არ დავიხიე უკან და ბოლოს გაიქცა. ინსტიტუტში ჩემმა კურსელმა გამაბრაზა, სკამი გამომაცალა, ძირს დამაგდო. რომ ავდექი, მუხლებზე იდგა: მასპატიე, არ დამარტყაო. ერთხელ ქუჩაში ისე გამომიყვანა ადამიანმა წყობიდან, ერთი დარტყმით წავაქციე.

რა ხდება პირადში?

– რაღაც უნდა მოიკლო რაღაცის ფასად, სხვანაირად ვერ მიაღწევ ნარმატებას. ახლა კი ვარ ნარმატებული, მაგრამ არალიარებული საქართველოს მიერ. მამაკაცი, რა თქმა უნდა, ძლიერი უნდა იყოს, თუ სუსტი იქნება, მოვერევი. გაგიმხელთ – ჩემს ცხოვრებაში არის პიროვნება, რომელიც მომავალში ჩემი მეორე ნახევარი იქნება. ის მესამე დანის მფლობელია და კიოკუშინის პრინციპებით ცხოვრობს – მონქსრიგებულია, კულტურული, დისციპლინირებული, განონასწორებული, ამიტომაც გავაკეთე მასზე არჩევანი.

სტრესი, დაღლილობა, უძილობა, უთანხმოება და სხვა მრავალი ფაქტორი პირდაპირ აისახება ჩვენს ნერვულ სისტემაზე. ისტერია ერთ-ერთი ნერვული დაავადებაა, რომელიც ნებისმიერ ადამიანს შეიძლება დაემართოს. ამ დროს პიროვნება სხვადასხვა ხრიკის მეშვეობით ცდილობს საზოგადოების პართვას და ყურადღების მაქსიმალურად მიპყრობას. რა ხდება სინამდვილეში, რა ინვევს ისტერიას და რატომ ემართებათ ის განსაკუთრებით ქალებს? ამ და სხვა საკითხებთან დაკავშირებით ფსიქოლოგი თინათინ აფხაიძე ისაუბრებს.

რას არ ერიდებიან ყურადღების მისაქცევად ისტერიით შეპყრობილი ადამიანები და როდის უსვამს პიროვნება ხაზს საკუთარი ტანჯვის ზედმეტ გამოხატვას

– რა არის ისტერია და რატომ ემართებათ ის ძირითადად ქალებს?

– თავად ტერმინი – „ისტერია“ ძველი ბერძნულიდან მომდინარეობს და, როგორც გასაკვირიც არ უნდა იყოს, „საშვილოსნოს“ ნიშნავს. მას მიიჩნევდნენ მხოლოდ ქალის დაავადებად, ვინაიდან ქალის ორგანიზმს უკავშირდებოდა. თუმცა, დღეს ამ ტერმინისადმი დამოკიდებულება შეიცვალა და მისი გამოყენება მრავალი მნიშვნელობით შეიძლება. ის ასოცირდება ნერვულ დაავადებებთან, რომელიც ერთ-ერთი სახე პიროვნების ისტერიული აპოლიობაა. ამ დროს ადამიანს სჭირს პიროვნების დარღვევა. ზოგადად, ისტერიის ნიშნები ნებისმიერ ჩვენგანს შეიძლება ჰქონდეს, თუმცა, გააჩნია, რა კუთხით და რა დონით გამოვლინდება ის პიროვნებაში. ეს დაავადება უპირატესად ახალგაზრდა ქალებს ემართებათ. ამ დროს დამახასიათებელია სიტუაციური მოვლენების დამძიმება, ფაქტების არადაეკვატური აღქმა, თვითკრიტიკის უქონლობა. ცნობილია ისტერიული გულყრა, რომელიც ცნობიერების დაბინდვას იწვევს, თუმცა, ამ დროს ისტერიით შეპყრობილ ადამიანს მოვლენების აღქმა შენარჩუნებული აქვს, დაცემა კი სხეულის დაზიანების გარეშე ხდება. რაც უფრო ძლიერია გარშემო მყოფთა შფოთვა და აჟიოტაჟი, მით უფრო დიდხანს გრძელდება გულყრა. მთავარი მიზეზი ისტერიული გულყრის სწორედ ყურადღების ცენტრში ყოფნაა.

– როდესაც ადამიანი საკუთარი თავის კონტროლს ვერ ახდენს, შეიძლება, ამ ფაქტს ისტერია ეწოდოს?

– ნეობიდან, შეიძლება, ნებისმიერი ადამიანი გამოვიდეს, მაგრამ, ყველაფერს ისტერია არ ჰქვია. ისტერიული აპოლიობის, როგორც დაავადების გამოვლენასა და დიაგნოზირებას თავისი კრიტერიუმები აქვს. ისტერიული ტიპის ქმედებაა, მაგალითად: ყვირილი, ტირილი, მკვეთრი ემოციების გამოვლენა; მას ყოველთვის სჭირდება მაყურებელი, გულშემატკივარი, ვინაიდან ისტერიული ადამიანის მიზანი სწორედ ყურადღების ცენტრში ყოფნაა. ამისათვის ის არ ერიდება არაფერს და მაქსიმალურად ცდილობს ყურადღების მიპყრობას. ისტერიულ შეტევებს უფრო სერიოზული სახეც აქვს, მაგალითად: გულის წასვლა, კიდურების გაშეშება. ოთახში ჩაკეტილი ადამიანი ვერ იქნება ისტერიული, მან უნდა დადგას სცენები, რომლის მიხედვითაც იმოქმედებს. ეს დაავადება არის ემოციების სიჭარბე. ისტერიით დაავადებული ადამიანები ხაზს უსვამენ თავიანთი ტანჯვის ზედმეტ გამოხატვას.

– კონკრეტულად რა თვისებები ახასიათებს ისტერიულ შემცირებულ ადამიანს?

– მომეტებული მგრძობიარობა. ისტერიით დაავადებულ ადამიანს უჭრება გემოს შეგრძნება – ვერ არჩევს ტკბილსა და მწარეს; ვერ გრძნობს სიცხესა და სიცივეს. ასევე, არის შემთხვევები, როდესაც გარკვეულ ტემპერატურას ნორმაზე მეტად გრძნობენ. ისტერიას ახლავს: თვალის ქუთუთოს დამბლა, სიმუნჯე, დაყრუბება, სიბრმავე. ისტერიას „დიდი სიმულანტი“ უწოდეს. ეს არის ნერვული დაავადება. ისტერიული ტიპის ადამიანისთვის დამახასიათებელია მუდმივი სწრაფვა ყურადღების მიხედვად, ამიტომ, ხშირად იცვამენ გამომწვევად; უმიზეზოდ ეცვლებათ გუნება-განწყობრივს საქმეში – ისტერიული აპოლიობის მიზეზის დადგენა ფსიქიატრების შესწავლის საგანს წარმოადგენს. მკვეთრი ისტერიის დროს აუცილებელია მკურნალობა, რომ დაავადების უფრო რთული სახე არ მივიღოთ. იმ შემთხვევაში, თუ დაავადებული არ მიაკითხავს კომპეტენტურ პირს დახმარების მისაღებად, შესაძლებელია, გაჩნდეს ხასიათის მუდმივი ცვალებადობა, ადვილად გაღიზიანება, ეგოისტური თვისებები და ასე შემდეგ. აქვე უნდა აღვნიშნო, რომ, გარშემო მყოფების არასერიოზულმა მიდგომამ და ისეთმა კომენტარებმა, როგორებიცაა: „თავი ხელში აიყვანე“, „ეს მხოლოდ ნერვების ბრაზია“ და სხვა, შესაძლებელია, მდგომარეობის გაუარესება გამოიწვიოს. ავადმყოფის თანდასწრებით არ შეიძლება ზედმეტი შფოთვისა და მოუსვენრობის გამოვლენა. ისტერიის პირველი სიმპტომების გამოვლენისას, ფსიქოლოგთან გასაუბრებაც საკმარისია. ამ დროს კარგია საკუთარი საქმით დაკავება, სპორტი, სეირნობა და ისეთი გარემო, სადაც დაავადებული ადამიანი თავს კომფორტულად იგრძნობს.

მას ყოველთვის სჭირდება მაყურებელი, გულშემატკივარი, ვინაიდან, ისტერიული ადამიანის მიზანი სწორედ ყურადღების ცენტრში ყოფნაა

სიმთაპ კომენტარებზე, როგორც ბრაზია და სხვა, უსაქმიანობა, მდგომარეობის გაუმართაობა გამოიწვევს

– ასაკობრივი ბარიერი თუ აქვს ამ დაავადებას?

– ისტერიული აპოლიობა ყალიბდება პიროვნების ხასიათის, მიდრეკილებებისა და სტრესული სიტუაციების მიხედვით. ასეთი ადამიანები სხვადასხვაგვარად ზემოქმედებენ საზოგადოებაზე: აწყობენ თეატრალურ წარმოდგენებს, იბრალევენ დანაშაულს და ასე შემდეგ. არის შემთხვევები, როდესაც მაჯის

ისტერიული გაშეშება ემართებათ შედარებით მცირე ასაკის – 8-9 წლის ბავშვებს. ამიტომ, ისტერიული აპოლიობის გამოვლენების ასაკი მკაცრად შეზღუდული არ არის. ყველა ადამიანს აქვს სხვადასხვა მგრძობიარობა. კონკრეტულად ვერ ვიტყვით ასაკს, ვინაიდან, შესაძლოა, ისტერია ნებისმიერ ადამიანს დაემართოს. უფრო გასაგებად რომ გითხრათ, ისტერიული ნიშნები უფრო ბავშვებში და მოზარდებში ჩნდება – ჩამოყალიბებულ პიროვნებას აღარ უნდა ყურადღების მიპყრობა სხვადასხვა სიგიჟეებით.

– თუ შეიძლება, რომ ისტერია გამოიწვიოს კამათმა?

– ისტერიას იწვევს ნებისმიერი სტრესული სიტუაცია – ტრავმა, კამათი, ფიზიკური გადაღობა, ოჯახში უთანხმოება, პროფესიონალური დაუკმაყოფილებლობა და ასე შემდეგ. ისტერიული აპოლიობა რთული ნევროზია, რომელსაც გააჩნია ნინაპირობები, ანუ, ადამიანში არსებული ბუნებრივი მიდრეკილებები, სუსტი მხარეები და სტიმულის მიმცემი სიტუაციები. ფსიქოლოგის პრაქტიკიდან მოგიყვებით ერთ შემთხვევას: 8-9 წლის ბიჭი დედას დაჰყავდა სამუსიკო სკოლაში, ვიოლინის დააკვრას ასწავლიდა. ბავშვს არ უნდოდა, იძულებით სწავლობდა და ამ განცდაზე ბიჭს ისტერია დაემართა – მარჯვენა კიდური გაუშეშდა.

– ისტერიით დაავადებულმა ადამიანმა ვის უნდა მიმართოს?

– ნებისმიერ სიმპტომს აქვს თავისი გამოვლენების სიმპტომი. თუ დანაშაულს იბრალე და საშინელებებს აკეთებ, მაშინ, ფსიქიატრი უნდა ჩაე-

რიოს საქმეში – ისტერიული აპოლიობის მიზეზის დადგენა ფსიქიატრების შესწავლის საგანს წარმოადგენს. მკვეთრი ისტერიის დროს აუცილებელია მკურნალობა, რომ დაავადების უფრო რთული სახე არ მივიღოთ. იმ შემთხვევაში, თუ დაავადებული არ მიაკითხავს კომპეტენტურ პირს დახმარების მისაღებად, შესაძლებელია, გაჩნდეს ხასიათის მუდმივი ცვალებადობა, ადვილად გაღიზიანება, ეგოისტური თვისებები და ასე შემდეგ. აქვე უნდა აღვნიშნო, რომ, გარშემო მყოფების არასერიოზულმა მიდგომამ და ისეთმა კომენტარებმა, როგორებიცაა: „თავი ხელში აიყვანე“, „ეს მხოლოდ ნერვების ბრაზია“ და სხვა, შესაძლებელია, მდგომარეობის გაუარესება გამოიწვიოს. ავადმყოფის თანდასწრებით არ შეიძლება ზედმეტი შფოთვისა და მოუსვენრობის გამოვლენა. ისტერიის პირველი სიმპტომების გამოვლენისას, ფსიქოლოგთან გასაუბრებაც საკმარისია. ამ დროს კარგია საკუთარი საქმით დაკავება, სპორტი, სეირნობა და ისეთი გარემო, სადაც დაავადებული ადამიანი თავს კომფორტულად იგრძნობს.

დათო სუჯაძე: როდესაც თვითმფრინავი საქართველოს ტერიტორიაზე ჯდება სულ სხვანაირად ვიწყებ სუნთქვას, სულ სხვა აურა შემოდის ჩემში და ვხვდები, ეს ის ადგილია, სადაც ყველაფერი მიყვარს და ჩემია. მართალია, წლებია, რუსეთში ვარ, მაგრამ მე აქ დავიბადე, ვავიზარდე, ჩამოვყალიბდი როგორც პიროვნება და ეს სულ მახსოვს, სადაც არ უნდა ვიყო. მოსკოვში რომ ვარ, ყველაზე მეტად სახლი და მეგობრები მენატრება. საქართველო ყველაზე მეტად მიყვარს, ვიდრე სხვა, ნებისმიერი ქვეყანა. მიმაჩნია, რომ წარმატებას საქართველოში მივალნივ და მერე წავედი რუსეთში. ანუ, აქ წარმატებულს, იქ გამიადვილდა საქმის კეთება. ასე რომ არ ყოფილიყო, იქ ცხოვრება ცოტა გამიჭირდებოდა. მეკითხებიან ხოლმე, როგორ მიგიღო დიდმა რუსეთმა პატარა ქართველი, მაგრამ ვინც ჩემი გაბარიტები იცის, არცთუ ისე პატარა ვარ (*იცინის*). იცით, როგორ ხდება? თავად უნდა მიაღებინო თავი, შენი საქციელით აიძულა მოგისმინონ, შეგაფასონ. პირველი ორი წელი, ცოტა რთული იყო ამის მიღწევა, მერე კი გამიადვილდა.

- ამბობ, თავად უნდა მიაღებინო თავი. ეს რთული არ არის? იღბალიც უნდა გწყალობდეს, ან მინიმუმ, საჭირო დროს, საჭირო ადგილას უნდა მოხვდი, რომ არ წასულიყავი საქართველოდან, როგორ ფიქრობ, დღეს დათო სუჯაძე ვინ იქნებოდა?

- ბევრი უნდა იმეზაო, აკეთო და აკეთო საქმე, რომ საზოგადოებამ მიგიღოს და დაგაფასოს. იქიდან გამომდინარე კი, რაც ხდებოდა საქართველოში, რა სიტუაცია იყო შოუ-ბიზნესში, საქართველოდან რუსეთში რომ არ წავსულიყავი, დღეს დათო სუჯაძე იქნებოდა, ერთ-ერთი ყოფილი, ძველი მომღერალი. აი, ეს ვიქნებოდი.

- რა პროფესიის ხარ?

- პროფესიით ჟურნალისტი ვარ, მაგრამ არა მგონია, არ პროფილით მემუშავა. სამედიცინოზეც ვსწავლობდი, მაგრამ თავი დავეანებე. მე სიმღერა ავირჩიე პროფესიად და ამ გზას მყარად ვადგავარ.

- დათო, ვიცი სლო კონცერტს გეგმავე საქართველოში. ამისთვის როგორ ემზადები?

- საქართველოში 28 თებერვალს გეგმავე საქველმოქმედო კონცერტს, რომლის მთელი შემოსავალიც ლეიკემიით დაავადებულ ბავშვებს გადაეცემათ. ორსაათიანი კონცერტი იქნება. თან, მინდა ჩამოვიყვანო ჩემი კუბელები, ჯგუფი და რუსი მოცეკვავე გოგონები. მონაწილეობას მიიღებენ ასევე, ქართული ჯგუფი „გუფილენდი“ და საბავშვო სტუდია „სახის“ ბავშვები. მე და დათო ფორჩხიძე ბევრ სიურპრიზს შევთავაზებთ იქ მოსულ მსმენელს. ლალი და მხიარული კონცერტი იქნება.

- ესე იგი, მოსკოვიდან მოცეკვავეების და კუბური ჯგუფის, „დელკარიუს“ ჩამოყვანას გეგმავე?

- დიახ, მოსკოვიდან 15 ლამაზი, მოცეკვავე რუსი გოგონა ჩამოვა და ასევე, ის კუბელებისგან შემდგარი პაპსა-ჯგუფი „დელკარიუსი“, რომლებთანაც მე ვთანამშრომლობ,

მომღერალი დათო სუჯაძე, უკვე წლებია, დიდ რუსეთში მღერის და საკმაოდ წარმატებულიც გახლავთ - უყვარს მსმენელს, რადგან თავის ქართულ ტემპერამენტს ბოლომდე ხარჯავს სცენაზე. თუმცა, ყოველთვის ახსოვს, რომ ქართველია და აქ ჩამოსულს, ისეთი განცდა აქვს, რომელსაც სხვა მხარეში ვერასდროს შეიგრძნობს. ახლა დათო კონცერტისთვის ემზადება, რომელსაც ფილარმონიის დიდ დარბაზში ჩაატარებს და იმედი აქვს, რომ ამ კონცერტიდან შემოსული თანხით, ბევრ ბავშვს დაეხმარება გამოჯანმრთელებაში. როგორც წესი, ის თავის პირად ცხოვრებაზე არ საუბრობს და ეს თემა დახურული აქვს. თუმცა, მაინც გამოტყდა, რომ შეყვარებულია და მის გვერდით არის ადამიანი, ვინც ცხოვრების, მუშაობისა და საქმის კეთების სტიმულს აძლევს.

რატომ არ ბალდის ჭკუიდან შეყვარებული დათო სუჯაძე და რა აქლავს მას სტიმულს ცხოვრებაში

ანუ, ჩემი ჯგუფია. რაც შეეხება ამ კუბელების ჯგუფს, საკმაოდ კარგი პროფესიონალები არიან. სულ ვხუმრობ, კომუნისტ კუბელებს თუ სპეციალური მუსიკალური განათლება არ აქვთ, თავიანთი ქვეყნიდან ვერ გამოიყვან-მეთქი (*იცინის*).

- აბა, შენ როგორ შეძელი მათი კომუნიზმიდან გამოყვანა?

- დიახ, მე ეს შევძელი. ჩემი მეგობარი

მივდივარ, კონცერტია დაგეგმილი. მერე მოსკოვში უნდა წავიდე. სულ მიდი-მოდის ვარ, თუმცა, მინდა, ძირითადად, საქართველოში ვიყო. მინდა, 14 თებერვალს, სიყვარულის დღეს, სილამაზის ფესტივალი ჩავატარო, თავისი დიჯეებით და ჩვენებით. ვიმღერო სულ სხვა, კლუბური რეპერტუარი.

- ესე იგი, სიყვარულის დღეც საქართველოში გინდა გაატარო. დათო, რადგან ამ თემას შევხებთ, არ შემეძლია, არ გკითხო, პირად ცხოვრებაში რა ხდება?

- პირად ცხოვრებაში ყველაფერი რიგზეა!

- ანუ, შეყვარებული ხარ?

- მე სულ და ყოველთვის შეყვარებული ვარ (*იცინის*). არ მიყვარს პირად თემებზე საუბარი, თუმცა გეტყვით, რომ ჩემს გვერდით საყვარელი ადამიანი არსებობს. ზოგადად, როცა გიყვარს, ყველაფერი კარგად გამოგდის. რომ გითხრა, შეყვარებული ჭკუიდან გადავდივარ-მეთქი, მოგატყუებ. ადამიანისთვის, უბრალოდ საჭიროა, იყო შეყვარებული. ეს მეტ სტიმულს გაძლევს ცხოვრებაში - უფრო აქტიური ხარ, შრომისუნარიანი, გიხარია ცხოვრება. იმასაც გეტყვით, რომ ამ ეტაპზე ცოლის მოყვანას არ ვაპირებ. ირგვლივაც, ბევრი საყვარელი ადამიანი მყავს, რომლებიც თავიანთი სიტბოთი და სიყვარულით, ნამდვილად მანებიერებენ. ჩემთვის ეს ძალიან მნიშვნელოვანი და სტიმულის მომცემია, რომ მეტი ვაკეთო და მთლიანად დავიხარჯო მათთვის.

- დათო, ახალ წელს სად ხვდები?

- ახალ წელს ნამდვილად არ ვიცი, სად შევხვდები, ჯერ არ დამიგეგმავს. თუმცა, სიყვარულის დღეს რომ საქართველოში ვიქნები, საყვარელი ადამიანების გარემოცვაში, ეს ნამდვილად ვიცი.

- დამეთანხმე, როცა სცენაზე დგახარ, ფორმაში უნდა იყო. ამისთვის როგორ ზრუნავ?

- სულ გადარბენები და რეპეტიციები მაქვს, ამიტომ სულ მოძრაობაში ვარ. არ ვაძლევ თავს უფლებას, ქეიფს გადავყვე. ვაკონტროლებ, რას ვჭამ და ვსვამ, ხანდახან დიეტებიც მოსულა (*იცინის*).

ნონა დათიუქია

მეკითხებიან ხოლმე, როგორ მიგიღო დიდმა რუსეთმა პატარა ქართველი, მაგრამ, ვინც ჩემი გაბარიტები იცის, არცთუ ისე პატარა ვარ

მუშაობდა კუბაში, თბილისელია და მან შეკრიბა ეს ხალხი. მითხრა ერთობლივად ვიმუშაოთ, ძალიან მაგარი ხალხია, პროფესიონალურ დონეზე უკრავენო. ერთი წელი მართლაც საკმაოდ კარგად ვიმუშავეთ და ეს ცხრა კუბელი თებერვალში თბილისსაც ესტუმრება. ამ კონცერტით, ნამდვილად არ გვაქვს კომერციული დაინტერესება, ბილეთი მინიმალური ფასი ეღირება. შემოსული ფული მთლიანად გადაერიცხება ლეიკემიით დაავადებულ ბავშვებს. ვთვლი, რომ ყველა მუსიკოსმა მსგავსი კონცერტი წელიწადში ერთხელ მაინც უნდა გააკეთოს.

- სულ რაღაც ხუთი თვეა, რაც საბავშვო სტუდია „სახე“ ჩამოყალიბდა და უკვე რამდენიმე კონცერტიც გამართეს ბავშვებმა. მას შენ ხელმძღვანელობ თუ გეხმარება ვინმე?

- საბავშვო სტუდია „სახე“ მე და დათო ფორჩხიძემ შევქმენით. საკმაოდ ბევრი ბავშვი გვყავს, ორი კონცერტიც გავაკეთეთ. ჩვენი პრინციპია, ამ ბავშვებმა იმღერონ ცოცხლად. პირადად მე, სულ ცოცხლად ვმღერი. ასე რომ, სმირად მიწვეს საქართველოში ჩამოსვლა საქმეების გამო. ახლა სტამბულში

პირის სიმშრალე

პირის სიმშრალე, ქსეროსტომია, დაავადებაა, რომლის დროსაც პირის ღრუში არ არის საკმარისი რაოდენობის ნერწყვი ტენიანი ვარუშის შესანარჩუნებლად. პირის სიმშრალე შეიძლება პქონდეს ნებისმიერ ადამიანს და გამოუვლია თითოეულ ჩვენგანს, მაგალითად, მღელვარების დროს, მაგრამ როდესაც ეს მდგომარეობა პრაქტიკულად მუდმივია, ამ არაკომფორტულმა შეგრძნებამ შესაძლოა ჯანმრთელობის სერიოზული პრობლემები გამოიწვიოს.

მომრდილი ადამიანის პირში დღე-ღამეში გამოშუშავდება დაახლოებით ლიტრნახევარი ნერწყვი. ნერწყვს საკმაოდ ბევრი ფუნქცია აქვს: იცავს პირისა და ხახის ლორწოვანს გამოშრობისაგან, ამავე დროს იცავს კბილებს კარიესისაგან (გამორეცხავს საკვების ნარჩენებს და კბილზე ნადებს, ანელებს კბილის ემალის რღვევისა და რბილი ქსოვილების ანთების გამოშწვევი პათოგენური ბაქტერიების მრდას, ანეიტრალებს მჟავებს, რომლებიც გამოშუშავდება ან ხვდება პირის ღრუში), არბილებს საკვებს, რაც აადვილებს მის გადაყლაპვას, ასევე ხელს უწყობს საკვების გემოს უკეთ შეგრძნებას, შეიცავს საკვების მომწელებელ ფერმენტ ამილაზას, რომელიც პირის ღრუშივე იწყებს ნახშირწყლების გადამუშავებას.

ნერწყვის არასაკმარისი რაოდენობა ჩვეულებრივ გამოვლინდება:

- პირის ღრუსა და ხახაში სიმშრალის შეგრძნებით;
- წყურვილის მუდმივი შეგრძნებით;
- პირის ღრუს ლორწოვანში წყლულების გაჩენით და ტუჩების დახეთქვით;
- ენის წვის შეგრძნებით;
- ლეჭვისა და ყლაპვის გაძნელებით, გემოს შეგრძნების დაქვეითებით;
- ხმის ჩახლეჩვით, ხახაში ფხაჭვნის შეგრძნებით.

როდესაც პირის სიმშრალე დილიდანვე იწყება, ამის მიზეზი შეიძლება იყოს წინა ღამით მიღებული ალკოჰოლი, აგრეთვე ცხვირით სუნთქვის გაძნელება (მაგ. სურდოს დროს), ხვრინვა.

დღე-ღამის განმავლობაში არსებული პირის სიმშრალის მიზეზებია: თამბაქოს მოხმარება, მარლიანი საკვების მიღება, სანერწყვე ჯირკვლების დაავადებები, შაქრიანი დიაბეტი, ინსულტი, ალკაჰიემიის დაავადება და ზოგიერთი სხვა მდგომარეობები, ასაკი (ასაკთან ერთად ხდება ნერწყვის გამოშუშავების შემცირებაც, ამიტომაც ხანდაბმული ადამიანები უფრო ხშირად

უჩვიან პირის სიმშრალეს, ვიდრე ახალგაზრდები).

დროებითი პირის სიმშრალე შეიძლება გამოწვეული იყოს ჭარბი ფიზიკური აქტივობით, რაც პირის ღრუს ლორწოვანისთვის დამატებით დატვირთვას წარმოადგენს და შედეგად ვითარდება ყელში წვის, დაჭიმულობის, სიმშრალის შეგრძნება.

როგორ შეიძლება მოვაზაროთ ეს პრობლემა?

პირის სიმშრალის მკურნალობის ერთადერთი გზა მისი მიზეზის დადგენა და აღმოფხვრა. უარი უნდა ვთქვათ სივარტზე, ალკოჰოლზე, ცხარე კერძებზე, მაგრარ ყავასა და ჩაიზე; ძალიან მნიშვნელოვანია ადვილი რაოდენობით წყლის მიღება; აგრეთვე პირის სიმშრალის დროს რეკომენდებულია სპეციალური

საწუწნი პრეპარატები. მაგალითად: **ისლა-მინტის** ან **ისლა-მოოსის** პასტილები.

ისლა-მინტისა და **ისლა-მოოსის** საწუწნი პასტილები ბუნებრივი წარმოშობის პრეპარატებია და დამზადებულია ისლანდიური ხავსის ფუქემზე. ისლანდიური ხავსი შეიცავს ბიოლოგიურად აქტიურ ნივთიერებებს, რომლებიც განაპირობებს **ისლა-მინტისა** და **ისლა-მოოსის** პასტილების ეფექტურობას პირის სიმშრალის და თანდართული სიმპტომების ხმის ჩახლეჩისა და ყელში წვის, დაჭიმულობის დროს. ისლა, როგორც ბალზამი, შემოვარსავს ვალიზიანებულ ლორწოვან გარსს და იცავს პირის ღრუს გამოშრობისაგან. **ისლა-მინტისა** და **ისლა-მოოსის** პასტილების გამოყენება ნებადართულია 4 წლის ასაკიდან.

ისლა მინტი
ისლა მოოსი

- ყელის ინფექციურ-ანთებითი დაავადებები, როგორცაა: ფარინგიტი, ლარინგიტი, მათ შორის ალერგიული წარმოშობის (მშრალი გამალიზიანებული ხველა, ხმის ჩახლეჩა);
- მშრალი ხველის თერაპია მწ. და ქრ. ბრონქიტებისა და ბრონქული ასთმის დროს კომპლექსური თერაპიის შემადგენლობაში;
- სახმო იოგების მეტისმეტი დაჭიმვა (მომღერლებში, მასწავლებლებში, ლექტორებში).
- პირის ღრუს და ხახის ლორწოვანი გარსის სიმშრალე და ვალიზიანება (მშრალი, არასაკმარისად ნოტიო პაერის ჩასუნთქვა შენობებში გათბობის პერიოდში, კონდიციონერით აღჭურვილ შენობებში, ცხვირის სუნთქვის შეზღუდვის გამო და აგრეთვე სპორტული შეჯიბრების დროს).

ხმის წასვლის, ხმის ჩახლეჩისა და მშრალი გამალიზიანებული ხველის დროს!

„აპროფიტისა და ნაპროფიტის ინტერპრეტიცი, ნაპროფიტის მოვლენების უზრუნველყოფის ინფორმაციის მისაღებად მიმართეთ პირის“

მბძნელი აზრები

უპინახი: ისე უსარგებლოდ არაფერს ვატარებთ, როგორც დრო-ჟამს; ხშირად ორიოდ გრომი გვენანება, ათი თუმნის დროს კი სიამოვნებით შევნირავეთ ხოლმე.

რუსო: ვაი იმას, ვისაც ერთი დღის სიამოვნება მინც ვერ შეუწირავს კაცური მოვალეობისთვის.

ნაპოლეონი: გონებასა და ქუპას შორის ძალიან დიდი მანძილია.

გოთე: ყველაზე სულელურად ცდება ის, ვინც კარგავს თავისებურებას, რადგან, აღიარებს სხვებისთვის უკვე ცნობილ ჭეშმარიტებას.

პაპა: გამომჟღავნება საკუთარი შეცდომისა და ცოდვებისა – იგივე გმირობაა.

ბალზაკი: სასიამოვნოა, მიჰყვებოდე სინდისის კარნახს.

ფუჩიკი: უფრო საზარელია, უყურო სინდისგატეხილ ადამიანებს, ვიდრე ცხვირში დაბეჭილს.

შაქსპირი: შიში სიცრუის მუდმივი თანამგზავრია.

არისტოტელე: დანყება – მთლიანის ნახევარზე მეტია.

პასკალი: გონებასთან არაფერი ისე ახლოს არაა, როგორც უნდობლობა საკუთარი თავისადმი.

არაღდღი: ვაგება ნიშნავს, შეხვედ რეალობას, როგორც არ უნდა იყოს ის და გაუნით მას წინააღმდეგობა.

პაბლი: მე ღრმად ვარ დარწმუნებული, რომ, თითო მნიშვნელოვანმა ნაბიჯმა ბუნების გაცნობაში, მეშვეობით თუ უშუალოდ, ადამიანში სათანადო ზნეობრივი გასრულება უნდა გამოიწვიოს.

დიდრი: თუკი ტყუილი მოკლე დროში სასარგებლოდ გამოიყურება, დროის დინების შემდეგ ის მაგნე ადმოჩნდება; ხოლო სიმართლე, პირიქით – დროის დინების შემდეგ სასარგებლო აღმოჩნდება ხოლმე, თუმცა, შეიძლება, აწმყოში ისე მოგეჩვენოს, რომ მას ზიანი მოაქვს.

ფირინო: როცა ჩვენ სიყვარულზე ვლაპარაკობთ, ის უნდა გავიგოთ როგორც სილამაზის სურვილი – ასეთია სიყვარულის განსაზღვრება ყველა ფილოსოფოსის აზრით.

დემოკრიტა: გულახდილი საუბარი თავისუფალი სულის თვისებაა, ოღონდ, საშიშია მისთვის შესაფერისი დროის შერჩევა.

ფოიარაბასი: სუფთა სინდისი სხვა არაფერია, თუ არა სიხარული სხვის სიხარულზე; უსუფთაო სინდისი კი არის ტანჯვა, სხვა ადამიანის სიხარულის გამო.

ლეონარდო და ვინჩი: თუ კამათი ავტორიტეტებს იმონებ, ამით შენს მეხსიერებას ავლენ და არა გონებას.

ლაროშუპო: ადამიანის ჭეშმარიტი ღირსების ნიშანია ის, რომ თვით შურიანებაც კი იძულებულნი არიან, პატივი სცენ მას.

არნოლდი: ქალებს გულით ედავებიან და არა გონებით.

სტანდალი: ქალი გულგრილია მის მიმართ, ვისაც უყვარს, მაგრამ, უყვარს ის, ვინც მის მიმართ გულგრილია.

თუ გაყოივდით

1. 1920 წელს შეიქმნა დამოუკიდებელი პოლონეთის საზღვაო ფლოტი. ამ ღირსშესანიშნავ თარიღთან დაკავშირებით, 2015 წელს სოპოტში გაიმართება 95 წლის იუბილისადმი მიძღვნილი ღონისძიებები და გამოფენა, რომელსაც პოლონელებმა დაარქვეს ის, რასაც მეტორმეტე საუკუნიდან მეთვრამეტე საუკუნის ჩათვლით ვენეციელი დოჟები აკეთებდნენ. **რა სახელწოდების გამოფენა გაიმართება სოპოტში?**

2. პაპის არჩევის სიგნალი – მარმარილოს გისოსებს იქით არსებული ლუმლიდან ამოსული თეთრი კვამლი – 1939 წლიდან იღებს სათავეს, როდესაც პოუს მეტორმეტე აირჩიეს. **რას ნვავენ ამ ლუმელი?**

3. ძველ ეგვიპტეში ღმერთ სეტის მომხრეებად ითვლებოდნენ ადამიანები, რომლებიც ბოროტების მომტანებად მიიჩნეოდნენ და სხვებისგან ერთი ნიშნით გამოირჩეოდნენ. ამ ნიშანს კი, როგორც ამბობდნენ, უდაბნოს მრისხანე ღმერთი მათ თვითონ ადებდა. ცოტა ხნის წინ ასეთი ადამიანების ყრილობა ისრაელში გაიმართა, მათი დასახელება კი ქართულად ითარგმნება, როგორც „სტაფილო“. **რა ნიშნით გამოირჩევიან ისინი?**

4. ის მეცამეტე საუკუნეში აუცილებელი აქსესუარი გახდა. როგორც მაშინ ამბობდნენ, მას წესიერი ადამიანები ღვთისათვის მიზნებისთვის გამოიყენებდნენ, უწესო ადამიანები კი – ბაზარში. ძალიან სასარგებლოა მისი გამოყენება სახსრების დაავადებების დროს. **რისი?**

5. დიდი საფრანგეთის რევოლუციის დროს რატუმზე დამაგრებული, ის აღნიშნავდა, რომ ამ ადგილას ხალხის თავშეყრა აკრძალული იყო. მაგრამ, მოგვიანებით, როდესაც რევოლუციონერებმა გამარჯვების მოპოვება დაიწყეს, მას მნიშვნელობა შეუცვალეს, თანაც –

საპირისპიროდ. **რას?**
6. ძველკლტურად სიტყვა „გეის“ ნიშნავს „მუქარას“ და იმავე მნიშვნელობით გამოიყენება, როგორც ჩვენთვის კარგად ნაცნობი სიტყვა, რომელიც საერთაშორისოა და აკრძალვის მიზნით გამოიყენება. **დაასახელეთ ეს სიტყვა.**

7. 1796 წელს სცენაზე პირველად გამოიყენეს „საფრენი მანქანა“ – სპეციალური ტროსების მეშვეობით ადამიანებს ფეხის წვერებზე თამბაქდგომა, ზემოთ აწევა და ფრენაც კი შეეძლო, რამაც მაყურებლებში ფურორი გამოიწვია. რამდენიმე ათეული წლის შემდეგ მონყობილობა შეცვალა იმან, რაც დღესაც გამოიყენება. მისი გამოგონების იდეას კი, როგორც ამბობენ, სწორედ „საფრენმა აპარატმა“ დაუღო სათავე. **რის შექმნას?**

8. როგორც ერთმა ცნობილმა მხატვარმა თქვა, ბერძენებისთვის დამახასიათებელი იყო თვალსაჩინო, მხატვრული ხედვა და აზროვნება; არაბებისთვის კი – წარმოსახვითი, აბსტრაქტული. სწორედ ამიტომ, კანონზომიერია, რომ ერთი ბერძნებმა განავითარეს და უწოდეს სახელი, მეორე – არაბებმა. **რა სახელები?**

9. მეცხრამეტე საუკუნის დასაწყისში არ იყო მიღებული, რომ ერთ ადამიანს კონცერტის მთელი პროგრამა თვითონ შეესრულებინა. ფერენც ლისტმა გადაწყვიტა, თვითონ გაემართა ასეთი კონცერტი პარიზში და ლოზუნგიც კი მოუგონა, რაც ლუდოვიკო მეთოთხმეტის პერფორანს წარმოადგენდა. **დაასახელეთ ეს ლოზუნგი.**

10. 1930-იან წლებში ამერიკის შეერთებულ შტატებში ფეხლის მწარმოებლები ცომრებზე ახატავდნენ ლამაზ ორნამენტებს, რადგან იცოდნენ, რომ მათ შემდეგ ლარიბები გამოიყენებდნენ. **დაასახელეთ, რისთვის იყენებდნენ ლარიბები ცომრებს.**

პასუხები იხილეთ 69-ე კვერდზე

პოპულარულ ცდომილებათა ლექსიკონი

ალკოჰოლი კვამოვს

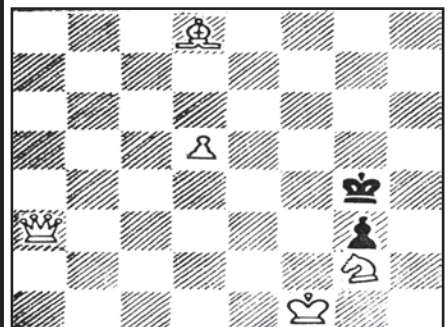
მას შემდეგ, რაც მოულოდნელად, აღმოვაჩინეთ ალკოჰოლის დადებითი თვისებები, დადგა დრო, ყურადღება მივაპყროთ იმ თვისებას, რომელსაც მას ხალხით მანერენ კეთილმოსურნენი და სინამდვილეში არ აქვს. თუ იანვრის ცივ საღამოს ერთი ჭიქა ცხელი გროვის (მაგარი სასმელი – საქიანი წყლით შეზავებული რომი, კონიაკი ან არაყი) მიღების შემდეგ, ჩვენ ვინყებთ იმის დაჯერებას, რომ სპირტს გათბობის თვისება გააჩნია, ღრმად ვცდებით – ალკოჰოლი არ ათბობს სხეულს. მართალია, ჩვენ სუბიექტურად შევიგრძნობთ სითბოს, რომელიც სასიამოვნოდ ვრცელდება კუჭიდან მთელ სხეულზე, მაგრამ სინამდვილეში, აქ სულ სხვა რამ ხდება – ალკოჰოლი აფართოებს სისხლძარღვებს, რომლებიც სხეულის ზედაპირის სიახლოვესაა. სისხლიც იქითკენ მიემართება და გრილდება, რის შედეგადაც სხეულის ტემპერატურა დაბლა ეცემა. ამგვარად, ძლიერ ყინვიან ამინდში შეიძლება, სწორედ ალკოჰოლი გახდეს სხეულის მოყინვის მიზეზი.

აკოპარი – კლანიკური აპერიკული ბანქოს თიავი.

პოკერი არა ამერიკულ, ველურ დასავლეთში წარმოიშვა, არამედ 3 ათასი წლით ად-

რე, ძველ სპარსეთში. თამაშს ერქვა „ტუზი“, მაგრამ უკვე მოიცავდა ყველა ძირითად კომბინაციას, ისეთებს, როგორიცაა: წყილი, სამეული, კარე და ასე შემდეგ. მაშინ უკვე არსებობდა ბლეფი, როგორც ამ თამაშის ძირითადი ხერხი. ევროპაში თამაში შემოიტანეს ჯვაროსნებმა. იტალიაში მას უწოდებდნენ „პრიმეროს“, საფრანგეთში – „ბულოტს“.

შამათი ორ სკლაში

წინა ნომერში გამოქვეყნებული საქადრაკო ამოცანის პასუხი: 1. ლF1-b5!
შეადგინა შირბილ სუხიტაშვილმა

- საყვარელო, აცივდა, „შუბა“ მინდა...

- და მანქანას უკან ვინ მოიყვანს...

***

- მაგარი ხარ! დაადგი კარტოფილი, სტაფილო, ჭარხალი. მე სილიოტკაზე ჩავირბენ...

- რა არის საერთო მოკლე კაბასა და ჩადრს შორის?

- ერთიც და მეორეც უშნო სახის დაფარვის კარგი საშუალებაა.

- ეს რა ხდება ჩემს თავში?
- მატლი ვარ, ტვინისმჭამელი...
- და რას აკეთებ მანდ?
- ვშიმშილობ...

კაცი სადარბაზოში დგას, სივარტეს ეწევა. უცბად მეზობელი ბინიდან საშინელი მტვრევის ხმა გაისმა და მეზობელიც გარეთ გამოვარდა.

- რა მოხდა?
- რა ვიცი, კაცო, 3D ტელევიზორი ვიყიდე, ვუყურებ ფილმს და კინაღამ ორგიაში არ შემითრიეს...

დილით:

- დავიძინო თუ სამსახურში წავიდე... ათი წუთის შემდეგ:
- სამსახურში წავიდე თუ დავიძინო... ოცი წუთის შემდეგ.
- ეჰ, წავალ სამსახურში და დავიძინებ.

სწიგნოცი ჯახცახვ ცაყციმჭილოსჯან

გურული მივა სამსახურში და უფროსი ეკითხება:

- კი მაგრამ, რატომ გამოცხადდი სამსახურში, დღეს ხომ შენი სიდედრის გასვენებაა?

გურულმა მშვიდად უპასუხა:

- ჯერ საქმე და, მერე - სიაშოვნება!

ბატონი უგბრეზინი და მისი თანამშრომელი

ყველაზე 100-100 ლარს მიტუშას

... ის პერიოდი, საშა ჩივდა რომ გვაგარჯიშებს...

გარდა იმისა, რომ ის ამ უკვდავი სპორტის გენიალური სპეციალისტია, ადამიანურადაც დიდი ჰუმანისტია. არ არსებობს, მან ფეხბურთელების ჭირი და ლხინი არ გაიზიაროს. არ ყოფილა მომენტი, საშას ვინმე გასაჭირში მიეტოვებინა. ასეა დღესაც და ღმერთმა დიდახანს აცოცხლოს ქართული ფეხბურთის სასახელოდ. ახლა კი მორიგ ამბავს მოგახსენებთ, რომლის შესახებაც ბევრმა არ იცის და საჭიროდ ჩავთვალე - უნდა იცოდეს...

ერთი ტექნიკური თანამშრომელი გვყავდა - მიტუშა (პირობითად).

ბებია გარდაეცვალა რაიონში.

ძალიან კარგი და ყურადღებიანი თანამშრომელი იყო ბატონი მიტუშა და მისი გამზრდელი ბუბის გარდაცვალების ამბავი, რა თქმა უნდა, ყველამ გულთან მიიტანა.

100-100 ლარი უყოყმანოდ ჩავრიცხეთ მიტუშას ბუბის გასვენების ფონდში.

ჩივამე, როგორც უფროსმა - 200 ლარი შეანია.

შეუდგა საქმეს გასვენების შემდეგ ჩვენი მიტუშა. ყველას დიდი მადლობა ჩამოგვირიგა და წავიდა ყველაფერი თავისი გზით.

რუსების ნათქვამია: „ბედა აღინ ნე პრისხოდიტ!“ ორ თვეში დედა არ გარდაეცვალა ამ უბედურებით გაჩენილ და ლეთისგან დაწყევლილ მიტუშას?

რა თქმა უნდა, ჩვენმა კოლექტივმა მიიტანა გასაჭირი გულთან. გასვენებამაც ჩავაკითხეთ რაიონში და ფულიც შევუგროვეთ: ჩვენ - 100-100 და საშა ჩივამე, როგორც უფროსმა და „მამა-მარჩენალმა“, ისევ 200 ლარი შეანია დამნაშავე ოჯახს.

- თქვენს ოჯახში არასდროს მენახოს მსგავსი ამბავი, - იცრემლებოდა საწყალი მიტუშა და მადლიერების ნიშნად გულამოსკვნილი გვეხვეოდა.

მორჩა ეს ამბავიც...

ერთი ანეკდოტის არ იყოს... არ დაიჯერებთ ახლა და ზუსტად ორ თვეში, მამაც არ მოუყვდა იმ უბედურ

დღეზე გაჩენილ მიტუშას!

ისევ დამგლოვიარდა ძლივს გამხიარულებული ჩვენი საფეხბურთო სამყარო.

- უი, უი, რა უბედური ბედის კაცი ყოფილა ეს საწყალი! - თქვა ერთმა.

- აბა, კაცო, აბა! - რავა მაგიზა მეიცალა ყველა სიკვდილმა!

სხვა რა გზა იყო და ისევ დავდეთ 100-100 ლარი. საშა ჩივამე, როგორც უფროსმა და როგორც ყოველთვის, თვალის დაუხამამებლად შეანია ისევ - 200 ლარი.

ძვირფასო მკითხველო, ღმერთმა ყველა კარგად გამოყოფოთ, არასდროს არავისი დანაკლისი განგეცადოთ, მაგრამ არ გაგიკვირდეთ, რასაც ახლა წაიკითხავთ...

ერთ თვეში მიტუშას შინაბერა უმცროსი დაც გამოეცალა ხელიდან.

- რას იზამ... სიკვდილი არავის უნდა... ხდება... ხდება! - თქვა საშამ და კიდევ შევაქუჩეთ 100-100 ლარი, საშამ - 200...

თვალზე ცრემლმუშპრობულ მიტუშას თვითონ გადასცა საშამ კონვერტში ჩადებული, აკრეფილი ფული და არცთუ ისე არასერიოზულად უთხრა:

- აი, შენ, ჩემო მიტუშა, ეს ფული, მაგრამ ერთი რამ უნდა გთხოვო და დაიმასხოვრე კარგად...

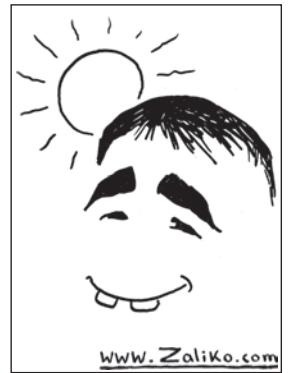
- მთხოვეთ, ბატონო საშა, მთხოვეთ, რაც გნებავთ! - წყლად წავიდა მიტუშა.

- რამდენი დედამიშვილი დარჩით ახლა თქვენ?

- ექვსი, ექვსი... ბატონო საშა, - ამოისლუქუნა მიტუშამ.

- ჰო და, ჩემო მიტუშა... ძალიან გთხოვთ, მთელი ჩვენი კოლექტივი... გაუფრთხილდით ერთმანეთს, რა!

აჩი არველაძის ნაამბობის მიხედვით მოამზადა მურმან მარკვილიშვილმა

პილპილმომცხილი ხინკალი და საიძია

ინფარქტებისგან „თავდაძვრენილი“ ნოდარ დუმბაძე სიკვდილზე იმით იძიებდა შურს, რომ ეს თემა სახუმაროდ აქცია. ერთხელაც, ცოლს ეუბნება, მე თუ მთაწმინდაზე დამასაფლავებს, შენ რა გეშვებება, სხვა სასაფლაოდან როგორღა გააკონტროლებ ჩემს რეჟისოს.

- მაგის იმედი არ გქონდეს, - უპასუხა ქალბატონმა ნანულამ, - ანდერძად დავიბარებ, რომ ჩემი ნეშტი დანვან და ფერფლი შენს საფლავზე მოახნინო.

- ისე, პილპილმომცხილი ხინკალივით არ ვიქნები?! - სიცილი აუტყდა მწერალს, - ასეთი სიკვდილი ბარე ბევრს შეშურდებო.

მოამზადა მაია დანელიანი

ინი-დოსია:

პროფესია: ტელემენეჯერი; არქიტექტორი.

საცხოვრებელი ადგილი: რუსთავი.

სამუშაო ადგილი: რადიო „მესტრო“.

ოჯახი: მეუღლე, სამი შვილი, ერთი შვილიშვილი.

მამუკა ლლონტი: ქართველები ვართ ჩვეულებრივი ხალხი, ისევე, როგორც მსოფლიოს დანარჩენი ხალხები და, არანაირ განსაკუთრებულ ფენომენს არ წარმოვადგენთ. უბრალოდ, გვაქვს ჩვენი ცხოვრების ინდივიდუალური წესი და მსოფლმხედველობა იმასთან მიმართებაში, როგორი უნდა იყოს ჩვენი ყოფა – მხოლოდ ამით გამოვიჩვენოთ სხვა ერებისგან, სხვა არანაირი განსაკუთრებულობა ჩვენ არ გავაჟანგია და არც რაიმე მოვლენას წარმოვადგენთ.

მაშ, რამ მოიტანა იმის განცდა, რომ, რაც კარგები ვართ, ქართველები ვართ?

ჩემი ვარაუდით, ამაში დამნაშავეა ჩვენი მინა და ჩვენი გეოგრაფიული მდებარეობა. სხვა ქვეყნებისგან განსხვავებით, ჩვენი ქვეყნის მინა არ მოითხოვს განსაკუთრებულ დამუშავებას და დიდ ძალისხმევას; ჩვენთან არ არის მკაცრი ზამთარი და ძალიან ცხელი ზაფხული; გვაქვს მთა, გვაქვს ზღვა და ყოველთვის ადვილად ხდებოდა სარჩოს მოპოვება და თავის გატანა; აქ არ არის არც წინაგი და არც ლომი, რომ თავის დაცვა გვინევდეს მიგან... ანუ, ვინაიდან ჩვენ გვერგო ძალიან კარგი გეოგრაფიული ადგილმდებარეობა, გავიჩინა იმისი განცდა, რომ, რადგან გვაქვს ასეთი კარგი მინა, ჩვენ ვართ ყველაზე კარგები.

სამაგიეროდ, ლომებისგან თუ არა, საკმაოდ ძლიერი ქვეყნებისგან გვინევდა თავის დაცვა მუდმივად?

თუ იმ ომებს გულისხმობთ, რომლებიც საქართველომ თავისი არსებობის განმავლობაში გადაიტანა, არც ევროპის ქვეყნები ყოფილან უკეთეს დღეში. ომები ისეთი უნდა, ევროპაში რომ იყო. ის სახელმწიფოებიც, მარტო ჩვენ არ გვეომებოდნენ, ერთმანეთშიც ომობდნენ. სიმშვიდე მსოფლიოს არცერთ ქვეყანაში არ ყოფილა ხანგრძლივად. ნგრევა და უბედურება ევროპასაც არ დაჰკლებია. ქვეყნები და ერები ყოველთვის ომობდნენ, კიდევ იომებენ ერთმანეთში და ეს არ იყო ჩვენი ქვეყნისთვის განსაკუთრებული მოვლენა. იმაში, რომ სახელმწიფოდ ვერ ჩამოვყალიბდით, დამნაშავეა ისევე ჩვენი ქვეყნის გეოგრაფიული მდებარეობა და ის, რომ გვყავს იმპერიალისტური ზრახვებით შეპყრობილი მეზობელი, რომელიც თვითონაც ვერ ვითარდებდა დემოკრატიულ და ტექნოლოგიურ გზით და, ჩვენც გვაიძულებს და მუდმივად გვაიძულებდა, ვყოფილიყავით განვითარების მასზე დაბალ საფეხურზე, – რუსეთზე მაქვს საუბარი. ჩვენი ბევრი პრობლემა სწორედ აქედან იჩენს თავს და, ჩვენი სურვილიც, რომ უფრო მჭიდრო ურთიერთობა გვეკონდეს ევროპასთან, აქედან მოდის. თუ ეს გამოვიდა, კულტურულად, სულიერად, ტექნოლო-

ჩვენ ახლა საკუთარ თავში ვართ ჩაკეტილები; გვიჩვენია, გავიხსენოთ, რა კარგად ვცხოვრობდით გუშინ და არ ვიფიქროთ მომავალზე, არ გავანძიროთ ხელი ამ მომავლის შესაქმნელად და ჩვენი ცხოვრების უკეთესობისკენ შესაცვლელად

რამ გააპრობა ქართველი და რატომ არ განსხვავდება ის ამ კუთხით სხვა ქვეყნის ნებისმიერი მოქალაქისგან, მამუკა ლლონტის აზრით

გიორად და პოლიტიკურადაც, შესამჩნევად ნავალთ წინ, რადგან, ევროპას ახასიათებს ჰარმონიული განვითარება.

ხომ არ დევს ქართველ ერში თვითგანადგურების მექანიზმი, ანუ, ხომ არ ვუშავებთ საკუთარ თავს იმაზე მეტს, ვიდრე გვიშავებთ სხვებს?

ლეგიტიმური კითხვაა. რა თქმა უნდა, ის სტერეოტიპი, რომ ჩვენ ერთმანეთი არ გვიყვარს და ერთმანეთის გატანა არ ვიცით, სწორი არ არის. ჩემი აზრით, ეს ყველაფერი გამოწვეულია მძიმე სოციალური ფონის გამო. – ასეთი მძიმე ყოფა გააპრობებდა ნებისმიერი სხვა ქვეყნის მოქალაქეს, განურჩევლად ეროვნებისა. როცა ადამიანს არ აქვს საჭმელი, სცივა და ასე შემდეგ, რა თქმა უნდა, ის ბოროტდება და, მისი ქმედებები თუ ემოციები არის მხოლოდ უარყოფითი. დარწმუნებული ვარ, თუ ჩვენთან სოციალური ფონი ოდესმე ოდნავ მაინც გაუმჯობესდება, ქართველი მაშინვე გახდება ლაღი, კეთილი და კეთილმოსურნი ერი.

ქართველობას გვართმევნი? – რა დევს ამ ფრაზის მიღმა?

ქართველობას მხოლოდ თვითონ ქართველი თუ წაართმევს საკუთარ თავს. ერთმა ამერიკელმა ძალიან კარგად თქვა – მინა აქვს აქ ნაყიდი და ამუშავებს: ქართველებს ქართველობას ისევე ქართველი თუ წაართმევს. ქართველობა არ ნიშნავს არატოლერანტობას, სუსტის დანაგვრას, სხვა ერის დაკნინებას; პირიქით, ქართველობა ყოველთვის საპროსპიროს ნიშნავდა – კეთილგანწყობას სხვების მიმართ. ის არ არის ქართველობა, სკამზე დამდგარმა ყანით რომ დალიო საქართველოს სადღეგრძელო. შემდეგ კი გარეთ გამოხვიდე და შენზე სუსტს ცემო და ავინო; ქართველობაა შრომა, დოვლათის შექმნა და იმ ადამიანზე ზრუნვა, რომელსაც ბევრი სიკეთე აკლია და არაფერი აქვს. იდეალურისკენ უნდა ვისწრაფოთ და ვიაროთ ყოველთვის, რათა საშუალო დონის ქვეყანა მაინც გვეკონდეს.

ხომ არ შემოგვრჩა მხოლოდ სიამაყე განვლილ დღეთა და უაზრო ამბიციები?

კი, ეგ გვახასიათებს. ჩვენი ცხოვრების წესიდან გამომდინარე, უფრო წარსულზე დამოკიდებული ხალხი ვართ. ეს უნდა შეიცვალოს, მაგრამ, სამწუხაროდ, მანამდე არ მოხდება, სანამ ტოტალურად არ შეიცვლება ქვეყანაში განათლების პრინციპები; სანამ არ გაიზრდებიან განათლებული თაობები, რომლებიც ევროპაშიც მიიღებენ განათლებ-

ას. მერე კი დაბრუნდებიან და გამოადგებიან ქვეყანას. ჩვენ ახლა საკუთარ თავში ვართ ჩაკეტილები; გვიჩვენია, გავიხსენოთ, რა კარგად ვცხოვრობდით გუშინ, არ ვიფიქროთ მომავალზე, არ გავანძიროთ ხელი ამ მომავლის შესაქმნელად და ჩვენი ცხოვრების უკეთესობისკენ შესაცვლელად.

როგორ ფიქრობთ, ძალიან განვსხვავდებით დავით აღმაშენებლის ეპოქის ქართველისგან?

ვფიქრობ, რომ – არა. ადამიანის ბუნება დიდად არ შეცვლილა მას შემდეგ, რაც ის გონიერი გახდა და ამაზე მეტყველებს თუნდაც ის ფაქტი, რომ ისტორიის გამოცდილებამ ბევრი ვერაფერი გვასწავლა, თანაც, არა მარტო ქართველს, არამედ, ზოგადად ადამიანებს. მაშინდელი საქართველოც, ალბათ, იმით განსხვავდებოდა დღევანდელი საქართველოსგან, რომ ჰყავდა გონიერი მმართველი დავით აღმაშენებლის სახით რომელიც, უპირველესად, ქვეყნის კეთილდღეობაზე ფიქრობდა, ჩვენი დღევანდელი ჩინოვნიკები კი საკუთარ კეთილდღეობას აყენებენ ქვეყნის კეთილდღეობაზე წინ. სამწუხარო ის არის, რომ არჩევნის საშუალებაზეც კი არ გვაქვს დიდი – ყოველთვის ცუდსა და უარესს შორის ვირჩევთ.

არ არის ეს ჩვენი ტრაგედია?

ტრაგედია ნამდვილად არ არის, თუმცა, ცუდია, რა თქმა უნდა. ჩვენ რომ გადავხედოთ სხვა ქვეყნებს, ძალიან ბევრია ისეთი, სადაც ჩვენზე გაცილებით უარესი მდგომარეობაა: მძინვარებს მიშმილი; ხალხს უფრო მეტად უჭირს; ინფრასტრუქტურა არა აქვთ მოწყობილი... ბევრ ქვეყანასთან შედარებით, ჩვენ ძალიან კარგი პერსპექტივა გვაქვს, თუკი გონივრულად მოვიქცევით. ასეა თუ ისე, მაინც სწორი მიმართულებით მივდივართ და არც ჩვენი ყოფაა ტრაგიკული.

ანუ, ქართველი მაინც ევროპელია თუ აზიელი?

(იკინის) ჩვენ ვართ ჰიბრიდული ერი. ჩვენზე ძალიან დიდი გავლენა იქონია აზიამ, რადგან, ძალიან დიდი ხნის განმავლობაში ვიცხოვრეთ აზიურ სისტემაში, მაგრამ, ჩვენი მენტალობა და ჩვენი სულიერება მაინც ევროპულია; ჰიბრიდულობა კი მეტად საინტერესოს გვხდის ჩვენც და ქვეყანასაც. ისე, აზიური ქვეყანა იაპონიაც, მაგრამ შეუდარებელია თავისი ტრადიციულობითა და განვითარების დონით.

ქართველის სამი მთავარი ნაკლი...

სიზარმაცე, ცრუ მოლოდინები და გულუბრყვილობა, რაც გამოიხატება იმაში, რომ ჩვენ ველით უკეთეს მომავალს და არ ვანძრევთ ხელს; ასევე, საზოგადოების ინტერესებზე წინ საკუთარი ინტერესების დაყენება.

დღევანდელ ქართველს რა ღირსებები აქვს?

სწრაფა ცივილიზაციისკენ. რომელიც დღეს არ შეგვიძინია; ალბათ, ტოლერანტობა, რაც ასევე ისტორიულად მოგვდევს და – გონიერება, რომელიც ნამდვილად გვაქვს, მაგრამ, ხანდახან მას სიზარმაცე ჯაბნის, ხოლმე.

როგორი უნდა იყოს კარგი ქართველი? – კარგი ადამიანი უნდა იყოს.

მომღერალ ზურა მანჯაპიძის პროექტ «ცეკვავე ვარსკვლავები» მონაწილეობის მიღებაზე შემოთავაზება, მართალია, პარმანაც ჰქონდა, მაგრამ, გარკვეული მიზეზების გამო, მაშინ მონაწილეობაზე უარი თქვა. თუმცა, ნლევანდელ სეზონზე ძალიან მონიშნულა და შედეგიც სახეზეა. ზურას, როგორც თავად ამბობს, ცეკვის გარეშე ვეღარ წარმოუდგენია ცხოვრება და, აღარც ის ფაქტი უქმნის დისკომფორტს, ქუსლიანი ფეხსაცმლის ტარება რომ უნევს. მას ნამდვილად გაუმართლა, რომ მენეჯერულ მზია ორველად შეხვდა, რადგან, იმდენად შეწყვეტენ ერთმანეთს, რომ, უკვე სიტყვის გარეშეც ხვდებიან, როგორ დაიძვინონ თავი ცეკვის დროს შექმნილი რთული სიტუაციიდან.

როდის მოსულია სერიოზული კავშირი ზურა მანჯაპიძის მენეჯერსთან და რა ღრის იზიარებს მანჯაპიძის იკველავილს შორის ინტიმურ-სასიყვარულო, უნიკალური კავშირი

ზურა მანჯაპიძე: ბავშვობაში ქართულ ცეკვებზე დავდიოდი მთელი ხუთი წელი, სამეჯლისო ცეკვებთან კი არანაირი შეხება არ მქონია. სხვათა შორის, «ცეკვავე ვარსკვლავები» პარმან უნდა მიმეღო მონაწილეობა, და, თან მაშინაც მზია ორველად შეხვდა ყოფილიყო ჩემი მენეჯერი, მაგრამ, გარკვეული მიზეზების გამო, უარის თქმა მომიწია, არადა, ძალიან დიდი სურვილი მქონდა, მეცეკვა.

– ასეთი რა მიზეზი იყო?
– ცხვირის ძვირის ოპერაცია გავიკეთე და ახალი გამოსული ვიყავი საავადმყოფოდან, ნოე სულაბერიძემ რომ დამირეკა. თავიდან დავთანხმდი, რამდენიმე რეპეტიციაც გავიარე, მაგრამ, ექიმთან კონსულტაციის მერე დავანებე თავი – არ შეიძლებოდა იმ პერიოდში ჩემი ცეკვა. ამიტომ, თიულმა ჩამანაცვლა, საკმაოდ წარმატებულად გამოვიდა – ფინალში მოხვდა და, არ დავმალავ, რომ მას ვეულუმე-ატკვირობდი. წელს ვმონაწილეობ, მაგრამ, ცოტა შემეშინდა – ვფიქრობდი, რომ არ გამომივიდეს ცეკვა, რა ვქნა- მეთუი, მაგრამ, დავძლიე.

– როდის შეგეშინდა და როგორ დამეძლიე ეს შიში?
– თავიდან, პირველივე რეპეტიციაზე შემეშინდა, მერე კი გადავლახე და ახლა მაგარ აზარტში ვარ (იცინის). თავიდან, თითქოს ყველაფერს ვასრულებდი, ვსწავლობდი, მაგრამ, დამასუსოვრება მიჭირდა. ახლა კი, როცა პარკეტზე უნდა გავიდე, არც სხვა განზომილებები ვხვდები და არც გონება მეთიშება, ყველაფერს კარგად ვხედავ, ვამჩნევ და, თან, ცეკვასაც ვახერხებ. პანიკური შიში ახლა არ მაქვს, თორემ, პირველ ტურში, სანამ სცენაზე გავიდოდი, ცუდად გავჩნდი, ისეთი შინაგანი ღელვა დამეწყო: გული ამიჩქარდა, ხელ-ფეხი წამეროდა და ექიმის ფსიქოლოგიური ჩარევა დამჭირდა. მზიაც ჩემ გვერდით იყო და მამხსენებდა.

– როგორი პარტნიორი ხარ მზია ორველ-აშვილისთვის და, თუ „მოსულა“ რეპეტიციებზე პატარ-პატარა, პროფესიონალური ჩხუბები?
– მზია არაჩვეულებრივი პარტნიორი და აღამიანია, რეპეტიციებზე კი, პატარ-პატარა კი არა, დიდი ჩხუბებიც მომხდარა (იცინის). მზია ძალიან მომთხოვნია; მეუბნება, იმხელა პოტენციალს ვხედავ შენში, ამას რომ არ იყენებ, ვგიჟდები. ისე მთხოვს ყველაფრის გაკეთებას, როგორც პროფესიონალ მოცეკვავეს. თავიდან ამის გამო ვკამათობდით და ორჯერ სერიოზულადაც ვიჩხუბეთ. ეს ვარჯიშისა და რეპეტიციის თავმდები პროცესია, თუმცა, ახლა ნამდვილად აღარ ვჩხუბობთ; არც ისაა ბოლმა, არც მე და, ამიტომ, შემორიგებები არ გავგჭირვებია, თან, უფრო დავიხვეწე და ვუჯერებ (იცინის). ასეთი, ერთნუთიანი ჩხუბები უკვე სამი კვირაა, აღარ გვქონია. ძალიან მომხარობს, რასაც

ვაკეთებ.
– ყველაზე მეტად რომელი ცეკვა გაითავისე და, შენი აზრით, რომელი შეასრულე ყველაზე კარგად?

– მომეწონა ჩემი «ქვილსტეტი», «ფოქსტროტი» და «მალახი» – უი, მგონი, ყველა მომწონს! (იცინის) თუმცა, «მალახი» უფრო ჩემი იყო – შემოვიდგი ბოთლი თავზე და კომფორტულად ვიცეკვე. საერთოდ, ნებისმიერი ცეკვის შესრულების დროს, პასუხისმგებლობას ვგრძობთ როგორც მენეჯერის, ისე მაყურებლისა და ყოურის მიმართ.

– ყველაზე მეტად როდის ღელავ: როცა ყოური აფასებს შენს ცეკვას თუ – ქულებს დაწერის მომენტში?
– ქულებზე მეტად შეფასებას ველოდები.

ყველაზე საპასუხისმგებლო მომენტია, ყოური როგორ შეფასებს ჩემს შესრულებას. და, ზუსტად იმას მეუბნებიან, რაც მე თვითონვე არ მომწონს ხოლმე. აი, ყველაზე გულიანი საცეკვაო ესპანური იყო, რომლითაც კმაყოფილი ვარ – უფრო მეტი შემეძლო და ცოტა გული მწყდება. თუმცა, ჩვენს ნომერზე – 95 106, ეტყობა, ბევრმა დაამესიჯა და დღეს პროექტში ვართ მეც და ჩემი მშვენიერი მენეჯერი მზიაც (იცინის). მაგრამ, ყველაზე ამაღელვებელი ჩემთვის მაინც «ფოქსტროტი» იყო, რომელიც ჩემი დალუპული მეგობრის სსოვნას მიუძღვნედი და ცრემლებს ძლივს ვიკავებდი ცეკვის დროს. იმ მომენტში ჩემი მთავარი მისია იყო, არ ავტირებულყავი და ეს განცდა მზიასაც არ გადასდებოდა. თუმცა, ისიც ზუსტად იმ განცდით ცეკვავდა, როგორითაც მე.

– როდის ხვდები, რომ ისე ვერ იცეკვე, როგორც გინდოდა ან რაღაც ვერ გამოივიდა – როცა ყოური აფასებს თუ ცეკვის მომენტშივე?

– ცეკვის დროსვე ვხვდები, რომ რაღაც არ გამომდის. აი, ესპანური ცეკვა რეპეტიციაზე კარგად გამომიდოდა, მაყურებლისა და ყოურის წინაშე კი ისე არ გამომივიდა. ერთი კარგი თვისება მაქვს სიმღერაშიც და ცეკვაშიც: თუ შემეშალა, არ ვჩერდები, არ ვნერვიულობ და ვაგრძელებ; მზიაც ასეა – თუ მემშლება, არ

იმჩნევს და განვარდობთ. ცეკვა ცხოვრებასაგეთია – თუ რამე შეგეშალა, არ უნდა გაჩერდე, ნაქცული უნდა ნამოდგე და გააგრძელო გზა, ანუ, უნდა „გამოიძვრე“. რამდენჯერმე შემეშალა ცეკვის დროს, მაგრამ, მე და მზია ისე „გამომეძვრალვართ“ სიტუაციიდან, რომ აუღიტიროს ვერც კი მიმხედარა, თუმცა, ყოურის რას გამოაპარებ (იცინის)! სიმღერის დროსაც დამიხვეწებია ტექსტი, მაგრამ, რაღაც სიტყვები ჩამიჩურთავს და „გამომეძვრალვარ“ (იცინის).

– ალბათ, დამეთანხმები, რომ ასეთი „ჩაჩურთვები“ ცეკვაში ვერ გიშვლის, მთი უმეტეს – კონკურსზე, როცა ამდენი აღამიანი გადევნებს თვალს და ასეთი ძლიერი კონკურენტები გყავს.

– კი, გეთანხმები, კონკურსზე „ჩაჩურთვები“ არ მოსულა, მაგრამ, არ უნდა დაიბნე, უნდა შეგეძლოს, თავი დაიძვინო და მთავარი ესაა. ფანტაზია თუ გაქვს, რამეს მოიფიქრებ. სამეჯლისო ცეკვა ისეთი რამაა, თუ ცოტა ინტიმი, გრძნობა და უხილავი სასიყვარულო ძაფები არ გააბი პარტნიორთან, ისე ვერ იცეკვებ.

– ასეთი ინტიმურ-სასიყვარულო ძაფები იბმება შენსა და მზიას შორის?

– პარკეტზე, ის სამი წუთი, როცა ვცეკვავთ, ასეთი ინტიმურ-სასიყვარულო უხილავი ძაფები ნამდვილად იბმება ჩვენს შორის – ეს ამკარაა და საჭიროც, თუმცა, მხოლოდ სამ წუთს კი არა, უფრო მეტხანსაც ვრძელებთ.

– მეტხანს რას გულისხმობ?

– რეპეტიციას – მაშინაც ხომ ვცეკვავთ?! (იცინის) ამ პროექტში თავიდანვე იმ შემართებით მივედი, რომ გავიმარჯვებდი. მერე, რეპეტიციების დროს, მივხვდი, რომ ძალიან ძლიერი კონკურსანტები მყავდა და ამას დაემატა ის, რომ ღირსეულად გამოვსულიყავი; ახლა კი, გამარჯვების ამბიცია მაქვს.

– თუმცა, აუტსაიდერებში დღობა მაინც მოგიწია.

– გული კი დამწყდა აუტსაიდერი რომ გავხდი, მაგრამ, ეს პროექტია და ასეთი რამეც მოსულა. აი, რომ გავვარდე, მერე ძალიან ვინანებ და გული დამწყდება. «ცეკვავე ვარსკვლავები» ჩემი ცხოვრების ნაწილი გახდა. მივეჩვეე ამ რიტმს, ფორმაში ჩავდექი – რვა კილო დავიკელი, ღობი დავიგდე (იცინის). მარველი გამოიღდა და ამ პროექტის დამთავრებისთანავე მომიწევს გარდერობის განახლება, ანუ, «ცეკვავე ვარსკვლავები» ხარჯიანი აღმოჩნდა (იცინის); თან, „არტ პალასში“ ვმუშაობ და იქაც შევებულება ავიღე.

– როგორ გგონია, რამდენ ხანს მოგიწევს შევებულებაში ყოფნა?

– „შებულება გამოგდებამდე“ (იცინის) – მართლა ასე გააფორმეს. ჩემი შევებულების ტიპური ფურცელი არ მოიძებნა და ასეთი ახალი სტილით გავაკეთეთ (იცინის). აი, სიმღერისთვის და თამაღობისთვის კი დრო სულ მაქვს და არ მჭირდება შევებულება.

– ფოტოხელოვანი გიორგი ცაავა საოცრად ლამაზ ფოტოებს გიღობს «ცეკვავე ვარსკვლავების» მონაწილეებს, რომლებსაც ჩვენც გვანვდის. როდესაც ამ სურათებს უყურებ, რა განცდა გაქვს?

– ძალიან მომწონს გიორგის გადაღებული სურათები, მაგრამ, თავიდან რომ ვნახე, ბევრი ვიცინე.

– რა გაცინებდა?

– ცეკვის დროს ქუსლიან ფეხსაცმელს ვერ აღვიქვამ, მაგრამ, ფოტოზე რომ ვნახე ჩემი თავი გამოკეპილი და ქუსლებზე „მემსტარი“, ბევრი ვიცინე, ახლა კი შევჩვევი და მოვირგე კიდევ ქუსლიანი ფეხსაცმელი.

33. 41

**ვინ არის ქართველი
მეტროსექსუალი
დიზაინერი,
როგაღინ მოდის
ტენდენციებს
ვერ იტანს და
როგორ შექმნა მან
12 თვისთვის
განსხვავებული
12 ლუქი**

33. 67

**რატომ დასრულდა მივა
ბალათურიას ერთნლიანი
რომანი და შეიყვანს თუ
არა ის შვილს ნეაღბურთვა**

33. 36

**ვინ არუქა ჯანებ
ქერდიუოპვილს
ახალი ავტომობილი
და რისი შიში
დასჩაბდა მან**

თბილისი

საქართველო ბეჭედიან ბაჯალდ